

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SVĚT

Školní 1251/57, 430 01 Chomutov

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

„Škola pro ŽIVOT“

Motto:

*„Každé dítě je samostatný svět, není do něj jiné cesty
než přes most Lásky a Porozumění.“*

PhDr. Mgr. Eva Anna Popíková

Platnost od 1.9.2024

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	NÁZEV ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	3
1.2	ÚDAJE O ŠKOLE	3
1.3	PLATNOST DOKUMENTU	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY	4
2.2	CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU	6
2.3	DLOUHODOBÉ PROJEKTY	7
2.4	VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY - AUTOEVALUACE ŠKOLY	8
2.5	FORMY SPOLUPRÁCE SE ZÁKONNÝMI ZÁSTUPCI A DALŠÍMI SOCIÁLNÍMI PARTNERY	9
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	10
3.1	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	10
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	12
3.3	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	24
3.3.1	<i>Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními</i>	24
3.3.2	<i>Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole</i>	25
3.3.3	<i>Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními</i>	28
3.3.4	<i>Komplexní zabezpečení péče pro žáky sociálně znevýhodněné</i>	28
3.4	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	29
3.4.1	<i>Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole</i>	29
3.4.2	<i>Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole</i>	29
3.4.3	<i>Podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními</i>	30
3.5	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S ODLIŠNÝM MATEŘSKÝM JAZYKEM (OMJ)	31
3.6	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	34
3.6.1	<i>Osobnostní a sociální výchova</i>	34
3.6.2	<i>Výchova demokratického občana</i>	37
3.6.3	<i>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</i>	39
3.6.4	<i>Multikulturní výchova</i>	40
3.6.5	<i>Environmentální výchova</i>	42
3.6.6	<i>Mediační výchova</i>	43
4	UČEBNÍ PLÁN	46
4.1	TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU	46
4.2	POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU	48
5	UČEBNÍ OSNOVY	49
5.1	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	49
5.1.1	<i>Český jazyk</i>	51
5.1.2	<i>Český jazyk a literatura</i>	83
5.1.3	<i>Anglický jazyk</i>	119
5.1.4	<i>Německý jazyk</i>	144
5.2	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	157
5.2.1	<i>Matematika</i>	159

5.3	INFORMATIKA	212
5.3.1	<i>Informatika</i>	213
5.4	ČLOVĚK A JEHO SVĚT	234
5.4.1	<i>Prvouka</i>	237
5.4.2	<i>Přírodověda</i>	254
5.4.3	<i>Vlastivěda</i>	267
5.5	ČLOVĚK A SPOLEČNOST	281
5.5.1	<i>Dějepis</i>	283
5.5.2	<i>Výchova k občanství</i>	306
5.6	ČLOVĚK A PŘÍRODA	335
5.6.1	<i>Fyzika</i>	337
5.6.2	<i>Chemie</i>	349
5.6.3	<i>Přírodopis</i>	361
5.6.4	<i>Zeměpis</i>	379
5.7	UMĚNÍ A KULTURA	395
5.7.1	<i>Hudební výchova</i>	397
5.7.2	<i>Výtvarná výchova</i>	423
5.8	ČLOVĚK A ZDRAVÍ	450
5.8.1	<i>Výchova ke zdraví</i>	452
5.8.2	<i>Tělesná výchova</i>	467
5.9	ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	524
5.9.1	<i>Pracovní činnosti</i>	525
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	563
6.1	OBECNĚ USTANOVENÍ A ZÁSADY	563
6.2	PRAVIDLA HODNOCENÍ	564
6.2.1	<i>Hodnocení prospěchu žáka</i>	565
6.2.2	<i>Hodnocení chování žáků</i>	573
6.2.3	<i>Celkové hodnocení žáka</i>	574
6.2.4	<i>Komisionální a opravné zkoušky</i>	575
6.2.5	<i>Plnění povinné školní docházky v zahraničí</i>	576
7	ZÁVĚR	578

I IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Název školního vzdělávacího programu

Název ŠVP	„Škola pro ŽIVOT“
Motivační název	Vzdělávání pod jednou střechou

1.2 Údaje o škole

Název školy	Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.
Adresa	Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
IČ	05258537
IZO	MŠ – 181090171, ZŠ – 181088754, ŠD – 181090180
Ředitelka	PhDr. Mgr. Eva Anna Popíková
Telefon	+420 728 232 500
Email	reditel@zsmssvet.cz
www	www.zsmssvet.cz
Zřizovatel	Základní škola a mateřská škola Svět, Chomutov s.r.o.
Adresa	Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
Součásti školy	Kapacita dětí § 144 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon (údaje v rejstříku škol a školských zařízení)
Mateřská škola	25
Základní škola	150
Školní družina	80

1.3 Platnost dokumentu

Platnost dokumentu	od 1. 9. 2024
Datum projednání ve školní řadě	28. 8. 2024
Datum projednání v pedagogické řadě	28. 8. 2024

**Základní škola a mateřská škola Svět,
Chomutov s.r.o.**
Školní 1251/57, 430 01 Chomutov
tel.: 728 232 500, www.zsmssvet.cz
e-mail: reditel@zsmssvet.cz, IČO: 05258537

podpis ředitelky a razítko

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Úplnost a velikost školy

S velkou radostí Vám přináším příběh naší Základní školy a mateřské školy Svět v Chomutově, která již od 1. září 2017 osvětluje cestu vzdělání a rozvoje mladých myslí. Naše škola sídlí na adrese Školní 1251/57, v krásné historické budově, jež je součástí vzdělávacího odkazu města Chomutov již od roku 1905, kdy byla postavena jako školní lyceum.

Tato budova, původně sloužící k výuce a ubytování jeptišek, má za sebou bohatou historii, která se prolíná s duchem místa i města. Po roce 1989 hostila soukromé gymnázium, avšak jak plynuly roky, stav budovy se zhoršoval a vysoké nároky na nájem vedly k ukončení její činnosti. Nový život však vdechujeme této budově a snažíme se vrátit jí její zaslouženou slávu.

Naše úsilí je věnováno nejen zachování její historické hodnoty, ale především pokračování v jejím původním poslání – poskytování kvalitního vzdělání. Jsme pyšní na to, že můžeme být součástí příběhu, který má tak hluboké kořeny ve vzdělání a komunitě.

Dovolte, abych Vás pozvala k návštěvě naší školy a na vlastní oči se přesvědčili o tom, jaký rozdíl dokáže nadchnutí nového života do starobylých stěn udělat. Přijďte se podívat, jak tradice a inovace krácejí ruku v ruce.

Charakteristika žáků

Jsme nově vzniklá soukromá škola, která vyniká rozmanitým složením žáků, přicházejících především z inspirativních rodinných prostředí v oblasti Chomutov – Jirkov a okolních vesnic.

Naši pozornost věnujeme především nadaným žákům, ale také se zaměřujeme na integrovanou výuku pro děti s různými druhy zdravotního postižení i s poruchami učení a chování. Jsme tu pro každého, kdo chápe základní vzdělání jako důležitý začátek na cestě k osobnímu růstu.

Počet žáků, kteří se učí podle specifických vzdělávacích plánů, neustále roste. Díky kvalitnímu přístupu i výsledkům dokazujeme, že jdeme správným směrem.

Naše škola je průkopníkem v používání moderních informačních a komunikačních technologií ve výuce, což se odráží i ve vybavení školy špičkovou technikou. Neustále aktualizujeme naše učební materiály, ať už se jedná o knihy nebo výukový software, abychom studentům nabídli co nejlepší podmínky pro jejich vzdělávací cestu.

Základní organizace vzdělávání

Nové třídní kolektivy v prvním ročníku vytváříme vždy dle heterogenního principu. Snažíme se ve třídách vytvářet zcela nové kolektivy bez vlivu předchozích vazeb z předškolního vzdělávání. Tímto postupem zcela účelněji u žáků podporujeme žádoucí rozvoj nastaveného kompetenčního rámce absolventa naší školy.

Specifické podmínky organizace vzdělávání

Na škole je nezbytné čtenější střídání třídních i oborových učitelů. Tento trend opět vnímáme i z pozitivního hlediska, kdy u žáků rozvíjíme vyšší míru adaptace. Při uplatnění výše uvedených systémů dochází ke snižování počtu vyučovacích hodin třídních učitelů ve své třídě.

Zároveň, vlivem nižšího počtu žáků ve třídách, má škola dlouhodobě nízký průměr žáků na třídu v jednotlivých stupních školy, což se projevuje kompletním naplněním PHmaxu školy.

Specifické podmínky vzdělávání

Prostorové podmínky

Škola realizuje vzdělávání v dvoupodlažní budově se suterénem, která vytváří komorní a bezpečné prostředí odpovídající filozofii soukromé školy zaměřené na individuální přístup k žákům. Dispozice budovy umožňuje přehlednou organizaci výuky i efektivní dohled nad žáky.

V budově se nacházejí kmenové učebny, multifunkční odborná učebna, prostory školní družiny a zázemí pro pedagogické pracovníky. Učebny jsou prostorné, světlé a uspořádané tak, aby podporovaly různé formy výuky – frontální, skupinovou i projektovou. Estetické řešení interiéru, práce s barvami a prezentace žakovských prací přispívají k pozitivnímu školnímu klimatu a podporují pocit sounáležitosti.

Chodby školy slouží nejen jako komunikační prostor, ale také jako galerie žakovských výstupů a fotografií ze školních aktivit, čímž posilují identitu školy a komunitní charakter vzdělávání.

Součástí areálu je dvůr s asfaltovým hřištěm, který je využíván pro pohybové aktivity během přestávek, výuku i činnost školní družiny. Škola cíleně podporuje aktivní trávení volného času a přirozený pohyb žáků.

Škola nedisponuje vlastní tělocvičnou ani šatnami pro převlékání žáků na tělesnou výchovu. Výuka tělesné výchovy je proto realizována v pronajatých tělocvičnách a sportovním areálu v docházkové vzdálenosti od školy. Tyto prostory poskytují plnohodnotné zázemí pro realizaci moderních pohybových aktivit, sportovních her i atletických disciplín.

Prostorové podmínky školy jsou průběžně vyhodnocovány a v rámci plánované rekonstrukce budovy je cílem vytvoření plně moderního a funkčního prostředí odpovídajícího dlouhodobé koncepci rozvoje školy.

Materiální podmínky

Materiální vybavení školy je systematicky budováno s důrazem na kvalitu, funkčnost a podporu moderních výukových metod. Fond učebnic a pracovních materiálů je pravidelně aktualizován v souladu s požadavky RVP ZV a potřebami školy.

Škola disponuje širokým spektrem moderních didaktických pomůcek podporujících názornost, experimentování a rozvoj logického myšlení. K dispozici jsou výukové stavebnice, pomůcky pro robotiku a automatizaci, materiály pro polytechnickou výchovu, hudební nástroje i výtvarné vybavení.

Multifunkční odborná učebna umožňuje realizaci pracovních činností, projektové výuky, výuky ICT i práci v menších skupinách. Investice do vybavení umožňují realizovat odbornou výuku i v rámci kmenových tříd, což odpovídá charakteru komorní soukromé školy.

Škola klade důraz na estetickou úroveň prostředí, které má motivační a kultivační charakter.

Technické podmínky

Technické vybavení školy odpovídá současným požadavkům na digitální gramotnost žáků. Škola disponuje notebooky, tablety, dobíjecími stanicemi, tiskárnami a další digitální technikou.

V oblasti informačních a komunikačních technologií, robotiky a automatizace je škola nadstandardně vybavena vzhledem ke své velikosti. Technické prostředky jsou využívány smysluplně a cíleně jako podpora výuky, nikoli jako její náhrada.

Digitální technologie jsou integrovány napříč vzdělávacími oblastmi a podporují rozvoj kompetencí k učení, řešení problémů a práci s informacemi.

Podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví

Škola vytváří bezpečné a podnětné prostředí respektující individuální potřeby žáků. Bezpečnost je zajišťována pravidelným dohledem pedagogických pracovníků během výuky, přestávek i přesunů žáků.

Výuka tělesné výchovy probíhá ve smluvně zajištěných sportovních prostorách splňujících bezpečnostní a hygienické požadavky.

Škola pravidelně vyhodnocuje rizika a přijímá preventivní opatření k zajištění fyzické i psychické bezpečnosti žáků. Důraz je kladen na podporu pozitivního klimatu, prevenci rizikového chování a budování respektující komunikace.

Podmínky pro inkluzivní vzdělávání a podporu nadání

Jako soukromá škola stavíme na principu individuálního přístupu k žákovi. Vzdělávací proces je organizován tak, aby umožňoval diferenciaci výuky a respektoval vzdělávací potřeby jednotlivců.

Škola vytváří podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím podpůrných opatření realizovaných přímo v běžných třídách. Materiální i technické vybavení podporuje individualizaci výuky.

Současně škola systematicky podporuje rozvoj nadaných žáků a zapojuje se do programů zaměřených na rozvoj jejich potenciálu.

Komorní prostředí školy umožňuje úzkou spolupráci s rodinou a vytváření partnerských vztahů založených na otevřené komunikaci a sdílení odpovědnosti za vzdělávání dítěte.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy tvoří ředitelka školy, asistentka ředitelky, třídní učitelky, vychovatelka školní družiny a asistenti pedagoga. Sbor je složen ze začínajících i zkušených pedagogických pracovníků, což umožňuje vzájemné sdílení zkušeností, podporu profesního růstu a rozvoj týmové spolupráce.

Odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků dlouhodobě přesahuje 80 %. Škola systematicky podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) s cílem zvyšovat kvalitu vzdělávacího procesu a reagovat na aktuální potřeby žáků i legislativní změny.

Část pedagogického sboru absolvovala vzdělávání v oblasti týmové spolupráce a autoevaluace školy, což přispívá k systematickému rozvoji školy a zkvalitňování její činnosti. Jedna z pedagogických pracovníků je proškolená v oblasti ochrany při mimořádných událostech. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou držiteli platného osvědčení o absolvování kurzu první pomoci.

Škola zajišťuje podporu žákům se speciálními vzdělávacími potřebami prostřednictvím speciálně pedagogické péče a podpory asistentů pedagoga. Asistenti pedagoga poskytují metodickou i přímou podporu ve výuce a podílejí se na naplňování individuálních vzdělávacích potřeb žáků.

Školní družina je vedena kvalifikovanou vychovatelkou, která podporuje osobnostní, sociální a zájmový rozvoj žáků mimo vyučování a zajišťuje smysluplné využití volného času.

Pedagogičtí pracovníci si soustavně prohlubují a rozšiřují svou odbornou kvalifikaci prostřednictvím akreditovaných kurzů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, odborných seminářů, workshopů a dalších vzdělávacích aktivit.

2.3 Dlouhodobé projekty

Pro budoucí prvňáčky pořádáme projekt **Klub Předškolák**. V průběhu školního roku je pro naše budoucí žáky připraveno několik setkání, která mají dětem pomoci v přechodu z MŠ do ZŠ. Děti se scházejí přibližně jednou měsíčně v prostorách naší školy a pod vedením učitelek prvního a druhého ročníku si vyzkoušejí nejrůznější aktivity. Na závěr celého projektu jsou budoucí prvňáci při hravém odpoledni, na jehož organizaci se podílejí také žáci ostatních ročníků, slavnostně pasováni na školáky.

Na naší škole se realizuje komplexní program kvalitního a udržitelného stravování a vzdělávání o jídle pro mateřské, základní a střední školy, který pomáhá v rozvoji znalostí, dovedností, postojů a kompetencí nutných pro udržitelný život **Skutečně zdravá škola**.

Žáci 2. až 3. ročníku absolvují každý školní rok deset šedesátiminutových lekcí **Plavání**.

Škola je rovněž zapojena do celostátního projektu **Ovoce a zelenina do škol** a **Mléko do škol**, díky kterým dostávají žáci zdarma čerstvé ovoce, zeleninu a krabičkové mléko.

Žáci 1. stupně jezdí na týdenní **školy v přírodě**, absolvují **lyžařský kurz**, **kurzy bruslení**.

Každoročně pořádáme pro žáky (případně i pro rodiče a veřejnost) řadu akcí. V předvánočním období je to **Den otevřených dveří**, spojený s vánočními dílničkami, výstavou žákovských prací a prezentací činnosti zájmových kroužků (hudební a taneční vystoupení). V posledním předvánočním týdnu pravidelně proběhnou **Adventní trhy**.

Pro žáky 1. stupně jsou pravidelně pořádána soutěžní dopoledne **Masopust** a **Den dětí**. Žáci se účastní **Sportovního dne**, při němž změří své síly v různých atletických a netradičních sportovních disciplín.

Každý rok jsou také zorganizovány **celodenní projektové dny** na různá témata jako Den vody, Finanční gramotnost, Mimořádné události.

Na závěr školního roku organizujeme slavnostní **Rozloučení se žáky 9. ročníku**, momentálně jsou to žáci na domácím vzdělávání.

Pravidelně spolupracujeme také s **Knihovnou města Chomutov**. Zde se žáci hravou formou seznamují s dětskou literaturou a podporují tak svůj pozitivní vztah ke čtení.

Během školního roku žáci navštíví různá divadelní představení, koncerty, exkurze a vyjedou na různé výlety. Podporujeme účast žáků v různých sportovních i vědomostních soutěžích.

V rámci vedení žáků k ochraně životního prostředí provádíme na škole třídění odpadů a pětkrát ročně také ve spolupráci s KRPŠ velký **Sběr papíru** určený pro sběr starého papíru z domácností žáků. Výtěžek z tohoto sběru je využit k charitativním účelům nebo na financování nákupu herního prvku do relaxační zóny.

2.4 Vlastní hodnocení školy - autoevaluace školy

Autoevaluaci vnímáme jako nezbytnou součást koncepční práce školy. Je to nezbytný nástroj pro plánování dalšího rozvoje školy. Poskytuje nám úplnou zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů a zároveň je to účinný autoregulační mechanismus vlastní práce školy.

Autoevaluaci vnímáme jako periodický a kolektivní proces analýzy a vyhodnocení dat v předem definovaných oblastech s využitím stanovených metod a technik.

Autoevaluace – Koncepce

Mezi autoevaluací a koncepční činností je velmi úzká obsahová vazba. Základem pro kvalitní a funkční autoevaluaci je jasné, systematické a obsahově správné vytyčení strategických cílů.

Koncepční činnost sestavuje ředitelka školy v součinnosti se zvolenými spolupracovníky, popř. pracovními skupinami a zároveň reflektuje i názor žákovské a rodičovské veřejnosti, získaný vhodnou formou pro dané období (dotazníkové šetření, veřejná konference, rozbor a souhrn podnětů z informací, ...). Do dlouhodobé koncepce rozvoje školy se promítá i nastavená vize zřizovatelky pro dlouhodobé směřování školy. Dlouhodobá koncepce rozvoje školy je sestavena na přibližně 6 školních let a je členěna do předem definovaných oblastí, vycházejících z kritérií „Kvalitní škola“. Koncepce a rámec školy, vedení a řízení školy, pedagogický sbor, výuka, klima a výsledky vzdělávání, podpora žáků, komunikace, materiální podmínky a spolupráce. Základem dlouhodobé koncepce je vždy posílení, potvrzení a rozvoj dlouhodobé vize školy. Dlouhodobá koncepce školy je ředitelkou školy časově rozpracována do navazujících dvouletých cyklů (vždy na 2 školní roky). Obsah cyklů se vyznačuje definováním strategických cílů na dané období, včetně případných odpovědných pracovníků za realizaci, plnění, kontrolu a vyhodnocení. Strategické cíle mohou být popsány úkolem či popisem žádaného cílového stavu.

Autoevaluační zpráva se sestavuje vždy na ukončený dvouletý cyklus. Zpráva vyhodnocuje míru naplnění stanovených strategických cílů a předkládá návrhy na další doplnění, rozvoj či směřování školy ve formě návrhů cílů na další období.

Navržené cíle, vyplývající z autoevaluační zprávy, zahrne ředitelka školy do koncepce jako doplnění či korekci stanovených strategických cílů pro následné dvouleté období.

Plán autoevaluace

Ředitelka školy na každé vymezené období stanoví jasné strukturovaný plán autoevaluace. Do plánu zahrne všechny strategické cíle ze střednědobého plánu rozvoje školy. U každého strategického cíle ředitelka stanoví dílčí kritéria, tzn. popis optimálního stavu naplnění daného cíle. Ke každému cíli se přiřadí vhodné nástroje a metody a stanoví se četnost či časový průběh užívání nástrojů či jejich analýza.

Nástroje a metody autoevaluace

V každém dvouletém cyklu lze měnit některé nástroje či metody autoevaluace. Škola si stanovila povinné nástroje, které se musí objevit v možné inovaci v každém autoevaluačním plánu. Zvolené metody jsou vždy systematické, mají přesně určené zdroje dat.

Pevné nástroje a metody:

- Dotazníkové šetření_žáci školy
- Dotazníkové šetření_zákonní zástupci
- Dotazníkové šetření školy dle kritérií „Kvalitní škola“ pedagogičtí pracovníci školy
- Rozbor bilančních dotazníků_pedagogičtí pracovníci školy
- Vlastní porovnání výchovně vzdělávacího procesu dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání přístupu školy k rodičům dle zvolených kritérií
- Vlastní porovnání prezentace školy dle zvolených kritérií

Volitelné nástroje a metody:

Analýza edukačních dokumentů, SWOT analýza, STEP analýza, analýza dokumentů, anketa, benchmarking, brainstorming, diskuse, dotazování, hospitace, náhledy, měření školních výkonů, pozorování, prezentace, projekty, průzkumy, řízené rozhovory, případové studie, sebehodnocení, klasifikace - hodnocení, ostatní výstupy, ...

Struktura autoevaluační zprávy

Úvod

V úvodu ředitelka školy popíše průběh evaluačního období, uvedené případné vnější vlivy či vnější zásahy do chodu školy, které měly vliv na kvalitu plnění stanovených cílů.

Přehled a závěry ze zvolených pevných nástrojů

Ředitelka školy uvede všechny sestavené závěry sestavených z pevných nástrojů (dotazníkové šetření, ankety, porovnávání, ...).

Analýza strategických cílů

Na základě uvedených závěrů a vyhodnocení dalších nástrojů ředitelka školy vyhodnotí míru splnění strategických cílů.

Závěr

Celkové shrnutí

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s rodiči

Škola podporuje úzkou spolupráci s rodiči, což usnadňují moderní technologie a informační systémy. Zakládá si na otevřené komunikaci s rodiči. Informace o dění školy a důležitých upozorněních jsou rodičům poskytovány např. Bakaláře, prostřednictvím webových stránek školy, facebooku školy, messengerskou skupinou.

Rodičům stejně tak i zájemcům o studium na naší škole, mimo výše zmíněné informační zdroje, nahlédnutí do výuky a dění ve škole poskytují dny otevřených dveří, akce pro veřejnost, informační panel v šatně školy.

Při škole je realizován Klub rodičů a přátel školy. Zástupci rodičů z každé třídy se scházejí dvakrát do roka a v případě potřeby se podílejí na řešení problémů, které se vyskytnou v průběhu školního roku. Z jejich řad mohou vycházet podněty pro různé akce a změny, sponzorují nejrůznější školní akce.

V průběhu roku probíhají třídní schůzky a informace pro rodiče. Pro setkání s rodiči jsou k dispozici také pravidelné konzultační hodiny.

Časem bychom chtěli založit školní časopis, který by sloužil nejen pro informativní účely, ale vedl i ke vzdělávání žáků. Jeho cílem by bylo poskytnutí prostoru pro vyjádření všem žákům a pracovníkům naší školy. Při jeho tvorbě si žáci budou moci vyzkoušet pestrou práci žurnalistů, budou vedeni k tvořivosti a zároveň bude kladen důraz na jejich pečlivost.

Spolupráce s dalšími institucemi

Přínosem pro vzdělávání žáků je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou, Úřadem práce a Magistrátem města Chomutova, Městskou policií, knihovnou v Chomutově apod.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Škola se zaměřuje na všeobecný rozvoj žáků bez předem stanovené hlavní profilace. Základní školu vnímáme jako dokonalou všeobecnou přípravu na jakékoliv budoucí zaměření každého žáka. Úkolem naší školy je žákům představit a seznámit je se širokým spektrem profesních a celospolečenských činností za účelem svobodného a kvalifikovaného rozhodnutí pro další životní dráhu každého žáka.

Jako zcela všeobecný základ vzdělávání žáků považujeme důraz na výuku cizích jazyků (od první třídy), patřičnou orientaci v soudobých ITC technologiích (od čtvrté třídy) a cílenou přípravu v českém jazyce a matematice pro úspěšné zvládnutí budoucích přijímacích řízení.

V kontextu současného zvýšeného zájmu o technicky zaměřené absolventy naší vzdělávací soustavy zcela nenásilnou formou představujeme žákům moderní technologie v oblasti techniky, robotiky.

V nemalé míře klademe důraz na výchovu k občanství, toleranci, vzájemné úctě a respektu s cílem vytvoření základů aktivního občana pevně ukotveného v naší evropské struktuře. Důsledně dbáme na prevenci rizikového chování.

Plně podporujeme rozvoj žáků v společenskovědních oborech, přírodovědných předmětech a oborech výchovného zaměření.

Hlavní kompetence našeho absolventa:

- Dokáže plánovat, řídit a vyhodnocovat další vzdělávání či profesní růst.
- Umí samostatně zvolit vhodné metody, vyřešit problém a odborně si obhájit své řešení.
- Své myšlenky, metody, postupy či závěry umí kriticky zhodnotit, zřetelně popsat či vysvětlit.
- Dokáže účelně a odborně spolupracovat ve skupině za účelem dosažení stanoveného cíle.
- Zcela vědomě přijímá a respektuje obecně vytyčené či sjednané normy a pravidla.
- Výsledek každé vlastní činnosti má svou odpovídající kvalitu, funkčnost či společenský význam.

Hlavní společenská kritéria našeho absolventa:

- Má úplnou základní orientaci v současném světě.
- Vědomě přijímá zásady demokratického světa.
- Ztotožňuje se s principy solidarity a vzájemné pomoci.
- Dokáže velmi rychle reagovat na nově vznikající podmínky či situace.
- Je si plně vědom odpovědnosti za své každodenní jednání.
- Aktivně vnímá potřebu ochrany svého životního prostředí.

Hlavní metody a postupy naší školy:

Individuální přístup

Snažíme přihlížet k individuálním zvláštnostem ve vědomostech, schopnostech a dovednostech každého žáka ovlivněných jejich věkovou zralostí a vyspělostí s respektováním jejich životních situací a zkušeností. Samozřejmostí je cílená podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Základem je bližší poznání každé osobnosti žáka a diferenciací didaktických a výchovných postupů.

Rodinná atmosféra

Budujeme příjemné a přátelské vnitřní prostředí. Součástí školy jsou relaxační koutky pro žáky a herní prvky na chodbách. Každý učitel přistupuje k žákům s maximálně vstřícným a respektujícím postojem. Klademe důraz na oboustrannou vzájemnou toleranci a vzájemné slušné a korektní jednání.

Otevřená komunikace

Preferujeme zcela otevřené jednání. Snažíme se publikovat veškeré podstatné materiály na našich [www](#) či v informačním systému. Na škole máme aplikovaný systém Bakalář, který nám plní funkci elektronické žákovské knížky, třídní knihy, výukového nástroje a komunikačního portálu k veřejnosti. Zcela pružně a efektivně elektronicky komunikujeme s rodiči i žáky.

Inovativní metody

Ve výuce klademe důraz na aktivizační a inovativní metody práce spojené s využitím moderních technologií. Součástí výuky jsou aktivizační metody založené na problémových úlohách a situacích, či na didaktických hrách, které rozvíjejí tvořivé myšlení žáků. Do výuky je rovněž zařazováno projektové vyučování, které žákům umožňuje naučit se vyhledávat a zpracovávat poznatky či řešit problémové situace. Na škole budeme postupně zavádět i metody formativního hodnocení, které bude probíhat zejména během učení a žákům bude přinášet užitečnou informaci v průběhu vzdělávacího procesu. V naší škole klademe rovněž důraz na práci s chybou. Už staré pořekadlo praví, že chybami se člověk učí. Přesně v tomto duchu chceme u dětí odbourat pocit provinění při vzniku chyby v rámci vzdělávacího procesu.

Moderní technologie

V rámci výuky využíváme různé výukové programy a aplikace, zaměřujeme se především na interaktivní programy Didakta a Umíměto. Žáci se učí upravovat dokumenty, videa, fotografie v programu Zoner Media.

Od 4. ročníku zavádíme výuku informatiky se zaměřením na rozvoj informatického myšlení, seznámení se základními principy programování a robotiky. Vedeme žáky k bezpečnému užívání internetu a sociálních sítí včetně práce na cloudových úložištích.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění ve společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z obecně přijímaných hodnot. Cílem školy je vybavit žáky kompetencemi na úrovni, která je pro ně dosažitelná a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění. Úroveň klíčových kompetencí získaných během základního vzdělávání není konečná, ale tvoří základ pro celoživotní učení a orientaci v každodenním životě.

Na konci 3. ročníku žák:	Na konci 5. ročníku žák:	Na konci 9. ročníku žák:	Strategie školy k rozvoji těchto kompetencí:
Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení			
řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu,	využívá pro efektivní učení vhodné způsoby a metody, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu,	vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení,	- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce, na počátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvozujeme cíl, v závěru zhodnotíme jeho dosažení, zadáváme motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky, - využíváme aktivizační metody a formy práce, - žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád,
třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení,	vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení je využívá v procesu učení,	vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě,	- klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací, - vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji, - zadáváme samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků, - podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly,	operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti,	operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislosti, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na	zařazujeme do výuky projektovou výuku, problémové vyučování, experimenty a exkurze,

			matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,	
pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává,	samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje,		matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy,	umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry, umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty,
poznává smysl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok.	poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.	poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich.		využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků, individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.
Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů				
vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni,	vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách,	vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách,	vnímá nejružnější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností,	vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy, umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledek řešení a zvažít jeho uplatnění v praxi, uplatňujeme týmovou práci,
u informací vhodných k řešení problému nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,	vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,	vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,	vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá	nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení,

			získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému,	
řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení,	samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení,	samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy,	při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady,	
ověřuje prakticky správnost řešení problémů,	ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných situací,	ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů,	- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů, - spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi,	
činí rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí,	kriticky myslí, činí rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí,	kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí.	ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řeší problémy prakticky zvládají.	
Kompetence komunikativní – věst žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci				
formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se souvisle v ústním projevu,	formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se výstižně, souvisle v ústním projevu,	formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně,	umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory,	

• naslouchá promlouvám druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor,	• naslouchá promlouvám druhých lidí, zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a argumentuje,	souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu, • naslouchá promlouvám druhých lidí, porozumí jim, vhodné na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje,	• poskytujeme maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruhy), • klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování, • vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, do výuky zařazujeme skupinovou práci, besedy, diskuze,
• rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků,	• rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně,	• rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění.	• uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí, • jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemnou a grafickou prezentaci s ohledem na věk žáků a téma) – následně požadujeme představení, obhajobu a naslouchání druhých, • klademe důraz na prožitkové vyučování,
• využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem,	• využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem,	• využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem,	• využíváme školní časopis ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností, • umožňujeme žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací, • podporujeme kladný přístup k literatuře, učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace, • vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...),

využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů	využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů a spolupráci s ostatními lidmi.	využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	- vyžadujeme uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – tradiční vánoční trhy, akce školy pro rodiče, zápis, - vyžadujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, poznávacích pobytových zájezdech, besedách, - vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci, - zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).
Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých			
spolupracuje ve skupině,	spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu,	účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce,	- na tvorbě pravidel ve třídách se podílí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky, - důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli, - do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování,
při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,	na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,	podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá,	- společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, - vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování, - vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci, - zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,

přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,	přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu,	přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,	v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost,
vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.	vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj. řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.	- žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes žákovský parlament, - poskytujeme prostor pro asertivní chování, - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu, - výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hrani rolí), - zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je,
respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si	vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu,
Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti			
respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si	respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si	- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola), - žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.

• je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,	• chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu,	• povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,	• umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žákovský parlament, učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
• poskytně dle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,	• rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	• již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel „vlastní“ třídy, pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky, společně s žáky vytváříme školní řád – vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci,
• aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	• respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, má smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit,	• ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožítkové vyučování, zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života, nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům, pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
• společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny, zapojujeme se do mezinárodních projektů,	• škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční trhy), škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní sportovní den) a další akce ve spolupráci	• společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny, zapojujeme se do mezinárodních projektů,	• společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny, zapojujeme se do mezinárodních projektů,

• respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.	• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.		• s městskou částí – den dětí, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města, • do výuky zařazujeme besedy, návštěvy městského úřadu, divadla apod., • učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky,
• respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.	• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí.	• chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.	• na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí, • pravidelně organizujeme sběr papíru, vedeme žáky k třídění odpadu a ekologickému smýšlení.
• používá bezpečně a účinně nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti,	• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,	• používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky,	• umožňujeme žákům spolupodílet se na tvorbě projektových dnů pro mladší žáky a rodiče,
• přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality a ochrany svého zdraví i zdraví druhých,	• přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, hospodárnosti a ochrany svého zdraví i zdraví druhých,	• přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního	• na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky, • důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

		prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,	
využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje,	využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,	využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,	- pestrou nabídkou zájmových útvarů podnětujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času, - různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia, - možnost volby je u žáků rozvíjena volbou volitelných předmětů, kroužků, - získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty,
rozvíjí své podnikatelské myšlení.	chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.	orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení.	- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče, - zapojujeme žáky do přípravy školních projektů, - umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími), - vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální – pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a věst je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

uvádí příklady využívání digitálních technologií v rodině a ve škole; ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení,	ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti,	ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešení problém použít,	- do výuky zařazujeme aktivity vyžadující využití digitálních technologií, - vedeme žáky k využívání technologií, - využíváme vnitřní elektronický komunikační systém školy Bakalář, - při výuce využíváme různé technologie (mobilní telefony, tablety, notebooky, PC), - vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, - vedeme žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů,
zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá,	získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah; soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie,	získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,	- podporujeme žáky v tom, aby využívali; digitální technologie k orientaci v problematice jednotlivých vyučovacích předmětů, - vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými zdroji a prameny; - umožňujeme žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit; - vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích, - vedeme žáky k samostatnému rozhodování, které technologie jsou pro naplnění komunikační potřeby vhodné a proč, - podporujeme rozvoj dovedností žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archívech a třídit je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít,

• zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií,	• vytváří jednoduchý digitální obsah, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů,	• vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků,	• prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů, • umožňujeme žákům realizovat individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívat pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie, • poskytujeme dostatečný časový prostor pro to, aby žáci mohli využívat digitální technologie • k prezentování vlastní práce, jejím interpretování a vzájemnému komunikování, • vedeme žáky k vytváření a používání osobního vzdělávacího prostředí a archivů odpovídajících digitálních zdrojů,
• využívá digitální technologie, uvede příklady, jak digitální technologie mohou usnadnit práci,	• při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie; uvede příklady využití digitálních technologií,	• využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce,	• motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru), • vytváříme situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení zadaných problémů, • vedeme žáky ke sledování jejich pokroku při používání vhodných online nástrojů,
• chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost,	• chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, uvědomuje si rizika jejich využívání,	• chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání,	• vedeme žáky soustavně a pravidelně k využívání vhodných digitálních technologií pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni, • učíme žáky ovládat základní funkce digitální techniky, pracovat uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojovat jednotlivá digitální zařízení, • vedeme žáky k vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací ,

• chová se šetrně ke svěšeným digitálním zařízením, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nimi; dodržuje správné držení těla a respektuje dobu stanovenou pro práci s digitálními zařízeními.	• respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních; rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí; i v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování.	• předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.	• pomáháme žákům utvářet profesní orientace a vedeme je k používání digitálních technologií a digitálních vzdělávacích zdrojů při volbě budoucího povolání; • umožňujeme žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů,
			• klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků, • vedeme žáky k vědomému utváření digitální identity, učíme je vnímat, že každou svou akci v digitálním prostředí zanechávají stopu, • klademe důraz na respektování a dodržování netikety při interakci v digitálním prostředí, • při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

3.3 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).

3.3.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PI,PP) a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). PI,PP i IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení školského poradenského zařízení (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených ve ŠVP dochází také na úrovni IVP. To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. V souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání je na doporučení ŠPZ zařazována do IVP speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti; malá představitost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.3.2 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Poradenský pracovník z PPP Chomutov úzce spolupracuje s pedagogickými pracovníky, zejména třídními učitelkami, a pomáhá zajišťovat pravidelnou komunikaci se zákonnými zástupci. Při formulaci a naplňování doporučení ke vzdělávání žáka s potřebou podpůrných opatření spolupracuje škola, školské poradenské zařízení a žák, respektive zákonný zástupce žáka. V případě potřeby spolupracuje škola s orgánem sociálně-právní ochrany dětí.

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů.

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky,
- využívání skupinové výuky a postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení ve vyučovací hodině vkládání krátkých přestávek.

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče:

- jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka například na rozvoji grafomotorických dovedností žáka, na podporu při reedukaci specifických poruch učení, k rozvoji percepčně-motorických funkcí, rozvoji jazykových kompetencí a komunikačních dovedností, k rozvoji prostorové orientace a orientaci v čase, pozornosti, paměti, či k zajištění logopedické péče.

d) zařazení pedagogické intervence:

- pedagogická intervence slouží zejména k podpoře vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve vyučovacích předmětech, kde je třeba posílit jeho vzdělávání, ke kompenzaci nedostatečné domácí přípravy na výuku a k rozvoji učebního stylu žáka,
- pedagogická intervence se poskytuje jako opatření prvního stupně na základě rozhodnutí ředitelky či doporučení školského poradenského zařízení. Na základě zhodnocení předloženého návrhu a souhlasu zákonného zástupce rozhodne ředitelka školy o možnosti poskytování pedagogické intervence,
- na základě vyhodnocení úspěšnosti poskytování pedagogické intervence rozhodne ředitelka školy o dalším postupu ve smyslu ukončení poskytování z důvodu odstranění vstupních obtíží, pokračování v poskytování na další období 3 měsíců, doporučení k vyšetření v ŠPZ.

Podpůrná opatření prvního stupně

V případě, že se při vzdělávání žáka objeví mírné obtíže ve vzdělávání (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, problémy se zapomínáním, drobné obtíže v koncentraci pozornosti atd.), které vyžadují kompenzaci, a u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení, poskytuje škola žákovi podpůrná opatření prvního stupně. Tato opatření zahrnují také podporu žáků z důvodů akcelerovaného vývoje školních dovedností. Další situace, směřující k poskytování prvního stupně podpůrných opatření, jsou obtíže vyvolané zejména aktuálně nepříznivým zdravotním nebo psychickým stavem, případně se jedná o dlouhodobé problémy malého rozsahu a intenzity. Škola zohledňuje sociální status, vztahovou síť žáka a jeho sociální a rodinné prostředí. Podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka, a pokud jsou účelné, mohou podporovat žáka v celém průběhu jeho vzdělávání.

Úpravy ve vzdělávání žáka navrhnou pedagogičtí pracovníci, přitom spolupracují s pedagogickým pracovníkem poskytujícím poradenské služby ve škole (výchovný poradce, metodik prevence rizikového chování, speciální pedagog) a zákonným zástupcem žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vzdělávání, zpracuje škola **Plán pedagogické podpory (PLPP)**, a to za podmínek stanovených v příloze č. 1 vyhl. 27/2016 Sb. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel zajistí konzultaci s rodiči. PLPP zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě PLPP.

S PLPP třídní učitel seznámí zákonného zástupce žáka, žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu.

Při vyhodnocování PLPP je zejména sledováno, zda jsou poskytnutá podpůrná opatření dostačující a vedou ke zmírnění, či odstranění obtíží. Vyhodnocování probíhá na základě pozorování v hodině, rozhovoru se zákonným zástupcem, prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků, analýzy procesů, výkonů a výsledků činností žáka, hodnocení portfolia žákovských prací, či analýzy domácí přípravy žáka.

Pokud obtíže nadále přetrvávají, či dosahují vyšší intenzity a opatření školy nejsou dostačující k naplňování vzdělávacích potřeb žáka, je zákonnému zástupci žáka doporučeno vyšetření ve ŠPZ. Poradenskou pomoc ŠPZ může využít zákonný zástupce také na základě svého uvážení. Neposkytuje-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, postupuje škola a ŠPZ podle jiného právního předpisu, zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.

Na základě vyšetření vydává ŠPZ zprávu a doporučení za účelem stanovení podpůrných opatření pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, mezi něž mohou patřit podpůrná opatření druhého až pátého stupně.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a poté, co zákonný zástupce žáka udělil ve škole písemný informovaný souhlas s jejich poskytováním. Charakter speciálních vzdělávacích potřeb vyžaduje například dopomoc **asistenta pedagoga**.

Není-li možné ze závažných důvodů zabezpečit bezodkladné poskytování doporučeného podpůrného opatření, poskytuje škola po projednání se ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka po dobu nezbytně nutnou jiné obdobné podpůrné opatření stejného stupně. Není-li doporučené podpůrné opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ.

Škola ve spolupráci se ŠPZ, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán (IVP) jako podpůrné opatření navrhuje ŠPZ a zpracovává ho škola na základě žádosti zákonného zástupce žáka. IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. Vychází ze ŠVP, vyhovuje vzdělávacím potřebám žáka. IVP v případě potřeby zahrnuje předměty speciálně pedagogické péče a pedagogickou intervenci. V IVP jsou uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. IVP se konzultuje ve spolupráci se ŠPZ. Třídní učitel seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze uskutečnit pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka podle § 16 odst. 1. Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Při vyhodnocování IVP je zejména sledováno, zda jsou poskytnutá podpůrná opatření dostačující a vedou ke zmírnění, či odstranění obtíží. Vyhodnocování probíhá na základě pozorování v hodině, rozhovoru se zákonným zástupcem, prověřování znalostí a dovedností žáka a reflexe jeho výsledků, analýzy procesů, výkonů a výsledků činností žáka, hodnocení portfolia žákovských prací, či analýzy domácí přípravy žáka. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV a ŠVP.

Oblasti předmětů speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory předměty speciálně pedagogické péče (PSPP). Jedná se o druh intervence, která má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. Kompletní výčet oblastí je uveden v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Na naší škole realizujeme nejčastěji rozvoj v následujících oblastech: reedukace specifických poruch učení a chování, trénink správné techniky čtení, se zaměřením na čtenářské tempo, plynulost, intonaci a porozumění textu, řečová výchova, podpora verbálního projevu, rozvoj vyjadřovacích schopností, slovní zásoby a artikulační obratnosti, nácvik sociální komunikace, náprava deficitů dílčích funkcí, zařazení uvolňovacích cvičení, rozvoj grafomotorických dovedností, jemné a hrubé motoriky, vizuomotoriky, fixace správných tvarů písmen, rozvoj vizuálně percepčních dovedností, rozvíjení sluchového vnímání, nácvik sluchové syntézy a analýzy slov, akustického vyznačování délky slabik, rozlišování tvrdých a měkkých souhlásek, diakritická znaménka, hranice slov, fonologická manipulace se slovy, pravo – levá a prostorová orientace.

PSPP není samostatný předmět, nemá osnovy, neznámkuje se na vysvědčení. Nenavyšuje maximální týdenní počet povinných vyučovacích hodin stanovených pro jednotlivé ročníky. Na každý týden je sestavován třídním učitelem plán na zařazení PSPP do týdenního učebního plánu každého žáka. Zařazení předmětů do týdenního plánu je proměnné, z důvodu neomezování týdenní časové dotace pouze u jednoho konkrétního předmětu. Tento systém plně ve shodě s požadavky PPP, žáků, rodičů i pedagogů optimálně zajišťuje realizaci PSPP v souladu s učebním plánem každého žáka.

3.3.3 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci
- činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky,
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků,
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost,
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám,
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin,
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků,
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP),
- spolupráci s ostatními školami.

3.3.4 Komplexní zabezpečení péče pro žáky sociálně znevýhodněné

Za sociálně znevýhodněné jsou pokládáni žáci, kteří nemají stejné příležitosti ke vzdělávání jako většinová populace žáků, a to hlavně v důsledku nepříznivých sociokulturních podmínek svých rodin nebo jiných prostředí, v nichž žijí. Sociální znevýhodnění vnímáme jako projev sociální nespravedlnosti, která může být prostřednictvím kompenzačních opatření zmírňována.

U těchto žáků je potřebné zabezpečit následující postupy:

- identifikace žáka ze sociálně znevýhodněného prostředí, příčiny a důsledky sociálního znevýhodnění,
- spolupráce školy s rodinami sociálně znevýhodněných dětí,
- možnosti vytvoření podmínek pro vzdělávání v rámci školy, zavedení PLPP, IVP, individualizace výuky, podpora asistentů, doučování,
- jako oporu využít Strategii předcházení školní neúspěšnosti a Preventivní program,
- uplatnění metod motivujících sociálně znevýhodněného žáka:
 - a) mít své místo ve třídě = práce s třídním kolektivem,
 - b) zajištění pomůcek (fungující systém výpůjček, např. psací a rýsovací potřeby, elektronika),
 - c) ocenění za zcela konkrétní věc, chování,
 - d) nabídka volnočasových aktivit (např. bezplatný kroužek),
- zvážit možnosti podpory sociálně znevýhodněných dětí mimo školu: spolupráce s organizacemi sociální péče a s nestátními neziskovými organizacemi.

3.4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.4.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.4.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Podporu žákům nadaným a mimořádně nadaným na naší škole zajišťuje PPP ve spolupráci s třídním učitelem.

PPP a třídní učitel je koordinátorem ŠPP. Hlavní rolí TU v tomto procesu je koordinace činností souvisejících se vzděláváním žáků s potřebou podpůrných opatření. Koordinuje mezi vyučujícími různých předmětů tvorbu a konečnou podobu dokumentů (IVP, PLPP atd.). Dohlíží na realizaci podpůrných opatření doporučených danému žákovi v praxi. Koordinuje spolupráci školy a školského poradenského zařízení nebo dalších institucí podílejících se na vzdělávání a výchově nadaného a mimořádně nadaného žáka.

Připravuje vhodné podmínky pro integraci žáků nadaných a mimořádně nadaných ve škole a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Speciální pedagog z PPP, který je přidělen k naší škole, vykonává činnosti (depistážní, diagnostické a intervenční, metodické a koordinační) zaměřené na odbornou podporu žáků nadaných a mimořádně nadaných, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních. Nastavuje, realizuje a vyhodnocuje systematickou podporu nadání ve škole. Ve spolupráci s ostatními pedagogy vyhledává a identifikuje žáky s potenciálním nadáním a zajišťuje spolupráci se školskými poradenskými zařízeními za účelem diagnostiky, poradenství a nastavení individuálních vzdělávacích plánů pro nadané. Zabývá se také rozvojem vzdělávací a výchovné nabídky pro nadané v rámci školy, spolupracuje s externími subjekty. Zajišťuje komunikaci se zákonnými zástupci žáků. Koordinuje vzdělávání zaměstnanců školy v problematice péče o nadání.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci PPP. Před jeho zpracováním probíhají rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s nadaným žákem. S PLPP třídní učitel seznámí zákonného zástupce žáka, žáka, všechny vyučující žáka. Třídní učitel zajistí konzultaci s rodiči. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů, zda jsou poskytnutá podpůrná opatření dostačující. Není-li tomu tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření

na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze ŠVP školy. IVP je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka, jako podpůrné opatření ho navrhuje ŠPZ a zpracovává ho škola na základě žádosti zákonného zástupce žáka. IVP obsahuje závěry doporučení ŠPZ, závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi, vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek, seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů, určení pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. IVP se zpracovává ve spolupráci se ŠPZ, zákonným zástupcem žáka, žákem. IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci školního koordinátora podpory nadání, výchovného poradce a speciálního pedagoga. Třídní učitel seznámí s IVP všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle IVP lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

3.4.3 Podmínky vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných s přiznanými podpůrnými opatřeními

Mezi specifické provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků patří například:

- předčasný nástup ke školní docházce,
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy,
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitelka školy,
- obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů, projektů,
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka,
- příprava a účast na soutěžích.

3.5 Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (OMJ)

Jedná se o velmi různorodou skupinu žáků, jejichž mateřštinou není čeština, a tudíž je pro ně vyučující jazyk českých škol cizím jazykem, což je znevýhodňuje ve výuce a má vliv na školní úspěšnost.

Žádost o přijetí žáka s OMJ

Škola žadatele upozorní na průběh správního řízení a možnosti tlumočení. Vymezí zařazení žáka do příslušného ročníku, možnosti podpory školy, postup adaptace, spolupráci zákonného zástupce se školou a nastíní způsob hodnocení žáka.

Základní škola upozorní žadatele na možnost čerpání bezplatné jazykové přípravy v rozsahu 100–200 hodin dle § 20 školského zákona (parametry jsou popsány ve vyhlášce č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky) na určené škole.

Posouzení a diagnostika

Ředitelka školy rozhodne o zařazení do příslušného ročníku na základě výsledků jazykové diagnostiky z českého jazyka. Diagnostiku provede pověřený pracovník školy a stanoví jazykovou úroveň žáka ve vyžadovaných dovednostech.

Zavedení pozice adaptačního koordinátora

Adaptační koordinátor zajišťuje:

- Sestavení Plánu jazykové a pedagogické podpory žáka (PJPP). PJPP je rozšířenou variantou Plánu pedagogické podpory (PLPP). Lze ho považovat též za vyrovnávací či adaptační plán.
- Podporu žákům s OMJ po dobu až 4 týdnů výuky po nástupu do školy. Je poskytována pomoc s adaptací na české školní prostředí a se začleňováním do třídního kolektivu, pomoc při překonávání tzv. kulturního šoku, precedentů a nežádoucích stereotypů.
- Pomoc při seznamování se se školními právy a povinnostmi, s třídním kolektivem a s třídou přijatými pravidly chování, se zažitými zvyklostmi a životním stylem, dále při seznamování se s běžným režimem a uspořádáním vyučovacího dne a vyučování.
- Pomoc s prostorovou orientací po škole včetně platných pravidel pro pohyb ve škole, zajistí průběžné seznamování s pedagogicko-organizačními informacemi.
- Zprostředkovává případnou komunikaci se zákonným zástupcem žáka a školou.
- Realizaci výuky základů českého jazyka jako jazyka druhého/cizího v prvních čtyřech týdnech přímo ve škole.

Vyhodnocení PJPP

Cílem školy je provést po třech měsících průběžné vyhodnocení PJPP a případně se dohodnout se zákonným zástupcem žáka na následném vyšetření v PPP za účelem zařazení žáka do patřičného stupně podpory včetně souvisejících podpůrných opatření.

Podpora žáka s OMJ v rámci inkluzivního vzdělávání

Stupeň podpory 1

Podpora spočívá ve stanovení Plánu jazykové a pedagogické podpory žáka (PJPP) a případné zavedení pedagogické intervence. Podpůrná opatření jsou plně v kompetenci školy bez nároku na čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

PJPP je rozšířenou variantou Plánu pedagogické podpory (PLPP). Lze ho považovat též za vyrovnávací či adaptační plán. Cílem školy je provést po třech měsících průběžné vyhodnocení PJPP a případně se dohodnout se zákonným zástupcem žáka na následném vyšetření v PPP za účelem zařazení žáka do patřičného stupně podpory včetně souvisejících podpůrných opatření (ČDJ, PI, PSPP, ...).

V plánu jazykové a pedagogické podpory se především stanoví:

- Popis funkcí a činností přiděleného adaptačního koordinátora.
- Naplňují se cíle a obsahy vzdělávání žáka s OMJ tak, aby pro něj byly reálně dosažitelné. Cíle a obsahy reagují na jeho výchozí jazykovou situaci a vedou k vyrovnání jeho vzdělávacích a sociálních bariér.
- Míra naplnění stanovených individuálních cílů bude prvotním podkladem pro hodnocení žáka z jednotlivých předmětů.
- Způsob hodnocení žáka. Škola bude navrhnout využívání průběžného slovního hodnocení žáka a zároveň celkové hodnocení žáka v naukových a profilových předmětech. Zavedení slovního hodnocení bude na základě dohody se zákonným zástupcem žáka. Dohodu zákonný zástupce žáka vyjádří souhlasem s obsahem PJPP.
- Podpůrné jazykové nástroje v rámci jednotlivých předmětů, vedení slovníků, zapojení výukových materiálů či podpůrných materiálů.
- Nedílnou součástí PJPP je vyjádření souhlasu zákonného zástupce žáka s kompletním obsahem dokumentu.

Pedagogická intervence bude zaměřena především na:

- podporu školní přípravy, dovysvětlení a procvičování látky, podporu interpersonální komunikace,
- rozvoj sociálních vztahů a začlenění žáka do kolektivu třídy a školy.

Hodnocení žáků v 1. stupni podpůrných opatření vychází ze zjištěných specifíků žáka (neznalosti vyučovacího jazyka). U žáků se nastavují taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Kritéria hodnocení se specifikují do PJPP.

Stupeň podpory 2–3

Na základě doporučení ŠPZ škola zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP). Podpora spočívá ve stanovení IVP a posílení výuky českého jazyka jako jazyka druhého (ČDJ), případné zavedení pedagogické intervence, či zavedení speciálně pedagogické péče.

V individuálním vzdělávacím plánu se především stanoví:

- úprava obsahu vzdělávání, úprava hodnocení, přizpůsobení organizace a metod výuky, speciální učebnice a pomůcky, slovníky, výukové aplikace, vzdělávací cíle pro jednotlivé předměty včetně jejich případného ověřování a způsobu hodnocení. Míra naplnění stanovených individuálních cílů může být podkladem pro hodnocení žáka z jednotlivých předmětů.

Hodnocení žáků ve 2. a 3. stupni podpůrných opatření vychází ze zjištěných specifíků žáka (neznalosti vyučovacího jazyka). U žáků se nastavují taková kritéria hodnocení, která žákovi umožní dosahovat osobního pokroku. Kritéria hodnocení se specifikují do Individuálního vzdělávacího plánu. U žáků se následně hodnotí zejména úroveň dosažení plánovaného osobního pokroku stanoveného v IVP.

Individuální výuka českého jazyka (výuka češtiny jako druhého jazyka)

Nejvhodnější formou pro intenzivní a individuální výuku českého jazyka u žáků s OMJ je aplikace češtiny jako druhého jazyka (ČDJ). Škola preferuje zařazení výuky ČDJ jako podpůrného opatření stanoveného na základě doporučení ŠPZ. Na základě doporučení lze stanovit až 3 výukové hodiny výuky českého jazyka týdně.

Před získáním platného doporučení škola využívá k individuální výuce českého jazyka funkce adaptačního koordinátora a následně operativní doučování.

V prvních 4 týdnech adaptace zajišťuje výuku českého jazyka adaptační koordinátor v rámci své stanovené pracovní náplně. Výuka českého jazyka může probíhat v rámci učebního plánu žáka (místo určených hodin) či nad rámec týdenního učebního plánu žáka (většinou, pokud je adaptačním koordinátorem určený vyučující školy).

Následně je výuka ČDJ zajišťována formou operativního doučování do doby získání platného doporučení ze ŠPZ s přiznáním podpůrného opatření výuky ČDJ. O rozsahu operativního doučování rozhoduje ředitelka školy na návrh třídního vyučujícího.

Hodnocení českého jazyka jako druhého jazyka nelze hodnotit jako druhý jazyk známkou či slovním hodnocením na vysvědčení. V tom případě je třeba promítnout hodnocení z ČDJ do hodnocení českého jazyka a literatury.

Výuka češtiny, jako druhého jazyka

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo vzdělávacím obsahem **češtiny jako druhého jazyka** (lze využít Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Hodnocení žáků s OMJ

U žáků s OMJ zavádíme **individuálně normované hodnocení** (*hodnocení na základě sledování individuálních pokroků žáka a porovnávání s předcházejícími výkony*). Mezi formy individuálně normovaného hodnocení zařazujeme především slovní hodnocení či portfoliové hodnocení.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblastí postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. V průběhu základního vzdělávání je povinností školy nabídnout žákům postupně všechny tematické okruhy jednotlivých průřezových témat. Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu. Proto jsou na naší škole všechna **průřezová témata integrována do vzdělávacího obsahu všech vyučovacích předmětů.**

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti, hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Výuka uvedeného průřezového tématu napomáhá také přímání prevenci rizikového chování a kvalitnější mezilidské komunikace.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k porozumění sobě samému a druhým,
- napomáhá ke zvládnutí vlastního chování,
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni,
- rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti,
- utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci,
- umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení složitých situací (např. konfliktů),

- formuje studijní dovednosti,
 - podporuje dovednosti a přináší vědomosti týkající se duševní hygieny.
- V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým,
 - vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci,
 - vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů,
 - přispívá k uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování,
 - napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování.

Tematické okruhy průřezového tématu:

Osobnostní rozvoj

- OSV1 – Rozvoj schopností poznávání
- OSV2 – Sebepoznání a sebezpojetí
- OSV3 – Seberegulace a sebeorganizace
- OSV4 – Psychohygiena
- OSV5 – Kreativita

Sociální rozvoj

- OSV6 – Poznávání lidí
- OSV7 – Mezilidské ztahy
- OSV8 – Komunikace
- OSV9 – Kooperace a kompetice

Morální rozvoj

- OSV10 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika

Osobnostní a sociální výchova

Tematický celek	1. stupeň				2. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSV1	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, D, F, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,
OSV2	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Ch, P, Hv, Vv, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, P, Hv, Vv, Tv, Pě,
OSV3	Tv, Pě,	Č, Tv, Pě,	Č, Inf, Tv, Pě,	Č, Aj, Inf, Př, Vl, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Tv, Pě,	Aj, M, Inf, F, P, V, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, F, P, V, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, F, Ch, P, Z, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, F, Ch, P, Z, Tv, Pě,
OSV4	Tv,	Tv,	Inf, Tv,	Inf, Př, Tv,	Aj, Inf, Př, Tv,	Aj, M, Inf, V, Tv	Aj, Nj, M, Inf, V, Tv,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Tv,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Tv,
OSV5	Č, M, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, M, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, M, Inf, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, V, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, Tv, Pě,
OSV6	Prv, Tv,	Prv, Tv,	Tv,	Aj, Tv,	Aj, Tv,	Č, Aj, Vo, V, Tv,	Č, Aj, Nj, Vo, Tv,	Č, Aj, Nj, Vo, Tv,	Č, Aj, Nj, Vo, Tv,
OSV7	Č, M, Prv, Vv, Tv, Pě,	Č, M, Prv, Vv, Tv, Pě,	Č, M, Prv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Př, Vl, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Vo, Vv, V, Tv,	Aj, Nj, M, D, Vo, Vv, Tv,	Č, Aj, Nj, M, D, Vo, Vv, Tv,	Č, Aj, Nj, M, D, Vo, Vv, Tv,
OSV8	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,
OSV9	M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Hv, Vv, Tv,	Aj, M, Inf, Hv, Vv, Tv,	Aj, M, Inf, Vo, V, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, V, Tv, Pě,	Aj, Nj, M, Inf, Vo, Hv, Vv, V, Tv, Pě,	Č, Aj, Nj, M, Inf, Z, Hv, Vv, Tv, Pě,

OSV10	Č, M, Prv, Tv,	Č, M, Prv, Tv,	Č, Aj, M, Inf, Prv, Tv,	Č, Aj, M, Inf, Př, Vl, Tv, Př,	Č, Aj, M, Inf, Vo, F, Z, Vk, Tv, Př,	Aj, M, Inf, Vo, F, Vok, Př,	Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, Tv, Př,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, F, Ch, P, Z, Tv, Př,
OSV11	M, Prv, Hv, Tv,	M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Prv, Hv, Tv,	Aj, M, Inf, Př, Vl, Hv, Tv,	Čj, Aj, M, Inf, Vo, P, Z, Hv, Vk, Tv,	Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, P, Hv, Vok, Tv,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, Hv, Tv,	Čj, Aj, Nj, M, Inf, D, Vo, Z, Hv, Tv,

3.6.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana (VDO) má mezioborový a multikulturní charakter. Zaměřuje se na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí, dovedností a postojů potřebných pro aktivní účast žáků – budoucích dospělých občanů – v životě demokratické společnosti. U žáků rozvíjíme smysl pro spravedlnost, toleranci a odpovědnost, rozvíjíme kritické myšlení, vědomí vlastních práv a povinností, porozumění demokratickému uspořádání společnosti. Učíme žáky demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Při realizaci průřezového tématu vycházíme z reálných životních situací a vše vztahujeme co nejvíce k životní zkušenosti žáků.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- vede k aktivnímu postoji v obhajobě a dodržování lidských práv a svobod,
- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti,
- umožňuje participovat na rozhodnutích celku s vědomím vlastní odpovědnosti za tato rozhodnutí a s vědomím jejich důsledků,
- rozvíjí a podporuje komunikativní, formulační, argumentační, dialogické a prezentační schopnosti a dovednosti,
- prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování
- vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě,
- vychovává k úctě k zákonu,
- rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku,
- učí sebeúctě a sebedůvěře, samostatnosti a angažovanosti,
- přispívá k utváření hodnot, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost,
- rozvíjí a podporuje schopnost zaujetí vlastního stanoviska v pluralitě názorů,
- motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším,

- umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu (lokální, národní, evropská, globální dimenze),
- vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností,
- vede k asertivnímu jednání a ke schopnosti kompromisu.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- VDO1 – Občanská společnost a škola
- VDO2 – Občan, občanská společnost a stát
- VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě
- VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana

Tematický celek	1. stupeň				2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník
VDO1	Č, Prv.	Č, Prv.	Č, Prv.	Č, VI.	Č, VI.	Vo, Vč, Tv.	Nj, Tv.	Nj, Vo, Tv.
VDO2	Tv	Prv, Tv	Prv, Tv	Inf, VI, Tv	VI, Tv	Inf, D, Vo, Vč, Tv	D, Tv	Aj, Inf, D, Vo, Tv
VDO3				VI.	VI.	Vo	D, Vo, Z	D, Vo
VDO4				VI.	VI.	Vo	D	D, Vo

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) vychovává budoucí evropské občany jako zodpovědné a tvořivé osobnosti, schopné v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě; podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění; otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
- prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech
- prohlubuje základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení globálních i lokálních problémů v oblasti humanitární, politické, sociální, ekonomické, kulturní a dodržování lidských práv,
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech,
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v otevřeném evropském prostoru,
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu,
- vede k pochopení významu společných politik a institucí Evropské unie; seznamuje s dopadem jejich činnosti na osobní i občanský život jednotlivce i s možnostmi jejich zpětného ovlivňování a využívání,
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory,
- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevoval a korigovat emocionální zaujetí v situacích motivujících k setkávání, srovnávání a hledání společných evropských perspektiv.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky,
- obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi,
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života,
- utváří pozitivní postoje k jinakosti a kulturní rozmanitosti,
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám,
- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá
- VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět
- VMEGS3 – Jsme Evropané

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematický celek	1. stupeň			2. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VMEGS1	Aj, Hv, Pě	Aj, Hv, Pě	Aj, Hv, Pě	Aj, Vl, Hv, Vv, Pě	Aj, Vl, Hv, Vv, Pě	Čj, Aj, D, Vo, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv
VMEGS2	Aj	Aj	Aj	Aj, Vl	Aj, Inf, Vl	Aj, Inf, D, Vo, Z, Hv	Čj, Aj, Nj, D, Z, Hv, Tv	Čj, Aj, Nj, D, Z, Hv, Tv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Tv
VMEGS3	Hv	Hv	Hv	Vl, Hv	Vl, Hv, Vv	Čj, D, Vo, P, Z, Hv, Vv	Nj, D, P, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, D, P, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, P, Z, Hv, Vv

3.6.4 Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova (MKV) v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti,
- rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturní kontakty k obohacení sebe i druhých,
- učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých,
- učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné,

- rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin,
- rozvíjí dovednost rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti a napomáhá prevenci vzniku xenofobie,
- učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání,
- poskytuje znalost některých základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, xenofobie, rasismus, národnost, netolerance aj.
- pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektovat zázemí příslušníků ostatních sociokulturních skupin a uznávat je,
- napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí,
- stimuluje, ovlivňuje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoliv jako zdroj konfliktu,
- pomáhá uvědomovat si neshleditelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti,
- vede k angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu,
- učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

Tematické okruhy průřezového tématu:

- MKV1 – Kulturní diference
- MKV2 – Lidské vztahy
- MKV3 – Etnický původ
- MKV4 – Multikulturalita
- MKV5 – Princip sociálního smíru a solidarity

Multikulturní výchova

Tematický okruh	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MKV1	Č, Aj, Prv, Hv,	Č, Aj, Prv, Hv,	Č, Aj, Hv, Vv,	Č, Aj, VI, Hv, Vv,	Č, Aj, VI, Hv, Vv,	Čj, Aj, Vo, Z, Hv, Vv,	Čj, Aj, Nj, Vo, Z, Hv, Vv,	Čj, Aj, Nj, Vo, Z, Hv, Vv,	
MKV2	Č, Prv, Hv,	Č, Prv, Hv,	Č, Aj, Prv, Hv,	Č, Aj, Prv, VI, Hv,	Č, Prv, VI, Hv,	Čj, D, Z, Hv, Tv,	D, Vo, Z, Hv, Tv,	D, Vo, Z, Hv,	

MKV3				Aj	Čj, Aj, D, Z	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z	Aj, Nj, D, Vo, P, Z	Aj, Nj, D, Vo, Z
MKV4	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv	Aj, Hv, Vv	Čj, Aj, M, Z, Hv, Vv	Čj, Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv	Aj, Nj, D, Vo, Z, Hv, Vv
MKV5	Prv,	Prv,	Prv,	VI,	Z,	D, Vo, Z,	D, Vo, Z,	D, Vo, Z,

3.6.5 Environmentální výchova

Environmentální výchova (EV) vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- rozvijí porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí,
- vede k uvědomování si podmiňek života a možností jejich ohrožování,
- přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa,
- umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí,
- poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní jednání občana vůči prostředí,
- ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje,
- napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na místní, regionální, evropské i mezinárodní úrovni,
- seznamuje s principy udržitelnosti rozvoje společnosti,
- učí hodnotit objektivnost a závažnost informací týkajících se ekologických problémů,
- učí komunikovat o problémech životního prostředí, vyjadřovat, racionálně obhajovat a zdůvodňovat své názory a stanoviska.

V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:

- přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty,
- vede k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů,
- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti,
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí,
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí,
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí,
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Tematické okruhy průřezového tématu:

- EV1 – Ekosystémy
- EV2 – Základní podmínky života
- EV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV4 – Vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
EV1	Prv	Prv	Prv	Př, VI	Př, VI	Čj, P, Z	Čj, Aj, P, Z	Čj, Ch, P, Z	P, Z
EV2	Pě	Prv, Pě	Prv, Pě	Př, VI, Pě	Př, VI, Pě	Aj, D, P, Z, Vk	Aj, D, P, Z, Vk	Aj, Nj, D, F, Ch, P, Z	Nj, D, Ch, P, Z
EV3	Prv, Tv, Pě	Prv, Tv, Pě	Prv, Tv, Pě	Př, VI, Vv, Tv, Pě	Př, VI, Vv, Tv, Pě	D, Vo, P, Z, Vv, Tv, Pě	Aj, D, Vo, P, Z, Vv, Tv, Pě	Aj, Nj, D, F, Ch, P, Z, Vv, Tv, Pě	Nj, D, Vo, Ch, Z, Vv, Pě
EV4	Č, Prv, Hv, Vv	Č, Prv, Hv, Vv	Č, Prv, Hv	Č, Př, VI, Hv, Vv, Pě	Č, Př, VI, Hv, Vv, Pě	D, Vo, P, Z, Hv, Vv, Vk, Tv	Čj, Aj, D, Vo, P, Z, Hv, Vv, Vk, Tv	Aj, Nj, D, F, P, Z, Hv, Vv, Tv	Nj, D, Vo, Ch, P, Z, Hv, Vv

3.6.6 Mediální výchova

Mediální výchova (MV) má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

V oblasti vědomostí, dovedností a schopností průřezové téma:

- přispívá ke schopnosti úspěšné a samostatné se zapojit do mediální komunikace,
 - umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich,
 - učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času,
 - umožňuje pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů,
 - vede k osvojení si základních principů vzniku významných mediálních obsahů (zejména zpravodajských),
 - umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec (včetně právního kontextu),
 - vytváří představu o roli médií v každodenním životě v regionu (v lokalitě),
 - vede k rozeznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci,
 - rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu,
 - přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu,
 - přispívá ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu.
- V oblasti postojů a hodnot průřezové téma:
- rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení,
 - vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění,
 - rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci,
 - napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace.

Tematické okruhy průřezového tématu:

Receptivní činnosti

- MV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MV2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- MV3 – Stavba mediálních sdělení
- MV4 – Vnímání autora mediálních sdělení
- MV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti

- MV6 – Tvorba mediálního sdělení
- MV7 – Práce v realizačním týmu

Mediální výchova									
Tematický celek	1. stupeň			2. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
MV1	Č, Aj, Prv	Č, Prv	Č, Prv	Č, Aj, Inf, Př, Vl, Vv, Tv	Č, Aj, Vv, Tv	Č, Aj, M, D, Vv, Vk	Č, Nj, M, Vo, Vv, Vk	Č, Aj, Nj, M, Vv	Č, Aj, Nj, M, Inf, Vo, Vv
MV2	Prv	Prv	Inf, Prv	Č, Aj, Inf, Př, Vv, Tv	Č, Aj, Př, Vv, Tv	Aj, Vo, Vv	Nj, M, Vo, Vv, Vk	Aj, Nj, M, Vo, Vv	Aj, Nj, Inf, Vo, Vv
MV3				Inf		Aj	Č, Nj	Aj, Nj	Č, Aj, Nj, Inf
MV4	Prv, Hv, Vv	Prv, Hv, Vv	Prv, Hv	Č, Inf, Př, Hv, Vv	Č, Př, Hv, Vv	Aj, Vo, Hv, Vv, Vk	Vo, Hv, Vv, Vk	Aj, Hv, Vv	Aj, Inf, Vo, Hv, Vv
MV5				Č, Inf	Č, Hv, Vv	Aj, Vo, Hv, Vv, Vk	Č, Vo, Hv, Vv, Vk	Aj, D, Vo, Hv, Vv	Aj, Inf, D, Vo, Hv, Vv
MV6		Č	Č, Inf	Č, Vv	Č, Vv	Č, Aj, Vv, Př	Aj, Nj, Vv, Př	Č, Aj, Nj, Hv, Vv, Př	Č, Aj, Nj, Inf, Hv, Vv, Př
MV7		Č	Č	Č	Č				Inf

4 UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

Učební plán pro 1. stupeň												
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Zkratka předmětu	Ročník					Celkem oblast	Celkem oblast z RVP	Celkem oblast DH		
			1.	2.	3.	4.	5.					
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Č	8	9	9	7	8	41	33	7		
	Anglický jazyk	Aj	1	1	3	3	3	11	9	2		
Matematika a její aplikace	Matematika	M	5	5	5	5	5	25	20	5		
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf	–	–	–	1	1	2	2	0		
	Prvouka	Prv	2	2	2	–	–	–	–	–		
Člověk a jeho svět	Přírodověda	Př	–	–	–	1	1	12	11	3		
	Vlastivěda	Vl	–	–	–	2	2	–	–	–		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12	12	1		
	Výtvarná výchova	Vv	1	1	2	2	2	–	–	–		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	10	10	0		
	Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	1	1	5	5	0		
Celkem			21	22	24	25	26	118	102	18		

maximálně dle RVP 22 22 26 26 26 26

minimálně dle RVP 18 18 22 22 22 22

Učební plán pro 2. stupeň										
Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Základní předmět	Rokník				Celkem oblast RVP	Celkem oblast DH		
			6.	7.	8.	9.				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Cj	4	4	5	5	18	15	3	
	Anglický jazyk	Aj	3	3	3	3	12	12	0	
	Německý jazyk	Nj	–	2	2	2	6	6	0	
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	4	5	5	18	15	3	
Informatika	Informatika	Inf	1	1	1	1	4	4	0	
	Dějepis	D	2	2	1	2	11	10	1	
	Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1				
Člověk a společnost	Fyzika	F	2	2	1	2				
	Chemie	Ch	–	–	2	2	25	20	5	
	Přírodopis	P	2	2	2	1				
Člověk a příroda	Zeměpis	Z	2	2	2	1				
	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	9	9	0	
	Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	1				
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	10	10	0	
	Výchova ke zdraví	Vk	1	1	–	–				
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pč	1	1	1	1	4	3	1	
Celkem			28	29	30	31	117	104	13	

maximálně dle RVP

30

30

32

32

minimálně dle RVP

28

28

30

30

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Při konstrukci učebního plánu v ŠVP jsme dodrželi celkovou povinnou časovou dotaci na daném stupni základního vzdělávání (118 hodin pro 1. stupeň a 117 hodin pro 2. stupeň) i maximální týdenní hodinovou dotaci stanovenou školským zákonem pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání (1. a 2. ročník 22 hodin, 3.–5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník 30 hodin, 8. a 9. ročník 32 hodin).

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací. Číslo minimální časové dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti udává, kolik hodin týdně musí škola na příslušném stupni základního vzdělávání dané vzdělávací oblasti věnovat. Tato minimální časová dotace může být posílena z disponibilní časové dotace, která je vymezena pro 1. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 16 hodin, pro 2. stupeň v rozsahu 18 hodin.

Výstupy vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** jsou na 1. stupni realizovány ve vyučovacích předmětech Český jazyk a Anglický jazyk. Minimální časovou dotaci jsme posílili z disponibilních hodin celkem o 12 vyučovacích hodin. Na 2. stupni vyučujeme v každém ročníku předmět Český jazyk a literatura a Anglický jazyk. Od 7. ročníku je do učebního plánu zařazen další cizí jazyk – Německý jazyk.

Vzdělávací oblast **Matematika a její aplikace**, jejíž výstupy naplňujeme ve všech ročnících v předmětu Matematika, je na 1. stupni posílena třemi hodinami a na 2. stupni třemi hodinami z disponibilních hodin.

Jednou disponibilní hodinou jsme posílili oblast **Člověk a jeho svět**, která je realizována v předmětech Prvouka (1.–3. ročník), Přírodověda (4. a 5. ročník) a Vlastivěda (4. a 5. ročník).

Oblast **Člověk a společnost** je vyučována v předmětech Dějepis a Výchova k občanství. Z důvodu implementace doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova a některých témat ze vzdělávací oblasti Člověk a práce a Výchova ke zdraví byla i tato oblast posílena, a to 1 disponibilní hodinou.

Oproti minimální časové dotaci stanovené RVP je na naší škole pětí disponibilními hodinami posílena také vzdělávací oblast **Člověk a příroda**, jejíž výstupy vyučujeme ve vyučovacích předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.

Na 2. stupni jsme jednou disponibilní hodinou navýšili časovou dotaci pro vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura**, **Cizí jazyk a Další cizí jazyk**. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří** (ve výuce se vzájemně prolínají) složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky:

- vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2; žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o sobě a své rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb,
- vzdělávání v **Dalším cizím jazyce** předpokládá dosažení **úrovně A1**; žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem

je vyhovět konkrétním potřebám, tyto výrazy a fráze používá. Dokáže představit sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

- Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk** je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** nebo vzdělávacím obsahem **čestiny jako druhého jazyka** (lze využít Kurikulární čestiny jako druhého jazyka pro základní vzdělávání). V těchto případech se nejedná o podpůrné opatření, vzdělávací obsah se nahrazuje bez vytváření individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání. Důraz je v tomto období kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství,
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství,
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti,
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů,
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace,
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření,
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama,
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založeným na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání.

5.1.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří** (ve výuce se vzájemně prolínajících) složek:

Komunikační a slohová výchova

- žáci se jejím prostřednictvím učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

Jazyková výchova

- žáci zde získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Literární výchova

- umožňuje žákům prostřednictvím četby poznávat základní literární druhy. Žák se učí vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje. Životní hodnotové orientace a obohacení jejich duchovní život. U žáků je podporováno volnočasové čtení a kultivováno e-čtení.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk usiluje především o rozvoj komunikačních kompetencí. Znalosti a dovednosti, kterými žáka vybavuje mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim a vhodně se vyjadřovat. Využití získaných dovedností je nezbytné pro úspěšné osvojování poznatků v dalších vzdělávacích oblastech.

Předmět Český jazyk je vyučován ve všech ročnících prvního stupně ZŠ. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. K procvičení probraného učiva je možné využít také počítačovou učebnu, kde jsou k dispozici různé výukové programy (Didakta, grammar, in aid...). Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Součástí výuky mohou být návštěvy knihovny, literární besedy, autorská čtení, literární exkurze, návštěvy divadelních a filmových představení, recitační soutěže apod.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. frontální, skupinová, párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana (okruh Občanská společnost a škola), Multikulturní výchova (okruhy Kulturní diference a Lidské vztahy), Environmentální výchova (Vztah člověka a prostředí) a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
9	10	9	7	8	0	0	0	0	43
									43

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetence k učení začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce,
- na počátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvozujeme cíl, v závěru zhodnotíme jeho dosažení,
- zadáváme motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky,
- využíváme aktivizující metody a formy práce,
- zadáváme samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků, podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,
- zařazujeme do výuky projektovou výuku, problémové vyučování, experimenty a exkurze,

- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty,
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy,
- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledky řešení a zvažovat jeho uplatnění v praxi,
- uplatňujeme týmovou práci,
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení,
- při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady,
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory,
- poskytujeme maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruhy),
- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování,
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích,
- do výuky zařazujeme skupinovou práci, besedy, diskuse,
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí,
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrůznějším způsobem zpracované závěrečné práce (písemnou a grafickou prezentací s ohledem na věk žáků a téma) – následně požadujeme představení, obhajobu a naslouchání druhých,
- klademe důraz na prožítkové vyučování,
- využíváme školní časopis ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností,
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací,
- podporujeme kladný přístup k literatuře,
- učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...),
- vyžadujeme uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – tradiční vánoční trhy, akce školy pro rodiče, zápis,
- vyžadujeme uplatnění znalosti cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, poznávacích pobytových zájezdech, besedách,
- vysvětlujeme žákům etiku a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky,
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- do výuky pravidelně zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování,
- společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování,
- vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci,
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost,
- žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes žákovský parlament,
- poskytujeme prostor pro asertivní chování,
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu,
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraniční role),
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je,
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu,
- převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola),
- žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.

Kompetence občanské

- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu
- vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu,
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žákovský parlament,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesouhlasný postoj,
- již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků spolupodílení se na vytváření pravidel "vlastní" třídy,
- pravidla chování ve škole jsou postupně vypracovávána ve spolupráci s žáky,
- společně s žáky vytváříme školní řád – vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci, ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování,
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života,
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům,
- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny, zapojujeme se do mezinárodních projektů,
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční trhy),
- škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní sportovní den) a další akce ve spolupráci s městskou částí – den dětí, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města,
- do výuky zařazujeme besedy, návštěvy městského úřadu, divadla apod.,

- učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky,
- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí,
- pravidelně organizujeme sběr papíru, vedeme žáky k třídění odpadu a ekologickému smýšlení.

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům spolupodílet se na tvorbě projektových dnů pro mladší žáky a rodiče,
- na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci, efektivně se u žáků snaží vytvořit formou prožitkové výuky základní návyky,
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- pestrou nabídkou zájmových útvarů podněcujeme u žáků zájmovou činnost a smysluplné využití volného času,
- různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia,
- možnost volby je u žáků rozvíjena volbou volitelných předmětů, kroužků,
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem a zdůrazňujících vztah k volbě povolání – hraní rolí, diskuse, skupinová práce, pokusy a experimenty,
- umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravu akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče,
- zapojujeme žáky do přípravy školních projektů,
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími),
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení.

Kompetence digitální

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů),
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací,
- učíme žáky využívání navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace),
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů,
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi,
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce,
- motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu,
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov),
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
Komunikační a slohová výchova				
Č.JL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	žák: - zvládá přiměřeným způsobem techniku čtení genetickou metodou - se snaží využívat čtení jako zdroj informací - se umí orientovat v textu přiměřeném jeho věku	Praktické čtení textů přiměřené obtížnosti (technika čtení, porozumění čtenému textu, základy práce s textem, orientace v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV5 - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak OSV7 - péče o dobré vztahy ve třídě	Č.JL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
Č.JL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	žák: - rozumí čtenému i mluvenému textu přiměřené složitosti			Č.JL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Žák: - dokáže vyslechnout svého partnera a věst s ním dialog - zvládá běžné komunikační situace přiměřeně svému věku	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, sifidání rolí mluvěcího a posluchače, zdvořilé vystupování)	OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Žák: - dbá v mluveném projevu na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči dle situace	Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, prosba, omluva, vzkaz, telefonický rozhovor)	VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra	ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		Základní techniky mluveného projevu (dýchání, intonace, výslovnost, tempo)	MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraníční pohádky)	ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		Vyprávění zážitků	Prv - škola, rodina, důležitá telefonní čísla M - slovní úlohy, správné tvary číslic	ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Žák: - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		Hv - výtvarné říkadel, text písni, dechová a artikulační cvičení	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Žák: - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčinu)	Fv - ilustrace	ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
	Žák: - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce	Písemný projev - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi		

	s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele			
Č.JI.-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	Žák: - píše správné tvary písmen a správně spojuje písmena do slov a následně vět - kontroluje svůj vlastní písemný projev a dokáže rozpoznat jeho nedostatky	Technika psaní (správné tvary, formální úprava textu) Opis, přepis, diktát (písmen, slov, vět)		Č.JI.-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen Č.JI.-3-1-09p spojuje písmena a slabiky Č.JI.-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby Č.JI.-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
Č.JI.-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žák: - opisuje a přepisuje krátké věty			Č.JI.-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
Č.JI.-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Žák: - je schopen seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a přiměřeným způsobem podle nich vypráví jednoduchý příběh	Pohádky (dějová posloupnost) Vypravování		
Jazyková výchova				
Č.JI.-3-2-01 rozdlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: - člení slova na hlásky a naopak - rozlišuje hlásky a písmena - odliší samohlásky s různou kvantitou	Písmena velké tiskací abecedy Samohlásky (krátké a dlouhé) a dvojhásky	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium	Č.JI.-3-2-01p rozdlišuje všechna písmena malé a velké abecedy Č.JI.-3-2-01p

	- rozlišuje čtení jednotlivých písmen a souhláskových skupin ve slově - dělí slova na slabiky	Sluchové rozlišení hlásek a pozice hlásky ve slově Slabiky DI, TI, NI, DV, TV, NY Písmena malé tiskací abecedy Slova se shlukem souhlásek	OSV2 - moje učení <i>Pě - modelování písmen</i> <i>Vv - výtvarné ztvárnění křestního jména, iniciál</i>	rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky Č.II.-3-2-01p tvoří slabiky Č.II.-3-2-01p rolišuje věty, slova, slabiky, hlásky
Literární výchova				
Č.II.-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Žák: - se učí hravými formami zacházet s různými výrazovými prostředky - čte ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku	Poslech a volná reprodukce literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Přednes literárních textů (hádanka, říkanka, rozpočítadlo, básně) Dramatizace	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV5 - rozvoj kreativity, originálních nápadů OSV8 - technika řeči, řeč těla MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraníční pohádky) EV4 - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) MV1 - rozlišování důležitých a ne důležitých prvků ve sdělení, chápání podstaty <i>Vv - ilustrace k textu</i> <i>Tv - použití počítače</i>	Č.II.-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně Č.II.-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otáček a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
Č.II.-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Žák: - se učí vnímat a prožívat přečtený nebo vyslechnutý text - dokáže přiměřenou formou sdělit svůj prožitek z četby či poslechu textu			

2. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Komunikační a slohová výchova					
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	žák: - čte s porozuměním texty přiměřené věku svým rozsahem a náročností - využívá čtení jako zdroj informací - se umí orientovat v textu přiměřeném jeho věku	Praktické čtení textů přiměřené obtížnosti (technika čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem, orientační prvky v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací) Praktické a věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní)	OSV1 - cvičení smyslovho vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV5 - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak OSV7 - péče o dobré vztahy ve třídě OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	žák: - je schopen porozumět písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti			ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	žák: - dokáže vyslechnout svého partnera a vést s ním dialog - zvládá běžné komunikační situace přiměřené svému věku	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)			
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbatou výslovnost	žák: - dbá v mluveném projevu na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči dle situace	Nonverbální prostředky (mimika, gesta) Komunikační žánry (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování)	VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení	ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči		Základní techniky mluveného		ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání	

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		projevu (dýchání, intonace, výslovnost, tempo) Popis	MK2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraníční potladky) MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení MV6 - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis MV7 - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu	ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	žák: - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	žák: - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčinu, hygiena zraku)		ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic; správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	žák: - píše správné tvary písmen a správně spojuje písmena do slov a následně vět - kontroluje svůj vlastní písemný projev a dokáže rozpoznat jeho nedostatky	Písemný projev - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi Technika psaní (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) Opis, přepis, diktát (slov, vět)	<i>Prv - škola, rodina, důležitá telefonní čísla, životní prostředí</i> <i>M - slovní úlohy, správné tvary číslic</i> <i>Hv - vymizí ve říkadél, text písně, dechová a artikulační cvičení</i> <i>Vv - ilustrace</i>	ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Č.JI.-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žák: - opisuje a přepisuje přiměřené náročné texty - dokáže přiměřeným způsobem zapsat své myšlenky	Žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, dopis, pozvánka, vzkaz)	Č.JI.-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty
Č.JI.-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Žák: - dokáže seřadit ilustrace podle dějové posloupnosti a vyprávět podle nich jednoduchý příběh	Pořádek vět (dějová posloupnost) Vypravování podle obrázkové osnovy	
Jazyková výchova			
Č.JI.-3-2-01 rozdlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: - odliší samohlásky s různou kvantitou - dělí slova na slabiky - ovládá rozdělení hlásek - rozpozná ve slovech slabikotvorné r a l	Abeceda a písmo Slovo, slabika, hláska, písmeno (členění slov, rozdělení hlásek, slabikotvorné r a l)	Č.JI.-3-2-01p rozdlišuje všechna písmena malé a velké abecedy Č.JI.-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky Č.JI.-3-2-01p tvorí slabiky Č.JI.-3-2-01p rozdlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
Č.JI.-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Žák: - rozpozná slova protikladná a souznačná - porovnává slova významem souhrnná, nadřazená a podřazená	Význam slov (slova nadřazená, podřazená, souhrnná, protikladná, souznačná)	
Č.JI.-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc,	Žák: - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu	Slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky)	

okolnost, vlastnost	- rozpozná ve větě podstatná jména a slovesa		<i>M - čtení slovních úloh, formulace slovní odpovědi</i> <i>Prv - vyhledávání podle abecedy v atlasech rostlin, zvířat apod.; hlasy zvířat (citolovce)</i> <i>Tv - pohybové činnosti dle pokynů učitele (slovesa)</i> <i>Vv - ozdobné písmo (abeceda)</i>	
Č.JI.-3-2-06 spojuje věty do jednoduchších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	žák: - určí počet slov ve větě - upraví vhodné slovosled ve větě - dokáže spojit věty do jednoduchších souvětí vhodnými spojkami či spojovacími výrazy	Věta – vyjadřování ústní a písemné (počet slov ve větě, pořádek slov ve větě) Spojování a oddělování vět	<i>Hv - melodie věty</i>	
Č.JI.-3-2-07 rozdílíže v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	žák: - rozpozná v textu druhy vět podle postoje mluvčího	Druhy vět podle postoje mluvčího		
Č.JI.-3-2-08 odtvoňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ů, ů, bě, př, vě, mě – mimo morfoloický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	žák: - dokáže správně odtvořit a zapsat ú, ů, skupiny dě, tě, ně, bě, př, vě, mě mimo morfoloický šev - dokáže správně odtvořit a zapsat i, i/y, ý po měkkých a tvrdých souhláskách - dokáže správně odtvořit a zapsat souhlásky uvnitř a na konci slov - píše velké písmeno na začátku věty a vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Písání u, ů, ů Písání y/y po tvrdých souhláskách Písání i/i po měkkých souhláskách Písání souhlásek uprostřed a na konci slov Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, př, vě, mě Písání velkých písmen		Č.JI.-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
Literární výchova				
Č.JI.-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu	žák: - se učí využívat různé výrazové prostředky	Reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů	<i>Vv - ilustrace k textu</i>	Č.JI.-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské

literární texty přiměřené věku	- čte a přednáší ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku	Zážitkové čtení a naslouchání Přednes vhodných literárních textů Dramatizace Literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka, bajka) Základní literární pojmy (spisovatel, básník, kniha, ilustrátor, členář, verš, rým)	Pě - výroba loučky: zhotovení výrobku dle návodu	básně
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	žák: - se učí vnímat a prožívat přečtený nebo vyslechnutý text - dokáže sdělit svůj prožitek z četby či poslechu textu		OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení: zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci	ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost
ČJL-3-3-03 rozdílňuje vyjadřování v próze a ve verších; odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	žák: - poznává základní repertoár žánrů krásné literatury - se učí pracovat tvořivě s literárním textem na základě pokynů učitele		OSV8 - technika řeči, přednes, řeč těla MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraníční pohádky) EV4 - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností				

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Komunikační a slohová výchova				

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	žák: - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Praktické čtení textů (technika čtení, pozorné a plynulé čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem, orientační prvky v textu) Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Praktické a věcné naslouchání (zaznamenání slyšeného a reagování otázkami)	Pro - rodina, důležitá telefonní čísla, životní prostředí M - slovní úlohy Hv - text písně, dechová a artikulační cvičení Vv - ilustrace k přečtenému textu Aj - vyhledávání ve slovníku podle abecedy; porovnání české a anglické abecedy	ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	žák: - porozumí písemným i mluveným pokynům přiměřené složitosti			ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	žák: - je schopen vést dialog s uplatněním základních komunikačních pravidel	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	žák: - dbá v mluveném projevu na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči dle situace	Nonverbální prostředky (mimika, gesta) Vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV5 - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak OSV7 - péče o dobré vztahy ve třídě	ČJL-3-1-04p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	- zvládá běžné komunikační situace přiměřeně svému věku	Komunikační žánry (zpráva, oznámení, telefonický rozhovor, vypravování)	OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika a výraz řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu	ČJL-3-1-05p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích		Základní techniky mluveného projevu (dýchání, intonace, výslovnost, tempo)	OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra	ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	žák: - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Rozvoj slovní zásoby (slova přejatá, citoslovce)		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky	žák: - zvládá základní hygienické	Základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího		ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky

spojené se psaním		návyky spojené se psaním	náčiní, hygiena zraku)	spojené se psaním
spojené se psaním		návyky spojené se psaním	náčiní, hygiena zraku)	
Č.JI.-3-1-10 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Žák: - před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi - po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních - pracuje s textem v textovém editoru	Písenný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi Písenný projev – technika psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)	MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení MV6 - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis MV7 - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu <i>Inf - práce s PC, ovládání klávesnice</i>	Č.JI.-3-1-09p píše písmena a číslice - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen Č.JI.-3-1-09p spojuje písmena a slabiky Č.JI.-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby Č.JI.-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
Č.JI.-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Žák: - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Technika psaní (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) Opis, přepis, diktát (slov, vět)	Vv - tvorba plakátu	Č.JI.-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

		zpráva, oznámení, vypravování) Přirovnání v textu Vyprávění podle osnovy Popis (osoby, předmětu, rostliny, zvířete, pracovního postupu, činností)	<i>Vv - málování obrázku podle osnovy: malování (osoby, předmětu, rostliny, podle popisu)</i> <i>Prv - lidské tělo</i> <i>PČ - vlastnosti materiálu</i>	
Jazyková výchova				
ČJL-3-2-01 rozdílí zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova	Hláskosloví a výslovnost (stavba slova, slovní přízvuk)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV3 - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči: komunikace v různých situacích OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MV1 - čtení s porozuměním	ČJL-3-2-01p rozdílí všechna písmena malé a velké abecedy ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky ČJL-3-2-01p tvorí slabiky ČJL-3-2-01p rozdílí věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná	Žák: - porovnává významy slov - rozpoznává slova protikladná a slova významem souřadná - vyhledává v textu slova příbuzná	Nauka o slově (slovo a skutečnost, význam slov - slova souzvučná, protikladná, příbuzná)		
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Žák: - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost	Slovní druhy Sklonování podstatných jmen Časování sloves	<i>Hv - význam některých slov v písní (rozvoj slovní zásoby)</i> <i>Tv - pohybové činnosti dle pokynů učitele (slovesa)</i>	
ČJL-3-2-04 rozdílí slovní druhy v základním	Žák: - rozpozná a správně pojmenuje příbuzná	Podstatná jména (rod, číslo, pád)		

tvary	jednotlivé slovní druhy	Slovesa (osoba, číslo, čas)	
Č.JL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	žák: - v mluveném projevu používá správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves		
Č.JL-3-2-06 spojuje věty do jednoduchších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	žák: - určuje počet vět v souvětí - vhodnými spojkami (spojovacími výrazy) spojuje věty do jednoduchých souvětí	Věta jednoduchá a souvětí (stavba věty, určování počtu vět v souvětí, spojování vět)	
Č.JL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, té, ně, ú, ů, bě, pé, vě, mě – mimo morfológický šev; velká písmena na začátku vět a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	žák: - odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov - odůvodňuje a správně píše velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	Psalní i/i a y/y po obojetných souhláskách uvnitř slov Řády vyjmenovaných slov b – z Vlastní jména	Č.JL-3-2-08p píše velká písmena na začátku vět a ve vlastních jménech
Literární výchova			
Č.JL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	žák: - využívá různé výrazové prostředky - čte a přednáší zpaměti ve vhodném tempu literární texty přiměřené věku	Reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Přednes vhodných literárních textů Dramatizace Základní literární pojmy (spisovatel, básník, báseň, kniha.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci
Č.JL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	žák: - dokáže vyjádřit svůj prožitek z četby či poslechu textu		Č.JL-3-3-01p pamätuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně Č.JL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací; při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	žák: - poznává základní repertoár žánrů krásné literatury	čtenář, ilustrátor, ilustrace, verš, rým, herce, režisér, divadelní představení) Vyjadřování postojů ke knize Podstata a smysl četby Literární druhy a žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, básně, pohádka, bajka, přirovnání, bajka) Pokusy o poznámky z vlastní četby	OSV8 - technika řeči, přednes, řeč těla; vstup do tématu rétorika, schopnost vyjádřit vlastní názor MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraníční pohádky a příběhy) RV4 - kultura naší obce (navštěvy knihovny, divadla) MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty	
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	žák: - pracuje tvořivě s literárním textem na základě pokynů učitele a dle svých schopností		M - hlasité čtení zadání úlohy; formula slovní odpovědi Prv - hlasité čtení textů z učebnice; pokusy o vlastní zápisky do sešitu Tv - říkanky s pohybem Hv - rymizace textu, melodizace říkanek Vv - ilustrace k přečtenému textu	

4. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Komunikační a slohová výchova				

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: - čte plynule s porozuměním	Praktické čtení textů (technika čtení, pozorné, uvědomělé a plynulé čtení, znalost orientačních prvků v textu) Tiché čtení Věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Čtení s porozuměním Orientace v textu Vyhledávací čtení a využívání klíčových slov, členění elektronických textů, význam piktogramů	Př. VI - vyhledávání informací M - slovní úlohy OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV5 - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak, tvořivý přístup při psaní vlastních textů OSV7 - péče o dobré vztahy ve třídě OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích, vedení dialogu OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky)	
ČJL-5-1-02 rozdílí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Žák: - vyhodnotí důležitost informací v textu - zaznamená podstatné informace Žák: - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu - porozumí významu piktogramu - využívá klíčová slova při vyhledávání informací	Praktické a věcné naslouchání (zaznamenání slyšeného a reagování otázkami) Reprodukce obsahu textu Orientace v naučných textech přiměřené náročnosti		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Žák: - je schopen naslouchat, slyšené vyhodnotit a vhodně reagovat			
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Žák: - reprodukuje obsah textu - vyhledá a zapamatuje si podstatná fakta z textu - orientuje se v naučných textech přiměřených věku a využívá poznatků z četby v dalších činnostech			
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzhaz na záznamníku	Žák: - simuluje telefonický rozhovor s patřičnými náležitostmi - vede správně dialog v závislosti na věku a postavení druhé osoby	Základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Nonverbální prostředky (mimika,	ČJL-5-1-05p vypřívá vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích ČJL-5-1-05p	

		gesta) Vyjadřování závislé na komunikační situaci Komunikační žánry (zpráva, oznámení, oslovení, omiluvka, prosba, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování) Základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Mluvený projev – pravidla bezpečnosti elektronické komunikace	MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení; hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením MV2 - rozdíly mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem MV4 - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě MV5 - vliv médií na každodenní život MV6 - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis MV7 - možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu <i>Vv - tvorba reklamního sdělení</i> <i>VI, PŘ - čtení s porozuměním, tvorba vlastních zápisů</i>	má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
Č.JI.-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	žák: - vyhodnotí osobní a komerční sdělení	Reklama a její vliv Porovnávání názorů Rozpoznání pravdivých informací	<i>Vv - tvorba reklamního sdělení</i> <i>VI, PŘ - čtení s porozuměním, tvorba vlastních zápisů</i>	
Č.JI.-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	žák: - se vyjadřuje s ohledem na danou komunikační situaci	Vyjadřování závislé na komunikační situaci		Č.JI.-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
Č.JI.-5-1-08 rozdělí spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	žák: - volí vhodné výrazy přiměřené komunikační situaci	Základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Spisovná, hovorová a nespisovná mluva		
Č.JI.-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	žák: - využívá vhodných jazykových prostředků pro daný typ žánru - seznamí se s postupem vyplňování tiskopisu	Technika psaní (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) Základy techniky psaní všemi		Č.JI.-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje Č.JI.-5-1-09p

	- seznámí se se základy psaní všemi deseti hmatovou metodou na klávesnici	deseti Žánry písemného projevu (dopis, blahopřání, adresa, pozdrav z prázdnin, popis, omluvenka, zpráva, oznámení, vypravování, vzkaz, inzerát, jednoduché tiskopisy - přihláška, dotazník)	<i>Vy - malování obrázku podle osnovy; malování osnovy podle textu</i> <i>VI - časová posloupnost, naše minulost</i> <i>Inf - e-mail, ochrana soukromí, bezpečné chování na sociálních sítích</i>	opisuje a přepisuje jednoduché texty Č.JI-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení Č.JI-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy Č.JI-5-1-09p ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně
	žák: - na příkladu uvede způsoby komunikace, které je možné využít v každodenním životě - dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci - napíše SMS, vhodně využije emotikony	Žánry písemného projevu – SMS		
Č.JI-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	žák: - vypráví podle osnovy nebo obrázkové osnovy - seznámí se se stavením osnovy a členěním projevu - dodržuje časovou posloupnost děje - využívá vhodných jazykových prostředků	Vypravování (osnova, nadpis, členění projevu, časová posloupnost děje) Reprodukce textu Vypravování podle obrázků		Č.JI-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduché příběhy podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
Jazyková výchova				

Č.JI.-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	žák: - porovnává význam slov - rozpozná slova podle významu - umí použít slova souznačná, protikladná, homonyma	Slova jednoznačná a mnohoznačná Antonyma, synonyma, homonyma	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV3 - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MV1 - čtení s porozuměním	
Č.JI.-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	žák: - dokáže určit kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozliší tvarově stejné předložky a předpony	Stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) Slova příbuzná Předpony a předložky od, nad, pod, před, bez Předpony vz-, roz-, ob-, v-, vy/vý-	PF, V4 - rozvoj slovní zásoby, práce s texty na témata o přírodě, České republice apod. Tv - pohybové činnosti dle pokynů učitele (slovesa)	
Č.JI.-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	žák: - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - v ústním i písemném projevu užívá gramaticky správných tvarů - skloňuje podle vzorů, určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - rod, číslo, pád, vzor - časuje slovesa - určuje mluvnické kategorie slovesných tvarů - osoba, číslo, čas	Slovní druhy Podstatná jména – rod, číslo, pád, vzor Skloňování podstatných jmen Koncovky podstatných jmen Slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv Časování sloves	Č.JI.-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa	
Č.JI.-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	žák: - rozliší slova s citovým zabarvením - slova lichotivá a hanlivá - rozliší slova bez citového zabarvení - dokáže rozpoznat vhodnost	Slova spisovná a nespisovná, slova citově zabarvená		

	použití spisovných a nespisovných slov			
Č.JL-5-2-05 vychledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	žák: - rozpozná základní větné členy - vychledá základní skladební dvojici - rozpozná podmět vyjádřený a nevyjádřený, rozvíť - rozpozná přísudek hořý a rozvíť	Základní skladební dvojice Podmět a přísudek ve větě Podmět hořý a rozvíť Přísudek hořý a rozvíť Podmět nevyjádřený		
Č.JL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	žák: - odliši větu jednoduchou od souvětí - uspořádá jednoduché věty do souvětí	Věta jednoduchá a souvětí Uspořádání jednoduchých vět do souvětí	Č.JL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhý vět podle postojení mluvčího	
Č.JL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	žák: - vhodně používá spojovací výrazy	Spojovací výrazy Spojování vět v souvětí (převážně ústní forma)		
Č.JL-5-2-08 píše správně íy ve slovech po obojetných souhláskách	žák: - píše správně íy po obojetných souhláskách ve slovech - používá základy morfologického pravopisu - píše správně íy v koncovech podstatných jmen	Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Koncovy podstatných jmen	Č.JL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik; učuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-mě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	
Č.JL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	žák: - ovládá pravidla pro shodu přísudku s hořým podmětem	Shoda přísudku s hořým podmětem Podmět rodu středního, ženského		

Literární výchova				
		a mužského		
Č.JI.-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	žák: - je schopen popsat své dojmy z textu a jednoduchou formou je zaznamenat	Zážitkové čtení a naslouchání Poslech literárních textů Hodnocení textů (hlavní postavy, prostředí děje, čas děje) Zaznamenávání dojmů z četby	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci a při slohu OSV8 - technika řeči, přednes, řeč těla; vstup do tématu rétorika, schopnost vyjádřit vlastní názor MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraníční pohádky a příběhy) EV4 - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení MV6 - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis <i>Kv - ilustrace</i>	Č.JI.-5-3-01p dramatizuje jednoduchý příběh Č.JI.-5-3-01p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek Č.JI.-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh Č.JI.-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek Č.JI.-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy Č.JI.-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
Č.JI.-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	žák: - volně převypráví přečtený text podle svých schopností - podle svých schopností se tvoří vlastní literární text na zadané téma	Volná reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů Dramatizace Přednes vhodných literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem Vlastní tvorba		
Č.JI.-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	žák: - rozpozná různé typy textů	Literární druhy a žánry (báseň, rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, bajka, povídka, pověst, přístěví, pranostika)		

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Žák: - orientuje se v základních literárních pojmech - dokáže je použít při jednoduchém rozboru literárního textu	Základní literární pojmy (lyrika, epika, báseň, verš, rým, přirovnání, herec, divadelní představení, režisér)	Hv - rytmus	ČJL-5-3-04p rolišuje prózu a verš; rolišuje pohádkové prostředí od reálného; ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu
--	--	---	--------------------	--

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Komunikační a slobová výchova				
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák: - čte plynule a s porozuměním - přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	Praktické čtení textů (technika čtení, porozumění čtenému textu, práce s textem, znalost orientačních prvků v textu) Tiché čtení	Př, V1 - vyhledávání informací v knihách i na internetu; orientace v naučném textu, vtipsky M - slovní úlohy	
ČJL-5-1-02 rolišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Žák: - vyhodnotí důležitost informací v textu a podstatné zaznamená - orientuje se v naučných textech přiměřených věku a využívá poznatků z četby v dalších činnostech - využívá orientační prvky v textu - vyhledá informace ve	Věcné (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) Orientace v naučných textech přiměřené náročnosti Praktické a věcné naslouchání (zaznamenání slyšeného a reagování otázkami)	Vy - tvorba reklamního sdělení; tematická práce podle vypravování; vypravování podle obrázku	

	slovníků, dětských encyklopedií a v doporučených online zdrojích - porovná informace ze dvou zdrojů - rozhodne, které informace v textu jsou pro smysl textu podstatné a nepodstatné - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat - využije pro záznam a porovnání informací digitální technologie (např. myšlenková mapa, textové zpracování, tabulka)	Reprodukce obsahu textu Věcné čtení (porovnávání informací z více zdrojů), čtení elektronických textů	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV5 - rozvoj kreativity, schopnosti vidět věci jinak, tvořivý přístup při psaní vlastních textů OSV7 - péče o dobré vztahy ve třídě OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, technika řeči; komunikace v různých situacích; vedení dialogu OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohledy) MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení; hledání rozdílů mezi informativním, zabavním a reklamním sdělením	
Č.II.-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Žák: - je schopen naslouchat, slyšené vyhodnotit a vhodně reagovat			
Č.II.-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Žák: - reprodukuje obsah textu - vyhledá a zapamatuje si podstatná fakta z textu			
Č.II.-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Žák: - využívá základní komunikační pravidla - simuluje telefonický rozhovor s patřičnými náležitostmi - vede správně dialog v závislosti na věku a postavení druhé osoby - vhodně se zapojuje do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji	Základní komunikační pravidla (oslovení, zabíjení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Nonverbální prostředky (mimika, gesta) Komunikační žánry (zpráva, oznámení, pozdrav, oslovení,	Č.II.-5-1-05p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích Č.II.-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování	

		omluva, prosba, poděkování, vzkaz, telefonický rozhovor, vypravování) Mluvený projev (pravidla bezpečnosti elektronické komunikace)	MV2 – rozdíly mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem MV4 – výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě MV5 – vliv médií na každodenní život MV6 – dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis MV7 – možnost zapojit se do tvorby školního časopisu; práce v týmu <i>Př – popis pracovního postupu</i>	
Č.JI.-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Žák: - je schopen rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě	Reklama a její vliv Porovnávání názorů Rozpoznání pravdivých informací Řešení konfliktních situací		
Č.JI.-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Žák: - volí intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dle svého komunikačního záměru - se vyjadřuje s ohledem na danou komunikační situaci	Vyjadřování závislé na komunikační situaci Základní techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) Spisovná, nespisovná a hovorová mluva		Č.JI.-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
Č.JI.-5-1-08 rozlíší spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Žák: - rozlíší spisovnou a nespisovnou výslovnost - volí vhodné výrazy přiměřeně komunikační situaci			
Č.JI.-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žák: - využívá vhodných jazykových prostředků pro daný žánr - dokáže vyplnit jednoduché tiskopisy - napíše e-mail - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku	Technika psaní (úhlednost, čitelnost a přehlednost písemného projevu, formální úprava textu) Žánry písemného projevu (dopis, blahopřání, popis postavy, předmětu, pracovního postupu, děje), omluvenka, oznámení, zpráva, vypravování, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)		Č.JI.-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje Č.JI.-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty Č.JI.-5-1-09p píše správně a přehledně

		Vypravování (osnova, nadpis, členění projevu, časová posloupnost děje) Žánry písemného projevu – e-mail, elektronický formulář		jednoduchá sdělení Č.JI.-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy Č.JI.-5-1-09p ovládá hůlkové písmo; tvoří otázky a odpovídá na ně
Č.JI.-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	Žák: - sestaví osnovu vyprávění - dodržuje časovou posloupnost děje - využívá vhodných jazykových prostředků			Č.JI.-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
Jazyková výchova				
Č.JI.-5-2-02 rozdílí ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Žák: - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - tvoří slova odvozováním pomocí částí předponové a příponové	Tvoření slov Stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) Slova příbuzná	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepečení OSV3 - plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu MV1 - čtení s porozuměním	Č.JI.-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
Č.JI.-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Žák: - určuje slovní druhy plnovýznamových slov - v ústním i písemném projevu užívá gramaticky správných tvarů - skloňuje podle vzorů - určuje mluvnické kategorie podstatných jmen - rozlišuje druhy přídavných jmen - skloňuje přídavná jména a určuje jejich mluvnické	Slovní druhy Podstatná jména (rod, číslo, pád, vzor) Přídavná jména (druhy, vzory) Slovesa (osoba, číslo, čas, způsob) Zájmena (druhy, skloňování osobních zájmen) Číslovky (druhy, skloňování)		

		kategorie	základních číselovek)		
		- seznámí se s druhy zájmen; určuje zájmena osobní a skloňuje je - seznámí se s druhy číslovek, učí se je rozlišovat v textu; skloňuje základní číslovky - čte slovesa; určuje mluvnické kategorie slovesných tvarů			
Č.JI.-5-2-05	výhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	žák: - rozpozná základní větné členy - vyhledá základní skladební dvojici - rozpozná podmět vyjádřený a nevyjádřený, rozvíjí, několikanásobný - rozpozná přísudek holý, rozvíjí a slovesný - v neúplné základní skladební dvojici označí základ věty - rozpozná v textu přímou a nepřímou řeč	Skladba (základní větné členy, podmět vyjádřený a nevyjádřený, rozvíjí, několikanásobný) Přímá a nepřímá řeč		
Č.JI.-5-2-06	odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí	žák: - rozliší větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty v souvětí vhodnými spojovacími výrazy	Skladba (věta jednoduchá, souvětí) Spojování vět	Č.JI.-5-2-06p dodrží pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	
Č.JI.-5-2-07	užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projev, je obměňuje				
Č.JI.-5-2-08	píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	žák: - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - používá základy	Pravopis i/y, y/y po obojetných souhláskách Koncovky podstatných	Č.JI.-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik;	

	morfologického pravopisu - aplikuje znalosti lexikálního pravopisu	a přídavných jmen Přídavná jména odvozená příponou -ský Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Zdvojené souhlásky Předpony s-, z-, vz- Předložky s, z Skupiny bě/bje, vě/vje, př, mě/mně		určuje samohlásky a souhlásky; seřadí slova podle abecedy; správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě; správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
ČJL-5-2-09 ovládá základní příklady syntaktického pravopisu	žák: - rozlišuje tvarové stejné předložky a předpony - přihlíží ke způsobu tvoření slov s předponami s-, z-, vz- - užívá správné vazby předložek s a z - ovládá pravidla pro pravopis shody přísudku s podmětem	Shoda přísudku s podmětem, několikanásobným podmětem		
Literární výchova				
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	žák: - popíše své dojmy z textu a jednoduchou formou je zaznamená	Zážitkové čtení a naslouchání Poslech literárních textů Zaznamenávání dojmů z četby	Vy - ilustrace PP - pramenníky Hv - texty písní OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, zapamatování, dovedností pro učení a studium	ČJL-5-3-01p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-01p vypovídá děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	žák: - volně převypráví přečtený text podle svých schopností - tvoří vlastní literární text na dané téma	Volná reprodukce přečtených nebo slyšených literárních textů Dramatizace		ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh ČJL-5-3-02p vypovídá děj zhlédnutého filmového

		Přednes vhodných literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem Vlastní tvorba	OSV2 - moje učení: zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - rozvoj kreativity, originálních nápadů při dramatizaci a při slohu OSV8 - technika řeči, přednes, řeč těla, vstup do tématu rétorika, schopnost vyjádřit vlastní názor MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování kultur (zahraniční pohádky a příběhy) EV4 - kultura naší obce (návštěvy knihovny, divadla) MV1 - rozlišování důležitých a nedůležitých prvků ve sdělení; chápání podstaty sdělení MV6 - dle zájmu tvorba mediálního sdělení pro školní časopis	nebo divadelního představení podle daných otázek ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Žák: - rozpozná různé typy textů - orientuje se v základních literárních pojmech	Literární druhy a žánry (báseň, hádanka, pohádka, bajka, povídka, pověst, přísloví, pranostika)		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Žák: - znalost základních literárních pojmů využívá při jednoduchém rozboru textu	Základní literární pojmy (lyrika, epika, báseň, verš, rým, přirovnání)		ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verš; rozlišuje pohádkové prostředí od reálného; oslává liché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.1.2 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do **tří** (ve výuce se vzájemně prolínajících) složek:

Jazyková výchova

- žáci zde získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základem předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti. Třídí je podle určitých hledisek a dospívají k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Komunikační a slohová výchova

- žáci se jejím prostřednictvím učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Dále je žák veden k posouzení formální stránky textu a k posouzení jeho výstavby.

Literární výchova

- umožňuje žákům prostřednictvím četby poznávat základní literární druhy. Žák se učí vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život. U žáků je podporováno volnočasové čtení a kultivováno e-čtení.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura usiluje především o rozvoj komunikačních kompetencí. Znalosti a dovednosti, kterými žáka vybavuje, mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat. Využití získaných dovedností je nezbytné pro úspěšné osvojování poznatků v dalších vzdělávacích oblastech. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročních obdobích druhého stupně. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách. K procvičení probíraného učiva je možné využít také dostupnou počítačovou techniku a různé výukové programy (Didakta, grammar.in atd.). Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Součástí výuky mohou být návštěvy knihovny, literární besedy, autorská čtení, literární exkurze, návštěvy divadelních a filmových představení, recitační soutěže apod.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, mezi které patří frontální metoda, skupinová a párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, didaktické hry, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání a k sebehodnocení.

Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Předmětem se prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročních									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
0	0	0	0	0	4	4	5	5	18
Celkem									18

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetence k učení začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce,
- na počátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvozujeme cíl, v závěru zhodnotíme jeho dosažení,
- zadáváme motivační domácí úkoly, umožňujeme jim vybrat si z nabídky,
- využíváme aktivizační metody a formy práce,
- zadáváme samostatnou práci vyžadující aplikaci teoretických poznatků,
- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,
- zařazujeme do výuky projektovou výuku, problémové vyučování, experimenty a exkurze,
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry,
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty,
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy,
- umožňujeme žákům vytvářet hypotézy, pozorovat různé jevy, hledat pro ně vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledky řešení a zvážit jeho uplatnění v praxi,
- uplatňujeme týmovou práci,
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení,
- při řešení problémů pomocí algoritmu zařazujeme do výuky modelové příklady,
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi,
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům denně prezentovat vlastní názory,
- poskytujeme maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunijní kruh, mluvní cvičení),
- klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování,
- vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích,
- do výuky zařazujeme skupinovou práci, besedy, diskuse,
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí,
- jako výstup z některých témat výuky vyžadujeme nejrozsáhlejší způsobem zpracované závěrečné práce (písemnou a grafickou prezentací s ohledem na věk žáků a téma) – následně požadujeme představení, obhajobu a naslouchání druhých,
- klademe důraz na prožitkové vyučování,
- využíváme školní časopis ve výuce i jako prostředek komunikace mezi žáky a veřejností,
- umožňujeme žákům podílet se na přípravě rozhlasových relací,
- podporujeme kladný přístup k literatuře,
- učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- vyžadujeme od žáků využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...),
- vyžadujeme uplatňování dovedností komunikace při společenských akcích školy – tradiční vánoční trhy, akce školy pro rodiče, zápis,
- vyžadujeme uplatnění znalostí cizího jazyka (rozvoj komunikace v cizím jazyce), a to nejen při výuce, poznávacích pobytových zájezdech, besedách, vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost).

Kompetence sociální a personální

- na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci, etická výchova se u žáků snaží vytvořit formou prožitkového výuky základní návyky.
- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulování se žáci sami podíleli,
- do výuky zařazujeme projekty, projektové dny, kooperativní vyučování.
- společně s žáky tvoříme školní řád i třídní řád, vyžadujeme od žáků zodpovědnost za jejich plné dodržování.
- vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci.
- zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,
- v rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starších a mladších žáků, akce pro rodiče a veřejnost,
- žáci mají možnost ke školnímu řádu vznášet připomínky přes žákovský parlament,
- poskytujeme prostor pro asertivní chování,
- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu,
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí).
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je.
- vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola).
- žákům je poskytována možnost dle vlastního uvážení projevit své pocity a nálady.

Kompetence občanské

- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu
- vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu,
- umožňujeme žákům vznášet připomínky ke školnímu řádu přes žákovský parlament,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesusoblný postoj,
- již od prvního ročníku vyžadujeme od žáků seřazení pravidel "vlastní" třídy,
- pravidla chování ve škole jsou postupně vypracována ve spolupráci s žáky,
- společně s žáky vytváříme školní řád – vyžadujeme, aby se k jeho obsahu dle věkových zvláštností vyjádřili prostřednictvím zástupců třídy všichni žáci.
- ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování,
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života,
- nabíjíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům,
- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- společně se staršími žáky organizujeme celoškolní projektové dny,
- škola pořádá akce připomínající lidové tradice (vánoční trhy, velikonoční),
- škola v rámci možností pořádá sportovní soutěže (školní sportovní den) a další akce ve spolupráci s městskou částí – den dětí, vystoupení pro veřejnost, účast žáků na akcích města,
- do výuky zařazujeme besedy, návštěvy městského úřadu, divadla apod.,

- www.asmsvc.co.uk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Jazyková výchova				
Č.JL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	žák: - definuje pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka - rozliší jazyk spisovný a nespisovný, definuje pojmy obecná čeština, nářečí - používá různé útvary národního jazyka v komunikačních situacích	Obecná poučení o jazyce rozvrstvení národního jazyka, spisovná a nespisovná čeština, obecná, nářečí	Z - Česká republika - kraj MKV3 - specifické rysy jazyků, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin	
Č.JL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné, češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	žák: seznámí se s jazykovými příručkami, orientuje se v nich a umí s nimi samostatně pracovat	Jazykové příručky Pravidla českého pravopisu Slovník spisovné češtiny (tištěná a online podoba)	I - online vyhledávání informací	ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	žák: - rozdělí hlásky do skupin, správně je vyslovuje - aplikuje pravidla spisovné výslovnosti. - člení slova na slabiky a hlásky - vyslovuje spisovně česká a běžně užívaná cizí slova. V mluvených projevech, správně používá přízvuk, tempo, pauzu, důraz, melodii	Zvuková stránka jazyka Hláskosloví – Zvuková stránka slova – hláska, slabika, slovo, slovní přízvuk Spisovná a nespisovná výslovnost ztráta znělosti, spodobnost znělosti Zvuková stránka věty – větná melodie, důraz, tempo a pauzy	<i>Hv - melodie, tempo, rytmus, artiklace</i> OSV8 - komunikační dovednosti, komunikace v různých situacích	ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	žák: - vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na obecné a neobecné, určí je v textu - rozlišuje druhy podstatných jmen - ovládá nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen - určí mluvnické kategorie - vyhledá přídavná jména - určí u nich mluvnické kategorie - skloňuje a stupňuje přídavná jména - ovládá pravopis přídavných jmen	Tvarosloví – slovní druhy Podstatná jména – obecná, vlastní; konkrétní, abstraktní, pomnožná, látková, hromadná Nepravidelnosti ve skloňování Přídavná jména druhy přídavných jmen skloňování a stupňování přídavných jmen, pravopis jmenné tvary přídavných jmen	<i>Aj - slovnost</i> OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami				ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- jmen - určí mluvnické kategorie přídavných jmen - rozlišuje a tvoří jmenné tvary - vyjmenuje druhy zájmen - vyhledá v textu zájmena - určí jejich druh, skloňuje zájmena - zvládá jejich pravopis - rozliší druhy číslovek, vyhledá je v textu, správně přiřadí,	Zájmena druhy zájmen skloňování vybraných zájmen Číslovky druhy číslovek		ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

skloňování vybraných číslovek Slovesa mluvnické kategorie podmiňovací způsob	Skladba Základní větné členy podmět – vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný přísudek – slovesný, jmenný se sponou shoda přísudku s podmětem Rozvíjející větné členy holé, rozvíje, několikanásobné Rozvíjející větné členy – jednotlivě přívlastek – přívlastek shodný, neshodný, předmět příslovečné určení – místa, času, způsobu	<i>Aj - slovesed</i> OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	Č.JI.-9-2-06p rozeznává větu jednoduchou od souvětí
skloňuje je - vyhledává v textu slovesa a určí osobu, číslo, čas a způsob - užívá slovesné tvary ve všech slovesných způsobech	žák: - vyhledává ve větě podmět a přísudek, rozliší druhy přísudku a podmětu - vysvětlí pravidla shody přísudku s podmětem (i několikanásobným) a dokáže je použít. - pozná větný člen holý, rozvíjí a několikanásobný - seznámí se s rozvíjejícími větnými členy - ve větě vyhledává a blíže určí přívlastek, předmět. - příslovečné určení - řeší jednoduché větné rozbory	Věta jednoduchá a souvětí - spojovací výrazy - interpunkce	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium
Č.JI.-9-2-06 rozeznává významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	žák: - rozliší větu jednoduchou a souvětí - používá vhodné spojovací výrazy - ovládá základní pravidla interpunkce		Č.JI.-9-2-06 rozeznává větu jednoduchou od souvětí

Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-08 vynívá základy studijního čtení – výhled klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	žák: - popíše, k čemu jednotlivé tiskopisy slouží a dokáže je vyplnit - charakterizuje jednoduché komunikační žánry, rozezná zprávu a oznámení, osobní a úřední dopis - napíše vzkaz, zprávu, oznámení, objednávku, inzerát, osobní dopis, e-mail - vyjmenuje druhy popisu, popíše předmět, postavu, místnost, budovu krajinu, pracovní postup - užívá vhodné jazykové prostředky vhodné pro popis	Jednoduché tiskopisy poštovní poukázky, podací listek Jednoduché komunikační žánry vzkaz, SMS, zpráva a oznámení objedávka, inzerát dopis (osobní a úřední) e-mail Popis a jeho funkce popis předmětu/postavy popis budovy/místnosti popis krajiny popis pracovního postupu Výtah a výpisky Popis děje a vypravování	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium OSV8 - komunikace komunikace v různých situacích, komunikační dovednosti	ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
				ČJL-9-1-04p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodné užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	- pracuje s odborným textem, vyhledá důležité údaje - uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem - odlišuje podstatné informace, subjektivní a objektivní sdělení - formuluje hlavní myšlenky uvádí zdroje a prameny - rozliší mezi popisem děje a vypravováním - vypravuje jedinečné události, reprodukuje přečtený příběh - sestaví osnovu vypravování - vytvoří vlastní vypravování, dbá	MV1 - kritické čtení, rozlišování informativních a zabavních prvků ve sdělení P, F, Z, D - práce s texty např. odbornými předměty MV6 - tvorba mediálního sdělení, výběr výrazových prostředků	ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost, popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
				ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

	na soudržnost textu, užívá přímou řeč a vhodné jazykové prostředky			
Literární výchova				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - seznámí se s pojmem literatura - pohovoří o její funkci - vede si deník nebo čtenářské karty s vlastní četbou a doporučenou - sdělí své čtenářské zkušenosti a preference - posílí kladný vztah k četbě jako prostředku vzdělávání a rozvíjení emocionálního a estetického vnímání - prostřednictvím recitace si osvojuje vystupování před ostatními	Literatura – výsledek lidské činnosti Čtenářský deník a vlastní četba, recitace	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium OSV2 - sebezpoznání a sebezpojení - já jako zdroj informací o sobě, druzi jako zdroj informací o mně OSV8 - komunikace komunikace v různých situacích, komunikační dovednosti	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p tiskně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury; má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - posílí kladný přístup k zemi a ke kraji, ve kterém žije - rozlišuje ústní a psané formy literatury - rozliší jednotlivé útvary lidové slovesnosti - zná jejich typické znaky	Lidová slovesnost - jazykodaný, říkadla, hádky, přísloví, prámostky, říčení, lidové písně	Z - Česká republika, kraje a regiony D - Dějiny českých zemí Hv - lidové písně Vv - lidové umění OSV1 - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - definuje bajku, uvede známé autory bajek - v textu vyhledá typické znaky bajky a formuluje ponaučení	Epika Bajka – výběr z textů známých autorů	MKV2 - vztahy mezi kulturami a jejich vzájemné obohacování VMEGS1 - lidová slovesnost národů Evropy OSV11 - hodnoty, postoje, analýza vlastních postojů, formování chování MKV2 - základní morální normy	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - definuje mýtus, uvede známá díla - v textu vyhledá typické znaky báji a mýtů	Báje a mýty – výběr textů známých autorů, mýty různých národů	Z - orientace na mapě Evropy D - starověké Řecko VMEGS3 - kořeny evropské civilizace MKV4 - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - definuje pověst, uvede známá díla a zejména autory český pověstí - v textu vyhledá typické znaky pověstí	Pověsti – výběr z textů známých autorů, zejména českých	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení Z, D - <i>místopis a historie ČR</i>	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - vyvodí rozdíl mezi pohádkou lidovou a autorskou - uvede známá díla, sběratele a autory českých pohádek - v textu vyhledá typické znaky lidové pohádky	Pohádky lidové a autorské – výběr z textů známých autorů, zejména českých - srovnání nadnárodních pohádek	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení VMEGS3 - kořeny evropské civilizace MKV4 - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rolišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - charakterizuje hlavní postavy - dokáže vyhledat dobrodružné prvky a popsat znaky dobrodružné literatury	Dobrodružné příběhy – výběr z textů českých i světových autorů	MKV1 - jedinečnost každého člověka MKV2 - etnický původ, odlišnost lidí a jejich vzájemná rovnost	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rolišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - vyhledá v textu humorné prvky, charakterizuje hlavní postavy, formuluje hlavní myšlenku	Humoristická literatura – výběr z textů českých i světových autorů	OSV5 - tvořivost v mezilidských vztazích OSV6 - vzájemné poznávání lidí OSV7 - mezilidské vztahy, péče o dobré vztahy	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rolišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci,				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - rolišuje lyrický a epický text - rozpozná prvky lyriky	Lyrika – výběr z textů českých i světových autorů - přírodní lyrika	EV1 - význam krajiny pro člověka, zdroj inspirace pro tvůrčí činnost	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-06 rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,		- osobní/milostná lyrika	OSV7 + OSV5 - mezilidské vztahy vzájemná interakce, tvořivost v mezilidských vztazích	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - definuje drama, rozlišuje dialog, monolog - definuje pojmy komedie, tragédie	Drama - výběr z ukávek dramatu - seznámení s formou - seznámení s pojmy – komedie, tragédie, monolog, dialog	OSV7 + OSV5 - mezilidské vztahy vzájemná interakce, tvořivost v mezilidských vztazích	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-06 rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci,				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Jazyková výchova				
ČJL-9-2-02 rolišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frázích	žák: - rozlišuje mluvnický a věcný význam slova - rozpoznává přenesená pojmenování, sousloví, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená a termíny - samostatně pracuje s příručkami (SSČ, SCS)	Nauka o slově – význam slova Slova jednoznačná a mnohoznačná slovo, sousloví, řízení, synonyma, homonyma, slova citově zabarvená, termíny, neologismy, historismy, archaismy	OSV1 – rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium OSV5 – kreativita	
ČJL-9-2-02 rolišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov,	žák: - v textu odliší, jakým způsobem byla obohacena slovní zásoba - ovládá základní principy odvozování, skládání	Způsoby obohacování slovní zásoby – tvoření, přejínání, přenos významu, sousloví Slovo tvoření – odvozování, skládání		

rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	a zkracování.	skládání, zkracování		
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	žák: - třídí slovní druhy a určuje známé mluvnické kategorie - rozlišuje druhy podstatných jmen - rozlišuje druhy přídavných jmen, stupňuje přídavná jména a ovládá pravopis jejich koncovek - rozlišuje druhy zájmen, správně užívá jejich tvary a ovládá jejich pravopis - rozlišuje druhy číslovek, ovládá jejich skloňování a pravopis - definuje a v textu identifikuje rod činný a trpný, vytvoří vlastní příklady - rozliší a určí neohebné slovní druhy - určí druhy příslovců, stupňuje příslovce i nepravdivé tvary, správně používá příslovečné spřežky - rozlišuje předložky a ostatní neohebné slovní druhy	Tvarosloví – ohebné slovní druhy podstatná jména přídavná jména zájmena (skloňování a užívání vztahných zájmen) číslovky Slovesa – opakování mluvnických kategorií, slovesný rod Neohebné slovní druhy příslovce – druhy a stupňování příslovci, příslovečné spřežky předložky, spojky, částice a citoslovce	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický	Pravopis - vyjmenovaná slova - psaní koncovek podstatných jmen - psaní koncovek přídavných jmen - shoda přísudku s podmětem	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium	ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá				ČJL-9-2-07p

pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí				správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Žák: - vyjmenuje základní a rozvíjející větné členy - zná jejich zkratky - ví jak se na větné členy ptáme a na čem závisí - ve větě vyhledá a určí základní i rozvíjející větné členy	Skladba Základní a rozvíjející větné členy – opakování - přísudek a podmět - předmět - přívlastek – druhy - přístavek - přístavečné určení – druhy - doplněk	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Žák: - tvoří vlastní příklady druhů vět dle postojů mluvčího - vyvodí rozdíl mezi větou jednočlenou a dvojčlenou, tvoří větné ekvivalenty - vyvodí základní pravidla určování vedlejších vět dle znalosti větných členů - nahrazuje větný člen vedlejší větou a naopak - vyhledává spojovací výrazy - zvládá syntaktický pravopis	Skladba - druhy vět podle postojů mluvčího (oznamovací, tázací – zjišťovací i doplňovací, rozkazovací, přecí a zvolací - věty dvojčlené a jednočlené, větné ekvivalenty - seznámení s druhy vedlejších vět	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovednosti pro učení a studium OSV8 - dovednosti pro verbální sdělování	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří	Žák: - vyjadřuje se kultivovaně, využívá jazykových prostředků	Vypravování - jazykové prostředky - osnova	OSV8 - dovednosti pro verbální sdělování	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p

koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	vhodnými pro danou situaci pracuje s přímou řečí, dodržuje formu, zpracuje osnovu	- časová posloupnost, větná návaznost - prvky retrospektivy		píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák: - zvládá popisný postup, rozliší popis statický a dynamický, užívá vhodné jazykové prostředky - rozliší odborné termíny, používá je, popíše něco, co sám dělal - na obrazu vyhledá ústřední motiv a vedlejší motivy, promyslí stavbu popisu, vypracuje osnovu, napíše popis obrazu	Popis - popis výrobku - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla	<i>Př - výroba předmětu, návrhy</i> <i>Vv - popis uměleckého díla</i> OSV8 - rozvoj komunikačních dovedností MKV1 - kulturní zakotvení člověka	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Žák: - rozumí pojmu líčení - obohacuje slovní zásobu, užívá slova citově zabarvená - tvoří subjektivně zabarvený popis - používá typické jazykové prostředky pro daný slohový útvar	Líčení krajiny - popis krajiny x subjektivně zabarvený popis - jazykové prostředky - osnova	<i>P - krajina kolem nás</i> EV1 - ekosystémy EV4 - vzájemné působení člověka prostředí	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Žák: - rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, přímou a nepřímou	Charakteristika – přímá a nepřímá, vnitřní a vnější	<i>Va, Vh - poznávání lidí, lidičky</i> OSV6 - poznávání lidí	ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis

prací s textem nebo i k lastnímu tvůrčímu psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- používá rozmanité jazykové prostředky		OSV8 - rozvoj verbálního sdělování	a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	žák: - charakterizuje životopis - rozlišuje typy životopisů na základě formální i obsahové stránky - shromáždí potřebné údaje, pracuje s nimi - tvoří vlastní strukturovaný životopis	Životopis - umělecký - strukturovaný	<i>Vo - zaměstnání, psaní životopisu</i> <i>Všechny předměty - životopisy významných osobností</i> OSV2 - já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím	ČJL-9-1-9p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	žák: - formuluje žádost ústně i písemně - užívá vhodných jazykových prostředků - vytvoří koherentní text	Žádost - ústní, písemná žádost - pravidla slušné mezilidské komunikace - vhodné jazykové prostředky	OSV8 - rozvoj specifických komunikačních dovedností	ČJL-9-1-09p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	žák: - pracuje s textem - podle osnovy dokáže shrnout obsah úryvku - odlišuje fakta od názorů a hodnocení - ověřuje fakta, pracuje se zdroji	Výtah - pravidla pro tvorbu výtahu - práce s odborným textem, se zdroji	MV1 - rozvoj kritického čtení	ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Žák: - vyjadřuje se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou situaci - pracuje s přímou řečí, dodržuje formu, zpracovává osnovu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické a věcné správnému vlastního písemnému projevu - rozezná prvky retrospektivy	Vypravování - jazykové prostředky - osnova - časová posloupnost, větná návaznost - prvky retrospektivy	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium OSV8 - dovedností pro verbální sdělování	ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost, popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-02 rolišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Žák: - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - komunikační záměr partnera v hovoru - rozpozná manipulativní komunikaci v masmédiích	Mediální komunikace - mediální sdělení - subjektivní a objektivní sdělení - analýza textu	MV1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV3 - stavba mediálního sdělení, zpravodajství MV5 - vliv sdělení na člověka	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj				
Literární výchova				
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Žák: - popíše vznik knihy - orientuje se v knihovně - vyhledá knihu v katalogích	Jak se dělá kniha - proces vzniku knihy - knihovna	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení	ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-06 rolišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Žák: - zná a rozpoznává základní literární druhy a žánry - pozná text lyrický a epický - rozliší prózu, poezii, drama	Základní literární druhy a žánry - próza, poezie - lyrika, epika, drama	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, soustředění, zapamatování dovedností pro učení a studium	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - má osvojené elementární poznatky o nejstarších dílech světové literatury - vyjádří, co je kronika, legenda - pojmenuje jejich hlavní znaky - představí Bibli	Literární památky – legendy a kroniky, Bible - Bible: Starý a Nový zákon, Biblické příběhy	MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení, kulturní difference MKV4 - multikulturalita současného světa	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - rozlišuje báje a mýty - pojmenuje jejich hlavní znaky	Mýty, báje – výběr z textů známých autorů	MKV3 - etnický původ, odlišnost, rovnocennost	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - charakterizuje žánr fantasy - pojmenuje jeho hlavní znaky	Fantasy – výběr z textů známých autorů	OSV5 - rozvoj fantazie a kreativity	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - charakterizuje cestopis - pojmenuje jeho hlavní znaky - vyjmenuje hlavní autory	Cestopis – výběr z textů známých autorů, zejména českých	VMEGS2 - objevujeme Evropu a svět MKV1 - kulturní difference MKV4 - multikulturalita EV4 - vztah člověka k prostředí <i>Z - cestovní ruch</i>	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy				ČJL-9-3-03p

ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - charakterizuje povídku - pojmenovává hlavní znaky - uvede hlavní autory	Povídka – výběr z textů známých autorů	OSV1 - rozvoj schopností poznávání	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora					
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo				ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	žák: - pozná lyrický text, orientuje se v termínech verš, sloka, rým - ovládá druhy rýmů v praxi	Lyrika – písně – básně verš, sloka, rým, druhy rýmů	OSV1 - rozvoj schopností poznávání	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	

8. ročník						Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy			
Jazyková výchova						
ČJL-9-2-05 využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	žák: - rozliší druhy slovanických jazyků - vyjmenuje slovanické jazyky západní - pracuje s ukázkami textů - rozliší spisovnou a nespisovnou češtinu, uvede příklady, pracuje s textem	Obecné výklady o českém jazyce - Slovanické jazyky - Útvary českého jazyka a jazyková kultura	VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá MKV1 - kulturní difference Z - obyvatelstvo národy D - Slovane	ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rolišuje spisovný a nespisovný jazyk		
ČJL-9-2-08 rolišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití						
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	žák: - vyvodí, jak se do češtiny dostávají nová slova - ve slovnících vyhledá významy různých slov - vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam, užívá je v textu - pozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopisu od slov domácích, píše je pravopisně správně	Obohacování slovní zásoby - Slovní zásoba a tvoření slov - Slova přejatá a jejich pravopis	OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, dovednosti pro učení OSV8 - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování			
ČJL-9-2-02 rolišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech						
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami					ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	

Č.JL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - vyhledá v textu obecná jména přejata, náležející je skloňuje - vyhledá v textu cizí vlastní jména a vyvodí, podle jakých vzorů se budou skloňovat - pracuje s příručkami - vysvětlí pojem slovesný vid - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá - tvoří vidové dvojice.	Tvaroslovi Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení OSV8 - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	Č.JL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa Č.JL-9-2-04p, Č.JL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
Č.JL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Žák: - chápe správně stavbu slova v návaznosti na pravopis - zdůvodní pravopis souhláskových skupin, předpon a předložek - píše je pravopisně správně - píše bezchybně vyjmenovaná a příbuzná slova	Pravopis - Zdvojené souhlásky - Skupiny bě-bje, pě, vě-vje, ně-mně - Předpony s-/se-, z-/ze-, z-/vze- - Předložky s, z - i-y po obojetných souhláskách	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení OSV8 - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	Č.JL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami Č.JL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Č.JL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
Č.JL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Žák: - ovládá a aplikuje veškeré dosavadní poznatky o větě jednoduché - určuje všechny větné členy - rozliší větu jednoduchou a souvětí	Skladba věta jednoduchá Větné členy – opakování učiva nižších ročníků Věta jednoduchá a souvětí	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení OSV8 - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování	Č.JL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
Č.JL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovoslovný, morfológický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí				Č.JL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami Č.JL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov Č.JL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	žák: - vyvodí pojem souvětí soudržné a podřadné, vyhledá je v textu	Souvětí soudržné a podřadné	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení OSV8 - rozvoj pro verbální a neverbální sdělování MV6 - tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
	žák: - rozlišuje hlavní a vedlejší větu - určuje druhy vedlejších vět	Vedlejší věty podmětová, přísludková, přívlastková, předmětná, příslovečná, doplňková		
	žák: - vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními - vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy - správně používá interpunkci	Významové poměry mezi soudržnými hlavními větami - spojky soudržící - významové poměry: slučovací, slupňovací, odporovací, vylučovací, příčinný a důsledkový		
	žák: - formou jazykového rozboru rozlišuje věty hlavní a vedlejší - určuje druhy vedlejších vět - mezi soudržně spojenými větami určuje významový poměr	Jazykové rozbor		
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	žák: - rozlišuje komunikaci verbální neverbální - dodržuje zásady mezilidské komunikace - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - vyjadřuje se kultivovaně	Jazykové styly – komunikace psaná a mluvená	OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování MV6 - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení	
	ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci			ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	a s taktem v dané situaci						
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči							
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování							ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů							
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci							
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru							

Č.JL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodné užijí verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči					
Č.JL-9-1-08 využívá základy studijního čtení-- vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát					
Č.JL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Žák: - vyhledá v krásné literatuře ukázkou charakteristiky literární postavy - vyhledá jazykové prostředky typické pro charakteristiku vnější i vnitřní, přímou a nepřímou - na základě vlastní četby napíše charakteristiku literární postavy - používá vhodné jazykové prostředky	Charakteristika literární postavy - vhodné jazykové prostředky - osnova	OSV6 - vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti k odlišnostem	Č.JL-9-1-09p, Č.JL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby; pracovní postup: vypraví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	
Č.JL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lasnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů					
Č.JL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Žák: - na základě ukázek subjektivně zabarveného popisu vyhledá jazykové prostředky typické pro tento slohový útvar - vyhledá básnické obrazy - napíše subjektivně zabarvený popis	Subjektivně zabarvený popis – líčení - jazykové prostředky - osnova - básnické prostředky	EV1 - ekosystémy – krajina kolem nás P - inspirace přírodou	Č.JL-9-1-09p, Č.JL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby; pracovní postup: vypraví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	
Č.JL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastním					

tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů					
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	žák: - vyhledá znaky typické pro úvahu - analyzuje téma, kladé si otázky, vyhodnocuje postoje a argumenty, vyjadřuje svůj názor, tvoří úvahu - k tématu zaujímá vlastní postoj, který kultivovaně verbalizuje a dokáže obhájit	Úvaha - jazykové prostředky - osnova	OSV11 - hodnoty, postoje, praktická etika - analýza vlastních postojů a hodnot		ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
	ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmediích a zaujímá k ní kritický postoj				
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování					
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	žák: - vyjmenuje základní styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, publicistický a umělecký) - pracuje s příklady v literárních ukázkách - rozpozná základní slohové postupy a útvary, pracuje s nimi	Shrnutí o slohu - funkční styly - slohové postupy	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, pozornosti, zapamatování, dovednosti pro učení		ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Literární výchova			
ČJL-9-3-01 ucelené reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - charakterizuje období - zařadí literární dílo do historického období - vyjmenuje charakteristické rysy jednotlivých období - vyjmenuje některé představitele daných období seznámi se s ukázkami z děl některých autorů	Starší česká a světová literatura – výběr ukávek autorů jednotlivých období - Bible (Starý a Nový zákon) - lidová a pololidová tvorba - středověká literatura - renesanční a humanistická tvorba - barokní tvorba - klasicismus, osvícenství - preromantismus - a romantismus Národní obrození - historický kontext - fáze - představitelé a jejich tvorba Realismus – ve světové literatuře	VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá – lidová slovesnost VMEGS2 - Objevujeme Evropu a svět VMEGS3 - Jsme Evropané - kořeny a zdroje evropské civilizace MKV1 - kulturní difference poznávání vlastního kulturního prostředí OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání, pozornosti, zapamatování, dovedností pro učení D - Národní obrození
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo			
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	- rozlišuje jednotlivé fáze daného období - vyjmenuje základní představitele a jejich díla - zhodnotí přínos pro vývoj českého jazyka a společnosti	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry	ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	- definuje dané období - určí typické znaky na základě ukázky - vyjmenuje představitele		
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			

9. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Jazyková výchova			
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření			

Č.JI.-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - rozliší slovanské jazyky - definuje jednotlivé vrstvy národního jazyka - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevu podle komunikační situace - vyjadřuje se kultivovaně - rozliší jazyk spisovný a nespisovnýma elementárními poznatky o vývoji češtiny	Obecné výklady o českém jazyce - slovanské jazyky - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka - projev mluvený, psaný, řeč, jazyk - jazyková kultura	Z - regiony ČR, Evropa OSV8 - komunikace rozvoj v dovednosti sdělování	Č.JI.-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skládá podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa Č.JI.-9-2-04p, Č.JI.-9-2-05p rolišuje spisovný a nespisovný jazyk
Č.JI.-9-2-08 rolišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití				
Č.JI.-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	Žák: - rozlišuje hlásky - používá správně přízvuk, tempo, melodii v mluvených projevech - používá spisovný, kultivovaný projev	Zvuková stránka jazyka - opakování - souhlásky a samohlásky - spodoba znělosti a spisovná výslovnost - přízvuk, tempo, melodie	Hv - melodie, tempo OSV8 - komunikace rozvoj v dovednosti sdělování	
Č.JI.-9-2-02 rolišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch	Žák: - definuje jádro slovní zásoby - rozumí pojímům - rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná - rozezná synonyma, antonyma a homonyma, archaismy, historismy - uvede příklady sousloví - vyhledá v textu odborné názvy domácí i cizí	Slovní zásoba a význam slova - jádro slovní zásoby, rozvoj slovní zásoby, odborné názvy, slova mezinárodní - slovo a sousloví - význam slova (synonyma, homonyma, antonyma, archaismy, historismy, neologismy, slova hantová, lichotivá)	Všechny předměty - obohacování slovní zásoby OSV1 - rozvoj schopnosti poznávání OSV5 - rozvoj kreativity	
Č.JI.-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Žák: - používá správně pravopisná pravidla - pracuje s příručkami	Pravopis - lexikální, tvaroslovný, skladební Vlastní jména - vybraná pravidla k psaní	Všechny předměty - ovládá pravopis	Č.JI.-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- vyhledává v online příručkách - píše správně velká a malá písmena v názvech	velkých písmen	OSV1 – rozvoj schopností poznávání	ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov ČJL-9-2-07p ovládá pravopis podle shody přísudku s podmětem
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Žák: - ovládá základní poznatky o veškerých slovních druzích - vyhledá je v textu, určí mluvnické kategorie, správně píše jejich tvary - seznámí se s přechodníky, jejich dělením, vyhledá je v textu - rozliší další mluvnické kategorie sloves – třídy a vzory dle algoritmu slovesa zařadí - rozliší přechodník přítomný a minulý - rozlišuje neohebné slovní druhy - ovládá pravopis spřežek - dělí předložky na vlastní a nevlastní - rozlišuje spojky podřadící a souřadící	Tvarosloví Ohebné slovní druhy - podstatná jména - přídavná jména - zájmena - číslovky - slovesa – přechodníky, třídy a vzory Neohebné slovní druhy - příslovce - předložky - spojky - částice - citoslovce	Aj, Nj - slovosled OSV1 – rozvoj schopností poznávání	ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových	Žák: - určuje věty podle postoje mluvčího	Skladb a Věta - věta podle postoje mluvčího	Aj, Nj - slovosled ve větě oznamovací, v otázce	

projevů podle komunikační situace		- rozlišuje věty jednočlenné, dvojčlenné, větné ekvivalenty - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - určuje základní a rozvíjející větné členy - rozlišuje větu hlavní a vedlejší - používá správné spojovací výrazy - píše správně interpunkci - určuje druhy vedlejších vět	- věty dvojčlenné, jednočlenné, větný ekvivalent - věta jednoduchá skladební dvojice - větné členy - souvětí – věta hlavní a vedlejší - druhy vedlejších vět	OSV1 - rozvoj schopností poznávání MV6 - tvorba sdělení	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí				
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Žák: - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné - výjmenuje významové poměry mezi větami - určuje poměry mezi větami v souvětí	Souvětí - podřadné a souřadné, složité - významové poměry mezi větami	<i>Aj, Nj - slovosled ve větě oznamovací, v otázce</i> OSV1 - rozvoj schopností poznávání MV6 - tvorba sdělení	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí				
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Žák: - rozlišuje v textu přímou a nepřímou řeč - umí správně zapsat přímou a nepřímou řeč pomocí úvozovek	Řeč přímá a nepřímá	MV1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MV3 - stavba mediálních sdělení sdělení MV6 - tvorba mediálních sdělení	ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí				
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace		Žák: - vysvětlí jednotlivé pojmy - vyhledá je v textu, správně určí - používá správně interpunkci	Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, neúplná věta	MV3 - stavba mediálních sdělení sdělení	
	ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí				

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí				ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou a souvětí
Komunikační a slohová výchova				
ČJL-9-1-04 dorzumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	žák: - vyjmenuje jednotlivé funkční styly - definuje jejich charakteristické znaky - ví, jaké konkrétní slohové útvary do nich patří	Funkční styly - prostěsdělovačí - odborný - administrativní - publicistický - umělecký	OSV1 – rozvoj schopností poznávání <i>Všechny předměty – využití funkčních stylů</i>	ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-08 využívá základní studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	žák: - definuje slohový útvar - pracuje se zdroji - vyhledá v textu části výkladové a popisné - sleduje výstavbu textu	Výklad - struktura textu - zdroje	OSV1 – rozvoj schopností poznávání, dovedností pro učení a studium <i>Všechny předměty – využití práce se zdroji</i> MV1 – kritické čtení a vnímání sdělení	ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
ČJL-9-1-04 dorzumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci				ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru				
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů				ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji					
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	žák: - rozliší popis statický a dynamický - použije vhodné jazykové prostředky pro popis - je dobrým pozorovatelem	Popis uměleckého díla	Vv, Hv - umělecké dílo I - vyhledávání informací D - hmotné kulturní dědictví	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	žák: - definuje slohový útvar - sestaví osnovu slohového útvaru - je vnitřním pozorovatelem - charakterizuje blízkou osobu, svůj vzor - umí charakterizovat nejen jednotlivce, ale i skupinu	Charakteristika - vnější, vnitřní - přímá, nepřímá - osnova - vhodné jazykové prostředky	Vk, Vn - mé vztory, rodina, kamarádi OSV6 - poznávání lidí OSV7 - mezilidské vztahy	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	žák: - definuje slohový útvar - používá jazykové prostředky vhodné po vypravování - používá přímou řeč, píše ji správně - nepřímou řeč změní v přímou - odstraní opakující se slova a nevhodná vyjádření - pokusí se o retrospektivu, umí vysvětlit její princip	Vypravování - osnova - jazykové prostředky - návaznost, retrospektiva	OSV8 - dovednosti pro sdělování	ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů					

Č.JL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	žák: - vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, - subjektivní postoje autora pojmenuje různé problémy, do kterých se člověk může dostat, zvažuje možná řešení - pomocí vhodných jazykových prostředků napíše úvahu na různá témata	Úvaha - jazykové prostředky - osnova	D – moderní dějiny P – životní prostředí OSV10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV11 - hodnoty, postoje, praktická etika	Č.JL-9-1-09p, Č.JL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma
Č.JL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramatické i věcné správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k lastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů				
Č.JL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, vstřížně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	žák: - používá spisovný jazyk bez paražitických slov - uvede charakteristické znaky proslovu, při jakých příležitostech se pronášejí - seznámí se se zásadami verbální a neverbální komunikace - připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a melodii, na vystupování, držení těla, oční kontakt - vyjmenuje charakteristické znaky diskuze - vybere si téma ke společné diskusi a diskutuje - učí se řídit diskusi, trénuje sebekontrolu	Proslov, diskuze - pravidla verbální a neverbální mezilidské komunikace - spisovný projev - technika řeči – práce dechem, pauzy, melodie, intonace - příprava proslovu, diskuze - témata a stěžejní body	Va, P, D – diskuze na dané téma OSV1 - seberegulace, regulace vlastního jednání OSV8 - komunikace OSV9 - kooperace, kompetice	Č.JL-9-1-04p, Č.JL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
Č.JL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodné užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru				
Č.JL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči				
Č.JL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu				
Literární výchova				

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	žák: - vyjmenuje a definuje probrané literární druhy a žánry - uvede představitele a díla	Literární druhy a žánry - průřez literárními druhy a žánry	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
	žák: - rozliší znaky hodnotné a konzumní literatury	Literatura kolem nás - přístup k literární produkci	OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium	ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	žák: - definuje pojem - uvede hlavní znaky, témata a představitele - formuluje hlavní myšlenku	Literární moderna – výběr ze světové a české moderny - pojem literární moderna – časové zařazení - hlavní znaky - představitelé	D - moderní dějiny OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium VMEGS3 - Jsme Evropané - klíčové mezníky evropské historie	ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
	žák: - vymezí časové dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	Světová a česká literatura 1. pol. 20. století - vymezení období - literární směry - představitelé	D - moderní dějiny OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovednosti pro učení a studium VMEGS3 - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele				ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
	ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře			

Č.JL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Č.JL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Č.JL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	žák: - vymezí časové dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	Světová a česká literatura 1. pol. 20. století – meziválečná - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	<i>D - moderní dějiny</i> OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovedností pro učení a studium VMEGS3 - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	Č.JL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
Č.JL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Č.JL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Č.JL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	žák: - vymezí časové dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	Světová a česká literatura 1. pol. 20. století – poválečná - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	<i>D - moderní dějiny</i> OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovedností pro učení a studium VMEGS3 - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	Č.JL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
Č.JL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Č.JL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Č.JL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	žák: - vymezí časové dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	Česká literatura po 2. světové válce, exilová a samizdatová literatura - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	<i>D - moderní dějiny</i> OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovedností pro učení a studium	Č.JL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora				VMEGS3 - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře					
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Žák: - vymezí časově dané období - uvede literární směry - definuje jejich hlavní znaky - formuluje hlavní myšlenku textu - uvede stěžejní představitele	Současná česká a světová literatura – vybraní autoři - úryvky vybraných autorů prózy a poezie	D - moderní dějiny OSV1 - rozvoj schopností poznávání, dovedností pro učení a studium VMEGS1 - Evropa a svět nás zajímá VMEGS3 - Jsme Evropané – klíčové mezníky evropské historie	ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku	
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora					
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře					

5.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Žáci se mají naučit používat jiný jazyk, než je jejich mateřský. Cílem výuky anglického jazyka v 1. a 2. ročníku je seznámení s anglickým jazykem na základě přirozenosti, her, říkadel a písní s polybovým doprovodem.

Ve 3. až 4. ročníku je důležité udržení zájmu o jazyk a upevňování pozitivního vztahu k učení cizímu jazyku. Abychom tohoto dosáhli, musí být vyučovací hodiny v průběhu celého roku prostoupeny zajímavými a pro žáky poutavými činnostmi, hrami a písničkami. Výuka jazyka vychází z jeho praktického použití. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytné minimum potřebné k tvorbě jednoduchých vět.

V 5. až 9. ročníku prohlubujeme, zdokonaľujeme a shrnujeme faktické znalosti ve všech oblastech. Žáci mají porozumět mluvenému a čtenému textu obsahově odpovídajícímu jejich jazykové úrovni. Žáci jsou vedeni k získávání schopnosti hovořit v cizím jazyce bez zbytečného stresu a pěstovat v sobě sebedůvěru k vlastnímu projevu. Při práci s textem jsou schopni využívat svých znalostí a hledat cesty pro volný překlad. Součástí výuky jazyka anglického jsou i realie zemí, které tímto jazykem hovoří. Také historický vývoj, kulturní dědictví cizích zemí a další informace o nich jsou nezbytnou součástí výuky. Ta má vést žáky k toleranci a k pochopení národní identity jiných států. Vzdělávání v cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk vytváří u žáků základní předpoklady pro komunikaci v rámci integrované Evropy a světa. Výuka anglického jazyka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci jsou seznamováni také s výrazy z americké angličtiny

Anglický jazyk je vyučován ve všech ročnících. Výuka probíhá v kmenových učebnách a v části učebny dílny, kde jsou vytvořeny podmínky pro výuku pálených tříd. Při větším počtu žáků ve třídě jsou na výuku cizích jazyků rozdělení na dvě skupiny. K procvičení probraného učiva je možné využít také školní notebooky, kde jsou k dispozici různé výukové programy. Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalár.

Součástí výuky mohou být besedy, exkurze, návštěvy filmových představení apod.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. frontální, skupinová, párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Předmětem prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
1	1	3	3	3	3	3	3	3	23

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti znalosti cizího jazyka,
- kombinujeme vhodné metody a strategie učení,
- žáky vedeme k osvojování základních jazykových pojmů.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, k nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků,
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke schopnosti vyjádřit své názory, pocity a myšlenky v cizím jazyce,
- vybízíme k využívání neverbální komunikace,
- procvičujeme schopnost žáků porozumět sdělení z různých typů textů a záznamů a obrazových materiálů,
- vedeme žáky k samostatnému projevu,
- podporujeme u žáků schopnost vyjádřit své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu,
- vybízíme k využívání verbální i neverbální komunikace,
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti,
- motivujeme žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakci na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních i jiných činností,
- navozujeme vytváření příjemné a tvořivé atmosféry v týmu.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uznávání tradic a hodnot cizího národa,
- podporujeme pozitivní vztah k životnímu prostředí.

Kompetence pracovní

- učíme žáky pracovat systematicky, soustředěně a samostatně,
- podporujeme využívání znalostí a zkušeností pro celoživotní vzdělávání.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti.
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s realitami, které se týkají probíraných témat,
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Anglický jazyk				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
Řečové dovednosti				
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	žák: - rozumí základním pokynům učitele a je schopen na ně reagovat - stručně pozdraví a velmi jednoduchým způsobem se představí	Pozdravy, představování Pokyny při výuce	<i>Hv - zpěv písní, rytmizace</i> <i>Tv - pohybové chvíle</i> <i>Prv - rodina, škola, narozeniny</i>	CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	žák: - pojmenuje členy rodiny - pojmenuje běžné předměty ve třídě a doma a zeptá se na ně - zeptá se na jméno - zeptá se na věk spolužáka a sdělí mu svůj věk - pojmenuje běžná zvířata - zná základní barvy	Rodina Školní pomůcky a škola Hračky Oblečení Narození y Koupání Zvířata	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu VMEGS1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) VMEGS2 - život Evropanů a styl života v evropských rodinách	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	žák: - rozumí základním pokynům v učebnici - rozumí otázkám a výrazům používaných při běžných činnostech každodenního života	Pokyny při výuce Komiksové příběhy, říkanky, písně	MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	

2. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Řečové dovednosti				
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	žák: - se řídí krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele - je schopen porozumět krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícími	Zvířata v zoo Školní pomůcky a činnosti Barvy Jídlo	<i>Prv - škola, jídlo, lidské tělo; domov, zahrada; zvířata</i> <i>Hv - zpěv písní, rytmizace</i> <i>Tv - pohybové chvíle</i> <i>Vv - názvy barev</i>	CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

		CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	s osvojovanými tématy - rozpozná zvukovou podobu známých slov a slovních spojení - porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu - porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální oporu	Obličej Místnosti v bytě Na zahradě Oblečení Dětské sportovní činnosti Hračky	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování (slovička), dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci VMEGS1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) VMEGS2 - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	žák: - používá zdvořilostní obraty - umí pojmenovat a velmi jednoduše popsat běžné předměty kolem sebe - je schopen sdělit, co rád jí a pije - popíše v základních rysech svůj vzhled - umí se zeptat na umístění běžných předmětů a na stejnou otázku je schopen odpovědět - užívá názvy základních barev - je schopen jednoduchou větou sdělit, co má právě na sobě - je schopen velmi stručně charakterizovat aktuální stav počasí - umí říci, kterou sportovní činnost právě provádí					
CJ-3-1-05 přihádí mluvenou a psanou	žák: - je schopen přiřadit mluvenou					

podobu téhož slova či slovního spojení	a psanou podobu téhož slova či slovního spojení			
-	umí napsat slova na základě textové a vizuální předlohy			

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Řečové dovednosti				
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák: - je schopen porozumět jednoduchým pokynům a otázkám běžných při výuce - umí se zeptat na základní konverzační otázky a zadat příkazy - zná pravidla komunikace v každodenních situacích	Pozdrav, představení se, poděkování Pokyny (sedni si, postav se, otevři, zavři, podej) Žák: - si osvojí a je schopen používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů - dokáže používat jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování - dokáže pojmenovat základní školní potřeby, vybavení třídy a umí se na ně zeptat - umí pojmenovat barvy a zeptat se na ně	<i>M – početní operace, počet předmětů</i> <i>Čj – popis, pozdravy, srovnání české a anglické abecedy, adresa, dopis</i> <i>Prv – moje rodina, věk, pozdravy, nakupování v obchodě, ovoce, zelenina, lidské tělo, zvířecí mazlíci</i> <i>Hv – názvy základních hudebních nástrojů</i> <i>Vv – popis obrázku, názvy barev</i> <i>Tv – pohybové chvíle</i> OSV1 - cvičení dovedností zapamatování (slovička), dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí	CJ-3-1-01p Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Žák: - si osvojí a je schopen používat základní slovní zásobu probíraných tematických okruhů - dokáže používat jednoduché zdvořilostní fráze při setkání a představování - dokáže pojmenovat základní školní potřeby, vybavení třídy a umí se na ně zeptat - umí pojmenovat barvy a zeptat se na ně	Komiks, email Škola (školní pomůcky, vybavení tříd, nábytek) Barvy Číslovky (1-20, otázka: Kolik?) Zvířecí mazlíci Pocity		

	- chápe číselné pojmy a umí se zeptat na počet - umí pojmenovat domácí zvířecí mazlíčky, dokáže určit jejich velikost a barvu - umí pojmenovat nálady a pocity své i jiných lidí - dokáže popsat části lidského těla, mluví o osobách, popíše je v základních frázích - mluví o sobě a členech své rodiny - zná základní druhy oblečení, je schopen popsat co mají lidé na sobě a co komu patří - dokáže pojmenovat základní druhy potravin a umí říci, co má kdo rád - umí pojmenovat hračky a své osobní věci - je schopen pojmenovat, kde se nachází	Lidské tělo (části lidského těla) Popis osob (malý, velký, starý, mladý) Rodina Oblečení Jídlo, jideľní listek, ovoce, zelenina, nápoje Hračky Nábytek Člen neurčitý Užití zájmen TO a TOTO Vazba THERE IS Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen Rozkazovací způsob v běžných pokynech při hrách a sportu Sloveso HAVE GOT v otázce a odpovědi Sloveso LIKE v kladné větě a otázce Předložky místa Přívlastňovací pád 's	OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV11 - pomoc spolužákům VMEGS1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce) VMEGS2 - život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV2 - vzájemné obohacování kultur (slova přejata do českého jazyka) MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje porozumění a celoživotního vzdělávání	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	žák: - je schopen porozumět jednoduchému příběhu a umí v něm vyhledat základní informace			

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je procházen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - porozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu - je schopen zachytit potřebné informace	Poslechová cvičení	
CJ-3-1-05 přřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Žák: - je schopen správně zapsat mluvenou podobu slova, slovního spojení či věty	Diktáty	
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Žák: - umí doplnit chybějící slova do textu, aby dával smysl, popíše jednoduché obrázky	E-mail, pohlednice, obrázek	

4. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák: - je schopen porozumět jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Anglická abeceda Číslovky 1-100 Členové širší rodiny	Hv - dětská hudební skupina: zpěv písni Vl - britské jídlo, čtení z mapy; určování světových stran, práce s mapou
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud	Žák: - v slyšeném textu je schopen zachytit hledaná slova	Běžné potraviny, ovoce a zelenina Běžná zvířata v zoo	Čj - popis, pozdravy, slovní druhy; časování sloves
			CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
			CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázám, se kterými se v rámci tematických okruhů

jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	a porozumět jim.	Běžné vlastnosti zvířat Důležité budovy a obchody ve městě Volnočasové aktivity Dny v týdnu Rodina Cizí země Povolání Počasí Abeceda, pozdravy, instrukce, popis obrázku Sloveso MÍT ve 3. osobě čísla jednotného Přivlastňovací zájmena (jeho, její, můj, tvůj) Otázka a zápor v přítomném čase ve 3. osobě čísla jednotného. Zápor slovesa MÍT Stupňování přídavných jmen Stažené formy slovesa BÝT v kladu a záporu Vazba THERE IS, THERE ARE	Př - sluneční soustava, předpovědi počasí, porovnávání zvířat, zdravé stravování, rodina, M - porovnávání věku, početní operace OSV1 - cvičení dovedností zapamatování (slovička), dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy) OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích OSV9 - jasná a respektující komunikace; rozvoj dovedností pro kooperaci OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV11 - pomoc spolužákům VMEGS1 - život dětí v jiných zemích; zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce)	opakované setkání (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému postechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	žák: - dokáže porozumět slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a pokud se týkají osvojovaných témat, zejména s vizuální podporou			
Mluvení				
CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	žák: - umí použít jednoduché fráze při komunikaci s vrstevníky a zapojit se do jednoduchých rozhovorů			CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - je schopen pojmenovat lidi, předměty a činnosti, se kterými se běžně setkává v každodenním životě - umí sdělit jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších	žák: - dokáže odpovídat na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších			CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	osvojovaných témat a podobné otázky je schopen i pokládat	Otázka a krátká odpověď k slovesu LIKE Předložka pojící se s dny v týdnu Vyjádření času Přítomný čas průběhový Neurčitý člen, množné číslo, rozkazy, vazba THERE IS/ARE Sloveso BE Přívlastňovací zájmena	VMEGS2 – život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV1 – respektování zvláštností různých etnik MKV2 – vzájemné obohacování kultur (slova přejatá do českého jazyka) MKV4 – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání MV1 – pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení MV2 – rozdíl mezi reklamou a zprávou, mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem	CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
Čtení s porozuměním				
CJ-5-3-01 vychází potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	žák: - je schopen porozumět obsahu jednoduchého čteného textu z každodenního života a osvojovaných témat			
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	žák: - rozumí hlavním bodům jednoduchého čteného textu, který popisuje dění, věci, lidi a jejich aktivity běžné v každodenním životě			
Psaní				
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	žák: - je schopen napsat krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života			CJ-5-4-01p je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře				

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - porozumí krátkým a jednoduchým otázkám učitele a spolužáka, které souvisí s osvojovanými tématy, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	My world (školní předměty, zvířecí mazlíčci) Přídavná jména (umístění přídavných jmen ve větě) Sloveso HAVE GOT (oznamovací věta, otázka, zápor) Time (určování času, popis denních činností, aktivity ve volném čase, časové předložky, přítomný čas prostý - oznamovací, kladné a záporné věty) Místa (nábytek, části domu, místa ve městě)	M - výpočty, symboly, určování času, telefonní číslo VI - pojmenování kontinentů, států, škol v Anglii a Walesu, anglická města, vlajky, školní předměty, školský systém v Anglii a Walesu, historie měst v Anglii Př - zvířata Čj - popis zvířat, slovní druhů, časování sloves Tv - populární sporty v Británii, t.S.I a v ČR Hv - názvy hudebních nástrojů Vv - <i>Publo Picasso</i> - popis obrazu OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení: zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy)	CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - rozumí slovům a slovním spojením, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální podporu	Místní předložky, THERE IS/ARE Sloveso CAN/CAN'T Lidé (popis osob, oblečení) Sloveso HAVE GOT a TO BE pro popis osob Přítomný čas průběhový a prosný Otázka na počet - HOW MUCH/MANY		CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovane setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Žák: - porozumí krátkému a jednoduchému poslechovému textu, je-li pronášen pomalu a zřetelně a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu - v krátkém a jednoduchém poslechovému textu, který se vztahuje k osvojovaným			

	tématům, zachytí konkrétní informace, pokud má k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu		OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem)	
Mluvení			OSV6 - vzájemně poznávání ve třídě	CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje
CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	Žák: - ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech použije základní zdvořilostní obraty, představí se a sdělí základní informace o sobě, členech své rodiny, kamarádech		OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy: rodina	
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat	Žák: - odpoví na jednoduché otázky, které se vztahují k osvojoovaným tématům - zeptá se na konkrétní informace vztahující se k osvojoovaným tématům za použití slov a jednoduchých slovních spojení a vět		OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích	CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojoovaných témat a podobné otázky pokládá			OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovednosti pro kooperaci ve skupině	CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
Čtení s porozuměním			OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku přednátu	
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojoovaným tématům	Žák: - v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojoovaným tématům, vyhledá konkrétní informace		OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení	
			VMEGS1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce)	
			VMEGS2 - život Evropanů a styl života v evropských rodinách	
			MKV1 - respektování zvláštností různých etnik	
			MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišností; různé způsoby života, odlišné myšlení	

				MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova běžně používaná i v českém jazyce) MV1 - pěstování kritického přístupu k mediálnímu sdělení; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích	
--	--	--	--	---	--

6. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Poslech s porozuměním					
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	žák: rozumí tématu a obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, vyprávění či rozhovoru, které se týkají osvojovaných témat v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace, případně konkrétní číselné informace	Introduction Slovní zásoba (opakování pokynů, příkazy, sporty a sportovní aktivity) Gramatika (popis obrázku, sloveso BE a sloveso CAN v oznamovací větě, otázky a záporu, krátké odpovědi a tvoření otázek)	<i>M - čísllice, určování dat, výpočet věku, vyjadřování ceny produktů a jejich množství</i> <i>Čj - řadové číslovky, časování sloves, stupňování přídavných jmen</i> <i>Př - zvířata ve světě, jejich klasifikace, popis počasi a ročních období</i> <i>Tv - druhy sportovních aktivit</i>	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat		My life Slovní zásoba (měsíce v roce, data, povinnosti v domácnosti, svátky a oslavy)		CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	

Mluvení			
CJ-9-2-01	žák: - zeptá se na základní informace týkající se činností, míst, osob, času a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví		
CJ-9-2-02	žák: - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, aktuálních činnostech a dalších osvojovaných tématech - jednoduše a v krátkých větách popíše osoby, zvířata, místa, věci každodenního života a další osvojovaná témata		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01	žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu či vyprávění), který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace, příp. konkrétní číselné informace		
CJ-9-3-02	rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace		

Z - popis krajiny, jídlo z celého světa, cestování o prázdninách Vo - školní rok v Británii, svátky - tradice a zvyky, britská jídla a pokrmý D - historie dopravy Vk - zdravý životní styl (stravování, pohyb) OSV1 - cvičení dovedností zapamatování (slovička), dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy) OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) OSV5 - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy: rodina OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích	Gramatika (přítomný čas prostý - kladné věty, otázky a zápor, krátké odpovědi, řadové číslovky) Animals Slovní zásoba (domácí a divoká zvířata) Gramatika (přítomný čas průběhový - kladné věty, otázky a zápor, krátké odpovědi, rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým, sloveso MU:ST, zájmena) Holidays Slovní zásoba (dovolená, prázdniny, problémy během cestování) Gramatika (fráze s předložkami AT, IN a ON, minulý čas slovesa BE, minulý čas pravidelných sloves - kladné věty, otázky a zápor, krátké odpovědi, nepravidelná slovesa) Food Slovní zásoba (jídlo a pití) Gramatika (počítatelná a nepočítatelná podstatná jména, SOME, ANY, otázka HOW MUCH/HOW MANY, A LITTLE/ A FEW, členy) The world Slovní zásoba (místa v krajině, počasí) Gramatika (přídavná jména a jejich stupňování, otázky začínající HOW)	CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
---	--	---	---

Psaní		Entertainment Slovní zásoba (televizní programy, filmy) Gramatika (vazba BE GOING TO, přídavná jména a příslovce, sloveso HAVE TO, vyjádření návrhů)	
CJ-9-4-01	žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis osob týkající se osvojovaných témat - reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se osvojovaných témat		OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení VMEGS1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě VMEGS2 - realie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišností; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova běžně používaná i v českém jazyce) EV2 - životní prostředí, počasí MV1 - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení

				MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající MV4 - identifikování názorů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro záměrnou manipulaci; výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě MV5 - vliv médií na každodenní život; film a televize v životě rodiny MV6 - tvorba věcně správných sdělení	
--	--	--	--	---	--

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně pronášené promluvy, vyprávění či konverzace, které se týkají osvojených témat v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se	Introduction Slovní zásoba (každodenní anglické výrazy) Gramatika (opakování přítomných časů) My life Slovní zásoba (období lidského	<i>Vk - rodina, vztahy mezi členy rodiny; využití volného času; zdraví a nemoc</i> <i>D - vývoj lidské rasy, morová epidemie v Evropě;</i> <i>Z - sluneční soustava; Velká Británie; anglický mluvicí stát</i>	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
	CJ-9-1-02			CJ-9-1-02p

rozumí obsahu jednoduché a zřetelné vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat	vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, zachytí konkrétní informace	žít, rodina) Gramatika (minulý čas prostý - opakování, pravidelná a nepravidelná slovesa)	světa, časová pásma, New York, dopravní značky ve Velké Británii; lidská sídla a jejich části Př - přírodní katastrofy: ochrana životního prostředí, odpady Čj - časování sloves CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení		The Future Slovní zásoba (vesmír, pojmenování předmětů ve vesmíru) Gramatika (sloveso WILL pro vyjádření budoucnosti a rozhodnutí, sloveso GOING TO pro vyjádření záměru či úmyslu) Times and places Slovní zásoba (přírodní katastrofy, popis domu, místnosti a vybavení) Gramatika (minulý čas průběhový - kladné věty, zápor, otázky, krátké odpovědi, minulý čas prostý X průběhový) Cities Slovní zásoba (popis města, místa ve městě, směry) Gramatika (člen určitý a neurčitý, místní předložky, SOME/BODY/ANYBODY) Experiences Slovní zásoba (řídění odpadu, odpady, materiály) Gramatika (předpřítomný čas - kladné věty, otázky, zápor, krátké odpovědi) What's up! Slovní zásoba (tázavá slovesa,		
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák: - zeptá se na základní informace týkající se činnosti, míst, osob a jiných osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - mluví o své rodině, kamarádech, zájmech a volnočasových aktivitách, škole a dalších osvojovaných tématech - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, zapojí se do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých slyší, co bude dělat, kam půjde, co se mu líbí či nelíbí, co chce či nechce, co musí či nemusí			
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Žák: - mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa	Žák: - vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými			

a věci ze svého každodenního života	téma	zdravotní problémy) Gramatika (slovesa SHOULD, MUST, DON'T HAVE TO)	OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení VMEGS1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě VMEGS2 - realie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova běžně používaná i v českém jazyce) EV1 - lidská sídla EV2 - životní prostředí, přírodní zdroje EV3 - odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody	
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu či vyprávění), který se vztahuje k výše uvedeným osvojovaným tématům, vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu cesty a běžným nápisům ve městě - rozumí popisu osob, míst a událostí			
Psaní				
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	žák: - vyplní ve formuláři základní údaje			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý popis osob, míst, popis cesty či události			
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	žák: - reaguje na jednoduché písemné sdělení týkající se			CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

	osvojovaných témat		FV4 - přírodní katastrofy a ekologické problémy (příčiny, důsledky, řešení); životní styl, prostředí a zdraví MV6 - tvorba věcně správných sdělení	
--	--------------------	--	---	--

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	žák: - rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat, v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace	Introduction Slovní zásoba (každodenní činnosti, volnočasové aktivity, charitativní činnost, volba povolání, pocity) Gramatika (přítomné časy, stavová slovesa) Past and present Slovní zásoba (oblečení, móda, nákupy, materiály, škola, složená podstatná jména) Gramatika (minulý čas prostý v přítělové, vazba USED TO, too, enough, COULD/COULDN'T, DIDN'T HAVE TO, HAD TO)	D - historie materiálu, dějiny Anglie, rytíř ve středověku, Robin Hood Čj - časování sloves, Z - Austrálie Př - lidské tělo, smysly, včímíny a minerály, životní prostředí, záchrana ohrožených druhů, hurikány Tv - sportovní události Vv - popis obrázku Va - Evropská Unie	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat				CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení				
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	žák: - se zeptá na základní informace týkající se činností, osob, míst, času a výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví	Fame and fortune Slovní zásoba (film, filmování, práce kaskadérů, život celebrit, práce s počítačem, slovesa	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování (slovička), dovednosti pro učení a studium	CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

	- adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a zapojuje se do rozhovorů	a předložky, tvoření slov) Gramatika (Předitomný čas prostý - kladné věty, otázky, zápor, krátké odpovědi; Předitomný čas prostý - minulý čas prostý - FOR/SINCE, tázací dovětky) Health and safety Slovní zásoba (části lidského těla, zdraví, zdravý životní styl, nemoci, návštěva lékaře, vyjádření rady, souhlasu a nesouhlasu) Gramatika (vztahná zájmena, vztahné věty vedlejší, should, might so do I, neither do I) Heroes Slovní zásoba (přídavná jména končící na -ing, -ed, počty a náklady, objednání jídla v restauraci, zdvořilá žádost) Gramatika (sloveso + ing/ed) Our environment Slovní zásoba (životní prostředí, ochrana životního prostředí, vyjádření obav) Gramatika (trpný rod) Relationships Slovní zásoba (frázová slovesa, slovesa a podstatná jména, vyjádření účelu) Gramatika (první kondicional, časové věty vedlejší)	OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) OSV5 - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace; technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích OSV9 - jasná a respektující komunikace; rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení VDO2 - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	žák: - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole a dalších osvojovaných tématech			
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života	žák: - vypráví jednoduchý příběh související s osvojovanými tématy - popisuje místa, osoby, předměty, činnosti a situace na obrázku			
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-01 vychází požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vychází požadované informace		CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vychází v nich požadované informace	žák: - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí radám, varováním, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech			

	- odvodí z kontextu význam neznámých slov				
Psalí					
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	žák: - vyplní ve formuláři základní údaje				
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, prostředí - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky a prostředky textové návaznosti - popíše událost za použití vhodně propojených vět				
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	žák: - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům				
					CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

				MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající MV4 - identifikování názorů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě MV5 - vliv médií na každodenní život; film a televize v životě rodiny MV6 - tvorba věcně správných sdělení
--	--	--	--	--

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Poslech s porozuměním				
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Žák: v pomalu a zřetelně vyslovovaném projevu, jenž se vztahuje k výše uvedeným tématům, vyhledá konkrétní informace	Welcome Slovní zásoba (každodenní činnosti, volnočasové aktivity, vyjádření libosti/nelibosti) Gramatika (Přítomný čas prostý, průběhový, slovoset slovesa) Problems	Hv - popová hudba D - hudební stránka P - denní rytmus, biologické hodiny těla Z - tektonické desky, významná místa v ČSČ	CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
CJ-9-1-02	Žák:			CJ-9-1-02p

rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- rozumí tématu a obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy, vyprávění, popisu či konverzace, které se týkají osvojovaných témat	Slovní zásoba (popis osob (vzhled, charakter), řešení problémů) Gramatika (minulé časy, předpřítomný čas, členy) The future Slovní zásoba (zaměstnání, čas, časové předložky) Gramatika (vyjádření budoucnosti, budoucích záměrů, časové výrazy, první kondicionál) Risks Slovní zásoba (části těla, výstražné piktogramy, vyjádření rady a varování) Gramatika (druhý kondicionál, would, so...that, myself, yourself) Can I ask...? Slovní zásoba (médi, přídavná jména popisující charakterové vlastnosti, vyjadřování žádosti) Gramatika (tvoření otázek, gerundium, frázová slovesa) Buying and selling Slovní zásoba (cestování, peníze, dopravní prostředky, nakupování) Gramatika (trpný rod, předložky) Protest Slovní zásoba (vyjádření protestu, místa a věci, zdvořilé otázky) Gramatika (nepřímá řeč, say/tell, nepřímá otázka)	Va - vláda v USA, masmédiu, peníze OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování (slovíčka), dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) OSV5 - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovednosti pro kooperaci ve skupině	rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
Mluvení	CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Žák: - se zeptá na základní informace týkající se činnosti, osob, míst, času, události a jiných výše uvedených osvojovaných témat a na podobné otázky adekvátně odpoví - adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích a pomocí vhodných slovních spojení a vět se zapojuje do rozhovorů	Žák: - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí a dalších osvojovaných tématech	CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Žák: - vypráví příběh související s osvojovanými tématy, události uvádí v logicky správném časovém sledu, věty vhodně propojuje spojkami a jinými prostředky textové návaznosti - popíše místa, osoby,	Žák: - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí a dalších osvojovaných tématech	Žák: - mluví o své rodině, přátelích, zájmech, aktivitách, škole, prostředí a dalších osvojovaných tématech	CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

předměty, činnosti a situace na obrázku				
Čtení s porozuměním				
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	žák: - rozumí krátkým a jednoduchým textům z běžného života, které se vztahují k osvojovaným tématům - v textu (např. příběhu, vyprávění, článku nebo na internetu) vyhledá požadované informace - rozumí popisu osoby, místa, předmětu či události - rozumí návrhům, radám, varování, časovým údajům, běžným označením a nápisům na veřejných místech. - odvodí z kontextu význam neznámých slov, porozumí definicím slov nebo výrazů			
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace				
Psaní				
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	žák: - vyplní ve formuláři základní údaje			
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - reaguje na jednoduché písemné sdělení vztahující se k osvojovaným tématům - zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché			
		OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích		
		OSV11 - pomoc spolužákům: odpovědnost za výsledky svého učení		CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
		VDO2 - občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti		
		VMEGS1 - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě		
		VMEGS2 - realie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách		
		VMEGS3 - klíčové mezníky evropské a britské historie; Evropská unie		
		MKV1 - respektování zvláštností různých etnik		
		MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance		
		MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur (anglická slova v českém jazyce); multikulturalita v USA		
		MV1 - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením;		

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	věty, které se týkají osvojoovaných témat - odpoví písemně na otázky, týkající se osvojoovaných témat - napíše krátký jednoduchý text, např. popis osob, míst, předmětů, který souvisí s osvojoovanými tématy - napíše jednoduchý dopis nebo příběh, kde používá vhodné spojky - popíše událost za použití vhodně propojených vět	
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	rozlišování informativního, závažního a reklamního sdělení MV2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce: reklama, zpráva, rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající MV4 - identifikování názorů autora sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření názoru i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazu, zvuku v reklamě MV5 - vliv médií na každodenní život; role filmu a televize v životě rodiny MV6 - tvorba věcně správných sdělení	

5.1.4 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry, a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládní cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Německý jazyk je na naší škole vyučován v 7. až 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových učebnách a v části učebny dílny, kde jsou vytvořeny podmínky pro výuku menších skupin žáků. Při větším počtu žáků ve třídě jsou na výuku cizích jazyků rozdělení na dvě skupiny. K procvičení probraného učiva je možné využít také počítačovou učebnu, kde jsou k dispozici různé výukové programy. Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Ve výuce jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. frontální, skupinová, párová práce s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, kooperativní výuka, činnostní učení, dramatizace apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Předmětem Německý jazyk prolínají průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
0	0	0	0	0	0	2	2	2	6
Celkem									6

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Německý jazyk směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život,
- umožňujeme propojování probraných témat a jazykových jevů,
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v němčině,
- hodnotíme především individuální pokrok v učení jednotlivých žáků – informujeme žáky o možnostech účastnit se soutěží (konverzačních soutěží apod.),
- zaměřujeme se na čtení s porozuměním (práce s textem...).

Kompetence komunikativní

- umožňujeme porozumění jednoduchému sdělení v německém jazyce,
- vedeme žáky k formulování jednoduchých myšlenek německy,
- umožňujeme žákovi porozumět promluvě i příměřenému textu v německém jazyce,
- nabízíme využívání dovedností osvojených v německém jazyce k navázání kontaktu či vztahu,
- učíme žáky zásadám běžné komunikace,
- učíme žáky vyslechnout, nechat domluvit, požádat o zopakování při nepochopení,
- umožňujeme žákům předvádět rozhovory v rolích, modelových situacích,
- učíme žáky číst a poslouchat krátké texty,
- usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- motivujeme žáky k aktivnímu vyjádření jejich názoru a komentáře, popřípadě reakcí na názory jiných v modelových situacích na sociálních sítích prostřednictvím digitálních technologií.

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme žákům řešení jednoduchých problémových situací v cizojazyčném prostředí,
- odstraňujeme obavy z komunikace s cizinci,
- chybí-li slovní zásoba, využíváme opisu k vyjádření obsahu myšlenky,
- vedeme žáky k nalézání jiné možnosti překladu, neznají-li určitá slovíčka,
- vedeme žáky k tomu, aby reagovali na situace z praktického života na základě modelových situací.

Kompetence sociální a personální

- umozňujeme žákům v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- vedeme žáky k dodržování zásad slušného chování v německy mluvícím prostředí,
- nabízíme spolupráci na jednoduchém úkolu v německy hovořící skupině,
- vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích nebo ve skupinách,
- seznamujeme žáky s kulturními tradicemi německy mluvících zemí.

Kompetence občanské

- zpřístupňujeme žákům získání představ o zvycích v německy mluvících zemích a jejich porovnávání s našimi zvyky,
- respektujeme individuální rozdíly mezi žáky,
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních,
- vedeme žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- vedeme žáky k využívání německého jazyka k získávání informací z různých oblastí,
- učíme žáky pracovat podle předem stanovených kritérií, dodržovat zadání a termíny,
- vyžadujeme po žácích efektivní organizaci vlastní práce, dodržování zadání a termínů.

Kompetence digitální

- učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby,
- vedeme žáky k využívání technologií při učení i při zapojení do společnosti,
- učíme žáky rozhodovat, kterou technologií pro danou činnost, výkon, problém mohou využít,
- vedeme žáky k získávání informací, vyhledávání podkladů v cizím jazyce,
- podporujeme žáky, aby si využitím technologií ulehčovali, zrychlovali a zefektivňovali proces učení a vypracovávání zadanych úloh, aby využívali online slovníky, vysvětlení gramatiky na jazykových portálech, youtube, zhlédli krátká videa s rozdíly mluvčími, poslouchali písně a videa, četli články týkající se reality německy mluvících zemí,
- umozňujeme žákům vyjádřit se v rámci projektů, zadanych úkolů za pomoci digitálních prostředků, vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, sdílet data a informace, volit způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu,
- vedeme žáky k etickému chování v digitálním světě, ke komunikaci a sdílení informací, k vytváření bezpečného prostoru v online světě
- klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblasti: Jazyk a jazyková komunikace Vyučovací předmět: Německý jazyk				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
7. ročník				
Poslech s porozuměním				
DC J-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Zvuková a grafická podoba jazyka (fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) Slovní zásoba (žáci si osvoji slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem) Tematické okruhy (domov, rodina, škola, volný čas, dny v týdnu, zvířata, realie ze země příslušných jazykových oblastí)	Čj - internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování - správný styl mluveného slova, dopis, formulář, písemné sdělení, vyprávění Z - německy mluvící země, Evropa v globálních souvislostech, Evropská unie, orientace v mapě Va, Vč - rodina, škola, přítel, M - základní početní výkony Inf - základní psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace	DC J-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
DC J-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			DC J-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
DC J-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat			DC J-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických kruhů opakuje setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu);

		které nenarušují smysl sdělení a porozumění) Erste Schritte (abeceda, dny v týdnu, číslovky 0-100, barvy, jména, telefonování) 1. Einl. 1 - „Ich heiße, ich wohne...“ (tykáni, vykáni, časování v j.č., slovosled oznamovací věty, W-otázky, zápor nicht, sloveso sein, mögen, zjišťovací otázky, lidé a země, získávání informací, vyprávění o sobě) 2. Einl. 2 - „Meine Familie“ (členové rodiny, základní prostorová orientace, můj, tvůj, přídavné jméno v přísudku, vazba von) 3. Einl. 3 - „Freunde“ (časové údaje, popis osoby, zájmy, předložka um v čase, gern-am liebsten, nepřímý pořádek slov ve větě) 4. Einl. 4 - „Schule, Schule“ (školní věci, popis předmětů, příkaz, rozkazovací způsob, určitý a neurčitý člen, zápor kein) 5. Einl. 5 - „Mein Hobby“ (popis činností během týdne, telefonování, e-mail, časování)	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování (slovička), dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kronky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) OSV5 - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovednosti pro kooperaci ve skupině OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích	rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele DCJ-9-2-01p pozdřívá a poděkuje, vyjadřuje souhlas a nesouhlas DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
Mluvení				
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	Žák: - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů			
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Žák: - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům			DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických

sloves, předložka am v časových údajích)		OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení		okruhů opakované setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
		VIDO1 - demokratická atmosféra a vztahy ve škole		
		VMEGS1 - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě		
		VMEGS2 - realie Evropy, život Evropanů a styl života v evropských rodinách		
		VMEGS3 - klíčové mezníky evropské historie; Evropská unie		
		MKV1 - respektování zvláštností různých etnik		DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
		MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance		
		MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur		
		MV1 - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení		
		MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích		

				MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající, na internetu MV6 - tvorba věcně správných sdělení	
--	--	--	--	---	--

8. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Poslech s porozuměním					
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Zvuková a grafická podoba jazyka (fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) Slovní zásoba (žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem) Tematické okruhy (domov, rodina, škola, volný čas, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, hodiny, dny v týdnu), zvířata, obec, nakupování, realita země i příslušných jazykových oblastí) Mluvnice (základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby,	Čj - internacionalismy, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování, dopis, pozvánka, písemné sdělení, vyprávění Z - německy mluvící země, EU; orientace v mapě Vč, Vč - organizace času v průběhu dne, týdne, koničky: bydlení, vysněné bydlení, moje město M - matematické výrazy P - domácí mazlíčci, péče o zvíře, popis zvířete Inf - základní psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování (slovička), dovednosti pro učení a studium	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovane setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu);	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojoovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojoovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu				
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat				

		kompetence	OSV	DCJ
		které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí	rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení				
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	žák: - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	1. Einh.6 “Ich habe Computer“ (telefonování, popis zvířat, sloveso haben, 4.pád podstatných jmen)	OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení	DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	2. Einh.7 “Wo und wann?“ (pozvánka, počítání do 100, základní matematické úkony, určování času, měsíce, roční období, množné číslo podstatných jmen, předložka im v časových údajích)	OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem)	DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	žák: - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	3. Einh.8 “Ferien“ (popis plánu, zakoupení jízdenky, údaje o ubytování, pozdrav z dovolené, země EU, vazba ich möchte, předložka nach, sloveso fahren)	OSV5 - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů	
Čtení s porozuměním		4. Einh.1 “Bei uns“ (popis místa, kde bydlím, vyjádření představ o bydlení, časování nepravdivých sloves, slovesa s odlišitelnými předponami, bydlení ve světě, předložky se 3. a 4. pádem)	OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě	
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	5. Einh.2 “Wie komme ich...?“ (moje město, jednoduchá orientace ve městě, základní nápisy, podání informace, předložka in ve 3. pádě, vazba es gibt, předložky se 3. pádem, osobní zájmena)	OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina	
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům		OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas	
			OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině	
			OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích	
			OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení	DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	Žák: - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	6. Einh.3 "Mein Tag" (vyprávění o průběhu dne, povinnostech, základní potraviny, co se musí a nemusí, způsobová slovesa, číslovky do 1000000, časové údaje, zájmena)	VDO1 - demokratická atmosféra a vztahy ve škole VMEGS1 - život v jiných zemích, zvyky a tradice národů (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě VMEGS2 - realie německy mluvících zemí; život Evropanů a styl života v evropských rodinách VMEGS3 - klíčové mezníky evropské historie; Evropská unie MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení; tolerance MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur, slova převzatá z němčiny EV2 - podmínky života EV3 - ochrana přírody a kulturních památek u nás a v EU EV4 - naše obec, náš životní styl MV1 - přestování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení	DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby
Psalí				
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Žák: - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Žák: - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

				MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající, na internetu MV6 - tvorba věcně správných sdělení	
--	--	--	--	---	--

9. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Poslech s porozuměním					
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	Zvuková a grafická podoba jazyka (fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov) Slovní zásoba (žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem)	Inf - základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace P - zdraví, částí těla Čj - základní řadové číslovky; internacionální; jména a přijetí v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, telefonování - správný styl mluveného slova, dopis, formulář, písemné sdělení, vyprávění Z - německy mluvící země, Evropa v globálních souvislostech, EU; orientace v mapě, počasí	DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu			DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím	žák: - rozumí základním informacím			DCJ-9-1-03p	

v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	oblastí, jídlo, povolání, lidské tělo, zdraví, oblekání, nákupy, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí) Mluvnice (základní gramatické struktury a typy vět – jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 1. Einh.4 “Meine Woche” (informace ve škole i mimo ni, interview s osobností, způsobová slovesa, předložka in ve 4. pádě, zájmeno man, předložky, sport) 2. Einh.5 “Was tut dir weh?” (části těla, u lékaře, vyjádření bolesti, popis problémů, sloveso haben a sein v přítomnosti, zájmena) 3. Einh.6 “In der Stadt” (doprava, rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku, ich möchte, předložky) 4. Einh.7 “Oh, das Wetter heute” (popis počasí, roční období, popis oblečení, Vánoce, Velikonoce, zájmena osobní a přivlastňovací, préteritum modálních sloves)	<i>Va, Vb - rodina, škola, přítel, organizace volného času, svátky a tradice</i> OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování (slovička), dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní nastavení mysli, dobrý vztah k sobě samému; dobrá organizace času; vyhledání pomoci při potížích (např. s učivem) OSV5 - originalita a tvořivost při psaní vlastních textů OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; rodina OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace, technika řeči; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; schopnost vyjádřit nesouhlas OSV9 - jasná a respektující komunikace, rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině	rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu); rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku); rozumí jednoduchým pokynům učitele
Mluvení				
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	žák: - se zapojuje do jednoduchých rozhovorů		DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk	
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	žák: - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	žák: - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	5. Einb.8 "Wieder Ferien" (plány na dovolenou, vyjádřit, co se mi líbí, nelíbí, co mě baví, oblečení, móda, souvěří, stupňování přídavných jmen, zeměpisné názvy, Perfektum)	OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; dovednosti při řešení problémů v mezilidských vztazích OSV11 - pomoc spolužákům; odpovědnost za výsledky svého učení VDO1 - demokratická atmosféra a vztahy ve škole VMEGS1 - život v jiných zemích, zvyky a tradice naročit (Vánoce, Velikonoce); zážitky a zkušenosti z cestování po Evropě VMEGS2 - realie německy mluvících zemí; život Evropanů a styl života v evropských rodinách VMEGS3 - klíčové mezníky evropské historie; Evropská unie MKV1 - respektování zvláštností různých etnik MKV3 - rovnocennost etnických skupin a kultur, jejich odlišnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení, tolerance MKV4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání; vzájemné obohacování kultur, slova převzatá z němčiny EV2 - podmínky života EV3 - ochrana přírody a kulturních památek u nás a v EU	DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	žák: - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci			
Psaní				
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři			
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák: - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat			
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	žák: - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

				EV4 - naše obec, náš životní styl MV1 - pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením; rozlišování informativního, zábavního a reklamního sdělení MV2 - rozdíl mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných v médiích MV3 - stavba a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení v časopisech pro dospívající, na internetu MV6 - tvorba věcně správných sdělení	
--	--	--	--	--	--

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v běžné praxi a umožní žákům získat matematickou gramotnost. Matematika výrazně ovlivňuje rozvoj abstraktního a exaktního myšlení žáků, učí logickému usuzování, vede k členitějšímu pohledu na skutečnost a ke kázni ve vyjadřování. Specifickým způsobem přispívá k formování volních a charakterových rysů osobnosti, jako je přesnost, vytrvalost, důslednost a vytváří tak předpoklady pro porozumění a řešení praktických situací i pro další studium. Kromě početních dovedností v oboru přirozených a racionálních čísel si žáci postupně osvojí některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

Číslo a početní operace (na 1. stupni) a **Číslo a proměnná** (na 2. stupni) – žáci si osvojují dovednost provádět aritmetické operace, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

Závislosti, vztahy a práce s daty – žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulačů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Geometrie v rovině a v prostoru – žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Nestandardní aplikační úlohy a problémy – žáci využívají při jejich řešení logické myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumné vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podnětřit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulačů, vhodný počítačový software, výukové programy) a používat některé další pomůcky. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace,
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů,
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a srozumitelné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů,
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů,
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu,
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely,
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému,
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu,
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby,
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovedností vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvrácení pomocí protipříkladů.

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací předmět Matematika je založen především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svou nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Číslo a početní operace (na 1. stupni) a Číslo a proměnná (na 2. stupni), Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru, Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulatory, vhodné typy počítačových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v výslovných technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka matematiky probíhá převážně v kmenových učebnách. K procvičení probraného učiva je možné využít také počítačovou učebnu, kde jsou k dispozici různé výukové programy (Didaktika, matematika atd.). Využíváme také vlastní interaktivní materiály vytvořené v systému Bakalář.

Třídy, které mají více než 30 žáků, se snažíme na výuku matematiky dělit na dvě skupiny, je-li to organizačně a personálně možné. Dělení třídy probíhá na celou týdenní časovou dotaci, případně alespoň na její část.

V matematice využíváme různé metody a formy práce, např. frontální, skupinovou, párovou práci, s využitím učebnic, pracovních sešitů a listů, problémových úloh apod. Při vyučování vedeme žáky k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Matematika jsou začleněny okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova (Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení).

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
4	4	5	5	5	4	4	5	5	41
				23				18	

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- předkládáme žákovi množství podnětných, zajímavých, zábavných, logických a problémových úkolů,
- vedeme žáky k osvojení početních operací, k používání správné matematické terminologie, formy výuky propojujeme s běžnými situacemi v životě,
- množství různorodých úkolů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci,
- umožňujeme žákům pochopit, co se mají naučit,
- rozvíjíme schopnost ověřovat si správnost výsledků,
- podporujeme rozvoj logického myšlení,
- propojujeme s žáky jednotlivé školní předměty, hledáme mezi nimi souvislosti, umožňujeme žákům využívat znalostí z jiných předmětů,
- rozvíjíme žákovy schopnosti řídit vlastní učení,
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení,
- vedeme žáky k individuálnímu i skupinovému řešení úloh, správnému porozumění a jejich analýze,
- vyzýváme žáky k sebehodnocení,
- nabízíme žákům účast v matematických soutěžích,
- prezentujeme nejdůležitější látku z několika různých úhlů,
- vedeme žáky systematicky postupovat a orientovat se v matematickém prostředí,
- používáme názorné pomůcky, kalkulačtor, mobilní telefon, tabulky, výukový software.

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům úlohy různé náročnosti, vedeme je k porozumění problému, k navrhnutí řešení problému, k odhadu výsledku i ke správnému a přesnému vyřešení úlohy,
- zařazuje úlohy, které mají více možných řešení,
- předkládáme různé možnosti řešení úloh,
- podporujeme žáky v hledání nestandardního řešení úlohy,
- ponecháváme dostatek prostoru k vyzkoušení a ověření různých postupů,
- vedeme žáky k učení se ze svých chyb i chyb ostatních,
- rozvíjíme důvěru žáka ve vlastní schopnosti při řešení úloh,
- rozvíjíme schopnost provádět rozbor problémů, odhadovat výsledky,
- vedeme žáky k tomu, aby se snažili pracovat systematicky a přesně,

- vedeme žáky k uplatnění tvořivého myšlení a logického uvažování,
- vybízíme žáky k dotazům,
- zapojujeme žáky do vývozování vzorečků.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke správnému vyhledání a pochopení informace, kterou využijí při dalším řešení problému,
- podporujeme vzájemnou interakci žáků, prezentaci jejich vědomostí a dovedností,
- vedeme žáky k používání správné matematické terminologie,
- vedeme žáky k vyhledávání podstatných informací, které potřebují k úspěšnému vyřešení problému,
- vedeme žáky k přesnému a věcnému informování o výsledcích své práce i postupu řešení, k vědomému používání matematických pojmů,
- učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování,
- umožňujeme diskutovat o problému a možnostech řešení,
- učíme žáky správně formulovat otázky a problémy,
- podporujeme schopnost pokládat otázky sobě i druhým,
- zařazujeme úlohy vhodné pro spolupráci se spolužáky,
- podporujeme umění naslouchat jiným,
- vedeme žáky ke schopnosti prezentovat své postupy a poznatky před třídou.

Kompetence sociální a personální

- předkládáme žákům postupně stále obtížnější matematické úkoly,
- vedeme žáky ke vzájemné spolupráci při řešení problémových úloh, ke společnému hledání řešení,
- vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek, korektivnímu prosazování svého navrhovaného řešení, svých postupů,
- umožňujeme žákovi zažít úspěch a získat tak sebedůvěru,
- vybízíme žáky ke spolupráci se spolužáky,
- vedeme žáka ke schopnosti jednat s druhými,
- umožňujeme žákům argumentovat, radit se s ostatními,
- vedeme žáky ke schopnosti vnímat vlastní pokrok,
- podporujeme schopnost respektovat druhé,
- zařazujeme spolupráci v různých heterogenních skupinách,
- umožňujeme žákům hodnotit vlastní podíl a podíl druhých na řešení úkolu,
- vedeme žáky k sebereflexi a vnímání vlastního úspěchu.

Kompetence občanské

- podporujeme sebedůvěru žáka, posilujeme jeho schopnosti, samostatnost, sebekontrolu a zodpovědnost za svou práci,
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- vedeme žáky k dodržování postupů a pravidel,
- podporujeme u žáků zodpovědnost za splnění zadané úlohy,
- rozvíjíme schopnost pracovat samostatně, kontrolovat svoji práci a hotovou práci prezentovat,
- podporujeme schopnost spolupráce s ostatními a ochotu pomoci,
- vedeme žáky k dodržování postupů a pravidel,
- učíme žáky hodnotit svou práci a práci ostatních,
- vede žáky k ohleduplnosti,
- vedeme žáky k uvědomění si svých práv, ale i respektování povinností.

Kompetence pracovní

- předkládáme žákům různé názorné pomůcky a vedeme je k jejich používání,
- vytváříme u žáků správné pracovní a hygienické návyky při práci s pracovními pomůckami,
- vedeme žáky k používání přesných pracovních postupů,
- vedeme žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům,
- vedeme je k dokončení úkolu, k překonávání překážek,
- při kooperativních činnostech vyžadujeme rozdělení pracovních úkolů dle schopností jednotlivce,
- vedeme žáky při skupinové práci k zodpovědné spolupráci a snaze o úspěch celé skupiny,
- nabízíme možnosti využívat matematické poznatky v praktických činnostech,
- umožňujeme žákům efektivně si organizovat vlastní práci,
- podporujeme intenzivní pracovní nasazení,
- netolerujeme pasivitu ve výuce,
- prohlubuje volní vlastnosti žáků.

Kompetence digitální

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šípky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem,
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů,

- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru),
- klademe důraz na používání kalkulačků, např. při provádění kontroly odhadů,
- vedeme žáky k tomu, aby zapojovali do řešení úloh a problémů i digitální technologie, porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků, diskutovali o nich,
- umožňujeme žákům využívat digitálních pomůcek při modelování matematických situací a řešení matematických úloh i problémů a volit efektivní postupy,
- nabízíme příležitosti k tomu, aby žáci navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů, posuzovali získaná data, výsledky prezentovali, zobecňovali a diskutovali o metodách a výsledcích.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace Vyučovací předmět: Matematika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
Číslo a početní operace				
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák: - používá přirozená čísla k vyjádření počtu prvků v daném souboru do 20 - vytvoří soubor s daným počtem prvků - rozumí slovu polovina	Numerace 0–20	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepečení	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	žák: - používá číslice 0–9 - chápe rozdíl mezi číslem a číslicí - pozná, zapisuje a čte čísla 0–20	Psalí a čte čísla 0–20 Porovnávání čísel na základě množství nebo pořadí, znaky: větší, menší, rovná se, odhad	OSV5 - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p

	- zapíše čísla 0–20 podle diktátu - rozumí pojmem rovnost, nerovnost (menší, větší) - porovná čísla 0–20, zapíše jejich nerovnost či rovnost pomocí znaků $<$, $>$, $=$ - seřadí vzestupně a sestupně čísla do 20 - rozloží číslo na desítky a jednotky	množství	OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů - snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení ČJ - psaní číslic a znaků, orientace na stránce knihy, počet slabik, čtení slovní úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi. vymyslení vlastních zadání Vv, PĚ - kresba a vystupování obrázku, znázornění slovních úloh Tv - číselná řada Hv - zpěv písní s počítáním Prv - soubory prvků na téma: Na dvorku, Vánoce, Velikonoce atd.; řazení měsíců v roce; hra na obchod	zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	Žák: - zobrazí čísla 0–20 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - vyhledá číslo a zakreslí číslo na číselné ose - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi, vpravo, vlevo - chápe pojmy první, poslední	Číselná osa (pojmy hned před, hned za, před, za, mezi) Číselné řady Rozklad čísel		
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Žák: - sčítá a odečítá čísla do 20 bez přechodu i s přechodem přes desítku - rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců - rozumí komutativitě sčítání			M-3-1-04p sčítá a odečítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Žák: - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“ - vyřeší úlohy s mincemi, uskuteční nákup	Jednoduché slovní úlohy Úlohy s mincemi		M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odečítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	žák: - pozná celé hodiny - zná strukturu týdne - má představu o věku	Hodiny (celá)	Prv - určování času, rodina (věk členů)	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	žák: - v tabulce rozezná řádek a sloupec - doplní do tabulky počty předmětů daných vlastností ze zadaného souboru - doplní chybějící číslo do posloupnosti - orientuje se ve schématech	Tabulky (pojem sloupec, řádek) (sčítací a odčítací tabulky, posloupnosti čísel, logické řady)	Vy - výroba rozvrhu hodin	M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	žák: - orientuje se v rovině i prostoru (před, za, nahoře, dole, vpravo, vlevo, první, poslední, větší, menší, stejný) - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh) - uvede příklad z reálného života - načrtne dané rovinné útvary - rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec) – uvede příklad z reálného života - vymodeluje daná tělesa - spojí dva nebo více bodů přímou nebo lomenou čarou - postaví stavbu z krychlí podle obrázku	Orientace v prostoru (před, za, nahoře, dole, vpravo, vlevo, první, poslední, větší, menší, stejný) Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) Dokreslování tvarů, spojování bodů Geometrické tělesa (krychle, kvádr, koule, válec) Stavby z krychlí	Prv - dopravní značky (říznací tvary) Př - modelování těles; stavby ze stavebnic Vy - mozaika z geometrických tvarů	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narysuje je a ví, jak se označují zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úseček	Žák: - zná význam jednotek kilogram, metr, litr - porovná délku úseček	Jednotky (kilogram, metr, litr)	<i>Prv - lidské tělo (měření, vážení) Tv - měření sportovních výkonů</i>	M-3-3-02p používá pravidlo
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Žák: - dokreslí osové souměrnou část obrázku ve čtvercové síti	Souměrné obrázky	<i>Vv - vzory, symetrie</i>	

2. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Žák: - používá přirozená čísla k vyjádření počtu prvků v daném souboru do 100 - vytvoří soubor s daným počtem prvků - počítá po jedné a po desítkách do sta - rozumí pojmutí polovina, třetina, čtvrtina, pětina	Numerace 0–100 Desítky, jednotky Části celku (Polovina, třetina, čtvrtina, pětina celku)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Žák: - používá číslice 0–9 - pozná, zapisuje a čte čísla 0–100 - zapisuje čísla 0–100 podle diktátu - rozumí pojmutí rovnost, nerovnost (menší, větší) - porovná čísla 0–100, zapisuje	Psalení a čtení čísel 0–100 Porovnávání čísel 0–100 Porovnávání čísel na základě množství nebo pořadí, znaky: větší, menší, rovná se, odhad množství		M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory +, −, =, <, > a umí je zapsat

	jejich nerovnost či rovnost pomocí znaků $<$, $>$, $=$ – seřadí vzestupně a sestupně čísla do 100 rozloží číslo na desítky a jednotky		OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení Čj - orientace v knize (čísla stran) Pro - konkrétní životní situace: čísla domů v okolí školy TV - rozdělování do družstev, dvojstupu, trojstupu apod. Tv - počítání skoku přes švihadlo, dřepů apod., dělení do skupin Tv - využití v pohybových hrách (rozpočítání)	M-3-1-04p sčítá a odčítá s užítím názoru v oboru do 20
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Žák: - zobrazí čísla 0 - 100 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - vyhledá a zakreslí číslo na číselné ose - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi - využívá číselnou osu pro modelování stavů, změny, porovnávání - chápe pojmy první, poslední	Číselná osa 0–100 Rozklad čísla Číselné řady Zaokrouhlování na desítky		
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Žák: - sčítá a odečítá čísla do 100 bez přechodu i s přechodem přes desítku - rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců - využívá komutativitu sčítání - řeší jednoduché úlohy se závorkami - násobí a dělí v oboru malé násobilky - využívá komutativitu násobení - provádí výpočty ve správném pořadí početních operací - rozlišuje sudá a lichá čísla - zná pojmy sčítanec, součet, činitel, součin, menšence, menší, rozdíl, dělelec, dělitel	Sčítání a odčítání v oboru do 100 (komutativita sčítání, pojmy sčítanec, součet, menšence, menší, rozdíl) Počítání se závorkami Násobení 0–10 (pojmy činitel, součin, dělelec, dělitel, podíl) Sudá a lichá čísla		

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Žák: - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“, „krát méně“, „krát více“ - řeší úlohy s antisignálem - vyřeší úlohy s mincemi, uskuteční nákup, rozmění peníze, rozezná líč a rub mincí	Slovní úlohy vyžadující aplikaci osvojených početních operací „o více“, „o méně“, „krát méně“, „krát více“ Úlohy s mincemi (české mince a bankovky)	M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20 uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Žák: - rozumí časovému údaji uvedenému v digitální i ciferníkové podobě - převádí zápis jednoho typu na druhý - převede hodiny na minuty a naopak - orientuje se v kalendáři, rozumí pojímům dnes, včera, zítra, měsíc, rok	Orientace v čase (čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá; digitální a ciferníková podoba, převod hodiny na minuty; orientace v kalendáři)	Prv - režim dne; rok, měsíc, týden, den Př - výroba hodin
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Žák: - umí evidovat statické i dynamické situace pomocí ikon, šipek, tabulky	Tabulky a schémata (náčrty, mapky, ...)	M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Žák: - používá tabulku jako nástroj pro organizaci statistických údajů - rozlišuje řádek a sloupec tabulky - doplní chybějící členy ve vzorech a logických řadách		M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

Geometrie v rovině a v prostoru				
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Žák: - orientuje se v rovině i prostoru (před, za, nahoře, dole, vpravo, vlevo, první, poslední, větší, menší, stejný) - rozezná a pojmenuje základní rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, čtyřúhelník, šestiúhelník) – uvede příklad z reálného života - načrtne dané rovinné útvary - rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) – uvede příklad z reálného života - vymodeluje daná tělesa - spojí dva nebo více bodů přímkou nebo lomenou čarou - postaví stavbu z krychlí podle obrázku	Bod, přímka, úsečka, přímá, lomená a křivá čára (označování, rýsování, modelování) Základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, šestiúhelník) Dokreslování tvarů, spojování bodů Geometrické tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, kužel, jehlan) Stavby z krychlí	Tv - různé hry chůzí a během v prostoru Prv - dopravní značky, architektura Př - výroba modelů těles z papíru	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Žák: - zná význam jednotek kilogram, metr, litr - porovná délku úsečky - zná základní jednotky délky, objemu a hmotnosti	Úsečka, její rýsování a měření Rýsování úsečky dané délky Měření na mm, cm Shodné úsečky Jednotky délky, objemu a hmotnosti	Prv - lidské tělo (měření, vážení, měření v přírodě) Tv - měření sportovních výkonů Př - recepty, modelování, střihání	M-3-3-02p používá pravítko
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Žák: - dokreslí osově souměrnou část obrázku ve čtvercové síti - rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary	Obrázce ve čtvercové síti	Vv - vzory, ornamenty, mandaly; dokreslování osově souměrných obrázků Př - skládání z papíru	

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předeměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	žák: - používá přirozená čísla do 1000 - provádí písemné výpočty s čísly do 1000	Numerace do 1000 Rozvoj čísla v desítkové soustavě; posloupnost přirozených čísel, určování čísel v řadě do 1 000 po desítkách, stovkách, jednotkách Výpočty s čísly do 1000 (Písemné sčítání a odčítání do 1000, násobení a dělení v oboru násobilky, dělení se zbytkem, násobení a dělení do 1000 mimo obor malé násobilky) Výpočty se závorkami Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly do 1000	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním OSV8 - pozorování a empatické naslouchání, verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování, otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh) OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh	M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 M-3-1-02p čte, píše a používá číslíce v oboru do 20, numerace do 100 M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, $\cdot$, $:$, $<$, $>$ a umí je zapsat
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	žák: - pozná, zapisuje a čte čísla 0–1000 - zapisuje čísla 0–1000 podle diktátu - rozumí pojmem rovnost, nerovnost (menší, větší) - porovná čísla 0–1000, zapisuje jejich nerovnost či rovnost	Zápis a čtení čísel do 1000 Porovnávání čísel do 1000 s využitím matematických znaků, řazení čísel vzestupně a sestupně		

	- pomocí znaků $<$, $>$, $=$ - seřadí vzestupně a sestupně čísla do 1000 - rozloží číslo na jednotky, desítky a stovky			OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání: zobrazí číslo na číselné ose	žák: - zobrazí čísla 0–1000 na číselné ose - orientuje se na číselné ose - vyhledá a zakreslí číslo na číselné ose - využívá číselnou osu pro modelování stavu, změny, porovnávání	Číselná osa (různé měřítka) Zaokrouhlování čísel do 1000		Čj - vyhledávání smyslů v učebnicích, čísla v textech, dělení do skupin při skupinové práci, sčítání bodů a porovnávání v soutěžích Iv - čísla ve výtvorném zpracování, dělení výkresu na části Tv - pořadová cvičení, dělení do družstev, skupin, sčítání získaných bodů Hv - čísla v textech písní, počítání délek mot, rozdělení do tektu	
M-3-1-04 provádí zpaněl jednoduché početní operace s přirozenými čísly	žák: - sčítá a odečítá čísla do 1000 (po desítkách, stovkách) - rozkládá přirozené číslo na několik sčítanců - využívá komutativitu sčítání a násobení - řeší úlohy se závorkami - násobí vícečetná čísla jednociferným - využívá komutativitu násobení - provádí výpočty ve správném pořadí početních operací - rozlišuje sudá a lichá čísla	Pamětné sčítání a odečítání dvojiciferných a trojiciferných čísel Pamětné násobení a dělení v oboru malé násobilky Pamětné násobení 10 a 100		M-3-1-04p sčítá a odečítá s užítím názoru v oboru do 20	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	žák: - řeší slovní úlohy typu „o více“, „o méně“, „krát méně“, „krát více“ - řeší úlohy s antisipulem - tvoří obdobné slovní úlohy - má zkušenost s jednoduchými kombinatorickými úlohami - hledá různá řešení úloh	Slovní úlohy (zápis, výpočet, odpověď) řešení slovních úloh se dvěma početními výkony; tvoření jednoduchých slovních úloh	Čj - členění s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynášení vlastních zadání	M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odečítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20	

Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Žák: - rozumí časovému údaji uvedenému v digitální i ciferníkové podobě - převádí zápis jednoho typu na druhý - provádí převody jednotek času (h, min, s)	Určování času na hodinách ručkových a digitálních. Převody jednotek času: sekunda – minuta – hodina Měření jednotek času, vytváření správné představy o jejich velikosti na základě praktických činností	Prv - orientace v čase, každodenní režim Vv - výtvareň zpracování ročních období Tv - měření sportovních výkonů Př - recepty	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Žák: - umí evidovat statické i dynamické situace pomocí ikon, šipek, tabulky	Tabulky (zaznamenání různých závislosti ze života do tabulky)	Prv - sčítání a odčítání při vytváření tabulek, měřeních, pokusech, pozorováních, ... Tv - zaznamenání sportovních výkonů	M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Žák: - používá tabulku jako nástroj pro organizaci statistických údajů - rozlišuje řádek a sloupec tabulky - doplňuje chybějící členy ve vzorech a logických řadách	Tabulky, diagramy (členění a doplňování jednoduchých diagramů a tabulek v oboru do 1000, práce s tabulkami (o více, o méně, krát více, krát méně))		M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popisuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Žák: - rozliší bod, úsečku, přímku, polopřímku - určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - rozezná a pojmenuje základní	Bod, přímka, úsečka (střed, délka, přenesení), polopřímka, polopřímky opačné Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	Tv - různé hry chůze a během v prostoru Př - přesné skládání papíru, střihání, dělení papíru na části	M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narysuje

	rovinné útvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, čtyřúhelník, šestiúhelník) – uvede příklad z reálného života - ovládá pojmy vrchol, strana, protější strany, sousední strany - narysuje dané rovinné útvary, v rozezná a pojmenuje geometrická tělesa (krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel) – uvede příklad z reálného života - vymodeluje daná tělesa - ovládá pojmy vrchol, hrana, stěna - na předmětech z reálného života nalezne rovnoběžky a různoběžky - postaví stavbu z krychlí podle obrázku	Rovinné útvary (vrchol, strana, sousední strany, protější strany, úhlopříčka) Trojúhelník (konstrukce a obvod), čtyřúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník, kružnice (konstrukce, poloměr, průměr), kruh Tělesa (vrchol, hrana, stěna; krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel)	Prv - dopravní značky, architektura PČ - výroba modelů těles z papíru; stavby ze stavebnic; výroba kuličky	je a ví, jak se označují
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Žák: - zná význam jednotek kilogram, metr, litr - porovná délku úsečky - zná základní jednotky délky, objemu a hmotnosti	Shodné úsečky, délka úsečky Jednoduché převody jednotek času (h, min, s), délky (m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, g) a objemu (hl, l, ml)	Prv - lidské tělo (měření, vážení); měření v příměři Tv - měření sportovních výkonů PČ - recepty Vv - vzory, ornamenty, mandaly; dokreslování osové souměrných obrazců	M-3-3-02p používá pravítko
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Žák: - dokreslí osově souměrnou část obrázku ve čtvercové síti - rozliší souměrné a nesouměrné rovinné útvary	Souměrné útvary (ve čtvercové síti)	PČ - skládání z papíru	

4. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Lživo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Číslo a početní operace					
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	žák: – umí využít komutativnost pro zjednodušení výpočtu	Vlastnosti početních operací (komutativnost a asociativnost) pamětné i písemné sčítání a násobení	Čj - správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová postupnost, dělení do skupin při skupinové práci, sčítání hadu a porovnávání v soutěžích Př - práce s papírem, dělení papíru na části VT - letopočty důležitých událostí OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV5 - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák: - čte, zapisuje, porovnává, vyznačí na číselné ose přirozená čísla do 1 000 000 - zapisuje a přečte čísla v desítkové soustavě - používá algoritmy pro písemné početní operace	Přirozená čísla do 1 000 000 písemné sčítání a odčítání v oboru přirozených čísel do 1 000 000 písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem písemné dělení jednociferným dělitelem písemné algoritmy daných početních operací		M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	žák: – zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky	Zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky odhad výsledku kontrola výpočtu		M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvorí a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých	žák: – porozumí zadání, sestaví	Slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní výkony, na vztahy		M-5-1-04p zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy	

aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	jednoduchý zápis a zvolí vhodnou početní operaci	„o n více (méně)“, „n-krát více (méně)“, slovní úlohy na dva až tři výpočty	OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů - snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení	M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - používá kalkulačtor
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	žák: - používá pojmy – celek, část, zlomek, čitatel, jmenovatel, zlomková čára - vyznačí daný zlomek - přečte a zapíše zlomek	Zlomky (znázornění zlomku v obrázku, zápis a čtení zlomku)		
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	žák: - porovná zlomky se stejnými jmenovateli v oboru kladných čísel se stejnými jmenovateli - vypočte zlomek z daného čísla - sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem	Výpočet zlomku z daného čísla, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	žák: - dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů - vypočítá matematický průměr z daných čísel - používá správné označení jednotek - provádí jednoduché převody porozumí pojmem závisle a nezávisle proměnná	Závislosti a jejich vlastnosti přímá úměrnost Jednotky délky, objemu, hmotnosti, času a jejich převody Aritmetický průměr	Př - lidské tělo (měření, vážení); měření v přírodě Vl - rozloha ČR Tv - měření sportovních výkonů, výpočet průměrného výkonu PČ - množství surovin v receptech Inf - tabulkové editory	M-5-2-01p vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	žák: čte a orientuje se v grafech a tabulkách	Čtení jízdního řádu Čtení z diagramu, grafu, tabulky... Souřadnice bodů		M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

	- dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů - sestaví jednoduchou tabulku, graf (i na PC)	Práce s daty v elektronické podobě		- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverce, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	žák: - narýsuje a správně označí rovinné útvary - narýsuje střed a osu úsečky pomocí kružítka	Rovinné geometrické útvary čtverce, obdélník, trojúhelník, kružnice a kruh Rýsování obdélníku, čtverce, trojúhelníku, kružnice s daným středem a poloměrem; rýsování středu a osy úsečky	<i>Vv - mozaika z geometrických tvarů; Sjednotěná postava</i>	M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02 sečítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	žák: - zná a užívá základní jednotky délky a jejich převody - odvodí vzorec a použije pro výpočet obvodu trojúhelníku, obdélníku a čtverce - vypočítá trojúhelníkovou nerovnost - aplikuje poznatky na praktických příkladech	Jednotky délky a jejich převody obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku; grafický součet a rozdíl úseček trojúhelníkovou nerovnost	<i>Př - měrné jednotky Vl - měřítka nupy</i>	M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	žák: - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou - sestrojí kolmici k dané přímce - určí vzájemnou polohu přímek v rovině	Rýsování kolmice pomocí trojúhelníku s ryskou, rýsování rovnoběžek, vzájemná poloha dvou přímek v rovině	<i>VI - rozloha ČR</i>	M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí	žák: - seznámí se se základními	Obsah čtverce, obdélníku, jednotky obsahu		

čtvercové síťe a užívá základní jednotky obsahu	jednotkami obsahu - pomocí čtvercové sítě určí obsah čtverce a obdélníku - rozpozná síť kvádra a krychle rozložením krabičky	čtvercová síť síť kvádra a krychle rozložením krabičky	<i>Pč - výroba modelů těles (rýsování sítě tělesa)</i> <i>Pč - origami (převné skládání z papíru);</i>	M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	žák: - pozná a modeluje osové souměrné útvary - určí osu souměrnosti překládáním papíru	Osová souměrnost osa souměrnosti; osově souměrné útvary; určování os souměrnosti překládáním papíru		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	žák: - hledá netradiční řešení slovních úloh, nachází logické souvislosti v číselných a obrázkových řadách - chápe princip dokončování magických čtverců	Slovní úlohy , číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost Kalkulátor	<i>Pč - prostorové vyvážení</i> <i>Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynášení vlastních zadání</i>	M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech - používá kalkulator
5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a početní operace				
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	žák: - umí využít komutativnost pro zjednodušení výpočtu	Pamětné i písemné násobení a sčítání	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium	
M-5-1-02 provádí písemné počtení operace	žák: - čte, zapisuje, porovnává,	Přirozená čísla do milionu a přes písemné násobení a dělení;		M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru

v oboru přirozených čísel	vyznačí na číselné ose přirozená čísla do milionu a přes milion - rozvoj čísla v desítkové soustavě - používá algoritmy pro písemné početní operace	písemné dělení dvojciferným dělitelem; počítáme s velkými čísly	OSV2 - inoje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - organizace vlastního času, plánování učení, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV5 - schopnost vymýšlet různé postupy řešení příkladů OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým: vědomí odpovědnosti za vlastní učení ČJ - správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukcce odpovědí, členění s porozuměním, dějová posloupnost, dělení do skupin při skupinové práci, sčítání bodů a porovnávání v soutěžích	do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách M-5-1-03p tvorí a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 M-5-1-04p zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Žák: - zaokrouhluje čísla na jednotlivé řády	Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledků		
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Žák: - porozumí zadání, sestaví zápis a zvolí vhodnou početní operaci	Slovní úlohy vyžadující aplikaci osvojených početních operací		
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Žák: - používá pojmy celek, část celku, zlomek, zlomková čára, čítec, jmenovatel - na vhodných příkladech vyznačí část celku	Zlomky Výpočet části z celku		
M-5-1-06				

porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	- zapíše část celku pomocí zlomku - přečte zlomek - vypočítá část z celku - porovnává zlomky se stejnými jmenovateli v oboru kladných čísel - zvládá sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	Pě – práce s papírem, dělení papíru na části	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	žák: - používá pojmy desetinný zlomek, desetinné číslo, desetinná čárka, číslo celé, desetina, setina, zlomek složený - zapíše, čte, porovnává a zobrazuje desetinná čísla řádu desetin a setin na číselné ose	Desetinná čísla porovnávání desetinných čísel, znázornění desetinných čísel	Tv – měření sportovních výkonů, vyjádření výšky člověka v metrech	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	žák: - uvědomuje si rozdíl mezi číslem kladným a záporným - vyznačí záporné číslo na číselné ose	Kladná a záporná čísla	Př – teplota pod nulou M – číselná osa	
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	žák: - dokáže připravit podklady pro vytvoření jednoduchých tabulek a grafů - vypočítá aritmetický průměr z daných čísel - používá správné označení jednotek	Závisle a nezávisle proměnná Aritmetický průměr Jednotky délky, objemu, hmotnosti, času Práce s doporučenými digitálními	Př – lidské tělo (měření, vážení): měření v přírodě Tv – měření sportovních výkonů, vypočet průměrného výkonu Pě – množství suroviny v receptech	M-5-2-01p vyhledá a rozřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

	- provádí jednoduché převody - porozumí pojímům závisle a nezávisle proměnná - zapisuje a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém - získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji	zdroji, třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií		
M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Žák: - čte a orientuje se v grafech a tabulkách - sestaví jednoduchou tabulku, graf - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií	Souřadnice bodů Jízdní řády Diagramy, grafy, tabulky Základy práce s daty v tabulkovém procesoru Objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů	<i>Tv - zaznamenání sportovních výkonů do tabulky; turistika, geocaching</i> <i>PP - zaznamenání různých pozorování a měření v přírodě do tabulky, grafu</i> <i>VI - mapy, GPS souřadnice</i>	M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-5-3-01 Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Žák: - narýsuje a správně označí rovinné útvary - využívá znalost konstrukce kolmice	Čtverec, obdélník a jejich úhlopříčky trojúhelníky kružnice a kruh vzájemná poloha dvou kružnic vlastnosti úhlopříček vlastnosti trojúhelníku	<i>Vy - mozaika z geometrických tvarů; zjednodušená postava z tvarů</i>	M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02 Sčítá a odčítá graficky úsečky, učí	Žák: - odvodí vzorec pro výpočet	Obvody obrazců		M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek stran	obvodu trojúhelníku, obdélníku a čtverce - vypočítá obvod obrazců - aplikuje poznatky na praktických příkladech		Př - měrné jednotky	M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	žák: - zná a užívá základní jednotky obsahu - vyvodí vzorec pro výpočet obsahu - využívá čtvercovou síť pro znázornění obsahu	Jednotky obsahu obsah obdélníku a čtverce obsahy složitějších obrazců		M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osové souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	žák: - pozná a modeluje osové souměrné útvary - narysují osu úsečky - vyznačí střed úsečky - rozpozná a užívá pojmy prostorových útvarů - znázorní ve čtvercové síti síť krychle a kvádrů	Střed úsečky a osa osově souměrné útvary pravidelné obrazce Tělesa (krychle, kvádr, váleček, jehlan, kužel, koule) povrch krychle a kvádrů	M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	žák: - hledá netradiční řešení slovních úloh - nachází logické souvislosti v číselných a obrazkových řadách - chápe princip dokončování magických čtverců - sestaví stavbu na základě obrazové předlohy - zaznamená stavbu z krychlí do čtvercové sítě	Slovní úlohy Číselné a obrazkové řady Magické čtverce Prostorová představivost (stavby z krychlí) Římské číslice	Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymýšlení vlastních zadání Pč - stavebnice	M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

6. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přířezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák: - rozlišuje pojem číselice a číslo - ovládá pojmy miliarda, stamiliony, desetimiliony, miliony, statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky, jednotky, desítky, setiny, tisíciný, desetitisíciny, statisíciny, miliontiny - zapisuje přirozené a desetinné číslo podle diktátu - přečte zapsané přirozené a desetinné číslo - zapisuje rozvinutý zápis přirozeného a desetinného čísla v desítkové soustavě - orientuje se na číselné ose, rozlišuje pojmy bezprostředně před, bezprostředně za - narysuje číselnou osu s vhodnou stupnicí pro zobrazení zadaných čísel na číselné ose zobrazí přirozená čísla, desetinné zlomky a desetinná čísla	Opakování z 5. ročníku přirozená čísla – číslo, číselce, číselné řady rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa porovnávání přirozených čísel zaokrouhlování přirozených čísel sčítání a odčítání přirozených čísel (z paměti i písemně) vlastnosti sčítání a odčítání, pořadí operací násobení a dělení přirozených čísel počítání s kulatými a hranatými závorkami zlomky – zápis, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem římská čísla Desetinná čísla	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium OSV2 – moje učení, zdraví a vyrovnané sebepečení OSV3 – regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV5 – rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV7 – chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním	M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečetná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor				
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)				

	- správně používá znaky rovnosti a nerovnosti, porovná přirozená a desetinná čísla podle velikosti, seřadí řadu čísel sestupně a vzestupně - zaokrouhluje přirozená a desetinná čísla na určitý řád, nebo na určitý počet cifer - rozlišuje a používá pojmy sčítance, součet, menšenec, menšíteř, rozdíl, činiteř, součin, děleneč, děliteř, podíl, zbytek - provádí správně početní operace s přirozenými a desetinnými čísly do 100 - zapaměti - násobí a dělí číslo deseti, stem, tisícem atd. - ovládá písemné algoritmy početních operací sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru přirozených čísel a desetinných čísel - odhaduje a kontroluje výsledky výpočtu - používá kalkulátor ke kontrole provedených výpočtů a k provádění výpočtů složitějších úloh - zná a používá vlastnosti početních operací – komutativnost, asociativnost a distributivnost - zná a používá pravidla o pořadí početních operací - vypočítá příklady s kulatými a hranatými závorkami - zná pojmy čítele, jmenovatele, zlomková čára	zápis desetinných čísel desetinné zlomky a desetinná čísla rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě porovnávání desetinných čísel, zobrazení na číselné ose zaokrouhlování desetinných čísel s danou přesností sčítání a odčítání desetinných čísel znamení a písemně násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000, ... převody jednotek délky, obsahu, objemu a hmotnosti násobení a dělení desetinného čísla přirozeným číslem násobení a dělení desetinného čísla desetinným číslem výpočty pomocí kalkulátoru slovní úlohy	OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkusit řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení MV1 - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením D - starověké kultury: Indie, Řím, Mezopotámie teploty římskými čísly Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynášení vlastních zadání PT - lidská teplota měřená na deseti stupních F - převody jednotek, měření teplot, délky, ...
--	---	---	---

	- zapíše zlomek podle diktátu - přečte zapsaný zlomek - zapíše zlomkem část celku podle obrázku - znázorní obrázkem zlomek - sečte a odečte zlomky se stejným jmenovatelem - zapíše číslo zapsané arabskými číslicemi pomocí číslic římských a naopak - zapíše desetinný zlomek desetinným číslem a naopak - převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu, objemu a času			- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Žák: - vysvětlí pojem násobek a dělitel - rozhodne, zda zadané číslo je nebo není násobkem jiného čísla - vyjmenuje násobky zadaného čísla - rozhodne, zda zadané číslo je nebo není dělitelem jiného čísla - vyjmenuje všechny dělitele čísla - vyjmenuje samozřejmé dělitele všech čísel - použitím znaků dělitelnost rozhodne o dělitelnosti čísla čísly 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9 a 10 - určí ciferný součet čísla - rozliší čísla sudá a lichá	Dělitelnost přirozených čísel násobek, dělitel kritéria dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10 sudá a lichá čísla prvočíslo, číslo složené rozklad čísla na součin prvočísel nejmenší společný násobek, největší společný dělitel čísla soudělná a nesoudělná slovní úlohy	D - <i>Pratosthenes u prvočísla</i> Vo - <i>rodná čísla, čítrové kódy</i>	

	- definuje prvočíslo a číslo složené - vyjmenuje všechna prvočísla do 20 - rozloží složená čísla na součin prvočísel - určí všechny společné dělitele dvou a tří dvojciferných čísel - určí největší společný dělitel dvou a tří čísel - určí nejmenší společný násobek dvou a tří čísel - určí, zda jsou zadaná čísla soudělná nebo nesoudělná - vyřeší slovní úlohy vedoucí na hledání největšího společného dělitele a nejmenšího společného násobku			
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Žák: - vyřeší jednoduché slovní úlohy – ze zadání vybere potřebné údaje, označí neznámou, použije vhodné početní operace, řešení přehledně zapíše, zformuluje slovní odpověď - hledá různé způsoby řešení, diskutuje s ostatními, obhájí svůj postup	Slovní úlohy	<i>Čj – čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynášení vlastních zadání</i>	

Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-9-2-01 vychledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Žák: - získává data z prezentací, tabulek a grafů - třídí data podle důležitosti - vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	Závislosti a data příklady závislosti z praktického života a jejich vlastností nákrety, schémata, diagramy, tabulky četnost znaku, aritmetický průměr	Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vymyšlení vlastních zadání Z - složení obyvatel, průmysl... (práce s atlasem) F - výsledky různých měření Tv - měření výkonu Inf - tabulkový editor	M-9-2-01p vychledává a třídí data
M-9-2-02 porovnává soubory dat				M-9-2-02p porovnává data
M-9-2-04 vyjadří funkční vztah tabulkou, rovnici, grafem				M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: - čte a zapisuje symboly v geometrických zápisech: bod, úsečka, přímka, polopřímka, délka úsečky, shodné útvary, konvexní úhel, nekonvexní úhel, kružnice - čte a zapisuje vztahy: bod leží na přímce (úsečce, kružnici), bod neleží na přímce, bod je průsečík přímek, přímky jsou rovnoběžné, kolmé, různoběžné - čte a zapisuje vybraná písmena řecké abecedy	Rovinné útvary bod, přímka, polopřímka, úsečka (krajní body, délka), kružnice (střed, poloměr), kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (čtverec, obdélník), pravidelné mnohoúhelníky vzájemná poloha přímek v rovině (kolmice, rovnoběžky, různoběžky – zápis matematickými symboly) metrické vlastnosti v rovině – vzdálenost bodu od přímky, délka úsečky, délka lomené čáry obvod – čtverec, obdélník, trojúhelník obsah ve čtvercové síti – čtverec, obdélník, trojúhelník, ... vzájemná poloha přímek v rovině obsah výpočet podle vzorce – čtverec, obdélník	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV2 - moje učení; zdravé a vytvářené schopenosti OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh	- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary				Žák: - načrtne a narýsuje úsečku, přímku, kružnici, trojúhelník, obdélník, čtverec, pravidelný mnohoúhelník - změří délku úsečky, lomené čáry - sestrojí osu úsečky

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	žák: - určí obsah rovinných útvarů ve čtvercové síti - určí výpočetem podle vzorce obsah a obvod čtverce a obdélníku	Trojúhelníky ostroúhlý, pravoúhlý, tupoúhlý obecný, rovnostranný, rovnoramenný (ramena, základna, hlavní vrchol), konstrukce trojúhelníku ze tří stran, trojúhelníková nerovnost součet úhlů v trojúhelníku, vnitřní a vnější úhly střední příčky výšky trojúhelníku těžnice a těžiště kružnice opsaná a vepsaná	OSV10 - dovedností pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoci druhým	M-9-3-04p vypočítá obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	žák: - správně označí vrcholy, strany, vnitřní úhly a vnější úhly trojúhelníku - zná a používá součet velikostí vnitřních úhlů v trojúhelníku - dělí trojúhelníky podle velikostí úhlů na ostroúhlý, pravoúhlý a tupoúhlý - dělí trojúhelníky podle délky stran na obecný, rovnostranný a rovnostranný trojúhelník - zná a používá pojmy: ramena, základna, hlavní vrchol - rovnoramenného trojúhelníku - zná pravidla velikostí vnitřních úhlů v rovnostranném a rovnostranném trojúhelníku - sestrojí trojúhelník ze tří stran - zná a využívá trojúhelníkovou nerovnost - sestrojí výšky trojúhelníku a pátý výšek, nalezne jejich průsečík, v. v kterém trojúhelníku je průsečík výšek uvnitř, vně a na straně - sestrojí těžnice trojúhelníku - nalezne těžiště trojúhelníku, zná pravidlo o poloze těžiště na těžnici (vzdálenost od vrcholu je dvojnásobek		F - těžiště tělesa VV - princip geometrických útvarů a těles ve vývrtném vyjádření Z - otáčení planet, světové strany, azimut, zeměpisná poloha, hloubkový a výškový úhel TV - úhel odrazu, vrh koule PČ - přesné měření při výrobě různých výrobků, stavbě domů	M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	vzdálenosti od strany) - sestrojí kružnici opsanou trojúhelníku, ví, kdy se nachází střed kružnice opsané uvnitř, vně a na straně trojúhelníku - sestrojí kružnici vepsanou trojúhelníku	Úhel označování úhlů, řecká abeceda vnitřní a vnější úhly přenaščení úhlů osa úhlu velikost úhlu, stupně a minuty shodné úhly druhy úhlů (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný) úhly vrcholové, vedlejší, souhlasné a střídavé grafické sčítání, odčítání, násobení úhlů, dělení úhlů dvěma početní sčítání a odčítání úhlů	F - úhel lomu a obrazu světla	M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středové souměrný útvar	Žák: - zapíše konvexní a nekonvexní úhel, velikost úhlu - zná pojmy vrchol úhlu, ramena úhlu, vnitřní a vnější bod úhlu - odhadne a změří velikost úhlu - převádí stupně na minuty a naopak - narysuje úhel zadané velikosti - přenaší úhly - sestrojí osu úhlu - rozlišuje úhly podle velikosti (nulový, ostrý, pravý, tupý, přímý, nekonvexní, plný) - pozná úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé, zná jejich vlastnosti, využívá je při výpočtech - graficky úhly sčítá, odčítá, násobí a dělí dvěma - početně úhly sčítá, odčítá a násobí	Osové souměrnost shodné útvary – přímo a nepřímo konstrukční úlohy – osa úsečky, osa úhlu osa souměrnosti, vzor, obraz	MKV4 - Multikulturalita – obrazy perských koberec <i>Vv - souměrnost, asymetrie</i>	M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

	- načrtne a narýsuje osu (osy) souměrnosti osově souměrností rovinných útvarů - zná pojmy: osově souměrnost, souměrně sdružené útvary, vzor bodu, obraz bodu, samodružný bod - zapisuje osovou souměrnost - sestrojí obrazy rovinných útvarů v osové souměrnosti	konstrukce obrazu bodu, úsečky, trojúhelníku, ... osově souměrné útvary	P - krystalové soustavy; vnější stavba nerostů, stavba těla Tv - obrázky v sestavách (Sokolské sledy; sestavy aerobické)	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	žák: - zná pojmy: stěna, hrana, vrchol, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka; dokáže je zakreslit do náčrtu tělesa - načrtne a narýsuje obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - načrtne a narýsuje síť krychle a kvádru - vytvoří papírový model krychle a kvádru - určí povrch krychle a kvádru ze sítě zanesené do čtvercové sítě nebo výpočtem podle vzorce - určí objem krychle a kvádru řeší slovní úlohy vedoucí na výpočet povrchu a objemu kvádru a krychle	Tělesa kvádr, krychle pojmy – vrchol, hrana, stěna, stěnová úhlopříčka, tělesová úhlopříčka volné rovnoběžné promítání prostorových útvarů kvádr, krychle jednotky obsahu a objemu síť krychle a kvádru odvození povrchu ve čtvercové síti, výpočet podle vzorce objem krychle a kvádru	F - výpočet objemu a povrchu, jednotky Aj - slovíčka: cubus krychle, Volum - objem, Surface - povrch Vp - P. Picasso kubismus - perspektiva	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles			M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles			M-9-3-11p sestrojí síť základních těles	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině			M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa	

OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení

- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

				MV1 - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením <i>PČ - stavebnice</i>
--	--	--	--	--

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák: - zobrazí na číselné ose celá čísla - určí číslo opačné k zadanému číslu - určí absolutní hodnotu celého čísla - rozlišuje čísla kladná a záporná - porovnává celá čísla podle velikosti, seřadí řadu čísel vzestupně, sestupně - sčítá a odčítá celá čísla - násobí a dělí celá čísla	Celá čísla čísla kladná, záporná, navzájem opačná zobrazení celých čísel na číselné ose absolutní hodnota porovnávání celých čísel sečítání a odčítání celých čísel násobení a dělení celých čísel	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení, zdraví a vyrovnané sebepečení OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnost) nápadů.	- zvládá orientaci na číselné ose

	- vzestupně, sestupně - vyjádří zlomkem část metru, hodiny, kg ... - zlomkem zapsanou část větší jednotky vyjádří pomocí počtu jednotek menších - rozšíří a zkrátí zlomek - upraví zlomek na základní tvar - upraví zlomky na zlomky se stejným jmenovatelem - provádí početní operace se zlomky - vyjádří zlomek smíšeným číslem a naopak - vyjádří zlomek desetinným číslem a naopak - vysvětlí pojem periodické číslo, perioda - zobrazí racionální čísla na číselné ose - určí absolutní hodnotu racionálního čísla - určí číslo opačné a převrácené - porovnává racionální čísla podle velikosti, seřadí řadu zlomků vzestupně, sestupně - provádí početní operace s racionálními čísly - zjednoduší složený zlomek - řeší slovní úlohy se zlomky	jmenovatel násobení a dělení zlomků smíšená čísla převrácená čísla složený zlomek Racionální čísla vyjádření zlomku desetinným číslem a naopak periodické číslo znázornění na číselné ose opačná racionální čísla absolutní hodnota racionálního čísla porovnávání racionálních čísel podle velikosti výpočty s racionálními čísly	originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení zrovna, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení MV1 - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením D - data před naším letopočtem, zavedení záporných čísel (historické i praktické; běžné situace – úlohy F, Z - teplota, záporné teploty, teploměr F - vztahy pro rychlost, hustotu ... (jednotky ve tvaru zlomku, např. km/h)	- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
--	--	--	---	---

M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	žák: - rozlišuje otázky „o kolik“, „kolikrát“ - vyjadřuje vzájemný vztah určitých veličin poměrem - přečte poměr - zkrátí a rozšíří poměr - zvětší nebo zmenší číslo v daném poměru - umí použít měřítko mapy a plánu - vytvoří měřítko ze skutečné a zakreslené vzdálenosti - vytvoří k zadanému poměru poměr převrácený - rozdělí veličinu v zadaném poměru - řeší slovní úlohy s poměrem - doplní chybějící člen úměry	Poměr poměr, krácení, rozšiřování převrácený poměr, postupný poměr změna v daném poměru rozdělení v daném poměru měřítko plánu a mapy úměra, trojčlenka	<i>Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynýšlení vlastních zadání</i> <i>F - poměry sil na páce</i> <i>Z - měřítka mapy a plánu</i> <i>PČ - měřítka modelů z papíru, nákreš výrobku</i> <i>Tv - turistika, práce s mapou</i>	
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů				M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	žák: - chápe pojem 1 procento - vyjadřuje procenty, zlomkem a desetinným číslem - vybarvenou část celku - vyjadřuje zadané zlomky procenty - zakreslí část celku zadanou procenty - určí jedno procento ze základu - a z procentové části - určí počet procent, je-li dána procentová část a základ - určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ - určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část - řeší slovní úlohy s procenty	Procenta pojmy procento, promile; základ, procentová část, počet procent výpočet jednoho procenta výpočet procentové části výpočet počtu procent výpočet základu diagramy – sloupce, kruhové vyjádření části celku zlomkem, procentem desetinným číslem slovní úlohy s procenty jednoduché úrokování	<i>Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynýšlení vlastních zadání</i> <i>Ch - koncentrace roztoku</i> <i>Z - složení obyvatelstva podle pohlaví, věku, náboženství apod.</i> <i>Vo - význam procent (promile) v praxi - úroky, slovy, doprava, lékařství</i>	
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)				M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

	- řeší úlohy z jednoduchého úrokování – zná pojmy úrok, úrokovací období, úroková míra, jistina - vysvětlí pojem promile - řeší úlohy s promile - narysuje jednoduché diagramy a grafy a přečte z nich potřebné údaje				
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	žák: - vyřeší jednoduché slovní úlohy – ze zadání vybere potřebné údaje, označí neznámou, použije vhodné početní operace, řešení přehledně запиše, zformuluje slovní odpověď	Slovní úlohy	<i>Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynášení vlastních zadání</i>		
Závislosti, vztahy a práce s daty					
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	žák: - analyzuje graf např. průběhu teploty, celá čísla - vyhledá údaje z grafu, tabulky, diagramu - vytvoří diagram, graf kruhový nebo sloupkový pro zobrazení procentuálního složení celku	Grafy, diagramy graf, pravouhlá soustava souřadnic diagram	MV1 - kritické čtení a vnímání informací na Internetu MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení na internetu F - grafické znázornění průběhu teploty Iuf - využití tabulkového editoru	M-9-2-01p vyhledává a třídí data	
M-9-2-02 porovnává soubory dat				M-9-2-02p porovnává data	
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	žák: - výjmenuje příklady závislosti v běžném životě - rozliší přímou a nepřímou úměrnost	Přímá úměrnost, nepřímá úměrnost příklady závislosti ze života zápis závislosti do tabulky	<i>Čj - čtení s porozuměním, formulace slovní odpovědi, vynášení vlastních zadání</i>		
M-9-2-04					

vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnici, grafem	- navrhne tabulku úměrnosti - narysuje graf do pravouhlé soustavy souřadnic - na základě dat zadaných tabulkou nebo grafem zapíše vztah přímé úměrnosti $y = k \cdot x$ - sestrojí tabulku a graf pro přímou úměrnost zadanou vztahem - sestrojí tabulku a graf pro nepřímou úměrnost zadanou vztahem - zná pojem hyperbola - řeší slovní úlohy s přímou a nepřímou úměrností pomocí trojčlenky	přímá úměrnost, nepřímá úměrnost graf přímé a nepřímé úměrnosti, hyperbola	<i>F - přímá a nepřímá závislost veličin, pohyb přímočarý</i> <i>Z - měřítka mapy a plánu</i>	
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Žák: - definuje čtyřúhelník, rovnoběžník, lichoběžník, různoběžník - pojmenuje a vyjmenuje základní prvky čtyřúhelníku – vrcholy, strany, sousední strany, protější strany, úhlopříčky, vnitřní úhly, protější úhly, vnitřní úhly - zná součet vnitřních úhlů v čtyřúhelníku (360°) - zná vlastnosti rovnoběžníku – čtverec, obdélník, kosodélník - narysuje výšky v rovnoběžníku - vyjmenuje prvky lichoběžníku – základny, ramena, výška - rozlišuje lichoběžníky	Čtyřúhelníky rovnoběžníky – čtverec, obdélník, kosodélník vlastnosti rovnoběžníků výšky rovnoběžníku lichoběžníky – obecný, pravouhlý, rovnoramenný výšky v lichoběžníku různoběžníky deltoid	OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průzornosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh <i>F - skládání stl</i>	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary				

	obecný, pravouhlý, rovnoramenný - pojmenovuje deltoid - vypočítá obvod a obsah deltoidu				
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Žák: - určí obvod čtyřúhelníku - určí obsah rovnoběžníku ve čtvercové síti a výpočtem - určí obsah trojúhelníku ve čtvercové síti a výpočtem - určí obsah lichoběžníku ve čtvercové síti a výpočtem - zná vzorec pro výpočet obvodu a obsahu rovnoběžníků a lichoběžníku	obvod a obsah trojúhelník, čtyřúhelníku (lichoběžník, rovnoběžník) určení pomoci čtvercové sítě a výpočtem	<i>Z - plocha území, délka hranic</i>	M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Žák: - sestrojí trojúhelník ze tří stran - sestrojí trojúhelník ze dvou stran a úhlu jimi sevřeného - sestrojí trojúhelník ze strany a dvou úhlů k ní přilehlých - před konstrukcí provede náčrt, provede konstrukci, zapíše zápis konstrukce pomocí matematických symbolů, provede diskuzi nad počtem řešení - sestrojí rovnoběžník - sestrojí lichoběžník - narysuje výšky v rovnoběžníku	Konstrukční úlohy Konstrukce trojúhelníku – podle věty sss, sus, usu, Ssu konstrukce rovnoběžníku, lichoběžníku	<i>PČ, Vv - architektura</i>	M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce	
M-9-3-06 náčrtne a sestrojí rovinné útvary				M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary	
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti	Žák: - rozpozná shodné útvary, rozlišuje přímo a nepřímo shodné útvary	Shodnost shodné útvary – přímo shodné, nepřímo shodné	<i>Vv - kopie, originál PČ - shodné výřezky</i>		

trojúhelníků	- zapíše shodnost symbolicky - vysloví věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu	věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu		
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osové a středové souměrný útvar	žák: - rozpozná středové souměrné útvary, naleznou střed souměrnosti útvaru - zná pojmy – střed souměrnosti, samodružný bod, souměrně sdružené body, vzor, obraz, narysuje obraz útvaru ve středové souměrnosti	Středová souměrnost střed souměrnosti, samodružný bod, body souměrně sdružené podle středu středové souměrné útvary	<i>Vv - vzory středově souměrné</i> <i>Tv - obrázky v sestavách (Sokolské stěny, vestavy aerobie)</i>	M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	žák: - popíše kolmý hranol – podstavy, boční stěny, boční hrany, hrany podstavy, vrcholy - pozná a pojmenuje pravidelný n-boký hranol - načrtne a narysuje síť hranolu, hledá různé podoby sítě - odvodí vzorec pro výpočet povrchu hranolu - vypočítá povrch a objem hranolu - vypočítá povrch a objem prostorových útvarů složených z několika hranolů - řeší slovní úlohy o hranolech	Hranoly kvádř, krychle, kolmý hranol pravidelný hranol – podstava, plášť, podstavné a boční hrany vzájemná poloha přímek a rovin odvození povrchu ve čtvercové síti, výpočet podle vzorce objem hranolu síť hranolu prostorové útvary – kvádř, krychle, kolmý hranol	<i>F - objem, hmotnost, hustota</i> <i>PČ - stavební materiály</i>	M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles				
M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles				
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině				M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	žák: - určí obsah a obvod složených rovinných útvarů - využívá znalostí při řešení slovních úloh	výpočet obsahu a obvodu složených rovinných útvarů slovní úlohy	<i>Čj - čtení úlohy s porozuměním, formulace slovní odpovědi, tvorba vlastních zadání</i>	

Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudky při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Žák: - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy - řeší různé úlohy - hledá různé postupy řešení - ověří výsledek úlohy	Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy pyramidy, postupové úlohy magické čtverce s racionálními čísly sudoku	OSV 5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) různé způsoby řešení úloh OSV 9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV 10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: - vytvoří z papíru modely krychle, kvádru, hranolů	Modely těles	Čj - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi Inf - využití tabulkového editora	M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Číslo a proměnná				
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Žák: - používá pojmy základ mocniny, mocnitel, mocnina - určí hodnotu druhé mocniny kladného a záporného čísla - zpaneměti určí druhé mocniny	Mocniny a odmocniny druhá mocnina a odmocnina racionálních čísel umocňování a odmocňování součinu	OSV 1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium	M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí vícečíslná čísla, dělí se zbytkem M-9-1-01p

	přirozených čísel 1 až 15 a využívá je při výpočtech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin) - určí druhou mocninu čísla pomocí tabulek a kalkulatoru - používá vztah pro druhou mocninu součinu a podílu - chápe vztah mezi mocninou a odmocninou - určí zpaměti hodnotu druhé odmocniny čísla, jehož odmocninou je přirozené číslo 1 až 15 - určí druhou odmocninu čísla pomocí tabulek a kalkulatoru - odmocní součin a podíl - vypočítá třetí mocninu a odmocninu pomocí kalkulačky a tabulek - určí třetí mocninu součinu a podílu - určí mocninu s přirozeným mocnitelem pomocí kalkulačky - zapíše rozvinutý zápis čísla pomocí mocnin deseti - přečte číslo zapsané rozvinutým zápisem pomocí mocnin deseti - správně používá vztahy pro součin a podíl mocnin se stejným základem, mocninu mocniny, mocninu součinu, mocninu zlomku - určí správně znaménko mocniny se záporným základem v závislosti na sudém nebo lichém mocniteli	umocnění a odmocnění pomocí tabulek a kalkulatoru Pythagorova věta třetí mocnina a odmocnina mocniny se záporným základem mocniny s přirozeným mocnitelem vztahy pro umocnění součinu, podílu, mocniny součin a podíl mocniny se stejným základem zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti umocnění a odmocnění pomocí tabulek a kalkulatoru	OSV2 - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průzračnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení MV1 - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života,	pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento) M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
--	---	---	--	--

				pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením <i>F</i> - vyjádření velikosti, množství ve tvaru $a \cdot 10^n$ <i>F, Z</i> - astronomie (vyjádření velkých čísel pomocí mocniny)	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	žák: - umí použít Pythagorovu větu a obrácenou Pythagorovu větu - vypočítá třetí stranu v pravouhlém trojúhelníku pomocí Pythagorovy věty - rozhodne pomocí Pythagorovy věty ze zadaných délek stran, zda je trojúhelník pravouhlý	Pythagorova věta přepočet, odvěsny Pythagorova věta a obrácená Pythagorova věta Pythagorejské trojúhelníky, pythagorejská čísla výpočty v pravouhlém trojúhelníku		D - Pythagoras PĚ - význam přesného určení pravého úhlu ve stavitelství	
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	žák: - ovládá pojmy sčítanec, součet, menšence, menšitel, rozdíl, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl - určí hodnotu číselného výrazu - zná pravidla předností matematických operací - dosadí do výrazu s proměnnou a určí jeho hodnotu - uvede příklad jednočlenu, dvojčlenu atd. - ovládá sčítání a odčítání mnohočlenů - dokáže rozšířit mnohočleny „každý s každým“ - vytkne před závorku - umocní dvojčlen podle vzorce	Výrazy číselný výraz a jeho hodnota proměnná, výrazy s proměnnými mnohočleny sčítání a odčítání mnohočlenů vytýkání mnohočlenů před závorku pomocí dělení roznásobení závorek druhá mocnina dvojčlenu rozdíl čtverců	F, Ch - výpočet neznámé ze vzorce		

	$(a + b)^2$, $(a - b)^2$ - upraví výraz použitím vzorce pro rozdíl čtverců $a^2 - b^2$ - výbere odpovídající výraz, který popisuje jednoduchou reálnou situaci			
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnice a jejích soustav	Žák: - ověří rovnost výrazů - ovládá pojmy pravá strana rovnice, levá strana rovnice, neznámá, kořen rovnice, řešení rovnice - provede zkoušku správnosti řešení rovnice - vyměňuje ekvivalenční úpravy rovnice - upraví rovnici pomocí ekvivalenčních úprav - sestaví rovnici ze zadání slovní úlohy a vyřeší ji - dokáže zformulovat slovní odpověď - řeší slovní úlohy o pohybu, společné práci, směsích a jiné - provádí přehledný zápis řešení - vyjádří neznámou ze vzorce	Lineární rovnice rovnost výrazů ekvivalenční úpravy lineárních rovnice kořen rovnice zkouška výpočet neznámé ze vzorce řešení slovní úlohy pomocí lineárních rovnice úlohy o pohybu úlohy o společné práci úlohy o směsích	Čj - členění úlohy s porozuměním, formule slovní odpovědi F - výpočet neznámé ze vzorce	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel				
	Žák: - řeší jednoduché nerovnice - řešení nerovnice vyznačí na číselné ose a zapíše pomocí intervalu	Nerovnice intervaly reálných čísel jednoduché nerovnice		
Závislosti, vztahy a práce s daty				
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Žák: získá údaje, provede sběr dat	Základy statistiky závislosti a data	MV1 - kritické čtení a vnímání informací na Internetu	M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02 porovnává soubory dat	(měření, anketou) - vyhodnotí výsledek sběru dat - rozlišuje pojmy statistický soubor, statistická jednotka, rozsah souboru, statistický znak (kvantitativní, kvalitativní) - zjištěné údaje přehledně zapíše do tabulky - určí absolutní a relativní četnost výskytu znaku v souboru dat - dokáže vyčíst hodnoty z grafu a tabulky - znázorní hodnoty grafem nebo diagramem (spojnicový, sloupčový, kruhový, ...) – ručně a použitím tabulkového editoru na PC (např. Excel) - určí aritmetický průměr určitého statistického znaku	sběr dat absolutní a relativní četnost znaku zápis do tabulky, zakreslení do schématu příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr hospodářství domácnosti: rozpočet domácnosti základní pojmy statistiky, aplikace v praxi	MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení na internetu <i>Čj</i> - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi <i>Z</i> - složení obyvatel, průmysl (práce s uhlacem) <i>F</i> - řešení úloh graficky; vzhěr z nabídky (na základě grafu) <i>Inf</i> - aktivní využití tabulkového editoru <i>Z</i> - závislost, příčiny, důsledky jevů <i>Tv</i> - měření výkonů, rekordy	M-9-2-02p porovnává data
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem			<i>Čj</i> - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi <i>Z</i> - složení obyvatel, průmysl (práce s uhlacem) <i>F</i> - řešení úloh graficky; vzhěr z nabídky (na základě grafu) <i>Inf</i> - aktivní využití tabulkového editoru <i>Z</i> - závislost, příčiny, důsledky jevů <i>Tv</i> - měření výkonů, rekordy	M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů				
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-01 zdsvoňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	žák: - definuje kružnici a kruh jako množinu bodů roviny stejné vlastnosti, chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem - narysuje kružnici dle zadání a správně ji zapíše - vysvětlí rozdíl mezi poloměrem a průměrem kruhu a kružnice - rozlišuje pojmy střed kruhu, vnitřní, hraniční a vnější bod kruhu - vysvětlí pojem vnější přímk, tečna, sečna, tětiva, narysuje příklad	Kruh a kružnice vzájemná poloha kružnice a přímky – tečna, sečna, vnější přímk, tětiva vzájemná poloha dvou kružnic – kružnice s vnitřním dotykem, s vnějším dotykem, prolínají se, soustředné rovninné útvary – kružnice, kruh kruhová výseč, kruhová úseč, mezikruž	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary				

	- sestrojí tečnu kružnice se zadaným bodem dotyku - sestrojí tečnu kružnice, která je kolmá (rovnoběžná) se zadanou přímkou - sestrojí tečnu kružnice, která prochází zadaným bodem, který neleží na kružnici - narysuje tětivu požadované délky - vysvětlí pojem středná, vysvětlí vztahy mezi poloměry a střednou - rozliší vzájemnou polohu dvou kružnic – nemají společný bod, dotýkají se vně, protínají se, mají vnitřní dotyk, soustředné - umí použít Thaletovu větu a obrácenou Thaletovu větu - využívá Thaletovu kružnici při konstrukčních úlohách - zná pojmy kruhová výšeč, kruhová úseč, mezikružní		OSV4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací OSV5 – rozvoj základních rysů kreativity (průžnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV8 – otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 – schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 – dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 – pomoc druhým D – přínos řecké matematiky pro dnešní geometrii	
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Žák: - určí délku kružnice, obvod kruhu na základě znalosti poloměru nebo průměru - vypočítá poloměr nebo průměr kružnice ze zadané délky kružnice - vypočítá obsah kruhu - vypočítá poloměr kruhu ze zadaného obsahu - vypočítá obsah a obvod složených rovinných útvarů	délka kružnice obsah kruhu i. udělovo číslo	M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu	

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Žák: - nalezne všechny body se zadanou vzdáleností od bodu (bodů), přímkou (přímek), kružnic - nalezne všechny středy kružnic s daným poloměrem, které mají vnější dotyk (vnitřní dotyk) se zadanou kružnicí - nalezne všechny kružnice, které se dotýkají zadaných přímek - při konstrukčních úlohách provede rozbor (náčrt), konstrukci, zápis konstrukce pomocí matematické symboliky, diskutuje nad počtem různých řešení - sestrojí trojúhelník při zadání různých částí (výšky, těžnice apod.) - sestrojí čtyřúhelník zadaný různými prvky	Konstrukční úlohy množiny všech bodů dané vlastností (Thaletova kružnice) množina bodů shodně vzdálených od bodu, od přímky konstrukční úlohy – trojúhelník a čtyřúhelník ze zadané výšky, těžnice kružnice, kruh	OSV-5 - rozvoj základních rysů kreativity (přiznání nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh	M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce - používá technické písmo
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary				M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary používá technické písmo umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Žák: - žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule) - načrtne obraz válce v rovině - ovládá pojmy podstava, plášť, poloměr podstavy, výška válce - načrtne a narysuje síť válce - zná vzorec pro výpočet povrchu a objemu válce - vypočítá povrch a objem válce ze zadaného poloměru (průměru) podstavy a výšky	Válec výška válce, podstava, plášť objem a povrch válce síť válce	ČJ - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles				M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádra, krychle a válce
M-9-3-11				M-9-3-11p

načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	válec - určí výšku (poloměr podstavu) válece ze zadaného povrchu nebo objemu a poloměru podstavu (výšky) válece - řeší slovní úlohy vedoucí na výpočet povrchu a objemu válece			sestrojí síť základních těles M-9-3-12p načrtne základní tělesa M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
	M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	žák: - vypočítá pomocí Pythagorovy věty chybějící rozměry v rovnoběžnících, lichoběžnících a tělesech	Obsah a obvod složených útvarů	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalezá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	žák: - hledá logické souvislosti - doplní chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různými způsoby, zdůvodní optimální řešení	Číselné a logické řady číselné a obrázkové analogie logické a netradiční geometrické úlohy kombinační úlohy	OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří Čj - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi Inf - využití tabulkového editoru	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	žák: - řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení - vytvoří síť a modely složitějších těles			

9. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Číslo a proměnná					
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Žák: - vysvětlí pojem lomený výraz - určí podmínky řešitelnosti lomeného výrazu - rozšiřuje a krátí lomené výrazy - porovná lomené výrazy převodem na - společný jmenovatel - sčítá a odečítá lomené výrazy - vynásobí a vydělí lomené výrazy - upraví složený lomený výraz - vypočítá hodnotu lomeného výrazu po - dosazení - provede zkoušku správnosti úpravy lomených výrazů dosazením - používá lomené výrazy pro řešení slovních úloh (fyzika, finanční matematika)	Lomený výraz smysl lomeného výrazu krácení lomených výrazů rozšiřování lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů sčítání a odčítání lomených výrazů složené lomené výrazy	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění; dovednosti zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení, zdraví a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh OSV7 - chování podporující dobré vztahy, pomoc ostatním		
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Žák: - vyjádří proměnnou ze složitějšího vzorce - vyřeší lineární rovnice	Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli, soustavy rovnic lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli soustava dvou			

	- s neznámou ve jmenovateli, stanoví podmínky řešitelnosti - vyřeší soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých (sčítací a dosazovací metoda) - provede zkoušku správnosti řešení soustavy - sestaví soustavu rovnic o dvou neznámých a prezentuje řešení - vyřeší jednoduchou soustavu lineárních rovnic o třech neznámých - matematizuje slovní úlohu - řeší slovní úlohy o pohybu, o směších a o společné práci	lineárních rovnic se dvěma neznámými sčítací a dosazovací metoda řešení soustavy rovnic slovní úlohy řešené soustavou rovnic	OSV8 - pozorování a empatické naslouchání; verbální i neverbální sdělování; komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problému – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým; vědomí odpovědnosti za vlastní učení MV1 - vyhledávání údajů při řešení úloh z praktického života, pěstování kritického přístupu k mediálním sdělením Čj - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi	
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Žák: - zná pojmy peníze, mince, bankovky, platební karty, jistina, kapitál, finanční produkty (půjčka, hypotéka, úvěr, leasing), inflace, úrok, daň z úroku - vypíše několik členů aritmetické posloupnosti se zadaným prvním členem a diferencí - vypíše několik členů geometrické posloupnosti se	Finanční matematika peníze, mince, bankovky, platební karty jistina, kapitál, finanční produkty (půjčka, hypotéka, úvěr, leasing) inflace jednoduché a složené úrokování roční úroková míra	Va, PČ - rozpočet domácnosti, funkce bank Inf - vyhledávání informací o bankách, kurzovní listek, úrokové sazby	zvládá početní úkony s penězi

	- zadaným prvním členem a kvocientem - vysvětlí rozdíl mezi jednoduchým a složeným úrokováním - vypočítá úrok z vkladu při jednoduchém a složeném úrokování				
Závislosti, vztahy a práce s daty					
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Žák: - vysvětlí pojem „funkční závislost“, závisle a nezávisle proměnná - rozdělí definici oboru a oboru hodnot - pozná z obrázku, zda se jedná o graf funkce - pomocí rovnice funkce sestaví tabulku hodnot funkce - pomocí tabulky hodnot narysuje graf funkce - určí definici oboru jednoduché funkce - určí rovnici funkce (přímá a nepřímá úměrnost) z tabulky hodnot - rozhodne, zda je daná funkce lineární - narysuje graf přímé úměrnosti a lineární funkce, načrtne graf nepřímé úměrnosti - využívá graf lineární funkce ke grafickému řešení jednoduchých soustav dvou lineárních rovnic - odhadne vlastnosti závislosti	Funkce pravoúhlá soustava souřadnic závisle a nezávisle proměnná definici oboru a oboru hodnot interval funkce rostoucí, klesající, konstantní lineární funkce přímá úměrnost kvadratická funkce nepřímá úměrnost	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV2 - moje učení, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) – různé způsoby řešení úloh <i>Inf - práce s grafy</i> <i>F - závislost veličin</i>	M-9-2-01p vyhledává a třídí data M-9-2-02p porovnává data M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku	
M-9-2-02 porovnává soubory dat					
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti					
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem					
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů					

	- z grafu a z rovnice funkce (praktické příklady, - praktické důsledky) - určí z grafu funkce, zda je rostoucí, klesající, konstantní - žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice - přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak - vyčte z grafu podstatné informace (např. nejmenší a největší hodnota, růst, pokles) - vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednodušší reálnou situaci - pracuje s rovnicí a grafem kvadratické funkce			
Žák: - na základě podobnosti trojúhelníků vysvětlí funkci sinus, cosinus a tangens - používá pojmy protilehlá odvěsna, přilehlá odvěsna, přepona - zapíše vztah pro funkce sin, cos a tg v závislosti na označení trojúhelníku - určí hodnotu funkce sin, cos a tg pro zadaný úhel pomocí tabulek a kalkulačtoru - zjistí, pro který úhel má gon. funkce zadanou hodnotu pomocí kalkulačtoru - používá funkci sinus a cosinus	Goniometrické funkce sin, cos, tg graf hodnoty v tabulkách a na kalkulačce výpočet hodnoty pro úhel výpočet úhlu z hodnoty funkce			

	k výpočtu neznámé strany nebo úhlu v trojúhelníku			
Geometrie v rovině a v prostoru				
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Žák: - rozhodne, zda jsou zadané útvary podobné - zapíše podobnost útvarů - určí koeficient podobnosti - popíše vlastnosti podobných útvarů - vysvětlí použití podobnosti v praxi (kartografie, měřítka mapy projekční a zvětšovací technika) - vysloví věty o podobnosti trojúhelníků (sss, sus, uu) - sestrojí obraz daného útvaru v daném poměru - využívá znalostí o podobnosti při řešení slovních úloh	Podobnost podobné útvary koeficient podobnosti věty podobnosti trojúhelníků sss, sus, uu mapy, plány, modely	<i>Z - práce s plány v daném měřítku</i> <i>VV - „zlatý řez“</i> <i>Inf - mapy a satelitní snímky; úprava obrázků (zmenšení, zvětšení)</i>	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	Žák: - pojmenuje části jehlanu (vrchol, výška stěnová, výška tělesová, boční hrana, podstavná hrana), podstava - pozná pravidelný n-boký jehlan - načrtne a narysuje síť jehlanu - vypočte povrch a objem jehlanu - načrtne obraz jehlanu v rovině	Jehlan jehlan, pravidelný jehlan síť, povrch jehlanu objem jehlanu	<i>Vv - zobrazení těles, tělesa v architektuře</i> <i>D, Z - pyramidy</i>	
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Žák: - pojmenuje části kužele (vrchol, strana, výška, podstava) - načrtne a narysuje síť kužele	Rotací kužel podstava, plášť síť, povrch kužele		

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- vypočte povrch a objem kužele - načrtně obraz kužele v rovině	objem kužele		
	Žák: - vypočte povrch a objem koule	Koule povrch koule objem koule		
	Žák: - vypočte objem a povrch těles složených ze základních prostorových útvarů	Výpočty v tělesech pomocí goniometrických funkcí řešení pravouhlého trojúhelníku		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy				
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudky při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Žák: - hledá logické souvislosti - doplňuje chybějící členy do číselné a logické řady - řeší logické úlohy - řeší úlohy různým způsobem, zdůvodní optimální řešení	Číselné a logické řady číselné a obrazkové analogie logické úlohy	OSV5 - rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak) - různé způsoby řešení úloh OSV9 - schopnost spolupráce při řešení úloh OSV10 - dovednosti pro řešení problémů - snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří ČJ - čtení úloh s porozuměním, formulace slovní odpovědi Inf - využití tabulkového editoru	M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Žák: - řeší netradiční geometrické úlohy, hledá různá řešení - vytvoří síť a modely složitějších těles	Netradiční geometrické úlohy Sítě složitějších těles		M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3 Informatika

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Informatika** se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenosti, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

V průběhu základního vzdělávání se žáci učí prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit zaznamenávat a zpracovávat data a informace, popisovat a analyzovat problémy a hledat jejich řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy a formálně je zapisují. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí. Dále si žáci osvojují různé dovednosti v bezpečné práci s digitálními technologiemi, vytváří si návyky, které vedou k prevenci rizikového chování, chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj,
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci,
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce,
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace,
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajobání pomocí věcných argumentů,
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje,
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci,
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech,
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem,
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat,

5.3.1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušenosti k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Naše škola je zaměřena mimo jiné na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto je navýšen počet hodin výuky informatiky na 1. stupni a do výuky jsou také zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou. Žáci se učí řešit praktické komplexní problémy, je podporována jejich tvořivost a projektová činnost, je rozvíjeno informatické myšlení žáků.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, a k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá buď v běžné učebně na přenosných notebookech s myší a s připojením k internetu. Výuka některých témat probíhá i bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusím a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Informatika jsou začleněny okruhy z průřezových témat Osobnosti a sociální výchova, Výchova demokratického občana (okruh Občan, občanská společnost a stát) a Mediální výchova.

Pro výuku má škola zakoupeny následující pomůcky:

- robotická hračka Blue-Bot (sada 6 ks do třídy)
- robotická hračka InO-Bot (sada 6 ks do třídy)
- robotická stavebnice LEGO WeDo 2.0 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- robotická stavebnice LEGO Spike Prime (na 2 žáky 1 stavebnice)
- programovatelná deska Micro:bit (na 2 žáky 1 deska)
- stavebnice Neza Inventor's kit pro desky Micro:bit

Týdenní časová dotace v ročnících

1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň celkem		6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem		Celkem
0	0	0	1	1	2		1	1	1	1	4		6

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání žáci využívají zkušeností s jiným SW, spoluprací s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.,
- vedeme žáky k využívání svých poznámek při praktických úkolech, tím se učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení; tím se učí chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsob řešení je více,
- vedeme žáky nejen k nalezení řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky využívat pro komunikaci na dálku vhodné technologie – některé práce žáci odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty nebo zpráv v Bakaláři,
- při komunikaci učíme žáky dodržovat vztě konvence a pravidla (třeba vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.).

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kolegiální radě či pomoci při práci, případně se při projektech učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.,
- umožňujeme žákům podílet se na hodnocení práci - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecnými morálními zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...), vedeme je k jejich dodržování,
- při zpracovávání informací vybízíme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami.

Kompetence pracovní

- vyžadujeme po žácích dodržování bezpečnostní a hygienických pravidla pro práci s výpočetní technikou,
- umožňujeme žákům využit ICT pro hledání informací důležitých pro jiné předměty a svůj intelektuální růst.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využití digitálních technologií při nejrůznějších činnostech a při řešení nejrůznějších problémů,
- zadáváme žákům úlohy, při jejichž řešení musí vyhledávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace i digitální obsah,
- umožňujeme žákům využívat digitální technologie tak, aby si usnadnili práci, zefektivnili a zjednodušili své pracovní postupy,
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, učíme je kriticky hodnotit jejich přínosy a uvědomit si rizika jejich využívání,
- vedeme žáky k bezpečnému využívání zařízení, ochraně dat a etickému jednání při komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika****4. ročník**

Očekávané výstupy z RVP ZV		Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Digitální technologie					
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Žák: - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom	Ovládání digitálního zařízení Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu	MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení MV6 - tvorba mediálního sdělení (obrázky, text) ČJ - práce s textem v textovém editoru; sestavení příběhu z obrázků M - využití kalendáře ve 11m, vyphování tabulek	I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi					

	- řeší úkol použitím seřádky - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	- ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku	<i>Vy - kreslení obrázků v Malování a dalších editorech; vytváření fotogalerie vlastních děl</i>	
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	Žák: - uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spustí online aplikace - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst - v textu rozpozná osobní údaje - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Práce ve sdíleném prostředí Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory, neměnitelné soubory pdf Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením Osobní údaje Textové editory Tvorba prezentací	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění: řešení problémů OSV2 - moje učení OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení - snaha dokončit OSV4 - dobrá organizace času, regulování času stráveného ve volném času u PC OSV10 - dovednosti pro řešení problémů - snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedáří VDO2 - práva a povinnosti (autorská práva) MV1 - kritické čtení a vnímání informací na Internetu MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení MV3 - stavba zpráv MV4 - názory, postoje, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na život člověka <i>Aj - anglické udávoství, slovníky</i> P7 - Zdravý životní styl (regulace času stráveného u PC), nebezpečí prostřednictvím elektronických médií: elektrické spotřebiče; pozorování základních projevů života organismu při terénní výuce	I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí				
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi				

				s využitím digitálních technologií; atlasy rostlin a živočichů na internetu Tv - protahovací a uvolňovací cviky při sedavé práci; použití digitálních technologií pro sledování základních kondičních činností; měření a zaznamenávání pohybových výkonů moderními technologiemi; sledování informací o akcích zaměřených na pohybové aktivity Čj - komunikace v digitálním světě (např. SMS); klíčová slova při vyhledávání; piketogramy M - využití kalkulačky ve Win; vyplňování tabulek; hledání reálných dat na internetu, se kterými poté počítají VI - práce s mapou a hledání informací na internetu; referáty IV - kreslení obrázků v Malování a dalších editorech; vytváření fotogalerie vlastních děl; animace; umělecká díla na internetu Hv - Didaktika; doprovod na elektronické nástroje Pč - pozorování a záznam vývoje rostlin při pestičských pokusech s využitím digitálních technologií
Algoritmizace a programování				
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	žák: - sestaví postup pro robota, aby došel k cíli - opraví chybný postup pro robota	Základy algoritmizace s robotickou hračkou Blue-bot základní ovládání hledání postupu k zadanému cíli	OSV1 – rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV2 – moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí	I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí - přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici - sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	hledání nejkratší cesty více cest vede k cíli hledání koncového stavu hledání počátečního stavu čtení a psaní kódu, tematické úlohy s mezipředmětovými aplikacemi	OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; cvičení dovedností zapamatování k jejich dosažení – snaha dokončit práci OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevření a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří <i>Pě - vytvoření zvoleného výrobku podle videonávodu; sestavení modelu z lego</i> <i>Čj, M, Hv - řešení různých úloh s Blue-boty</i>	I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák: - přímo ovládá postavu a vede ji k cíli krok za krokem - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu - hledá různé postupy vedoucí k cíli - hledá vhodný postup při omezení nástrojů či počtu kroků - posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu - rozpozná opakující se vzory, kroky, postupy - vyhledá a opraví chybu v postupu - používá posloupnost příkazů	Základy algoritmizace Přímé řízení postavy, čtení a interpretace záznamu pohybu Pořadí a jeho plánování, opakující se vzory, kroky, postupy Pravidla tvorby algoritmu, omezení příkazů, počtu kroků, Stav postavy, změna stavu nástrojem, dostupné nástroje, řetězení nástrojů Program a jeho vlastnosti, jeho vytváření, vykonání, úprava, oprava		

I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Žák: - sestaví robota podle návodu - sestaví program pro robota - oživi robota, otestuje jeho chování najde chybu v programu a opraví ji - upraví program pro příbuznou úlohu - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor - pomocí programu ovládá senzor - používá opakování, události ke spouštění programu	Základy robotiky se stavebnicí Lego WeDo 2.0 Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci OSV4 - dobrá organizace času OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým s řešením úloh <i>Pv, PĚ - kreativita při stavbě robota, design, výrobek podle videonávodu</i> <i>Čj - popis pracovního postupu, sestavení příběhu podle obrázku</i>	I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení				
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy				
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu				
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	Žák: - ovládá postavu pomocí příkazů a vede ji k cíli - vytvoří postup pro postavu ke splnění úkolu - hledá vhodný postup za daných pravidel - posoudí, jestli daný postup vede k splnění úkolu - vyhledá a opraví chybu v postupu - vytváří různé postupy ke splnění téhož úkolu - používá posloupnost příkazů - používá opakování příkazů - používá podprogram	Řešení problémů pomocí algoritmizace Relativní řízení postavy s otáčením Příklady s parametrem pro nastavení vlastností postavy Programování kreslení geometrických útvarů Vytváření a používání procedur, jejich úpravy a opravy Řešení problémů programováním		I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

Data, informace a modelování			
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žák: - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje - a dekoduje/dešifruje text - zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Úvod do kódování a šifrování dat a informací Piktogramy, emodži Kód (Kódování informace obrázkem, textem, číslem) Přenos na dálku, šifra (Kódování a šifrování textu) Pixel, rastr, rozlišení (Kódování rastrového obrázku) Tvary, skládání obrázce (Kódování vektorového obrázku)	OSV8 - způsoby neverbální komunikace OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkusit řešení znovu, pokud se nedaří <i>Vv - navržení piktogramů, emodži, obrádek z geometrických tvarů</i> M - šifry
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu			I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Informační systémy				
I-5-1-01 uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	Žák: - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Úvod do práce s daty Data, druhy dat – sber dat (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) Užívání dat – využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Filtrování, třídění a řazení dat Porovnávání a prezentace dat – Vizualizace dat v grafu	OSV 1 - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů OSV 2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepečení OSV 3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času	I-5-1-01p uveďte příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osobní na základě dat
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data			OSV 8 - komunikační dovednosti pro sběr dat, dotazník OSV 10 - dovednosti pro řešení problémů ČJ - úprava textu, vyplnění dotazníku; encyklopedie; elektronická komunikace; kontrola pravopisu, typografické zásady Př, Hv, Vv - vložení zvuku a videa, efekty v prezentaci, přechody snímků, časování	I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	Žák: - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Úvod do informačních systémů Systém, struktura, prvky, vztahy Systémy kolem nás – části systému a vztahy mezi nimi		I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
Algoritmizace a programování				
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	Žák: - v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání poslavy	Základy programování – příkazy, opakující se vzory příkazy a jejich spojování	OSV 1 - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů	I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	- v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém	opakování příkazů polyb a razítkování ke stejnému cíli vedou různé algoritmy vlastní bloky a jejich vytváření kombinace procedur	OSV2 - moje učení: zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání: organizace vlastního času; snaha dokončit práci OSV4 - dobrá organizace času OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - spolupráce na projektu: dovednost navazovat na nápady druhých OSV10 - dovednosti pro řešení problémů - snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoci druhým s řešením úloh <i>Kv - kreslení, vzory, animace</i>	I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy				
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídicí chování postavy v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodou při	Základy programování – vlastní bloky, náhoda Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt		

	volbě vstupních hodnot příkazů	Základy programování – postavy události Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí události Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		
	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv			
Data, informace a modelování				
I-5-I-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	Žák: - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat Graf, hledání cesty – grafové modely Schémata, obrázkové modely (myslenkové a pojmové mapy, tabulky, diagramy) – využití ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka Model – řešení problémů pomocí modelů	OSV1 - řešení problémů OSV8 - způsoby komunikace, vyjádření myšlenky, vztahů <i>M</i> - zápis a třídění získaných dat (mapy, výsledky pozorování), tabulky, grafy, 3D tělesa <i>Př, V1</i> - záznam pozorování s využitím digitálních technologií; vyhledávání informací v digitálních zdrojích <i>Tv</i> - měření pohybových výkonů technologiemi a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání	I-5-I-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakovaně zkušenosti, určí, co k ní již ví
I-5-I-03 vyčte informace z daného modelu				

6. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Data, informace a modelování				
I-9-1-02 navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	Žák: - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Kódování a šifrování dat a informací Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model – kódování barev Vektorová grafika – obrázky z čar Zjednodušení zápisu, kontrolní součet – komprese a kontrola Binární kód, logické A a NEBO Bit, bajt, násobné jednotky	OSV1 – řešení problémů OSV5 – kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 – způsoby komunikace, vyjádření myšlenky, vztahů <i>Vv – animace</i> <i>M – dvojková soustava</i>	I-9-1-02p zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek
Informační systémy				
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Žák: - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	Práce s daty Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu	OSV1 – rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů OSV5 – kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 – komunikační dovednosti pro sběr dat, dotazník	I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblasti, se kterými má zkušenosti
I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu				

- navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů		Řešení problémů s daty	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů <i>M - tabulky, grafy; F - využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, měření, získání výsledků měření do tabulky, grafu Tv - měření sportovních výkonů a zaznamenání do tabulky, jejich porovnávání Čj - knižní katalogy</i>	
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	žák: - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Informační systémy Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá	
Algoritmizace a programování				
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup, určí problém, který je daným algoritmem řešen	žák: - v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní	Programování – opakování a vlastní bloky Vytvoření programu – sestavení scénáře Opakování – opakování bloků Podprogramy – vlastní bloky	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řeší, uvede příklad takové činnosti	
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému			I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	
I-9-2-05 v blokové orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program			OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů OSV2 - moje učení; zdřavé a vyrovnané sebehpojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci OSV4 - dobrá organizace času OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh	

vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			OSV9 - spolupráce na projektu; dovednost navazovat na nápady druhých	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu			OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým s řešením úkolů	

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Algoritmizace a programování				
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech	Programování – podmínky, postavy a události Opakování s podmínkou Události, vstupy – myš a klávesnice Objekty a komunikace mezi nimi – posílání zpráv	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění: řešení problémů OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci OSV4 - dobrá organizace času OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování,	I-9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řeší, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-03 výbere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému				I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05				

v blokové orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	Programování – větvení, parametry a proměnné Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice, Podprogramy s parametry Proměnné	přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - spolupráce na projektu, dovednost navazovat na nápady druhých OSV10 - dovednosti pro řešení problémů - snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým s řešením úloh	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				
Data, informace a modelování				
I-9-1-03 vymezi problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	Žák: - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů - řeší problémy pomocí orientovaných grafů - řeší problémy pomocí orientovaných grafů - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Modelování pomocí grafů a schémat Standardizovaná schémata a modely – běžně užívané modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	OSV1 – řešení problému OSV5 – kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 – způsoby komunikace, vyjádření myšlenky, vztahu <i>Z – mapy, plány</i> <i>D – historické mapy: myšlenkové mapy, radokouč, časové osy</i> <i>Pč – náčrty výrobku</i>	I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji				I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Digitální technologie			
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	žák: - nainstaluje a odtinstluje aplikaci - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Počítače Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek, neměnitelné soubory pdf Instalace aplikací Domáci a školní počítačová síť fungování a služby internetu Princip e-mailu Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	OSV1 – rozvoj pozornosti a soustředění; evinění dovednosti zapamatování, řešení problémů OSV3 - regulace vlastního jednání; dodržování pravidel pro bezpečné zacházení se zařízeními OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací, když se objeví nějaké technické problémy OSV8 - dovednosti pro vedení elektronické komunikace <i>Aj</i> - anglické názvosloví některých komponent PC <i>Čj</i> - pravidla internetové korektní diskuse, chování na sociálních sítích <i>Vo</i> - netiketa, autorská práva <i>M</i> - práce s kalkulačkou všechny předměty - vyhledávání informací na internetu, využití různých online nástrojů
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky			I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisí
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače			I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení			I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Algoritmizace a programování				
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Žák: - podle návodu nebo vlastní tvorivosti sestaví robota - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby - ovládá výstupní zařízení a senzory robota - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	Programování robotické stavebnice Lego Spike Prime Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tláčítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění: řešení problémů OSV2 - moje učení: zdravě a vyrovnaně se pojí OSV3 - regulace vlastního jednání: organizace vlastního času: snaha dokončit práci OSV4 - dobrá organizace času OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh OSV9 - spolupráce na projektu: dovednost navazovat na nápady druhých OSV10 - dovednosti pro řešení problémů: snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nezdáří OSV11 - pomoci druhým s řešením úloh	I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní: upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému				I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovane setkal
I-9-2-05 v blokové orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné				
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	Žák: - sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej	Programování hardware desky Micro:bit Sestavení programu a oživení		
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	- přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji - používá opakování, rozhodování, proměnné - ovládá výstupní zařízení desky a řízení běhu programu - připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá - vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Micro:bit Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	<i>F - světlo, zvuk</i> <i>Pč - stavba z robotické stavebnice</i> <i>M - soustava softwarů, pro orientaci v prostoru</i> <i>Hv - tvorba hudby</i>	
Informační systémy				
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	žák: - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buněk - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - přepíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Hromadné zpracování dat Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění: řešení problémů OSV2 - moje učení: zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání: organizace vlastního času: plánování učení a studia OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikační dovednosti pro sběr dat, dotazník Tv - měření sportovních výkonů a zařazení do tabulky, jejich porovnávání Ch, F - využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů, měření;	I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat				

			<i>zpracování zápisu z laboratorních prací na PC, videozáznam pokusu, tabulky, grafy</i> <i>M - tvorba tabulek, grafů; využití vzorců k různým výpočtům</i> <i>Vo - sestavení rozpočtu</i>	
--	--	--	--	--

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Algoritmizace a programování				
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	Žák: - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokové orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešení problému a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým	Programovací projekty Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmětky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění; řešení problémů OSV2 - moje učení; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; snaha dokončit práci OSV4 - dobrá organizace času OSV5 - kreativita, originalita, pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak, hledat různá řešení OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, přesvědčování, vysvětlování), otevřená a pozitivní komunikace při společném řešení úloh	I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivé řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy; navrhne různé algoritmy pro řešení problému				I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal
I-9-2-05 v blokové orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné				

chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	skupinám uživatelů a dopady na ně	Analýza a návrh hry, síťování pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	OSV9 - spolupráce na projektu OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří OSV11 - pomoc druhým s řešením úloh M - soustava souřadnic; proměnná F, Ch - popis kroku postupu při laboratorní práci Fy - animace	
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				
Digitální technologie				
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	Žák: - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní - na schématickém modelu popíše princip zasilání dat po počítačové síti - vysvětlí vstředníkovi, jak fungují některé služby internetu - diskutuje o cílech a metodách	Digitální technologie <i>Hardware a software</i> Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) <i>Sítě</i> Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP	OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů OSV3 - regulace vlastního jednání; organizace vlastního času; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení – snaha dokončit úkol OSV4 - dobrá organizace času, regulování času stráveného ve volném času u PC OSV10 - dovednosti pro řešení problémů – snaha zkoušet řešení znovu, pokud se nedaří VDO2 - práva a povinnosti občana (autorská práva) MV1 - kritické čtení a vnímání informací na Internetu	I-9-4-01p rozhližuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos				
I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky				I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisí
I-9-4-04 poradí si s typickými závadami				I-9-4-04p

a chybovými stavy počítače	hackerů - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Bezpečnost Bezpečnostní rizika: útoky (cible a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivír, firewall, zálohování a archivace dat Práce s hesly, správa hesel, dvoutřídní autentizace, šifrování dat a komunikace Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení		MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu MV3 - stavba zpráv MV4 - názory, postoje, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na život člověka MV6 - tvorba mediálního sdělení MV7 - komunikace a spolupráce při týmové práci <i>F - elektronické společníci</i> <i>Vo - digitální stopa, netiketa, příznaky, ankety, autorské právo, kyberšikana, online nakupování, weby institucí a škol, kariérové portfolio</i> <i>Čj - dodržuje pravidla prvnopis, vyjadřuje se kultivovaně, spisovně; typografická pravidla</i> <i>všechny předměty - vyhledávání informací na internetu, využití různých online nástrojů</i>	I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Na základě toho si utvářejí prvotní ucelený obraz světa. V rámci této vzdělávací oblasti poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místní i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stavá velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do **pěti tematických okruhů**.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné účty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a uvádějí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, jako místo, kde vznikl a nadále se rozvíjí život. Poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a současně k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocích, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jednotlivců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné a týmové činnosti,
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu,
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací,
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech,
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.

- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů),
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvarům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejích ochraně,
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí,
- objeovávání a poznávání všeho, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět,
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemoci a úrazů a jejích předeházení,
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hlavním cílem vyučovacího předmětu Prvouka je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků 1. stupně získané výchovou v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat a přemýšlet o nich. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho jednoduchosti i problémům, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitky žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobilých jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitele. Propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Předmět je rozčleněn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Prouka je na prvním stupni v prvním až třetím ročníku dotována dvěma hodinami týdně. Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, v terénu. Probrané učivo může být upevňováno a prohlubováno prostřednictvím krátkodobých i dlouhodobých projektů, návštěv vzdělávacích programů Střediska ekologické výchovy SEVER.

Během výuky předmětu Prvouka se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova. Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
2	2	2	0	0	0	0	0	0	0
Celkem									6

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky Prvouky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k práci s informačními zdroji (práce s textem, vyhledávání informací na internetu v encyklopedii) a následné prezentaci před spolužáky (referáty, motivační a doplňující úkoly).

Kompetence pracovní

- environmentální výchovou podporujeme ekologické čtení,
- podporujeme propojení s praktickým životem,
- vedeme žáky k bezpečnému používání nástrojů, pomůcek a aktivnímu přístupu ke zdraví,
- vedeme žáky na základě prožitých aktivit k samostatnému rozhodování a zodpovědnosti za své činy,
- zařazujeme pokusy, laboratorní práce, třídění a srovnávání – praktické hledání shod a rozdílů,
- organizujeme smysuplné exkurze.

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme modelové situace,
- jdeme žákům příkladem,

Kompetence komunikativní

- zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace.

Kompetence k řešení problémů

- prostřednictvím skupinové práce, hraní rolí a vhodné volby úlohy spojené s praktickým životem je žák připravován na řešení situací.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ochraně kulturních a přírodních památek včetně životního prostředí,
- zařazujeme simulace situací, ve kterých žáci vyhodnocují problém a učí se na něj reagovat (první pomoc, obhajoba atp.).

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.),
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace),

- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit,
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadáných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů,
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody,
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět Vyučovací předmět: Prvouka

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
Místo, kde žijeme				
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	žák: - zná místo a adresu svého bydliště - dokáže popsat cestu z domova do školy a naopak - orientuje se v budově školy - volí vhodné způsoby chování a komunikace k zaměstnancům školy - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze	Domov (prostředí bydliště, orientace v místě bydliště, adresa) Škola (naše škola – prostředí školy, okolí školy, ve třídě – činnosti ve škole, vztahy se spolužáky, pravidla slušného chování, cesta do školy – riziková místa a situace)	OSV1 - dovednosti pro učení OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré vztahy ve třídě, empatie OSV8 - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích OSV9 - rozvoj schopnosti pro spolupráci, řešení konfliktů	ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

	školy, popíše nebezpečná místa - si uvědomuje důležitost dodržování pravidel pro hezké vztahy ve třídě		OSV10 - řešení problémů v mezilidských vztazích OSV11 - pomoc spolužákům VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra MKV2 - integrace žáků z jiného kulturního prostředí do třídního kolektivu MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti EV4 - naše obec (příroda a kultura obce) Čj - adresa Vy - kresba domov, škola, plánek cesty do školy, dopravní téma	
Č.JS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí obcí (městě)	žák: - dokáže pojmenovat svou obec a její části - pozoruje a popíše změny v okolí domova a školy			
Lidé kolem nás				
Č.JS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	žák: - vyjmenuje členy rodiny - popíše role členů rodiny - zná své datum narození - je tolerantní k odlišnosti spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	Rodina (moje rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, narození, můj pokojíček, pomáháme si – příbuzenské a mezigenerační vztahy, ohleduplnost, domácí mazlíčci) Každý jsme jiný	OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech OSV7 - chování podporující dobré vztahy v rodině, empatie, pomoc OSV8 - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích MKV1 - jedinečnost každého člověka; respektování zvláštností etnik MKV2 - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích; význam kvality mezilidských	Č.JS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Č.JS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování Č.JS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Č.JS-3-2-01p

			vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance k odlišnostem, empatie <i>Čj - čtení příběhů o rodině; vyhledávání jmen v kalendáři Aj - anglické označení členů rodiny Hv - písně s námetem rodiny; poslech písní jiných kultur Vv - rodina, kamarád</i>	projevuje tolerance k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Žák: - pojmenuje a popíše povolání rodičů - spojuje název povolání s jeho charakteristickou činností	Povolání (u lékaře, v divadle, v knihovně, v obchodě)	<i>Vv, Pě - tematické práce Čj - dramatizace, jak se chovame u lékaře, v divadle atd.</i>	ČJS-3-2-02p popisuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas				
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák: - rozlišuje roční období - vyjmenovává měsíce v roce a dny v týdnu - popíše svůj denní režim - orientuje se v denní době	Rok (roční období, měsíce v roce, dny v týdnu, kalendář, denní režim, měříme čas, kolik je hodin)	<i>Čj - popis denního režimu Hv - písně na téma ročních období Vv - roční období Pě - výroba hodin M - měřování času</i>	ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvyčích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Žák: - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - vypráví o rodinných zvyčích	Advent a Vánoce (zvyky a tradice) Velikonoce (zvyky a tradice) Současnost a minulost (proměny způsobu života)	MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení <i>Čj - čtení a vyprávění příběhů o Vánocích a Velikonocích Hv - koledy Vv, Pě - zvyky, tradice; výroba vánočních dekorací</i>	ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody				
Č.JS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	žák: - porovnává a popisuje proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Podzim (příroda na podzim, na procházce v lese, podzimní plody, podzim na poli, v zahrádce u babičky) Zima (zimní počasí, příroda v zimě, zimní sporty) Jaro (příroda na jaře, jarní počasí, hry na jaře, jarní rostliny, v sadu, včelky, práce na zahrádce, ptáci, mláďata, poznávání zvířat) Léto (letní radovánky, letní počasí, zahrada v létě, léto v lese, léto na poli, prázdniny a bezpečnost) Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV1 - ekosystémy (les, pole, kulturní krajina) EV4 - ochrana přírody Čj - členění přehledu o přírodě Hv - písne o ročních obdobích Vv - rostliny, živočichové Pě - vyprávění příběhů Tv - sporty typické pro různá roční období	Č.JS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popisuje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Č.JS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Č.JS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
Č.JS-3-4-02 rozlišuje některé přírodní znaky, uveďe příklady určujících znaků ve známé lokalitě	žák: - pozná rozdíl mezi dřevinami a bylinami - popisuje stavbu těla květiny a stromu - rozlišuje stromy na jehličnaté a listnaté a uvede konkrétní příklad - rozlišuje ovoce a zeleninu a uvede konkrétní příklad - volí vhodné způsoby chování vedoucí k ochraně rostlin a živočichů			
Člověk a jeho zdraví				
Č.JS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	žák: - ukáže a správně pojmenuje části lidského těla - uplatňuje základní hygienické návyky - rozlišuje mezi nemocí a úrazem a popisuje své zdravotní obtíže a pocity - má povědomí o péči o své tělo zdraví - dělí potraviny na zdravé a nezdravé	Lidské tělo (moje tělo, smysly, nemoc a úraz, péče o své tělo, zdravá strava) OSV2 - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích Vv - kresba lidského těla Pě - zdravá strava, oběd Tv - důležitost sportu pro zdraví, bezpečnost, rizika úrazu	OSV2 - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích Vv - kresba lidského těla Pě - zdravá strava, oběd Tv - důležitost sportu pro zdraví, bezpečnost, rizika úrazu	Č.JS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebehodnotu, popisuje své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Č.JS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	žák: - rozezná nebezpečí - volí bezpečné místo pro hru - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu, dopravních prostředcích - rozumí významu dopravních značek v okolí bydliště a školy - neohrožuje své zdraví ani zdraví druhých osob - zná důležitá telefonní čísla	Péče o zdraví (bezpečné chování, předcházení nebezpečným situacím, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních) Dopravní výchova (bezpečné chování v silničním provozu a dopravních prostředcích, dopravní značky) Důležitá telefonní čísla (150, 155, 158)	EV3 - vliv dopravy na životní prostředí <i>Tv</i> - vycházka <i>M</i> - dopravní značky (trasy) <i>Pv, Pě</i> - tematická práce	ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	žák: - se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i druhé - ví o možnostech kontaktovat se s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí (bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích)	OSV7 - péče o dobré vztahy: lidská práva OSV8 - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci MV1 - pěstování kritického přístupu ke sdělením v médiích MV2 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV4 - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci <i>Čj</i> - dialog, telefonický rozhovor	ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	žák: - dodržuje pokyny dospělých při mimořádných událostech	Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí (postup v případě ohrožení, integrovaný záchranný systém)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování <i>Pě</i> - evakuační zavezení	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

2. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Místo, kde žijeme				
Č.JS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	žák: - zapíše adresu svého bydliště - dokáže popsat cestu z domova do školy a naopak - popíše autobusové spojení do školy a místa bydliště - seznámí se s právy dítěte - dodržuje práva a povinnosti žáka školy - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu a dopravních prostředcích při cestě do školy a ze školy	Domov (místo, kde žijeme – orientace v místě bydliště, adresa) Škola (naše škola – co děláme ve škole, vztahy se spolužáky, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy – riziková místa a situace, autobusové spojení)	OSV1 - dovednosti pro učení OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě OSV7 - chování podporující dobré vztahy ve třídě, empatie; lidská práva jako regulativ vztahů OSV8 - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích OSV9 - rozvoj schopností pro spolupráci, řešení konfliktů OSV10 - řešení problémů v mezilidských vztazích OSV11 - pomoc spolužákům VDO1 - škola jako model otevřeného partnerství, demokratická atmosféra MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti <i>Čj – adresa</i> <i>Vv – kresba domov, škola, plánek cesty do školy, dopravní téma</i>	Č.JS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Č.JS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
Č.JS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného	žák: - pojmenuje svou obec a její části, začlení ji do většího	Obec (její název a části)	VDO2 - občan jako odpovědný člen společnosti	

centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	celku (součást České republiky) - zaznamená změny v okolí bydliště a školy - pozná české mince a bankovky - má povědomí o významných budovách a místech v okolí bydliště a školy	Naše vlast (Česká republika, české mince a bankovky) Významné budovy a místa v okolí bydliště a školy	<i>M – finanční gramotnost, mince, bankovky</i>	
Lidé kolem nás				
Č.JS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Žák: - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy, popisuje role členů rodiny - rozlišuje role rodinných příslušníků - zná své datum narození	Rodina (u nás doma - příbuzenské vztahy v rodině, role členů rodiny, život a funkce rodiny, rodinné oslavy, pomáháme si - příbuzenské a mezigenerační vztahy, ohleduplnost, donáci zvěřata chovaná pro radost)	<i>Iv - matka, otec, rodina</i> <i>Čj - popis rodičů</i> OSV7 - chování podporující dobré vztahy v rodině, empatie, pomoc OSV8 - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích MKV2 - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance k odlišnostem, empatie	Č.JS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Č.JS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování Č.JS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Č.JS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
Č.JS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Žák: - uvědomuje si rozdíl mezi fyzickou a duševní prací - chápe význam a potřebu různých povolání	Povolání (fyzická a duševní práce, zaměstnání)	<i>Iv, PŘ - tematické práce</i> <i>Čj - příběhy o povoláních; vyprávění - co dělají mi rodiče</i>	Č.JS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas			
Č.JS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák: - vyjmenuje měsíce v roce a přiřadí je k ročním obdobím - orientuje se v čase a časové údaje využívá v běžném životě - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Rok (měsíce v roce, kalendář, letopočet, části dne, hodiny, minulost - přítomnost - budoucnost) Současnost a minulost v našem životě (předměty denní potřeby, bydlení, proměny způsobu života, průběh lidského života, generace) Advent a Vánoce (zvyky a tradice) Masopust (zvyky a tradice) Velikonoce (zvyky a tradice)	<i>Pv - roční období, zvyky, tradice, výroba vánočních a velikonočních dekorací</i> <i>PĚ - hodiny, masky, keramika</i> <i>M - orientace v čase</i> <i>Čj - vánoční a velikonoční příběhy</i> <i>Hv - vánoční a velikonoční koledy</i>
			Č.JS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase Č.JS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností
Č.JS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvykch a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Žák: - porovnává minulost a současnost - uvědomuje si vliv činnosti člověka na lidskou společnost - podporuje uchovávání kulturních tradic naší společnosti		Č.JS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Č.JS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody			
Č.JS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Žák: - pozoruje, popisuje a porovnává proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - popisuje stavbu těla květin, keřů a stromů - popisuje stavbu těla savců a ptáků - chová se odpovědně vůči životnímu prostředí	Podzim (na procházce v lese, význam lesa, podzimní les, savci v podzimním lese, podzimní rybník, ryby, stěhovaví ptáci, podzimní zahrada, zelenina, ovoce) Zima (zvířata v zimě, zimní zahrada) Jaro (květiny na jaře, stromy na jaře, jaro u vody, jarní les, ptáci a jejich hnízda, hospodářská zvířata) Léto (prázdniny v přírodě, státek v létě, léto na louce, léto v lese)	Č.JS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popisuje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
			Č.JS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Č.JS-3-4-02p pojmenuje základní

		podle části, které jíme - uvede příklad rostlin vyskytujících se v lese, u rybníka, na zahradě a louce v různých ročních obdobích - uvede příklad živočichů žijících v lese, u rybníka, na statku a na louce	Ochrana a tvorba životního prostředí (odpovědnost lidí)	<i>Vv - kresba a malba - rostliny, živočichové</i> <i>Pě - využití přírodnin: péče o rostliny</i> <i>Tv - sporty typické pro různé roční období</i>	druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
Člověk a jeho zdraví					
Č.JS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	žák: - rozpozná a správně pojmenuje vnější orgány a zná jejich hlavní funkce - uplatňuje základní hygienické a režimové návyky - vhodným chováním a činnostmi projevuje vztah ke zdraví - vystihne a popíše rozdíl mezi nemocí a úrazem - zná důležitá telefonní čísla - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Zdraví (naše tělo, zdravý životní styl, nemoc a úraz) Důležitá telefonní čísla (150, 155, 156, 158, 112, 1210)	Čj - dialog, telefonický rozhovor <i>Vv, Pě - kresba zdravého jídelníčku, modelování zdravotních potravin</i> OSV2 - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací; hledání pomoci při potížích OSV7 - péče o dobré vztahy; lidská práva OSV8 - komunikace v různých situacích (umět zavolat pomoc) FV4 - náš životní styl, vliv na zdraví	Č.JS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění Č.JS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla	
Č.JS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby	žák: - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování v silničním provozu, dopravních prostředcích - ovládá názvy a význam nejznámějších dopravních	Dopravní výchova (bezpečné chování v silničním provozu a dopravních prostředcích, dopravní prostředky, dopravní značky)	FV3 - vliv dopravy na životní prostředí M - geometrické tvary dopravních značek Vv - práce s dopravní tematickou	Č.JS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Č.JS-3-5-02p	

neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	značek - třídí dopravní značky podle druhů - neohrožuje své zdraví ani zdraví druhých osob - využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času			uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
Č.JS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	žák: - se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci - odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná - v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Osobní bezpečí, krizové situace (bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, předcházení rizikovým situacím v dopravě, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání) Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví	Čj - dialog, telefonický rozhovor OSV7 - péče o dobré vztahy, lidská práva OSV8 - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci MV1 - pěstování kritického přístupu ke sdělením v médiích MV2 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV4 - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	Č.JS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
Č.JS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	žák: - se seznámí s postupem v případě ohrožení - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Ochrana obyvatelstva při mimořádných událostech (postup v případě ohrožení - varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování	Č.JS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Místo, kde žijeme				
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	žák: - vyznačí v plánu místo svého bydliště a školy - vyznačí v plánu cestu na určené místo - má povědomí o práci s mapou	Naše obec (části obce, místní krajina, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť) Vesnice, město Plánek okolí školy Cesta do školy Turistické a digitální mapy Krajina v okolí domova (orientace v krajině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body)	<i>Vv - plánek okolí školy; tvorba v pleněru</i> <i>Čj - příběhy z našeho okolí; popis prostředí</i> OSV1 - dovednosti pro učení MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti EV1 - lidská sídla, kulturní krajina EV3 - životní prostředí, jeho vliv na společnost, vliv společnosti na životní prostředí; ochrana životního prostředí EV4 - naše obec, příroda a kultura obce	ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	žák: - pojmenuje svoji vlast, hlavní město, vybrané oblasti ČR - začlení svoji obec do příslušného kraje - rozlišuje státní symboly - chová se zodpovědně vůči životnímu prostředí	Naše vlast (Česká republika) Regiony ČR (hlavní město Praha, Ústecký kraj)	VDO2 - občan jako odpovědný člen společnosti <i>Vv - česká vlajka</i> <i>Hv - česká hymna</i>	

Lidé kolem nás				
ČJS-3-2-01 rolišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Žák: - rozlišuje příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi - chápe principy demokracie - je tolerantní k odlišnosti spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - má základní povědomí o příjmech a výdajích domácnosti - zná svá práva a povinnosti - ve svém chování uplatňuje pravidla slušného chování - podílí se na vytvoření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod. a pravidla dodržuje	Rodina (postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsob placení) Soužití a chování lidí (mezilidské vztahy, pravidla slušného chování, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým) Odlíšnost a tolerance Práva a povinnosti (základní lidská práva a práva dětí, práva a povinnosti žáků školy)	M - finanční gramotnost, slovní úlohy a věty OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, pomoc; lidská práva OSV8 - schopnost naslouchat, komunikace v různých situacích VDO1 - uplatňování principů demokracie v životě školy MKV2 - důležitost integrace jedince v rodinných vztazích; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance k odlišnostem, empatie; princip slušného chování	ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Žák: - uvědomuje si význam a potřebu různých povolání	Povolání (druhy povolání, fyzická a duševní práce)	Vv, PČ - tematické práce Čj - příběhy o povoláních; sloh o povolání rodičů	ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
Lidé a čas				
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Žák: - seřadí jednotlivé časové úseky, orientuje se v časové přímce - na příkladech porovnává	Čas (orientace v čase, denní režim, časová přímka)	M - jednotky času	ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase ČJS-3-3-01p

	minulost, přítomnost a budoucnost - využívá časové údaje v organizaci denních činností		Naše obec (památky, pověsti, významné události)		zná rozvržení svých denních činností
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	žák: - má povědomí o kulturních a historických památkách a významných událostech v okolí			EV4 - naše obec (příroda, kultura)	ČJS-3-3-02p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	žák: - zná zvyky a tradice naší společnosti - určuje čas (časový údaj zařadí do minulosti, přítomnosti, budoucnosti)		Orientace v čase (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace) Současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení)		ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti
Rozmanitost přírody					
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	žák: - definuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou - třídí živočichy a rostliny podle jejich vlastností	Živá příroda (vlastnosti živých organismů) Živočiškové (vlastnosti živočichů a jejich dělení) Rostliny (vlastnosti rostlin a jejich dělení, části těla kvetoucích rostlin) Houby Neživá příroda (voda, vzduch, horniny a nerosty, půda, teplo a světlo)	Čj - básničky, četba; pranostiky Hv - písničky o přírodě Pč - modelování ovoce a zeleniny; výroba zvířátek z přírodnin Vv - tematická kresba, malba EV1 - různé ekosystémy, druhová rozmanitost EV2 - přírodní zdroje, jejich získávání a využívání; význam biodiverzity a její ochrana Pč - materiály	ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů	žák: - provádí jednoduché pokusy s látkami, zaznamená jejich průběh a výsledek pomocí digitálních technologií - hledá společné a rozdílné				

a přístrojů	vlastnosti látek - změní základní veličiny (i s využitím digitálních technologií)	Látky a jejich vlastnosti (třídění látek, změny látek a skupenství, porovnávání látek) Délka, hmotnost, objem, teplota a čas (měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek, pokusy)	M - jednotky délky, hmotnosti, objemu a času Tv - měření sportovních výkonů Pě - recepty	
Člověk a jeho zdraví				
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	žák: - vysvětlí životní potřeby člověka - snaží se o dodržování zdravého životního stylu - popíše stavbu lidského těla, základní funkce a projevy člověka, vnitřní orgány, kostru, jejich funkci a význam - preventivně pečuje o své zdraví - vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou	Lidské tělo (kůže, lidské orgány, pohyb, růst) Zdravý životní styl Péče o zdraví	OSV2 - já jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích EV4 - náš životní styl, vliv prostředí na zdraví OSV7 - péče o dobré vztahy; lidská práva OSV8 - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obranu proti agresi a manipulaci	ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	žák: - chápe pojmy šikana, týrání a jiné formy násilí - dodržuje pravidla bezpečného chování platná pro cyklistu v silničním provozu	Osobní bezpečí (bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích) Dopravní výchova (cesta do školy, cyklista)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích EV3 - vliv dopravy na životní prostředí MV1 - pěstování kritického přístupu ke sdělením v médiích MV2 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu	žák: - chová se bezpečně v rizikovém prostředí - aplikuje znalost důležitých	První pomoc a důležitá telefonní čísla	MV4 - výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření	ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě

nepřijemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	telefonních čísel v praxi		či zastížení názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci <i>Tv - lidské tělo, svaly; výživa sportu pro zdraví</i> <i>PČ - zdravé recepty</i> <i>Čj - telefonický rozhovor</i> <i>VV, PČ - výjima dopravních značek</i>	potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Žák: - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Ochrana obyvatelstva při mimořádných událostech (postup v případě ohrožení, požáry - příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování	ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.4.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných okruzích z tematických okruhů: Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví. V oblasti Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu naší sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti ochrany přírody a snaží se zlepšit životní prostředí. V okruhu Člověk a jeho zdraví poznávají žáci sebe sama, své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Seznámí se s vývojem člověka od narození po stáří, získávají poznatky o nemocech, zdravotní prevenci a první pomoci. Uvědomují si také spolupodpovědnost člověka za své zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Přírodověda je na prvním stupni ve čtvrtém a pátém ročníku dotována dvěma hodinami týdně. Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny. Součástí jsou i vycházky do terénu v okolí školy. Probrané učivo může být upevňováno a prohlubováno prostřednictvím krátkodobých i dlouhodobých projektů. Výuku doplňujeme dle možností také exkurzemi.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Přírodověda jsou začleněny vybrané okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
0	0	0	1	1	0	0	0	0	2

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vytváříme vhodné prostředí k utváření pracovních návyků,
- vedeme žáky k jednoduché samostatné a týmové činnosti,
- umožňujeme žákům využívat dostupnou literaturu, vhodné učební pomůcky a encyklopedie,
- pomáháme žákům získávat poznatky o přírodě, učíme žáky pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování,
- podněcujeme žáky ke kladení otázek a ocenění stejnou měrou otázku i odpovědi.

Kompetence k řešení problémů

- používáme metody výuky vedoucí k samostatnému objevování, řešení a utváření závěrů,
- vedeme žáky k řešení zadaných úkolů, učí je správně se rozhodovat v dané situaci,
- nabádáme žáky vyhledávat informace vedoucí k řešení zadaného úkolu.

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci pracují společně,
- umožňujeme žákům práci ve skupinách,
- učíme žáky spolupracovat, využívat vlastních i cizích zkušeností, rozhodovat a hledat nejlepší variantu řešení,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- zajímáme se o náměty, názory a zkušenosti žáků a přidává svoje názory a zkušenosti.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie,
- pomáháme rozšiřovat žákům slovní zásobu,
- vedeme žáky k pojmenování pozorované skutečnosti a snaží se přivést je k vlastnímu pozorování, utváření názorů a výtvořů,
- dáváme prostor k diskuzi, vyjádření vlastních myšlenek, učí žáky reagovat na odlišné názory druhých lidí a obhajovat názory své,
- vedeme žáky k sebevědomému vystupování a bezkonfliktní komunikaci,
- vedeme žáky k aktivnímu naslouchání.

Kompetence pracovní

- umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat,
- vedeme žáky ke správnému používání a efektivnímu využívání pomůcek,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel,
- pomáháme žákům utvářet správné pracovní návyky,
- utváříme pozitivní vztah k práci a k plnění povinností a společenských úkolů,
- umožňujeme žákům podílet se na výběru aktivit.

Kompetence občanské

- utváříme u žáků ohleduplný vztah k přírodě,
- učíme žáky hledat možnosti ochrany přírody,
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování,
- vedeme žáky k tolerantnímu chování,
- učíme žáky rozhodovat a jednat v situaci ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti druhých lidí, umožňujeme žákům podílet se na výběru aktivit.

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.),
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace),
- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit,
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadáných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů,
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody,
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předcházet.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
4. ročník				
Rozmanitost přírody				
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a	Žák: - pojmenovuje části živé a neživé přírody - objevuje propojenost prvků	Živá a neživá příroda, vzájemné vztahy Nerosty a horniny, půda (některé	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium	ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	- živé a neživé přírody a princip rovnováhy přírody - seznámí se s nejznámějšími minerály a horninami (křemen, žula, vápence, pískovce) - jednoduchým způsobem dokáže objasnit vznik půdy - dokáže uvést jednoduchý příklad vztahu člověka a přírody	hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam pro člověka) Vliv člověka na přírodu	OSV2 - moje učení EV1 - ekosystémy (ovlivnění podmínkami k životu, význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV2 - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s nimi); půda (propojenost složek prostředí, zdroj obživy, ohrožení půdy; zemědělské využití; rekultivace) EV3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí	
Žák: - jednoduchým způsobem vysvětlí pojem ekosystém - seznámí se s některými ekosystémy (les, pole, louka, rybník) - zdluvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva Přírodní společenstva. Ekosystémy. Přizpůsobivost organismů.	EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) <i>Vv - tematické práce rostliny, živočichové</i> <i>PČ - pěstování rostlin</i>	ČJ - čtení příběhů o přírodě <i>Vv - tematické práce - rostliny, živočichové</i> <i>PČ - využití přírodnin</i> <i>Tv - sportovní v přírodě (ohleduplnosti k přírodě)</i> <i>Vl - naleziště některých nerostných surovin v ČR</i>	
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdluvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí pozoruje přizpůsobení organismů prostředí			

	a nachází shody a rozdíly v působení organismů prostředí - pozoruje základní projevy života organismů při terénní výuce s využitím digitálních technologií	Životní podmínky rostlin a živočichů – pozorování s využitím digitálních technologií		
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	žák: - třídí rostliny - podle délky života, podle stavby stonku, podle místa růstu a užítku - třídí živočichy - podle vnitřní stavby těla, podle potravních vazeb - vyhledá a zaznamená základní informace	Rostliny, houby, živočichové (znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsoby života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě pro člověka) <i>Třídění rostlin na byliny a dřeviny.</i> <i>Třídění rostlin podle délky života.</i> <i>Třídění živočichů na byložravce, všežravce, masožravce.</i> Třídění živočichů podle vnitřní stavby těla Práce s atlasem rostlin a živočichů, vyhledávání na internetu	EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) <i>Vv - tematické práce – rostliny, živočichové</i> <i>PČ - pěstování rostlin</i> MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení <i>Čj - hledání v rejstříku podle abecedy</i>	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	žák: - zhodnotí a rozlišuje aktivity člověka v přírodě (podpurné nebo poškozující činnosti) - člověk se s ohledem k životnímu prostředí - zná a prakticky používá pravidla pro třídění odpadu	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy.	OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné a ohleduplné chování OSV10 - dovednosti pro řešení různých problémů EV3 - ochrana přírody; odpady a hospodaření s odpady, druhotné suroviny	ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé

				EV4 - naše obec (řešení odpadového hospodářství, zajištění ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady); ekologické problémy (příčiny, možnosti řešení)	činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
Č.JS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	žák: - zvládne jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem - naplánuje, provede, vyhodnotí - zaznamená výsledky pokusu s využitím digitálních technologií	Jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem (naplánování, provedení, vyhodnocení) Měření veličin (jednotky hmotnosti, objemu, času a teploty, i s využitím digitálních technologií)	OSV3 - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro přesnou práci) <i>M - jednotky času, hmotnosti</i> <i>Tv - měření sportovních výkonů (délka, rychlost)</i>	Č.JS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami	
Člověk a jeho zdraví					
Č.JS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	žák: - učí se plánovat svůj čas, rozdělit si čas na učení, práci, zábavu a odpočinek - volí si vhodnou činnost pro volný čas - uvědomuje si důležitost odpočinku a spánku	Péče o zdraví – denní režim, odpočinek, spánek Využití volného času	OSV3 - organizace volného času; plánování učení a studia; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - psychohygiena, dovednosti zvládání stresových situací		
Č.JS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situace, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklisty	žák: - na modelových situacích demonstruje bezpečné chování v rizikových situacích, v silničním provozu v roli chodce i cyklisty - seznámí se s postupy v případě ohrožení a respektuje pokyny během	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV8 - komunikace v různých situacích OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech	Č.JS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události Č.JS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty;	

	mimořádných situací - zná složky IZS - zná důležitá telefonní čísla - seznámí se se zásadami telefonování na tísňové linky, aby je v případě potřeby dokázal použít - je si vědom nezbytnosti dodržování pravidel účastníků silničního provozu - charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje	Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV11 - pomáhající a prosociální chování	správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	žák: - na modelových situacích předvádí způsoby odmítání návykových látek - vyhýbá se rizikové komunikaci v médiích - snaží se vyhodnot rizikovou situaci - v případě potřeby dokáže vyhledat pomoc u dospělého - seznámí se s různými typy závislostí - uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí	Návykové látky a zdraví (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) Péče o zdraví – pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní bezpečí – bezpečné chování v online prostředí	OSV2 - můj vztah k sobě samému - odmítání drog OSV3 - organizace vlastního času OSV4 - hledání pomoci při potížích OSV8 - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; asertivní komunikace MV2 – vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) MV4 - rozpoznání manipulace při komunikaci na internetu	ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	žák: - jednoduchým způsobem objasní nezbytnost zdravého denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví	Péče o zdraví (zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné)	PČ - stolování a příprava zdravých pokrmů Tv - pitný režim při sportu	

	- člověka - uplatňuje správné hygienické návyky - uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobějším využívání digitálních technologií			
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	žák: - zná důležitá telefonní čísla - seznámí se se zásadami telefonování na tísňové linky, aby je v případě potřeby dokázal použít - v případě potřeby ošetří drobná poranění - jednoduchým způsobem popíše, jak je možné předcházet nemocem a úrazům	Péče o zdraví – drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních. Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví (služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku)	OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV8 - komunikace v různých situacích EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví Čj - komunikace při tísňovém volání PČ - poskytnutí pomoci	ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Rozmanitost přírody				
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	žák: - rolišuje přírodu živou a neživou - zná podmínky pro život na zemi - rozpozná základní nerosty a horniny - pojmenuje rudy, nerudní	Člověk a příroda Živá a neživá příroda, vzájemné vztahy Podmínky života na zemi Nerosty a horniny	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení EV1 - ekosystémy (ovlivnění podmínkami k životu, význam,	ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

	suroviny a energetické suroviny - rozliší obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje - ovládá zásady bezpečnosti při práci s drobnými domácími elektrospotřebiči - zná zásady první pomoci při zasažení elektrickým proudem - popíše vznik a složení půdy, zná její význam	Nerudní suroviny (písek, pískovec, žula, vápenec) Rudy (železo, magnetit, zlato, stříbro) Energetické suroviny (uhlí, ropa, zemní plyn) Člověk a energie (obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje) Půda (vznik, složení a význam půdy)	změny lidskou činností, druhová rozmanitost EV2 - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, hospodaření s nimi); půda (propojenost složek prostředí, zdroj obživy, ohrožení půdy; zemědělské využití; rekultivace) EV3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí <i>PČ - pěstování rostlin, podmínky</i> <i>VI - naleziště některých nerostných surovin v ČR</i>	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Žák: - vyjmenuje planety sluneční soustavy - zná podmínky pro život na planetě - vysvětlí roční období, střídání dne a noci	Vesmír a Země Sluneční soustava (Slunce, planety) Střídání dne a noci, ročních období	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium <i>IV - tematická práce – vesmír, planety</i> <i>možná návštěva hvězdárny</i>	ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy	Žák: - dokáže popsat život v jednotlivých podnebných pásích - rozřadí životu přírodu do podnebných pásů - vyjmenuje živočichy a rostliny v oceánech a mořích - zná životní podmínky v mimém podnebném pásu ČR	Rozmanitost života na zemi Podnebné pásy (tropický, subtropický, mírný, polární) Život v oceánech a mořích Česká republika (mimý podnebný pás) Botanické a zoologické zahrady	EV1 - ekosystémy, druhová rozmanitost; les, vodní zdroje, moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík); tropický deštný les (druhová rozmanitost, ohrožení, globální význam); kulturní krajina EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy, biodiverzita	ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přízpůsobení organismů prostředí

	- chápe význam zoologických a botanických zahrad			<i>Vy - tematické práce</i> ČJ - hledání dle abecedy v rejstříku atlasu; čtení s porozuměním při hledání informací na internetu <i>Vl - přírodní poměry v ČR; práce s mapou; zoologické a botanické zahrady v ČR</i>	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	žák: - třídí živočichy a rostliny na základě stavby těla a základních životních projevů do daných skupin - zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií - využije digitální technologie k vyhledání informací o vybraném organismu	Třídění živých organismů Houby, rostliny, živočichové Práce s atlasem rostlin a živočichů, vyhledávání na internetu			
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	žák: - zhodnotí a rozlišuje aktivity člověka v přírodě (podpůrné nebo poškozující činnosti) - chová se s ohledem k životnímu prostředí	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (odpovědnost lidí ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů)		EV3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV3 - ekologické zemědělství, vliv průmyslu a dopravy na životní prostředí; hospodaření s odpady EV4 - životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady; zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); <i>Vl - ochrana životního prostředí. ČIKO v ČR</i>	ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	žák: - zvládne jednoduchý pokus s vodou nebo vzduchem - naplánuje, provede, vyhodnotí jednoduchý pokus	Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch		EV2 - základní podmínky života – voda (vliv vlastností vody na život, význam, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší)	ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví				
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života	žák: - seznámí se se stavbou lidského těla, jeho funkcemi a projevy - určí základní znaky života - rozezná pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou	Stavba lidského těla Funkce jednotlivých tělesných soustav Základy lidské reprodukce	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí <i>Tv - vnímání svého těla při sportovních aktivitách</i> <i>M - měření různých částí těla, vzhledu, jednotky délky a hmotnosti</i>	ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	žák: - pojmenuje jednotlivé etapy vývoje člověka - vnímá biologické a psychické změny v dospívání	Fáze vývoje člověka Období dospívání		ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	žák: - organizuje svůj denní program s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - účelně využívá svůj volný čas	Denní režim Využití volného času	OSV3 - organizace vlastního času <i>Tv - sportování ve volném čase</i>	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklisty	žák: - respektuje pokyny během mimořádných situací - je si vědom nezbytnosti dodržování pravidel účastníka silničního provozu - umí použít důležitá telefonní čísla integrovaného záchranného systému - uvědomuje si bezpečné chování při mimořádných situacích způsobených přírodními vlivy	Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) Přírodní jevy, živelné pohromy a ekologické katastrofy Integrovaný záchranný systém	OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV8 - komunikace v různých situacích OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování EV4 - ovlivnění přírody lidskou činností; ekologické problémy	ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na tržišti

		Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	(příklady, příčiny, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení) <i>Tv - bezpečné chování při sportovních aktivitách v přírodě</i>	
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	žák: - ovládá způsoby odmítání návykových látek - vyhýbá se rizikové komunikaci v médiích - vyhodnotí rizikovou situaci v případě potřeby dokáže vyhledat pomoc u dospělého uveďte, které údaje o sobě může zveřejnit a své tvrzení zdůvodnit - vyhledá svou digitální stopu a porovná ji s jinou digitální stopou (např. známé osobnosti, spolužáka) - uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit	Návykové látky a zdraví (návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií) Šikana, kyberšikana, týrání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Soužití lidí – komunikace v digitálním světě, digitální identita Chování lidí – předcházení konfliktním situacím v online prostředí Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa	OSV2 - můj vztah k sobě samému - odmítání drog OSV3 - organizace vlastního času OSV4 - hledání pomoci při potížích OSV8 - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; asertivní komunikace MV2 - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) MV4 - rozpoznání manipulace při komunikaci na internetu	ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	žák: - využívá zásady zdravého stravování - dodržuje pitný režim	Zdravý životní styl, správná výživa	MV2 - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) <i>Pě - stolování a příprava zdravých pokrmů</i> <i>Tv - pitný režim při sportu</i>	

Č.JS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	žák: - dokáže účelně využít důležitá telefonní čísla integrovaného záchranného systému - výhodností míru potřeby přivolání odborné pomoci - poskytne první pomoc	Péče o zdraví (drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních) Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Infekční nemoci Služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV8 - komunikace v různých situacích, přivolání pomoci EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví Čj - komunikace při tísňovém volání Pč, Tv - poskytnutí první pomoci	Č.JS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
---	---	---	---	--

www.jssvet.cz

0	0	0	2	2	4	0	0	0	0	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Vlastivěda využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme a motivujeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- vysvětlujeme a zprostředkováváme žákům své zkušenosti z cest, umožňujeme porovnání podmínek ve vlasti a v Evropě,
- učíme žáky určit polohu bydliště, školy vzhledem ke krajině, státu a Evropě,
- učíme žáky začlenit obec do příslušného kraje, vyhledat jednoduché údaje v mapě.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme a motivujeme žáky k odpovědnosti za rozhodnutí a úsudky,
- pomáháme žákům využívat při práci odbornou literaturu, prostředky IT, porovnávat způsob života a prostředí ve své vlasti a v jiných zemích,
- systematicky žáky seznamujeme s odlišnostmi jednotlivých zemí, své vlasti,
- vedeme žáky k rozlišování a třídění získaných vědomostí o podmínkách v naší republice a Evropě.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům aktivní zapojení do společenského dění, využívání IT, směřujeme žáky ke vhodné spolupráci a soužití s ostatními lidmi,
- směřujeme a motivujeme žáky k operacím s vlastním úsudkem, myšlenkami, k jejich logickému uspořádávání,
- vedeme žáky ke kultivovanému a výstižnému vyjadřování ústně i písemně,
- vedeme žáky k rozlišování náčrtů, jednoduchých plánů, map.

Kompetence sociální a personální

- doporučujeme u žáků aktivně sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru, sebedůvěru,
- pomáháme žákům při volbě vhodného řešení úkolů, ovlivňujeme chování žáků při skupinové a týmové práci,
- vedeme žáky k rozlišování základních rozdílů v chování lidí na základě vlastních zkušeností získaných při skupinové a týmové práci,
- podporujeme žáky v obhajobě svých názorů a jednání ve skupině lidí, učíme je rozpoznávat jednání a chování porušující základní lidská práva nebo demokratické principy.

Kompetence občanská

- pomáháme žákům při vlastním hodnocení výsledků práce, vedeme je k odpovědnosti proti násilí, k toleranci ve společnosti,
- seznamujeme žáky s významnými rodáky, kulturními památkami a národním dědictvím,
- učíme žáky chápat a hodnotit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy regionu a státu,
- vytváříme pozitivní vztah žáků k minulosti kraje, předkům, domovu, vlasti.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování veškerých zásad bezpečnosti při práci a komunikaci,
- podporujeme vzájemnou spolupráci žáků, společné plnění úkolů, vzájemnou pomoc a toleranci při řešení problémů, získávání znalostí a zkušeností,
- učíme žáky postupy práce s informačními materiály, odbornou literaturou, IT,
- vedeme žáky k uplatňování elementárních poznatků o lidské společnosti, porovnávání minulosti a současnosti.

Kompetence digitální

- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi (PC, tabletem, interaktivní tabulí, mobilním telefonem apod.),
- poskytujeme žákům konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, při nichž si mohou uvědomit a dodržovat pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace),
- vytváříme modelové situace, které žákům umožňují si uvědomit, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit,
- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadanych úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie při provádění a zaznamenávání průběhu (např. pořizováním vlastních fotografií, časosběrných videí) a výsledků jednoduchých pokusů,
- využíváme digitální technologie (např. digitální lupu, teploměr, termokameru) a online aplikace při pozorování přírody,
- při využívání digitálních technologií pravidelně zařazujeme relaxační činnosti a vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií; prakticky žáky učíme, jak jim mohou předejít.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
----------------------------	----------------	-------	--	---

4. ročník					
Místo, kde žijeme					
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	žák: - určí polohu svého bydliště - upozorní na riziková místa a situace ve svém okolí - seznámí se s členěním území ČR - začlení svoji obec do příslušného kraje a vyhledá na mapě krajské město - zná hlavní město ČR a dokáže upozornit na některé jeho zajímavosti - určí polohu ČR na mapě - zná a na mapě vyhledá sousední státy ČR	Obec (město), místní krajina Poloha obce Členění území ČR Poloha České republiky Sousední státy ČR	OSV1 - cvičení dovedností zapamatován, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium VMEGS1 - naši sousedé v Evropě VMEGS2 - naše vlast a Evropa	ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany	ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	žák: - zná a určí světové strany podle kompasu, buzoly - seznámí se se způsoby určení světových stran podle přírodních ukazů - určí světové strany na mapě - seznámí se s postupem orientace v krajině - orientuje se podle mapy - dodržuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Orientace v krajině Světové strany hlavní a vedlejší Orientační body a linie Kompas, buzola	Tv - <i>turistika a chování v přírodě</i>	ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi nácty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na	žák: - rozliší různé typy map - seznámí se s měřítkem map a zná jeho význam - umí pracovat s legendou mapy	Mapy obecně zeměpisné a tematické (obsah, grafika, vysvětlivky (typy map, globus, měřítko, čtení map))	OSV1 - cvičení dovedností zapamatován, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium EV1 - ekosystémy: lidské sídlo; pochopení hlubokého ovlivnění	ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

mapách naší republiky, Evropy	- seznámí se s povrchem ČR, na mapě ČR vyhledá nížiny a pohoří, zná nejvyšší horu ČR - seznámí se s vodstvem ČR, na mapě ČR vyhledá řeky, rybníky, jezera, přehrady - pracuje s pojmy pramen, přítok, soutok, ústí, povodí, úmoří - orientuje se v pojmech podnebí a počasí - seznámí se s druhy a typy půd a jejich využitím - s příslušným typem mapy ČR se seznámí s výskytem nerostných surovin a místem jejich těžby, zastoupením průmyslu a zemědělstvím	Mapa České republiky Okolní krajina - Česká republika (zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí) Povrch a vodstvo ČR, zemědělství, nerostné bohatství a průmysl	přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek – kulturní krajina EV2 – vliv přírodních podmínek na život člověka (voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpateľnost, vliv na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji) EV3 – vliv zemědělství, dopravy a průmyslu na životní prostředí; ochrana; EV4 – naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana) VMEGS1 – lidová slovesnost, tradice a zvyky VMEGS2 – naše vlast a Evropa MKV1 – poznávání vlastního kulturního zakotvení <i>M – měřítka mapy</i> <i>Př – voda; ochrana životního prostředí</i> <i>Čj – vypravování zázitka z vlastních cest</i> <i>Vv – inspirace okolím</i>	ČJS-5-1-04p uveďte pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí ČJS-5-1-05p sděli poznatky a zážitky z vlastních cest ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	žák: - jednoduchým způsobem posoudí význam typických regionálních zvláštností	Regiony ČR Ochrana životního prostředí		
ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	žák: - prezentuje svoje zážitky a zajímavosti z vlastních cest	Regiony a města ČR		
ČJS-5-1-06 rozdělí hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	žák: - pozná, pojmenuje a popíše státní symboly a vysvětlí při jakých příležitostech se užívají - rozlíší hlavní orgány státní moci - orientuje se v pojmech -	Naše vlast (národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, prezident, vláda, parlament, státní symboly)	VDO2 – práva a povinnosti občanů; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému	

	prezident, parlament, vláda		VDO3 - demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy stát VMEGS2 - státní a evropské symboly Vv - česká vlajka, státní znak Hv - česká hymna	
Lidé kolem nás				
ČJIS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	žák: - spoluprvyváří pravidla třídy - dodržuje pravidla pro soužití ve škole (školní řád) - seznámí se základními právy a povinnostmi dítěte - nabídnou pomoc slabším - dodržuje zásady vhodného chování ve škole, v rodině, v obci - respektuje kulturní odlišnosti - obhajuje své názory a postoje, argumentuje - navrhuje a hledá společné řešení s ostatními - připustí svůj omyl a navrhuje řešení - odmítne nepřiměřenou nebo rizikovou komunikaci - v digitálním světě na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě - respektuje autorská práva	Soužití lidí (mezilidské vztahy, pomoc nemocným a sociálně slabým) Právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, zákony; autorské právo) Komunikace (pravidla dialogu, komunikace v digitálním světě (např. SMS, e-mail)) Lidské vlastnosti Řešení konkrétních situací (v každodenním životě třídy a školy)	OSV2 - moje vztahy k druhým lidem OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech OSV7 - chování podporující dobré vztahy: empatie, pohled očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů OSV11 - pomáhající a prosociální chování VDO2 - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana MKV2 - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; důležitost integrace jedince do skupiny; lidská solidarita MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti	ČJIS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat	Žák: - zná pojem Ústava ČR - seznamuje se základními lidskými právy a dbá na jejich dodržování - rozpozná riziková chování a situace ve svém okolí, dokáže na ně upozornit - snaží se předcházet konfliktům, zvládání vlastní emočnosti - zodpovědně přistupuje k ochraně životního prostředí - seznamuje se s přírodním i společenským prostředím - obce a snaží se zapojit do zlepšení životního prostředí	Chování lidí (vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emočnosti; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům) Právo a spravedlnost Základní lidská práva Ústava ČR Ochrana životního prostředí	OSV3 - sebekontrola a sebeovládání OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů OSV8 - komunikační dovednosti, vedení dialogu, komunikace v různých situacích OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, problémy v mezilidských vztazích OSV11 - kvality typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování; převzetí zodpovědnosti za své jednání v souvislosti s ochranou přírody VDO1 - demokratická a atmosféra a vztahy ve škole VDO2 - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana VDO4 - význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů EV4 - naše obec, příroda a kultura obce a její ochrana; zajištění ochrany životního prostředí v obci Př - ochrana životního prostředí Čj - dialog	ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uveče základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
--	--	--	--	---

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chýněných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	Žák: - rozlišuje vlastnictví soukromé, veřejné, osobní a společné, - hmotný a nehmotný majetek - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi - uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti - sestaví jednoduchý rozpočet - orientuje se v pojmech hotovostní a bezhotovostní forma peněz, banka, úspory, půjčky	Vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné) Hmotný a nehmotný majetek Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky	OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání (regulace svých přání na základě finančních možností) <i>M - finanční matematika</i>	ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
Lidé a čas				
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Žák: - pracuje s časovými údaji - orientuje se v pojmech kalendář, letopočet, století, tisíciletí	Orientace v čase a časový řád (určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendář, letopočet, generace)	<i>M - jednotky času: úsečná osa</i>	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	Žák: - zná zdroje pro získávání informací o minulosti - navštěvuje knihovny, muzea - rozumí významu kulturního dědictví - dokáže vyhledat informace - rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - seznamí se s realitami minulosti (pravěk, nejstarší	Knihovny, muzea, chráněné památky, památná místa Regionální památky (péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost) Současnost a minulost v našem životě. Pravěk, nejstarší osídlení vlasti, Velká Morava, Přemyslovci,	MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení EV3 - ochrana přírody a kulturních památek EV4 - naše obec (příroda a kultura obce) MV1 - rozlišování závažných prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení	

	osídlení vlasti, Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, husitství, Jagellonci, Habsburkové) - zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a kraji	Lucemburkové, husitství, Jagellonci, Habsburkové Území českého státu v proměnách času	VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky naší historie <i>Čj</i> - vyhledávání informací, čtení s porozuměním <i>Vv</i> - lidové umění <i>Pě</i> - stolování dnes a dříve	
Č.JS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík	žák: - seznamuje se se způsobem života v jednotlivých historických obdobích - má povědomí o důležitých událostech, které ovlivnily budoucí život lidí - porovnává způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života v minulosti a dnes - má povědomí o regionálních historických událostech - se seznamuje s významnými dny a státními svátky - vyhledává je v kalendáři	Současnost a minulost v našem životě (proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života) Státní svátky a významné dny	VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky naší historie <i>Čj</i> - čtení s porozuměním <i>Vv</i> - lidové umění <i>Pě</i> - stolování dnes a dříve; pracovní nástroje dnes a dříve; povolání	Č.JS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách Č.JS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji Č.JS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přířezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro épravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

Místo, kde žijeme				
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	žák: - určí a lokalizuje na mapě Ústecký kraj - zná základy historie obce - zná polohu, povrch, vodstvo, průmysl, zemědělství a kulturu Ústeckého kraje - sleduje vliv vzájemného působení lidí a krajiny	Ústecký kraj	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatován, řešení problémů,, dovednosti pro učení a studium VMEGS1 - naši sousedé v Evropě VMEGS2 - naše vlast a Evropa EV1 - ekosystémy; lidské sídlo; pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek – kulturní krajina	ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje ČJS-5-1-01p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy	žák: - dokáže vyjmenovat sousední státy ČR - má základní povědomí o sousedních státech ČR - vyjmenuje a vyhledá na mapě Evropy pohoří, nížiny, řeky, jezera, okrajová a vnitřní moře, evropské státy a města - zná názvy kontinentů a oceánů	Sousední státy ČR Evropa (poloha, povrch, vodstvo, podnebí, rostliny a živočišné, hospodářství, obyvatelstvo) Mapa Evropy a polokouli Evropské státy Světadíly a oceány	EV2 - vliv přírodních podmínek na život člověka (voda, ovzduší, půda, přírodní zdroje – surovinové a energetické, jejich vyčerpateľnost, vliv na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji) EV3 - vliv zemědělství, dopravy a průmyslu na životní prostředí; ochrana; EV4 - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana)	ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam	žák: - zná základní údaje o našem hlavním městě - má přehled o krajích ČR - orientuje se na mapě ČR	Hlavní město ČR Kraje ČR Mapa ČR	VMEGS1 - lidová slovesnost, tradice a zvyky VMEGS2 - naše vlast a Evropa MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV5 - nekonzistentní život v multikulturní společnosti PP - rostliny a živočišné v naší krajině	ČJS-5-1-04p uveče pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

				Čj - čtení M - měřítka mapy	
Č.JS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	žák: - prezentuje vlastní poznatky a zážitky z cest - porovnává odlišný způsob života v jednotlivých zemích		Cestujeme po Evropě Česko jako součást Evropské unie	VMEGS1 - zážitky a zkušenosti z Evropy; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS2 - život Evropanů a styl života v evropských rodinách VMEGS3 - instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje <i>Vv - kresba, malba zážitků</i> Čj - vypravování vlastních zážitků	Č.JS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
Č.JS-5-1-06 rozdělí hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	žák: - chápe pojem demokracie - vyjmenuje a pozná státní symboly		Česká republika jako demokratický stát (hlavní město, státní symboly)	VDO2 - práva a povinnosti občanů; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému VDO3 - demokratické volby a politika; obec jako základní jednotka samosprávy stát VDO4 - základní principy demokracie VMEGS2 - státní a evropské symboly MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti <i>Vv - státní vlajka</i> <i>Hv - státní hymna</i>	Č.JS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás				
ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	žák: - dodržuje pravidla pro soužití ve škole - spolupřispívá pravidla třídy - respektuje kulturní odlišnosti - obhajuje své názory a postoje, argumentuje - hledá společné řešení s ostatními - pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitálním světě - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou - uvede příklad informace, která může poškodit druhou osobu - zná a plně respektuje práva a povinnosti žáků školy	Soužití lidí (meziúspěšné vztahy, komunikace, komunikace v digitálním světě, předcházení konfliktním situacím v online prostředí; principy demokracie) Osobní bezpečí – ochrana osobních údajů, digitální stopa Řešení konkrétních situací v každodenním životě třídy a školy	OSV2 - moje vztahy k druhým lidem OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie, pohled očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů OSV8 - komunikační dovednosti, vedení dialogu, komunikace v různých situacích OSV11 - pomáhající a prosociální chování VDO1 - demokratická a atmosféra a vztahy ve škole; aktivní zapojení žáků do žákovské samosprávy VDO2 - Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana MKV1 - jedinečnost každého člověka, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci bez ohledu na jejich kulturní,	ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole a v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat		Právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy)		

			sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; důležitost integrace jedince do skupiny; lidská solidarita EV4 - naše obec – kultura obce	
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chýněných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátit dluhy	žák: - má povědomí o výdajích domácnosti - na příkladech objasní rizika půjčování peněz - používá bankovky i mince v běžných situacích - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze - na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží	Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky Vlastnictví (soukromé, veřejné, osobní, společné) Hmotný a nehmotný majetek	M - finanční gramotnost OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání (regulace svých přání na základě finančních možností) VDO4 - význam ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů	ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů
Lidé a čas				
ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	žák: - chápe dějiny jako časový sled událostí - orientuje se v čase a časové ose - zná zdroje pro získávání informací o minulosti - navštěvuje knihovny, muzea - rozumí významu kulturního dědictví - orientuje se v časovém sledu významných historických	Čas a časová osa (orientace v čase a časový řád, letopočet, řazení historických událostí) Regionální památky (pěče o památky, lidé a obory zkoumající minulost) Doba pobělohorská Život v době baroka Jan Ámos Komenský	M - orientace na číselné ose MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakončení EV3 - ochrana přírody a kulturních památek EV4 - naše obec (příroda a kultura obce)	
ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti				

	události v období 17. až 20. století	Osvícenství (Marie Terezie, Josef II.) Život na vesnici v 18. století Manufaktury Čeští vynálezci Národní obrození Z poddaného člověka občan (koniec roboty) 2. polovina 19. století Národ sobě Rakousko-Uhersko První světová válka Vznik Československé republiky (T. G. Masaryk) Druhá světová válka Válečná a poválečná doba Od totality k demokracii Státní svátky a významné dny	VMEGSI - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě VMEGSI3 - kořeny a zdroje evropské civilizace: klíčové mezníky naší historie Čj - čtení (historické knihy), vyhledávání informací, exkurze, výlety, besedy Hv - státní hymna Vv - lidové umění Př - stolování dnes a dříve; pracovní nástroje dnes a dříve; povolání Př - vliv člověka na přírodu (lesy, rybníky, zemědělství) Inf - vyhledávání informací na internetu	ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách ČJS-5-3-03p uveče významné události, které se vztahují k regionu a kraji ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	žák: - má povědomí o důležitých událostech, které ovlivnily budoucí život lidí - porovnává způsob života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života v minulosti a dnes - má povědomí o regionálních historických událostech - má přehled o historických důvodech pro zařazení státních svátků a významných dnů			

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společenských jevů a procesů, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k účtce k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných i rizikových situacích a při mimořádných událostech. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře,
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislosti a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase,
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku,
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost,
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti a minulosti,
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru,
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života: k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislosti mezinárodních a globálních,
- účtce k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností,
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu,

- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti,
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobností druhých lidí,
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci,
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti,
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci,
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Dějepis se vyučuje až na druhém stupni ZŠ, rámcově navazuje na některá témata zařazená na prvním stupni do předmětu Vlastivěda. Vyučovací předmět má v šestém, sedmém a devátém ročníku časovou dotaci dvě hodiny týdně, v osmém ročníku jednu hodinu týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách, žáci se nedělí do skupin, nedílnou součástí výuky jsou i exkurze a projektová vyučování v souvislosti s probíranými tématy, událostmi. Do vzdělávacího obsahu předmětu jsou s ohledem na probírané učivo začleněny okruhy průřezových témat Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročních									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
									7

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Dějepis využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- podporujeme rozvoj tvořivého myšlení,
- vedeme žáky k práci s různými informačními zdroji,
- vytváříme vzdělávací příležitosti (projektová vyučování, exkurze),
- používáme formy a metody práce, které žáky aktivizují.

Kompetence k řešení problémů

- volíme problémové úkoly,
- organizujeme projekty,
- uplatňujeme týmovou práci,
- spolupracujeme s různými kulturními a vzdělávacími organizacemi.

Kompetence komunikativní

- umožňujeme využívání informačních technologií, podporujeme kladný přístup k literatuře, učíme žáky vyhledávat, třídit a analyzovat informace,
- zařazujeme diskuse, besedy, vlastní prezentace, skupinovou práci,
- vysvětlujeme žákům etická a morální pravidla při komunikaci,
- zařazujeme tvořivou dramaturgii a činnostní učení.

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům chovat se asertivně,
- organizujeme společné akce tříd i celoškolní projekty, vedeme žáky k vzájemnému poznávání se a toleranci,
- zařazujeme do výuky řešení problémů a situací, během nichž se žáci učí argumentovat, posilovat správné postoje a prezentovat je.

Kompetence občanské

- pomáháme pochopit důležitost solidarity a tolerance ve společnosti,
- učíme rozpoznat netolerantní, rasistické a extremistické projevy a zaujmout k nim nesusouhlasný postoj,
- učíme žáky chránit kulturní a přírodní památky.

Kompetence digitální

- zařazujeme do výuky běžně používaná digitální zařízení, aplikace, žák je využívá při učení i při zapojení do výuky,
- učíme žáka vyhledávat, kriticky posuzovat, sdílet data, informace a digitální obsah, porovnávat prameny, podklady, seznamovat se s možnostmi, které nabízí digitální technika,
- umožňujeme vytvářet prezentace, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků,
- ukazujeme, že za pomoci digitální techniky si žák může usnadnit práci, zefektivnit či zjednodušit pracovní postup, získat informace a historické podklady různého charakteru (video, zvuk, text, mapy, grafy atd.),
- učíme žáky etickému jednání v online světě, komunikaci a sdílení informací, poznávání nových technologií - v čem jsou bezpečné, v čem hrozí případné nebezpečí - např. vytvoření dezinformace, zkreslování historických faktů, vytváření kultu osobnosti, režimu „na objednávku“.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Člověk v dějinách				
D-9-1-01 uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Žák: - uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných znalostí	Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování: dovedností pro učení a studium EV3 - ochrana kulturních památek EV4 - naše obec -- kultura obce MV1 - rozlišování subjektivních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení M - časová přímka Vo - instituce	D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučít se z minulosti
D-9-1-02 uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Žák: - uveďte příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány			
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák: - se orientuje na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu			
Počátky lidské společnosti				
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Žák: - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Člověk a lidská společnost v pravěku Doba kamenná, bronzová, železná	Vv - primitivní umění Vo - role muže a ženy P - zemědělství, přírodní podmínky; evoluční teorie	D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí D-9-2-01p

			Z - hospodářství, vliv přírodních podmínek; nálezy na našem území OSV1 - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) VD02 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí)	podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Žák: - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost			

				a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury					
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Žák: - rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína Antické Řecko a Řím Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Doba bronzová, železná, Keltové	D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	<i>Vp - nejstarší státy, písmo, komunikace, první zákoníky, formy státu (Řecko a Řím), náboženství</i> <i>Vv - nejstarší stát - kultura, antické divadlo a kultura</i> <i>Čj - římské císařství (jazyky, mytologie); Staré řecké báje a pověsti</i> <i>Z - nejstarší státy, divy, antického světa; přírodní podmínky ovlivňující rozvoj starověké civilizace</i> <i>M, F - věda v nejstarších státech, jednoduché stroje</i> <i>Tv - olympiáda</i> <i>Inf - vyhledávání informací</i>	D-9-3-03p popíše život v době nejstarších civilizací
D-9-3-02 uvejde nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Žák: - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví				
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství	Žák: - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky a zrod křesťanství				
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Žák: - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie				
			D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací	OSV1 - dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - formy vlády dříve a dnes	

				VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí VMEGS2 - naše vlast a Evropa, život Evropanů VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)
--	--	--	--	--

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Křesťanství a středověká Evropa				
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Nový etnický obraz Evropy Utváření států ve východoevropském, západoevropském kulturním okruhu, jejich specifický vývoj	<i>Vo - nové státy, náboženství, český stát (světci, tradice, křesťanství, rytířská kultura)</i> <i>Z - vznik nové Evropy; orientace na mapě; zámořské objevy</i> <i>P, Z - Přemyslovci (kolonizace, ráz krajiny)</i>	D-9-4-02p uveďte první státní útvary na našem území D-9-4-02p uveďte základní informace z období počátků českého státu
D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	žák: - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Islám a islámské říše ovlivňující Evropu Raný středověk Franská říše, Byzantská říše Slované	<i>VV - Byzanc (kultura, mozaiky), kultura románská, gotická, architektura, rytíři</i> <i>Čj - Slované, Velká Morava (staroslověnská, středověká literatura)</i>	
D-9-4-03 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	žák: - vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí	Arabové a islám Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Křesťanství, papežství	OSV1 - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu)	D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	žák: - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Císařství, křížové výpravy Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Kultura středověké společnosti (románské a gotické umění)	OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování	D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské D-9-4-04p

		a vzdělanost) Přemyslovci Vikingové Anglie, Francie, střední Evropa Stoletá válka Lucemburkové	OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - lidská práva, základní dokumenty EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro	uveďte nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

				zemědělství, vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dřívě a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby					
D-9-5-01 vysvětlí znovobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve	žák: - vysvětlí znovobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve		Renesance, humanismus Husitství, reformace a jejich šíření Evropou Zámořské objevy a počátky dobývání světa Český stát a mocnosti v 15.-16.století Jan Hus, Jiří z Poděbrad Vznik španělského království Jagellonci	<i>Va - husitství, Jiří z Poděbrad, renesance, reformace - náboženská pravidla</i> <i>Vv - renesance, Rudolfínská doba</i> <i>Čj - Jan Hus</i> <i>Z - husitství (místa sířeti, zámořské objevy)</i> <i>Př - zámořské objevy</i> <i>F, Ch - Rudolfínská doba (astronomie, astrologie, alchymie)</i> <i>Hv - renesance, česká kultura v 16. století</i>	
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	žák: - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život				
D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	žák: - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky				D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	žák: - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie		Rozkvět výroby a obchodu Protireformace Nástup Habsburské - Rudolfínská doba	OSV1 - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV2 - sebezpoznaní a sebezpojení v porovnání s antickým ideálem člověka	D-9-5-04p uveče zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-04p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

		Odpor proti Habsburkům	OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami	
--	--	-------------------------------	--	--

			MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur (i v návaznosti na zámořské objevy); vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - lidská práva, základní dokumenty EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity a jejich vliv na životní prostředí; průmyslová revoluce a demografický vývoj; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
--	--	--	---	--

8. ročník			
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Počátky nové doby			
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku	žák: - objasní příčiny a důsledky	Český stát a velmocí v 17.–18.století	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření D-9-5-05p

třicetileté války a posoudí její důsledky	vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Barokní kultura a osvícenství Třicetiletá válka Vývoj českých zemí po třicetileté válce Hospodářský rozvoj Anglie (Alžběta I.) Francie v době Ludvíka XIV. J. A. Komenský	<i>Vv - barokní umění a architektura</i> <i>Hv - barokní hudba</i> <i>Čj - Komenský, osvícenství</i> <i>Z - třicetiletá válka, Komenský, Alžběta a zámořský obchod</i> <i>P - osvícenství (návrat k přírodě)</i> OSV1 - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ustava, zákony	uveďte zásadní historické události v naší zemi v daném období D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných památek	žák: - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných památek			

			VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - lidská práva, základní dokumenty EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)
--	--	--	--

Modernizace společnosti				
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Žák: - vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět Vláda Marie Terezie a Josefa II. Klasicismus, romantismus, empír Vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka - 1. fáze průmyslové revoluce Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Kolonialismus Rok 1848	<i>Va - reformy Alí a Josefa II., revoluce, Napoleon a jeho osobnost, národní hnutí, rok 1848, problém otroctví, politika, svět na přelomu 19. a 20. století</i> <i>Vv - kultura</i> <i>Hv - národní obrození, kultura</i> <i>Čj - národní obrození, literatura 19. století</i> <i>Nj - národní obrození, sjednocení Německa</i> <i>Z - Napoleon a Evropa, sjednocení Itálie, Německa, Rakousko-Uhersko, kolonie</i> <i>F, M - významní vědci, vynálezy, parní stroj</i> <i>P - kolonie (surroviny)</i> OSV1 - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování	D-9-6-03p uveďte základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p výjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě	Žák: - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě			
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Žák: - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů			
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi kolonií	Žák: - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a výmězí význam kolonií			

			OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony VMEGS1 - mísra a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vsifický postoj k odlišnostem MKV5 - lidská práva, základní dokumenty FV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro
--	--	--	---

				zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti FV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) MV5 - vliv médií na společnost a politický život	
--	--	--	--	--	--

9. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Modernizace společnosti					
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	žák: - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů – opakování roku 1848 Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Svět na počátku 2. pol. 19. století Sjednocení Itálie, Německa	Vv - kultura <i>Hv - národní obrození, kultura</i> <i>Čj - národní obrození, literatura 19. století</i> <i>Nj - národní obrození, sjednocení Německa</i> <i>Z - sjednocení Itálie, Německa, Rakousko-Uhersko, kolonie</i> <i>F, M, Ch - významní vědci, vynálezy, parní stroj, průmyslová revoluce</i>	D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století	

		Občanská válka v USA Habsburská monarchie ve 2. polovině 19. století – politika, kultura, průmysl, Rakousko-Uhersko	P - kolonie (suroviny) OSV1 - dovednosti zapamatování; dovednosti pro učení a studium OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti	
D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a výmezi význam kolonií	Žák: - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a výmezi význam kolonií	Industrializace – 2. fáze průmyslové revoluce Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Evropa a svět na přelomu 19. a 20. století		

				VMEGS3 – kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 – lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 – etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 – multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vsíťčný postoj k odlišnostem MKV5 – lidská práva, základní dokumenty EV2 – základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 – lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 – nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) MV5 – vliv médií na společnost a politický život
Moderní doba				
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Žák: - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Nové politické uspořádání Evropy	<i>Vo - vznik Československa, konference v Paříži, vznik OSN, totalitní systémy, hospodářská</i>	D-9-7-01p uveďte příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

		a úloha USA ve světě, vznik Československa a jeho hospodářsko politický vývoj, sociální a národnostní problémy	krize, 2. světová válka, odboj, holocaust Vy - kultura Čj - 1. světová válka, vznik Československa, 2. světová válka: Osudy dobrého vojáka Švejka Z - 1. světová válka, vznik 2. světové války, holocaust F, Ch - světové války (technologie, zbraně, bojové plyny) Čj - Osvobozené divadlo	D-9-7-01p uveďte základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	žák: - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech, totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus)		
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	žák: - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Důsledky pro Československo a svět Druhá světová válka (holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války)	OSV1 - dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium	D-9-7-03p uveďte příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	žák: - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Ruské revoluce a Rasputin Mnichov a Protektorát	OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu)	D-9-7-04p uveďte příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	žák: - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí		OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes	D-9-7-05p uveďte základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

			VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vsířčný postoj k odlišnostem MKV5 - lidská práva, základní dokumenty EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině,
--	--	--	--

				krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) MV5 - vliv médií na společnost a politický život	
Rozdělený a integrující se svět					
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	žák: - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků		Studená válka (rozdělení světa do vojenských bloků bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků) Vnitřní situace v zemích východního bloku Československo od roku 1945 do r.1989, vznik České republiky	<i>Va - rozdělení svět, studená válka, koloniální systém, arabsko-izraelský konflikt, Československo, 1945-68, totalita, Charta 77, normalizace, sametová revoluce</i> <i>Vv - kultura, film</i> <i>Čj - válka v literatuře a filmu</i> <i>Z - studená válka, rozpad koloniálního systému, arabsko-izraelský konflikt, svět</i> <i>F, Ch - věda ve 2. pol. 20. stol.</i>	D-9-8-01p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	žák: - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce		Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava	<i>F, Ch - věda ve 2. pol. 20. stol.</i> OSVI - dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV7 - lidská práva jako regulativ vztahů (porovnání historie a dnes) OSV8 - komunikace v různých situacích (informování, vysvětlování, argumentace, diskuse o učivu)	D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	žák: - posoudí postavení rozvojových zemí				
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	žák: - prokáže základní orientaci v problémech současného světa				D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

			OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu; řešení problémů a rozhodování OSV11 - analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí (dříve a dnes) VDO2 - lidská práva a povinnosti dnes a dříve; život ve společnosti dříve a dnes VDO3 - možnosti člověka podílet se na politickém životě dříve a dnes VDO4 - formy vlády a způsoby rozhodování dříve a dnes; ústava, zákony VMEGS1 - místa a artefakty v blízkém okolí; naši sousedé v Evropě VMEGS2 - život Evropanů dříve a dnes; změny evropské krajiny vzhledem k vývoji společnosti VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace, mezníky evropské historie MKV2 - lidské vztahy, vztahy mezi kulturami MKV3 - etnický původ; etnické a kulturní skupiny žijící na našem území MKV4 - multikulturalita, vzájemné obohacování kultur; vstřícný postoj k odlišnostem	
--	--	--	---	--

			MKV5 - lidská práva, základní dokumenty EV2 - základní podmínky života, zdroj výživy; podmínky pro zemědělství; vliv energetických zdrojů na rozvoj společnosti EV3 - lidské aktivity (zemědělství, průmysl, doprava) a jejich vliv na životní prostředí; změny v krajině, krajina dříve a dnes; ochrana přírody a kulturních památek EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) MV5 - vliv médií na společnost a politický život	
--	--	--	---	--

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebezpoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenských, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Do předmětu je implementována Etická výchova jako doplňující vzdělávací obor.

Vzhledem k podobnosti a návaznosti témat byl do Výchovy k občanství v 8. a 9. ročníku implementován tematický okruh vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdraví způsob života a péče o zdraví. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence. V 8. ročníku je naplňován očekávaný výstup VZ-9-1-13 (uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým). V 9. ročníku je naplňován očekávaný výstup VZ-9-1-01 (respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě), VZ-9-1-11 (respektuje změny v období dospívání, vhodné na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví), VZ-9-1-12 (respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování), VZ-9-1-14 (výhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi). V rámci volby povolání jsou v 8. a 9. ročníku naplňovány očekávané výstupy ze vzdělávací oblasti Člověk a práce, tematický okruh: Svět práce.

Předmět Výchova k občanství je úzce provázán s průřezovými tématy. Téma Osobnostní a sociální výchova má blízko k tématům lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady lidského soužití (Člověk ve společnosti), podobnost a odlišnost lidí, vnitřní svět člověka, osobní rozvoj (Člověk jako jedinec). V okruhu Člověk, stát a právo, kde jsou tematizovány principy demokracie a demokratického rozhodování, jsou naplňovány okruhy průřezového tématu Výchova demokratického občana. V okruhu Řízení, lidská a občanská práva je kladen důraz na participaci jednotlivců.

Předmět Výchova k občanství je také důležitým prostorem pro realizaci průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, kde jsou zdůrazňovány sociální, ekonomické, právní a kulturní souvislosti v evropské a globální dimenzi (Mezinárodní vztahy, Globální svět). Objasňuje také vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní uvažování, rozhodování a jednání.

Vazba průřezového tématu Multikulturní výchova na Výchovu k občanství je dána především tématy, která se zabývají vzájemnými interkulturními vztahy (Člověk ve společnosti, Mezinárodní vztahy, Globální svět).

Environmentální výchova odkrývá souvislosti mezi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálními jevy s důrazem na význam preventivní obezřetnosti v jednání a další principy udržitelnosti rozvoje (Člověk ve společnosti, Člověk, stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, globální svět).

Výchovu k občanství prolíná také průřezové téma Mediální výchova, a to zejména tím, že se média jako sociální instituce podílejí na utváření podob a hodnot moderní doby. Mediální výchova je tak zaměřena na systematické vytváření kritického odstupu od mediálních sdělení a na schopnost interpretovat mediální sdělení z hlediska jeho informační kvality (Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec, Člověk, stát a právo, Člověk, stát a hospodářství, Mezinárodní vztahy, Globální svět).

Týdenní časová dotace v ročnících								
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. stupeň celkem		2. stupeň celkem		Celkem				
0	0	0	0	0	1	1	1	1
						4		
						4		

Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem předmetu je vybat žáky souborem klíčovými kompetencí, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. K rozvoji těchto kompetencí využíváme následující strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a na základě jejich pochopení k efektivnímu využívání v procesu učení a v praktickém životě,
- podporujeme u žáků poznání smyslu a cíle učení, získání pozitivního vztahu k učení, posouzení vlastního pokroku a určení překážek či problémů hraničních učení,
- učíme žáky naplánovat si, jakým způsobem by mohli své učení zdokonalit, kriticky zhodnotit výsledky svého učení a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat a pochopit problémy, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušenosti,
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházení jejich shodných, podobných a odlišných znaků, využívání získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení, nenechání se odradit případným nezdarem a vytrvalému hledání konečného řešení problému,

- vybízíme žáky, aby ověřovali prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovali při řešení obdobných nebo nových problémových situací, aby sledovali vlastní pokrok při zdolávání problémů,
- vedeme žáky ke kritickému myšlení, činění uvážlivých rozhodnutí; aby je byli schopni obhájit, uvědomovali si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotili.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně,
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím,
- vedeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce,
- usilujeme o to, aby se každý žák podílel na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytl pomoc nebo o ni požádal,
- vyzýváme žáky, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj;
- vedeme žáky k ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebeucty.

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- učíme žáky chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy a být si vědomi svých práv a povinností,
- vedeme žáky k respektování, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví,
- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- zadáváme úkoly, při nichž žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření,
- vedeme žáky k tomu, aby přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

- vedeme žáky k tomu, aby se orientovali v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápali podstatu, cíl a riziko podnikání, aby rozvíjeli své podnikatelské myšlení.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií,
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě,
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost Vyučovací předmět: Výchova k občanství				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Člověk ve společnosti				

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	žák: - si uvědomuje význam společných pravidel a norem ve školním kolektivu - uvědomuje význam vzdělání - iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky a dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodně reaguje asertivně - na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů ve škole	Naše škola (život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život) Iniciativa a tvořivost (renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti ve školním prostředí, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci, přátelství)	Z - územní jednotky D - památná místa, státní svátky, dějiny jako znak národa Čj - naslouchání, dialog Inf - vyhledávání informací a komunikace Vk - vztahy mezi lidmi a formy soužití OSV3 - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, plnění svých povinností OSV5 - rozvoj kreativity (průžnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích OSV6 - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				

			OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování VDO1 - otevřené partnerství a demokratické společenství ve škole VDO2 - práva a povinnosti občana MV4 - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby a komunikace v různých životních situacích
žák: - zdůvodní roli obecního zastupitelstva pro život v obci - vyjádří vztah k místu, kde žije - se chová šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům	Naše obec, region, kraj (důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku)	VMEGS1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů v Evropě MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení EV3 - ochrana přírody a kulturních památek; právní řešení, příklady z okolí EV4 - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, instituce)	VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	žák: - dokáže vysvětlit pojem vlast - diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu - vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR - uvědomuje si význam účty k památným místům - umí na příkladech uvést významné osobnosti a zdůvodnit jejich přínos	Naše vlast (pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky; významné dny)	VMEGS1 - události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě VMEGS2 - naše vlast, státní a evropské symboly VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie <i>Z - Česká republika</i> <i>Hv - státní hymna</i> <i>D - dějiny ČR</i>	
VO-9-1-02 rolišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu				
EV-9-1-05 rolišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		Pozitivní vzory versus pochybné idoly (senzibilace pro rozlišování vzorů, vliv reálných vzorů a vhodné literární prameny)	OSV6 - chyby při poznávání lidí MV2 - vnímání rozdílů mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) MV4 - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, postoje, chování	
Člověk, stát a právo				
VO-9-4-02 rolišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede	žák: - uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce	Právní základy státu (státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu)	Z - územní jednotky státní správy a samosprávy	VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	- popíše základní funkce složek státní moci	Státní správa a samospráva (orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly)	VDO1 - škola jako model otevřeného a demokratického společenství, formy participace žáků na životě školy, aktivní zapojení žáků do žákovského parlamentu VDO2 - práva a povinnosti občana VDO3 - obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenství organizace a hnutí VDO4 - principy demokracie; význam ústavy jako základního zákona země	VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy VO-9-4-03p uveďte symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
--	---	--	---	--

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Člověk ve společnosti				
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Žák: - dokáže vysvětlit obsah pojmu kultura - uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí - rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení	Kulturní život (roznatnost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky komunikace) Podpora pozitivního působení televize a médií (nabídka pozitivních zdrojů v médiích, eliminace vlivu agrese, zvládání agrese, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana	Čj - čtení (věcné, kritické), nasmouchání (praktické, věcné, kritické); kultura Inf - vyhledávání informací a komunikace OSV8 - efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	VO-9-1-05p rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým nemocným a postiženým spoluobčanům
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje				

k menšinám		proti manipulaci médií, média a volný čas)	VMEGS1 - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů v Evropě MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení MKV4 - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem EV3 - ochrana přírody a kulturních památek; právní řešení, příklady z okolí EV4 - naše obec (příroda a kultura obce a její ochrana, instituce) MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV2 - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích) MV4 - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, postoje, chování	VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
EV-9-1-05 rolišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory				
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	žák: - popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým	Lidská setkání (přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská	OSV6 - vzájemné poznávání; chyby při poznávání lidí	VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

	- popíše projevy lidské solidarity - navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi, v případě ohrožení nebo při obraně státu	solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti)	OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; empatie, respektování, pomoc druhým OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; řešení konfliktů OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny OSV10 - dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích	VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	žák: - uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích, na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování - navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty - objasní důsledky lidské nesnášenlivosti a navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti - projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých - na příkladech objasní výhody spolupráce	Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti) Zásady lidského soužití (morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování)	VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti		OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování MKV1 - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV4 - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných	VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie	

				sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekofliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva <i>Vk - vztahy mezi lidmi a formy sociální</i>	
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení	žák: - na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	Iniciativa ve ztížených podmínkách (pozitivní formulace problému, pomoc anonymnímu člověku, veřejná osobní angažovanost)	OSV11 - pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) MKV2 - lidská solidarita; tolerance empatie MKV5 - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám	OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, komunikace v různých situacích; efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci	
EV-9-1-06 spolupracuje v obtížných sociálních situacích					
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci	žák: - volí vhodný způsob komunikace	Otevřená komunikace (úrovně komunikace, zásady verbální komunikace, komunikační chyby, dialog, komunikace ve ztížených podmínkách) Aktivní naslouchání (cíle, výhody, zásady, způsob a nácvik aktivního naslouchání) Obrana před manipulací - asertivní techniky (manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik)			
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy					
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva					

EV-9-1-08 analýzuje etické aspekty různých životních situací	Žák: - rozumí pojmu hodnota a stanoví si žebříček hodnot	Etické hodnoty (zdroje techniky, osobní odpovědnost, smysl života, aplikace mravních zásad a hodnoty, ctnosti, svědomí a jeho rozvoj, profesní etika)	OSV2 - moje psychika (postoje, hodnoty) OSV11 - povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování; pomáhající a prosociální chování; praktická etika	
Člověk, stát a hospodářství				
VO-9-3-01 rozlíší a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Žák: - na konkrétních příkladech uvede různé druhy vlastnictví - diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví	Majetek, vlastnictví (formy vlastnictví hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví)	M - finanční gramotnost Inf - sestavení rozpočtu do tabulky: vyhledávání informací na internetu (srovnání bank, kurz)	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozlíší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnání, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Žák: - uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti - vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti - uvede příklady příjmů a výdajů obecního a státního rozpočtu	Hospodaření (rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu)	OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání, osobní materiální přání (Opravdu potřebuji vše, co si přeji?); hospodaření s penězi OSV11 - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí MV1 - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení – reklama na půjčky MV2 - rozpoznání fiktivního a fiktivního obsahu sdělení; prezentování zkreslené reality	VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozlíší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti VO-9-3-07
VO-9-3-07 rozlíší, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků				

ze státního rozpočtu					uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	žák: - na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení		Peníze (formy placení)	v médiích (influenci, prezetování luxusu) MV4 - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; skrytá reklama na sociálních sítích	VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	žák: - rozumí pojmu hodnota a uvažuje o rozumném nakládání s penězi		Ekonomické hodnoty (osobní odpovědnost, rozumné nakládání s penězi)		

8. ročník					
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
Člověk jako jedinec					
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	žák: - vnímá vliv prožitých událostí na formování osobnosti - uvědomuje si význam motivace - objasní vliv svých osobních vlastností na spolupráci - uvede, proč je vůle důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek	Podobnost a odlišnost lidí (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál) Vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot,	Čj - naslouchání (praktické, věcné, kritické) P - životní styl Inf - zásady bezpečně elektronické komunikace Vk - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence: vztahy mezi lidmi a formy soužití Ch - návykové látky	VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním	
VO-9-2-02					

posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých lidí) Osobní rozvoj (životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji)	OSV1 – dovednosti pro učení a studium; schopnost řešit problémy OSV2 – můj vztah k sobě samému a k druhým lidem (rodina, spolužáci, kamarádi); moje tělo, moje psychika, postoje a hodnoty; zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 – cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání, vůle; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 – dovednosti pro pozitivní naladění mysli; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích OSV5 – rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě, rodině OSV7 – chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora; lidská práva jako regulativ vztahů	VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Žák: - ve styku s vrstevníky preferuje pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Ja – potenciální vzor pro druhé (smysl a cíl mého života, postoje, zodpovědný život, mé schopnosti a společnost, zdravý způsob života, autonomie a konformita lidských práv, svoboda a rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost) Jedinečnost a identita člověka (rozvoj sebcvědomí, hodnotová orientace, rozvoj sebeovládání a morálního úsudku, selfmanagement, úvahy nad mravními zásadami, radost a optimismus v životě) Asertivní chování (přijatelný kompromis, konstruktivní kritika, přijetí pochvaly, požádání o laskavost, stížnost, otázka po	
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebcvědomí			
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu			
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů	Žák: - dokáže popsat znaky asertivního chování		
EV-9-1-04 nabízí agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva			

	- zvládá asertivní techniky, neagresivním způsobem obhájí své práva - žák v modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky	důvodu, realizace svých práv, řešení konfliktu) Obrana před manipulací – asertivní techniky (manipulace, vysvětlení a nácvik jednotlivých asertivních technik)	OSV8 - aktivní naslouchání, komunikace v různých situacích; efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresí a manipulaci OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se; zvládání učebních problémů, problémů v schémataci OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování; povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování; pomáhající a prosociální chování; praktická etika MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílnosti; osobní přispění k zapojení lidí z odlišného kulturního prostředí do	
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	žák: - respektuje postoje a názory druhých	Duchovní rozměr člověka (obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světónázorech)		

				kolektivu; tolerance, empatie, solidarita MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV4 - vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonzistentní život v multikulturní společnosti; zohlednění potřeb minoritních skupin; lidská práva MV2 - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích)	
Člověk, stát a právo					
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	žák: - uvede příklady základních lidských práv - diskutuje o ochraně základních práv a svobod		Lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, šikana, diskriminace)	D - lidská práva v zrcadle dějin Vk - vztahy mezi lidmi VDO1 - škola jako model otevřeného a demokratického společenství, formy participace žáků na životě školy, aktivní zapojení žáků do žakovského parlamentu VDO2 - práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobod; základní principy a hodnoty demokratického	VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí	žák: - objasní pojmy: empatie, takt		Úcta k lidské osobě (lidská práva, zdroje lidských práv, svoboda, rovnost, potenciality člověka, pozitivní hodnocení druhých v obtížných situacích, občanská zralost)		

VO-9-4-08 dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Žák: - dokáže vysvětlit rozdíl mezi právními a morálními normami - diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení - vyjmenuje orgány právní ochrany občanů - uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany	Právní řád České republiky (význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů, právní norma, předpis, publikování právních předpisů)	VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
VO-9-4-09 rolišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů			VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků VO-9-4-09p výfyzuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
VO-9-4-02 rolišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Žák: - vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše jejich činnost - vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše jejich činnost	Právní základy státu (Ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu)	VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání české republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Žák: - vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin	Protiprávní jednání (druhy a postihy protiprávního jednání, včetně korupce, trestní postizitelnost, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví)	VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání				
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	žák: - dokáže vysvětlit pojmy: právní vztah, právní odpověď - rozlišuje účastníky právních vztahů	Právo v každodenním životě (důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající, základní práva spotřebitele; styk s úřady)		VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu VO-9-4-05p uveďte příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů vlastnictví, pracovní poměr, manželství				
VO-9-4-07 uveďte příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy osobní přeprava, koupě, zhotovení, oprava, úprava či pronájem věci				
Svět práce (implementace Člověk a svět práce)				
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	žák: - uvědomuje si význam motivace při dosahování stanovených cílů - objasní vliv svých osobních vlastností na volbu profesní orientace - uvede, proč je vůle důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek	Volba profesní orientace (základní principy sebeznavání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace)	PŽ - svět práce OSV1 – dovednosti pro učení a studium: schopnost hledat informace, řešit problémy OSV2 – zdraví a vyrovnané sebepojetí, co mě baví, co mi jde OSV3 – organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia)	ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Člověk ve společnosti				
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	žák: - navrhně, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty	Vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášlivosti)	<i>Vk - vztahy mezi lidmi a formy soužití; rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</i> <i>P - rozmnožování, vývoj jedince</i> OSV6 - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc; OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá a aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášlivosti				
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	žák: - uplatňuje zásady slušného chování - uplatňuje respekt k opačnému i stejnému pohlaví	Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství)	OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví			MKV1 - problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě MKV2 - předsudky a vžitě stereotypy, diskriminace osob; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, lidská solidarita MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; postavení národnostních menšin; projevy rasové nesnášenlivosti; jejich rozpoznávání a důvody vzniku MKV4 - vsířčný postoj k odlišnostem MKV5 - odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; zohlednění potřeb minoritních skupin MV4 - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování				
VZ-9-1-14 výhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	žák: - výhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - uplatňuje osvojené modely chování v situacích šikanování, týrání a sexuálního zneužívání - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita (šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci)		VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

Člověk jako jedinec				
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Žák: - popíše své životní cíle a plány - uvede, jak si význam motivace pro životní kroky	Osobní rozvoj (životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji)	P - životní styl, vývoj jedince, rozmanitost <i>Vk - změny v životě člověka a jejich reflexe, zdravý způsob života a péče o zdraví</i>	VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek			OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů	
VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání			OSV2 - jak se promítá mé já v mém chování; druzí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; moje tělo, moje psychika; zdravé a vyrovnané sebepojetí	
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru			OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě, zvládání stresu, hledání pomoci při potížích	VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	žák: - zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj	Dětsví, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny)	OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě/skupině OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora.	VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování	žák: - uvede způsoby šíření pohlavně přenosných nemocí	Ochrana před přenosnými chorobami (cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy přenosné)		VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svědčí se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- uplatňuje základní opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí	krví sexuálním kontaktem)	OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodné na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Žák: - uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psycho-sociální oblasti v období dospívání - vyhodnotí možná rizika předčasněho pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví, pro psychické zdraví, pro sociální rozměr zdraví - popíše souvislost mezi reprodukčním chováním, věným vztahem, manželstvím, partnerstvím a možnou životní perspektivou	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví (zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity)		
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Žák: rozdílí, které chování odpovídá a které přetračuje sexuální normu (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, morálky, sociokulturního prostředí aj.)	Sexuální zdraví (sexuální identita, sexuální dospívání, plánované rodičovství, nezralé rodičovství, promiskuita, antikoncepce)		
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí				
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací				
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsoblosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy				

Člověk, stát a hospodářství				
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	žák: - uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu - uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu	Hospodaření (rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; významy daní)	Z - hospodářské prostředí M - finanční gramotnost OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání, osobní materiální přání (Opravdu potřebuji vše, co si přeji?); hospodaření s penězi OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování se v různých situacích OSV11 - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí VMEGS2 - styl života v evropských rodinách (náklady na bydlení apod.) VMEGS3 - Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince EV3 - vliv hospodářství na životní prostředí - ochrana přírody versus zisk EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; příčiny a důsledky globalizace, udržitelnost rozvoje)	VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	žák: - na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení - diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	Peníze (formy placení)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování se v různých situacích OSV11 - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí VMEGS2 - styl života v evropských rodinách (náklady na bydlení apod.) VMEGS3 - Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince EV3 - vliv hospodářství na životní prostředí - ochrana přírody versus zisk EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; příčiny a důsledky globalizace, udržitelnost rozvoje)	VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhně, kdy je využít	žák: - popíše funkce banky a uvede příklady jejích služeb - uvede příklady pojištění pro konkrétní rizikové situace - uvede příklady úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky	Banky a jejich služby (aktivní pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování se v různých situacích OSV11 - analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí VMEGS2 - styl života v evropských rodinách (náklady na bydlení apod.) VMEGS3 - Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince EV3 - vliv hospodářství na životní prostředí - ochrana přírody versus zisk EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; příčiny a důsledky globalizace, udržitelnost rozvoje)	VO-9-3-04 uvede příklady služeb, které banky nabízejí
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu				
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv	žák: - objasní princip nabídky a poptávky - na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu	Principy tržního hospodářství (nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu)		

nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	- na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena na základě nákladů a z čeho se skládá - na příkladu vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz		MV1 - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení – reklama na půjčky apod. MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení; prezentování zkreslené reality v médiích MV4 - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci	
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	žák: - rozumí pojmu hodnota a uvažuje o rozumném nakládání s penězi	Ekonomické hodnoty (zájem o otázky národního hospodářství, vztah mezi ekonomikou a etikou, peníze jako prostředek nebo cíl, rozvíjení ekonomických čtostí - šetrnost, podnikavost)		
Člověk, stát a právo				
VO-9-4-01 rolišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	žák: - uvede příklad unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky - vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	Právní základy státu (znaky státu, typy a formy státu, obrana státu)	D - historické typy státu VDO1 - škola jako model otevřeného a demokratického společenství, formy participace žáků na životě školy, aktivní zapojení žáků do žákovského parlamentu VDO2 - práva a povinnosti občana, Listina základních práv a svobody; základní principy a hodnoty demokratického politického systému; vzájemná komunikace a spolupráce	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického	žák: - uvede příklady demokratického	Principy demokracie (znaky demokratického způsobu		

způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	způsobu řízení státu v každodenním životě vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev - vlastními slovy objasní, proč je důležité účastnit se voleb	rozhodování a řízení státu, význam politického pluralismu, význam a formy voleb do zastupitelstev)	VDO3 - obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí; volební systémy, demokratické volby a politika (parlamentní, krajské, komunální volby) VDO4 - principy demokracie; význam ústavy jako základního zákona země MV1 - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě; hledání rozdílů mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení, prezentování zkreslené reality v médiích MV4 - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro zápornou manipulaci - předvolební kampaně MV5 - role médií v každodenním životě jednotlivce (vliv na uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování, politiku)	VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
--	--	---	---	--	--

Mezinárodní vztahy, Globální svět				
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	žák: - uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU - uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva	Evropská integrace (podstata, význam, výhody, Evropská unie a ČR) 	Z - společenské a hospodářské prostředí D - evropská integrace v datech P - základy ekologie VMEGS1 - naši sousedé, život v jiných zemích VMEGS2 - Evropa a svět, státní a evropské symboly; Den Evropy VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; mezinárodní organizace EV3 - právní řešení ochrany přírody a kulturních památek v EU a ve světě; ochrana krajiny na sportovních akcích (zásady MOV), dlouhodobé programy zaměřené na ekologii (EVVO, Agenda 21 EU)	VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	žák: - uvede příklady projevů globalizace - diskutuje o kladech a záporech globalizace	Globalizace (projevy, významné globální problémy)	OSV8 - vedení diskuse EV3 - doprava a globalizace, vliv na životní prostředí	

VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	- diskutuje o hlavních příčinách a možných důsledcích globálních problémů - popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí - uvede příklady mezinárodního terorismu - uvede situace, ve kterých se Armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně		EV 4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; příčiny a důsledky globalizace; udržitelnost rozvoje) EV 5 - vliv médií na každodenní život, uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování	
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	žák: - zodpovědně přistupuje k přírodě a životnímu prostředí - diskutuje o formách prosociálního chování vzhledem k zemím třetího světa - diskutuje o formách prosociálního chování v multikulturním prostředí	Ochrana přírody a životního prostředí (úcta k životu ve všech jeho formách, citový vztah člověka k přírodě, vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody zodpovědnost za životní prostředí) Uplatnění komplexní prosociálnosti (bída světa, informovanost o situaci zemí třetího světa, vztah k menšinám, využití prosociálnosti v multikulturní společnosti, pozitivní vztah k diverzitám)	OSV 1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – vnímání krásy přírody OSV 3 - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí OSV 11 - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí EV 1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV 2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás). EV 3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV 4 - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů	

Svět práce (implementace Člověk a svět práce)				
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	žák: - se orientuje v informačních zdrojích ohledně volby povolání - se orientuje v poradenských službách ohledně volby povolání	Volba profesní orientace (informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb)	Př - svět práce Z - znalost regionu (hospodářské prostředí) Čj - čtení (včetně kritické) Inf - vyhledávání informací a komunikace	ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	žák: - se orientuje v pracovní náplni vybraných profesí - diskutuje o příležitostech na trhu práce	Trh práce (povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitosti na trhu práce)	OSV1 - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepečení, co mě baví, co mi jde OSV3 - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia) OSV5 - rozvoj kreativity (průžnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích OSV8 - komunikace v různých situacích, vedení dialogu ...	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce				ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání; byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů; byl seznámen s možností využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	žák: - se orientuje v přehledu studijních oborů	Možnosti vzdělávání (náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace		ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

	- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce - orientuje v nabídce pracovních míst v regionu - má přehled o službách úřadu práce - umí vyhledat informace v zákoníku práce		a poradenské služby) Zaměstnání (pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů)	dovednosti na pohovor u zaměstnavatele apod. MV1 - chápání podstaty sdělení; vyhledání relevantních informací MV5 - organizace a posílání médií ve společnosti; financování; vliv médií na každodenní život	v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	žák: - vytvoří na základě předložených zásad podnikatelský záměr - se orientuje v základních formách podnikání		Podnikání (druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání)		ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav a člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou **Fyzika**, **Chemie**, **Přírodopis** a **Zeměpis**, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je to, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovedností soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří – spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním – také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovoední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování,
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi,
- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech nezávislejšími způsoby,
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů,
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí,
- porozumění souvislostem mezi činností lidí a stavem přírodního a životního prostředí,
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy,
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Při studiu tohoto předmětu se předpokládá, že žák zvládá očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se zjevným zaměřením na tematický celek „Rozmanitost přírody“. Obzvláště je důležité, aby uměl pracovat s jednoduchými pomůckami, dokázal vyhodnocovat zjištěné poznatky. Uměl se prosadit v týmové práci tak, aby nepoškozoval činnost ostatních členů týmu a zároveň do výsledku uměl zařadit to, v čem vynikal.

Obsahem vzdělávacího oboru fyzika je zkoumání převážně přírodních jevů v závislosti se změnami probíhajícími v prostoru a čase – jako je pohyb těles, elektromagnetické a světelné jevy, účinky síly a silových polí, rozpoznávání různých druhů energií a možnosti jejich využití, utváření uceleného pohledu na vesmír a jeho vývoj. Vzdělávací obsah směřuje k tomu, aby si žáci uvědomili souvislosti mezi jevy probíhajícími v přírodě i možnost pozitivního ovlivňování, které by vedlo k optimálnímu soužití člověka s přírodou.

Hodnocení žáka vychází z jeho schopnosti aplikovat získané vědomosti a znalosti. Posuzuje se také jeho schopnost pracovat s různými zdroji (internet, odborná literatura, informace z médií apod.). Schopnost členit poznatky na důležité a méně důležité. Samostatně se vyjadřovat a vysvětlovat. Manuální zručnost při práci s měřicí a měřicími přístroji.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá převážně v odborné učebně fyziky a chemie. Nejčastěji užívanými formami a metodami práce jsou frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů, měřidel a zařízení, pracovních listů, laboratorních protokolů, odborné literatury; samostatné pozorování a krátkodobé projekty. Součástí výuky fyziky v každém ročníku jsou i laboratorní úlohy. V těchto si žáci ověří a upevní své nabyté znalosti, dovednosti a zkušenosti. Laboratorní úlohy jsou přizpůsobeny nejen vybavení školy pomůckami, ale i psychomotorickému stupni rozvoje žáků v konkrétní třídě.

Při výuce předmětu Fyzika se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
Celkem									7

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Fyzika využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací,
- zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešení a závěrům žáci sami,
- žáci jsou směřováni k nalézání souvislostí a praktického využití zkoumaných jevů,
- ukazujeme žákům, jak mají formulovat hypotézy a jak mají ověřovat jejich pravdivost pokusem či pozorováním,
- vedeme žáky k používání odborných terminů, značek a symbolů,
- učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti (úkolů),
- žáci jsou vedeni k autoevaluaci,
- umožňujeme žákům reflektovat (hodnotit) úspěšnost dosažení cíle,
- umožňujeme žákům spoluutvářet kritéria hodnocení,
- studijní materiály a zdroje jsou ve výuce žákům dostupné, jsou v dostatečném počtu.

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých žáci využívají základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu pro řešení, vyhodnocení získaných dat,
- žákům je umožněno řešit problém ve skupinách s možností konzultace, jsou zadávány úkoly, při jejichž plnění žáci spolupracují,
- vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací z různých zdrojů,
- vedeme žáky k promýšlení různých variant řešení problému.

Kompetence komunikativní

- ve výuce je kladen důraz na porozumění různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, schémat a symbolů,
- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu projevu, v němž jsou myšlenky formulovány v logickém sledu,
- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, umění uvádět argumenty a obhájit vlastní názor,
- vybízíme žáky, aby kladli dotazy k diskutovanému tématu,
- zajímáme se o názory, náměty a zkušenosti žáků,
- důraz je kladen na adekvátní vystupování při diskusi.

Kompetence sociální a personální

- orientujeme se na skupinovou práci, spolupráci ve třídě a vzájemnou pomoc,
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti,
- žáci jsou vedeni ke spolupřevládání pravidel práce v týmu a utváření příjemné a tvůrčí atmosféry.

Kompetence občanské

- žáci jsou vedeni k chápání základních ekologických souvislostí a k šetrnému využívání energií i k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů a upřednostňování obnovitelných zdrojů v budoucím životě,
- je kladen důraz na zodpovědné chování v krizových situacích a znalost poskytnutí účinné pomoci v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- reflektujeme ve výuce společenské i přírodní dění.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s přístroji, zařízeními a vybavením,
- vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech - žáci jsou vedeni k plánování úkolů a postupů,
- vedeme žáky k účasti na hodnocení vlastní práce,
- podporujeme žáky v jejich hlubším zájmu o předmět s ohledem na možné budoucí profesní zaměření.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů,
- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat,
- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů,
- učíme žáky k rutinním výpočtům efektivně využívat elektronické kalkulátory,
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů,
- vedeme žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje (zejména při distančním vzdělávání),
- vedeme žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Fyzika

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Látky a tělesa				
F-9-1-01 změří vhodné zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	žák: - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést příklady látek a těles popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalinou a plynem a vlastností, kterými se od sebe liší - ovládá značky a jednotky základních veličin vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku - změří délku tělesa, výsledek zapíše a vyjádří v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles a výsledek zapíše ve vhodné jednotce - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledek - změří teplotu pomocí teploměrů - změří časový úsek pomocí stopky a orientuje se na ciferníku hodin	Měřené veličiny (délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas)	M - převody jednotek, záporná čísla, desíková soustava a jiné soustavy (čas) P - míry člověka, tělesná teplota Pě - význam měrných jednotek v praxi Tv - měření sportovních výkonů OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia, regulace vlastního jednání (dodržování pravidel měření) OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodné zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas

F-9-1-02 uveďte konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Žák: - používá pojem atom, molekula, iont má představu o tom, z čeho se skládá atom - objasní Brownův pohyb vysvětlí pojem difuze	Skupenství látek (souvislost) Skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze	PĚ - vlastnosti materiálů, jejich využití M - výpočet objemu tělesa	
F-9-1-03 předpověď, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Žák: - předpověď, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - doloží změnu objemu nebo délky tělesa experimentem, nebo jeho videozáznamem, uvede vlastní příklady uplatnění změn délky a objemu těles při změně teploty v praxi, své příklady doloží a doplní videozáznamy a informacemi, které najde v otevřených zdrojích	Roztažnost těles a látek Práce s různými digitálními zdroji dat Teplotní změna délky či objemu tělesa		
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Žák: - vyhledá hustotu látky v tabulkách - aplikuje vzorec pro výpočet hustoty v úlohách	Hustota a její měření		

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Pohyb těles, síly				
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	žák: - rozliší, zda jde o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný, přímočarý nebo křivočarý	Pohyb těles (pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia, regulace vlastního jednání (dodržování pravidel měření)	F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	žák: - změří dráhu tělesa a odpovídající čas určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah $v = s/t$ pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa při řešení úloh	Pohyb tělesa, rychlost, dráha, čas	OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímocarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

	- znázorní grafem závislost dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určí z něj k danému času dráhu a naopak			<i>M - přímá a nepřímá úměrnost</i> <i>Tv - vliv fyzikálních zákonů na pohyb</i> <i>Z - pohyb planety: rychlost větru</i>	
F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák: - určí (úvahou i měřením), jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy - rozeznává jednotlivé druhy sil - vypočítá a graficky znázorní velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - určí rovnováhu sil - experimentálně stanoví těžiště jednoduchého tělesa, tj. působíste gravitační síly	Gravitační pole a gravitační síla (přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa) Tlaková síla a tlak (vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí) Třecí síla (smykové tření, ovlivňování velikostí třecí síly v praxi) Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony (první, druhý (kvalitativně třetí) Rovnováha na páté	<i>VA - tlak krve</i> <i>D - první pracovní nástroje</i> <i>č - využití jednoduchých nástrojů</i>	F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	
Mechanické vlastnosti tekutin					
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Žák: - vysvětlí funkci jednoduchého hydraulického zařízení - vypočítá velikost hydrostatického tlaku aplikuje vzorce $F = Sh \rho g$ při řešení jednoduchých úloh pomocí Pascalova zákona	Pascalův zákon (hydraulická zařízení) Hydrostatický a atmosférický tlak (souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat)	F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	

	- vysvětlí princip plování těles určí vztlakovou sílu na těleso v atmosféře	atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře) Archimédův zákon (vzlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách)	OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu <i>Tv - plavání</i>	
--	---	---	---	--

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV		Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Energie				
F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Žák: - určí podmínky výkonu a práce, práci a výkon vypočítá	Práce, výkon	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat)	F-9-4-01p uveďte vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák: - aplikuje zákon zachování energie při jejich vzájemných přeměnách - určí alternativní zdroje energie diskutuje o výhodách alternativních zdrojů a nevýhodách klasických zdrojů	Formy energie (pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením) Přeměny skupenství (tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu EV2 - energie (vliv energetických zdrojů na na společenský rozvoj, možnosti a způsoby šetření); přírodní energetické zdroje, (obnovitelné a neobnovitelné) vliv na prostředí, hospodaření s nimi EV3 - vliv lidské činnosti na životní prostředí	F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

		Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV4 - ekologické problémy jaderné elektrárny, tání ledovců (změna skupenství vody) <i>Tv - výdej energie při sportovních aktivitách</i> <i>Vk - zdravý životní styl (příjem a výdej energie)</i> <i>Z - změna skupenství vody, tání ledovců</i> <i>P - koloběh vody v přírodě; účinky zdivení na organismus; energetické nerovnováhy</i> <i>Ch - chemické reakce; radioaktivní prvky</i>	
Zvukové děje				
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příslušnost daného prostředí pro šíření zvuku	žák: - rozliší zvukový rozruch a tón určí podmínky šíření zvuku a odrazu zvuku vysvětlí vznik ozvěny	Vlastnosti zvuku (látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku;	P - stavba sluchového ústrojí, hlasivky <i>Hv - tóny, ruchy; vznik tónu u hudebních nástrojů</i> OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	žák: - určí práh slyšitelnosti a hranici nebezpečnosti zvuku na zdraví člověka i prostředky ochrany sluchu			

9. ročník					
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
Elektromagnetické a světelné děje					
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správné schéma reálného obvodu	Žák: - nakreslí schéma jednoduchého elektrického obvodu podle schématu - sestaví jednoduchý elektrický obvod	Elektrický obvod (zdroj napětí, spotřebič, spínač)	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia, regulace vlastního jednání (dodržování pravidel měření a zacházení s elektrospotřebiči) OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod	
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Žák: - vyjmenuje zdroje napětí - vyjmenuje zdroje stejnosměrného proudu - vysvětlí vznik střídavého proudu - ampérmetrem změří velikost proudu - voltmetrem změří velikost napětí			F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu	
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Žák: - charakterizuje vodiče a izolanty elektrického proudu - analyzuje vlastnosti polovodičů, vysvětlí použití polovodičů			F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	
F-9-6-04	Žák:	Tepelné účinky elektrického proudu		<i>Př - elektrické spotřebiče, bezpečnost při práci</i>	
		Elektrický odpor			

využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- z naměřených hodnot elektrického proudu a napětí vypočítá elektrický odpor - aplikuje Ohmův zákon v úlohách - vysvětlí vlastnost cívky s proudem určí podmínky vzniku indukovaného napětí	Elektrický proud Elektrické napětí Elektrické a magnetické pole (elektrická a magnetická síla elektrický náboj) Stejnoseměrný elektromotor Transformátor Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	<i>Ch - elektřina</i> <i>M - úhly (druhá světla)</i>	
F-9-6-05 využívá zákona o přímocárném šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Žák: - stanoví podmínky a vlastnosti odrazu světla - charakterizuje optická prostředí - vysvětlí a na příkladech aplikuje zákon odrazu světla	Vlastnosti světla (zdroje světla)	<i>Z - planeta Země (otáčení, obíhání)</i> <i>P - zvukové ústrojí, stavba a vady oka</i>	F-9-6-05p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlosti světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průběhu světla čočkami	Žák: - určí podmínky lomu světla od kolmice a ke kolmici - vysvětlí vznik úplného odrazu světla - vyjmenuje druhy čoček a možnosti zobrazení jednotlivými druhy čoček	Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Zatmění Slunce a Měsíce (zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně)) Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně) Rozklad bílého světla hranolkem		

Vesmír				
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Žák: - rozliší planety zemského typu a velké planety zdůvodní pohyb planet a jejich měsíců - vysvětlí rozdíl mezi hvězdou a planetou - charakterizuje měsíce	Sluneční soustava (její hlavní složky: měsíční fáze)	Z - sluneční soustava: roční oběh OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je jedním z předmětů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Žáci jsou vedeni k tomu, aby pomocí specifických poznávacích metod hlouběji porozuměli zákonitostem přírodních procesů. Přitom si osvojují i důležité dovednosti, jako je soustavné, objektivní a cílené pozorování jevů, dovednost experimentovat, formulovat a ověřovat hypotézy, analyzovat je a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí hledat příčiny jevů, hledat a nalézat mezi nimi souvislosti.

Učí se uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí, života, zdraví a majetku. Smyslem a cílem předmětu je vybavit žáky souborem klíčovým kompetencí a připravit je tak na další vzdělávání a uplatnění ve společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá v kmenových učebnách. Nejčastěji užívanými formami a metodami práce jsou frontální výuka spojená s demonstračními pokusy; nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů; práce ve skupinách s využitím různých pomůcek, pracovních listů, laboratorních protokolů, odborné literatury apod. Součástí výuky chemie v každém ročníku jsou i laboratorní úlohy.

Při výuce předmětu Chemie se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
Celkem									4

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka začleňujeme do výuky Chemie následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků schopnost plánovat, organizovat a řídit vlastní učení,
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejích pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě,
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní jevy,
- vedeme žáky ke zhodnocení výsledků svého učení, učíme je prezentovat a diskutovat o nich.

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly, při jejichž řešení musí žáci vyhledávat informace vhodné k řešení problému, hledat nejvhodnější postupy, využívat získané vědomosti k řešení praktických úkolů,
- vedeme žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- rozvíjíme u žáků schopnost porozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, schémat, grafů, používat chemický jazyk – značky, vzorce, rovnice,
- umožňujeme žákům využívat informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci a pro prezentaci výsledků své práce.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině,
- vyzýváme žáky k utváření příjemné, pracovní atmosféry v týmu, chápání potřeby efektivně spolupracovat s ostatními.

Kompetence občanské

- podporujeme u žáků dovednost chápat základní ekologické souvislosti, preferovat co nejefektivnější využívání přírodních zdrojů s důrazem na ochranu životního prostředí, využívání druhotných surovin a obnovitelných zdrojů energie, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí,
- motivujeme žáky k zapojení se do aktivit směřujících k ochraně zdraví svého i zdraví ostatních lidí.

Kompetence pracovní

- učíme žáky bezpečně používat chemikálie a pomůcky, dodržovat pravidla bezpečné práce,
- vedeme žáky k zohledňování hlediska ochrany zdraví i materiálních hodnot v praktických činnostech,
- zařazujeme do výuky aktivity nutící žáka využívat znalosti a dovednosti v zájmu své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k volbě vhodných digitálních technologií při sběru dat o zkoumaných vlastnostech látek a chemických jevech a informací v elektronických zdrojích, klademe důraz na srovnávání výhod a možností využití jednotlivých technologií,
- podporujeme rozvoj dovedností žáků porovnat získané informace s dalšími zdroji a kriticky vyhodnocovat relevantní digitální data, bezpečně a přehledně uchovávat získaná data a informace ve vytvořených archívech a třídít je tak, aby je v budoucnu dokázali při dalším učení využít,
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, sestavování a provádění chemického experimentu,
- učíme žáky sdělovat a sdílet s ostatními žáky prostřednictvím různých digitálních technologií průběh a výsledky vlastní či pozorované experimentální činnosti a volit vhodné komunikační prostředky,
- zařazujeme do výuky práci s grafickými programy, aplikacemi a webovými stránkami umožňujícími pozorovat obitžně realizovatelné chemické pokusy, nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému,
- vedeme žáky k řešení problémů pomocí vizualizací a animací chemických procesů a jevů,
- klademe důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií při experimentální činnosti.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Chemie

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
8. ročník				
Pozorování, pokus a bezpečnost práce				
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	žák: - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pozorováním - vyjmenuje vlastnosti látek, které lze zjistit pokusem - provede určení společných a rozdílných vlastností vybraných dostupných látek a hodnotí jejich rizikovost	Vlastnosti látek (hustota, rozpustnost, teplota a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia; seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro bezpečnou práci) OSV8 – schopnost komunikace v různých situacích	CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	žák: - rozpozná nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí - definuje chemický pokus	Zásady bezpečné práce (ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě) Nebezpečné látky a přípravky (H-věty, P-věty, piktoagramy a jejich význam)	OSV10 – dovednosti pro řešení různých problémů; zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

					rozpozná přeměny skupenství látek
					EV3 – průmyslová výroba a její vliv na životní prostředí, ekologické katastrofy F - vlastnosti látek; fyzikální děj P - ochrana životního prostředí Vk - ochrana člověka za mimořádných událostí
Směsi					
CH-9-2-01 rozdílí směsi a chemické látky	Žák: - rozlišuje chemické látky a směsi	Směsi (různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace))	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium		
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Žák: - rozliší koncentrované a zředěné roztoky - vypočítá složení roztoků - definuje rozpustnost, nasycený a nenasycený roztok		OSV2 - moje učení OSV3 - seberegulace a sebeorganizace (dodržování pravidel pro bezpečnou práci) OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu M - základní početní úkony, procenta; trojčlenka		
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Žák: - zkoumá a vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek				
CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Žák: - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi				
CH-9-2-04 rozdílí různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Žák: - popíše a demonstruje koloběh vody v přírodě	Voda (destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody)	EV2 - základní podmínky života (vliv vlastností vody na život, význam, ochrana její čistoty, pitná		
			CH-9-2-04p rozdělí různé druhy vody a uvede příklady jejich použití		

	- rozliší druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	Vzduch (složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva)	voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, čistota ovzduší)	
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	žák: - uvede příklady znečišťování vody v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění - charakterizuje vzduch a jeho složení a vlastnosti - uvede význam vzduchu jako základní podmínky života i významné chemické suroviny - vysvětlí pojmy - související s čistotou vzduchu - hodnotí využití a význam vody pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje - hodnotí využití a význam vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje		P - základní podmínky života, ochrana životního prostředí D - význam vodních zdrojů v rozvoji Z - hydrosféra, atmosféra, vodní elektrárny	CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
Částicové složení látek a chemické prvky				
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	žák: - definuje atom a jeho stavbu - porovná velikost atomového jádra a obalu - vysvětlí vzájemné působení částic v atomu - znázorní a popíše stavbu atomu jednoduchým modelem	Částicové složení látek (molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony)	F - částicové složení látek, přírodní zákony Ch - alchymie, doba rudolfovská	

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Žák: - definuje chemický prvek - ovládá značky a názvy běžných chemických prvků	Prvky (názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo) Chemické sloučeniny (chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia	
CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Žák: - orientuje se v periodické soustavě chemických prvků - definuje periodický zákon, chemickou vazbu, chemickou sloučeninu, chemický vzorec - rozliší vzorec a značku - vysvětlí vznik iontů z atomů přesunem elektronů - definuje kationty a anionty		OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu Z - <i>naleziště rud</i>	CH-9-3-02p uveďte nejobvyklejší chemické prvky a jednoduše chemické sloučeniny a jejich značky CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
Chemická reakce				
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Žák: - definuje chemickou reakci, reaktanty a produkty - objasní zánik původních vazeb při chemické reakci - rozliší reakci exotermickou a endotermickou - definuje zákon zachování hmotnosti - definuje chemickou rovnici - přečte chemickou rovnici - upraví zápisy vybraných chemických reakcí na chemické rovnice - rozliší chemická rozklad a chemické slučování - charakterizuje látkové množství - definuje molární hmotnost,	Chemické reakce (zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost) Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza)	F - <i>přírodní zákon</i> M - <i>základní početní úkony</i> OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV8 - dovednost diskutovat o učivu (informovat, vysvětlovat)	CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu				

	- látkovou koncentraci - vypočítá molární hmotnost prvku a sloučeniny, látkovou koncentraci daného roztoku - vypočítá hmotnost a procentní zastoupení prvku ve sloučenině			
Anorganické sloučeniny				
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	žák: - charakterizuje oxidační číslo a pravidlo o součtu oxidačních čísel ve vzorci - uveče postup zápisu značek ve vzorci v obráceném pořadí - ovládá zakončení přídatného jména názvu sloučeniny odpovídající kladným oxidačním číslům - definuje halogenidy, oxidy a sulfidy, hydroxidy, kyseliny - ovládá postup tvorby vzorce z názvu a postup tvorby názvu ze vzorce - uveče výskyt, charakteristické vlastnosti a využití sloučenin - dodržuje pravidla bezpečné práce s kyselinami a hydroxidy - charakterizuje stupnici pH - roziší roztoky látek na kyselé, zásadité a neutrální - provede zjištění kyselosti a zásaditosti látek - uveče praktické využití měření pH - uveče příklady vzniku solí - vytvoří vzorec soli z názvu a názvu soli ze vzorce - vede vlastnosti a význam významných solí	Oxidy (názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů) Kyseliny a hydroxidy (kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů) Soli kyslíkaté a nekyslíkaté (vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmetu EV1 - mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého EV2 - základní podmínky života – ovzduší a jeho složení P - fotosyntéza; nerostné suroviny Z - nerostné suroviny, naleziště, jejich význam, primy	CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změř pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem; poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změř reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uveče příklady neutralizace v praxi				

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Chemické reakce				
CH-9-4-01 rozlíší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Žák: - definuje redoxní reakci, oxidaci a redukci - umí doplnit do rovnici redoxní reakce - definuje elektrolyzu, podmínky elektrolyzy - vyjmenuje příklady průmyslového užití elektrolyzy - popíše princip redoxních reakcí v galvanickém článku - jako zdroj elektrického proudu - vysvětlí rozdíl mezi suchým článkem a akumulátorem - definuje pojem koroze - uvede způsoby ochrany povrchů kovů před korozi	Klasifikace chemických reakcí (redoxní reakce) Chemie a elektřina (výroba elektrického proudu chemickou cestou) Koroze	<i>F - elektřina, energie</i> <i>PĚ - ochrana materiálů před korozi</i> OSV1 - evičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku přednátku	CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
Organické sloučeniny				
CH-9-6-01 rozlíší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Žák: - definuje organickou látku - zkoumá a popíše složení organické látky - rozlišuje podle vzorců látky	Uhlovodíky (příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků)	<i>P - ochrana životního prostředí, vznik života a jeho rozvoj, organické látky</i> <i>F - paliva</i>	

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	- anorganické a organické provede srovnání vlastností organické a anorganické látky - popíše charakteristické vlastnosti organických látek - určí nebezpečnost organické látky podle označení - výstražnými symboly - vyjmenuje přírodní zdroje organických sloučenin - a rozdělí je na obnovitelné a neobnovitelné - diskutuje dostupnost - a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost - a dopady jejich využívání na životní prostředí (např. globální problém nedostatku pitné vody a úbytku energetických nerostných surovin, zejména ropy, zemního plynu a uhlí, vliv těžby nerostných surovin na životní prostředí, alternativní zdroje získávání energie) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - uvede suroviny pro syntetickou výrobu organických sloučenin - objasní vaznost atomu uhlíku a některých dalších prvků, které se mohou na atomy uhlíku vázat - rozpozná a popíše tvary uhlikatých řetězců - objasní vznik jednoduché,	Paliva (ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva)	Z - těžba surovin, světová naleziště, význam pro rozvoj průmyslu a společnosti OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV3 - plánování učení a studia OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku přednášku	CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozdělí vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití		Deriváty uhlovodíků (příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin)		
CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů		Přírodní látky (zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů)	EV2 - přírodní zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpitelnosti, vlivy na prostředí, principy hospodaření s nimi, význam a způsoby získávání a využití přírodních zdrojů v okolí EV3 - vlivy průmyslu a dopravy na životní prostředí Vk - zdravá strava (složení sacharidů, tuků, bílkovin) Z - pěstování cukrovky P - šíření sacharidů a tuků v živé soustavě	CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě

	- dvojné a trojné vazby mezi atomy uhlíku - známosti vazby mezi atomy uhlíku a dalšími prvky - popíše chemické složení živé hmoty - charakterizuje biogenní prvky - definuje sacharidy, tuky, bílkoviny, nukleové kyseliny - uvede výskyt a význam sacharidů, tuků, bílkovin, nukleových kyselin			
Chemie a společnost				
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	žák: - na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečišťování životního prostředí a jak tomu předcházet - vysvětlí rizika některých chemických látek - chemických postupů pro životní prostředí - vysvětlí pojmy hnojiva a pesticidy - rozdělí hnojiva podle původu a složení - rozdělí pesticidy podle užití - popíše rizika nadměrného užití hnojiv a pesticidů - vysvětlí alternativní metody v zemědělství - vysvětlí pojmy léčiva, hygiena - výjmenuje příklady léčiv - uvede rizika nevhodného užití léčiv	Chemický průmysl v ČR (výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin)	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - můj vztah k sobě samému - odmítání drog OSV3 - plánování učení a studia OSV8 - komunikace v různých situacích, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, odmítání OSV10 - zvládnutí učebních problémů vázaných na látku přednášky EV3 - využití hnojiv v zemědělství, vliv na životní prostředí; vlivy průmyslu a dopravy na životní prostředí; hospodaření s odpady EV4 - životní styl, spotřeba věcí, energie, odpady; prostředí a zdraví	CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe		Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika)		
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka		Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace)		CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

	- definuje drogy, psychotropní a návykové látky - utváří si pevný negativní postoj ke zneužívání chemických látek pro drogovou závislost či doping - uvede příklady přípravků osobní hygieny, čistící a mycí prostředky - bezpečně zachází s léčivý, běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - definuje plasty a syntetická vlákna - uvede charakteristické vlastnosti a využití významných plastů a syntetických vláken - rozpozná názvy plastů, přírodních a syntetických vláken a uvede výhody i nevýhody jejich používání - posoudí vliv a používání plastů a syntetických vláken na životní prostředí - definuje biotechnologie - popíše základní principy biotechnologických výrobků - posuzuje pozitivní a negativní vlivy chemických látek a jejich směsí, ze kterých jsou vyráběny předměty každodenní potřeby (využívaných v potravinářském průmyslu, prostředků běžně využívaných v domácnosti apod.) na základě informací		P - ochrana životního prostředí Z - průmyslová výroba: využití průmyslových hnojiv v zemědělství PČ - materiály	
--	--	--	---	--

	z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních - posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních			
--	---	--	--	--

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis je v zájmu zachování celistvosti oboru začleněn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka směřuje k podchybení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny. Důraz je kladen na vytvoření ucelené představy o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámení s mnohotvárnými formami života na Zemi a správné pochopení spjatosti člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Žáci jsou od šestého ročníku vedeni ke schopnostem pozorovat, srovnávat a vyhodnocovat předložené situace. Kladou si otázky, které mají vliv i na ochranu zdraví, životu, životního prostředí a majetku. Učí se aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Seznamují se se stavbou různých organismů včetně člověka.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, případně dle tématu v terénu. Součástí výuky přírodopisu je i získávání praktických zkušeností a dovedností při pozorování přírodnin a dějů kolem sebe, experimentování a případné vzdělávací akce, které jsou také součástí výuky. Důraz je kladen na praktické úkoly, které žáci vykonávají ve skupinách nebo dvojicích, s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury, výukových programů. Součástí jsou také přírodovědné vycházky s pozorováním a krátkodobé projekty. Předmět přírodopis je úzce spjat s předměty – chemie, fyzika, zeměpis a výchova ke zdraví.

Při výuce předmětu Přírodopis se zaměřujeme také na průřezové téma Environmentální výchova a vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
									Celkem
									7

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Přírodopis využívají učitelé pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, třídění a propojování informací,
- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem,
- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie, uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho vytváření komplexnějšího pohledu na přírodní, společenské a sociokulturní jevy,
- podporujeme tvořivou činnost – samostatné úkoly, pozorování, vyhodnocování,
- podněcujeme žáky k účasti v různých soutěžích (Biologická olympiáda, Přírodovědný klokan).

Kompetence k řešení problému

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů,
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhuji řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta,
- vedeme žáky k prezentaci jejich názorů (referáty, nástěnky...),
- vedeme žáky k aplikaci výsledků v dalších oblastech a aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací,
- učíme žáky třídit informace,
- snažíme se vést žáky k vyvíjení aktivit pro ostatní spolužáky.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k vhodné komunikaci – práce ve skupinách, respektování názorů jiných, k diskusi,
- vedeme žáky ke schopnosti formulovat své myšlenky v mluvené i písemné formě,
- umožňujeme prezentaci práce žáků, možnost sebehodnocení, argumentování, hodnocení ostatních,
- učíme žáky přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinovou práci, která vede žáky ke spolupráci při řešení problémů,
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti,
- vedeme žáky k respektování daných pravidel.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- povzbuzujeme v žácích respekt k zákonům přírody,
- klademe důraz na environmentální výchovu,
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními.
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení,
- vedeme žáka k práci na PC (vyhledávání informací, tvorba referátu, prezentace), využíváme výukových programů,
- umožňujeme žákům samostatně si zorganizovat, navrhnout postup a časový rozvrh zadáného úkolu,
- učíme žáky ocenit práci druhých a vážit si ji,
- vedeme žáky k vytváření vztahu k přírodě.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k respektování autorských práv, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadáných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech,
- vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil,
- motivujeme žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací,
- dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Přírodopis**

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Obecná biologie a genetika				
P-9-1-01 rozhledí základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Žák: - vysvětlí základní projevy a podmínky života organismů - orientuje se ve vzniku a vývoji organismů - vysvětlí v závislosti na podmínkách života rozmnožování přírody	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam (výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty, názory na vznik života)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život Z - biosféra Ch - chemické linky	P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	žák: - nakreslí a popíše jednoduché schéma živočišné buňky, rostlinné buňky a buňky bakterií - vysvětlí základní funkce organel v buňce	Základní struktura života (buněk, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné) Viry a bakterie (výskyt, význam a praktické využití)	Čj - práce s literaturou EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy, biodiverzita EV4 - vliv prostředí na zdraví, způsoby ochrany zdraví (viry a bakterie)	P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů	žák: - rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus - vysvětlí jejich základní funkce u rostlin a živočichů - rozlišuje pojmy – jednobuněčnost, mnohobuněčnost a uvádí příklady			
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	žák: - rozlišuje pojmy – pohlavní a nepohlavní rozmnožování - uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům - rozmnožování - diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti			
P-9-1-03 uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	žák: - uveďte příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů			
P-9-1-04	žák:			P-9-1-04p

uveďte na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- popíše stavbu virů a bakterií na konkrétním příkladu - objasní výskyt a význam bakterií a virů v přírodě a u člověka - uvede některé typy virových a bakteriálních nemocí a vysvětlí prevenci nákazy			uveďte na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka; - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
Biologie hub				
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	žák: - popíše (nakreslí) stavbu těla a rozmnožování hub - poznává a popisuje znaky vybraných druhů hub - rozlišuje známé jedovaté houby od jedlých hub, za použití webové aplikace - pracuje s odbornou literaturou - vysvětlí poskytnutí první pomoci při otravě houbami	Houby bez plodnic (základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy) Houby s plodnicemi (stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení EV1 - ekosystém les EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; ekosystémy; biodiverzita <i>Čj - práce s literaturou</i> <i>Ch - účinky látek obsažených v jedovatých houbách na člověka</i> <i>Z - biosféra</i>	P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
Biologie rostlin				
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	žák: - pozná a zařazuje vybrané zástupce řas	Systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas) Význam rostlin a jejich ochrana (řasy)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení EV1 - ekosystémy	P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	žák: - objasní přizpůsobování se řas podmínkám prostředí - diskutuje o významu řas v přírodě i pro člověka		EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás). EV3 - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany Z - <i>biosféra</i>	P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
Biologie živočichů				
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismus) jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování (prvoci, bezobratlí - žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci))	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium OSV2 - moje učení Z - <i>rozšíření zvířat na Zemi</i> D - <i>vyučili zvířat pro člověka</i> Ch - <i>insekticidy</i> Vk - <i>základní hygienické návyky</i> EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás). EV3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí	P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	žák: - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů - rozlišuje základní skupiny porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů	Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)) Rozšíření, význam a ochrana živočichů (živočišná společenstva)		P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	žák: - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje	Projevy chování živočichů		P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	přizpůsobování se živočichů danému prostředí žák: - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy;
Základy ekologie				
P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	žák: - uveďte konkrétní příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje pojmy – potravní řetězec, producent, konzument, predátor, cizopasník, rozkladač, ekosystém, ekologie - popíše z pohledu ekologie vzájemné vztahy mezi organismy	Organismy a prostředí (vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému)	Z - ekosystémy Ch - ochrana přírody Vo - úcta k životu, cílový vztah k přírodě OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV3 - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí OSV11 - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí	P-9-7-01 uveďte příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	žák: - na příkladech objasní vztah mezi živými a neživými složkami ekosystému			P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	žák: - vytváří jednoduché potravní řetězce - vysvětlí a zhodnotí význam těchto potravních řetězců		EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam,	P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

			ohrožování a ochrana ve světě i u nás), EV3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV4 - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé); příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů	
Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	žák: - popíše význam používání lupy a mikroskopu v přírodopisu - popisuje stavební části mikroskopu - používá správně techniku při pozorování lupou a mikroskopem - výsledky zaznamená písemně do laboratorního protokolu - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody - při poznávání využívá webové aplikace	Praktické metody poznávání přírody (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy,	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Biologie rostlin				
P-9-3-01 odvodí: na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	žák: - rozlišuje pojmy – buňka, pletivo, orgán, organismus - vysvětlí funkce základních pletiv	Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)) Fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění. OSV2 - moje učení EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost)	
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů rostlin - srovnává stavbu těla s jinými zástupci rostlin - na konkrétních příkladech uvede význam jednotlivých částí těla rostlin	Systém rostlin (poznávání a zařazování daných zástupců a běžných druhů mechorostů, kaprad'orostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců)	EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás). EV3 - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany	P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	žák: - uvede základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování - vysvětlí jejich využití při pěstování rostlin	Význam rostlin a jejich ochrana	Z - vegetace v závislosti na podnebí, ekosystémy, biosféra D - využití rostlin pro člověka Čj - práce s literaturou	P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů	žák: - poznává a zařazuje vybrané zástupce podle charakteristických znaků do systematické skupiny rostlin - pracuje s literaturou, obrázky, digitální technikou		Ch - vitamíny, léčiva, biochemické děje; fotosyntéza; dýchání Vv - dekorativní účely	P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

	a webovými aplikacemi diskutuje o významu rostlin v přírodě i pro člověka				
Biologie živočichů					
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - porovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování) Vývoj, vývin a systém živočichů (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci)) Rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění. OSV2 - moje učení EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život; biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás). EV3 - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany Z - rozšíření organismů, migrace ptáku VK - základní hygienické návyky D - tradice rybníkářství, využití zvířat pro člověka F - magnetismus	P-9-4-01p porovnává vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	P-9-4-02p rozlišuje jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	žák: - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, rozlišuje základní zástupce, za použití digitální techniky - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů				
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	žák: - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí				P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje	žák: - diskutuje o významu živočichů v přírodě i pro				P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady

zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	člověka - dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy			bezpečného chování ve styku se živočichy;
Základy ekologie				
P-9-7-04 uveď příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	žák: - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí - diskutuje o globálních problémech a navrhuje jejich řešení - udává konkrétní příklady narušení, obnovy v ekosystému - seznamuje se s potřebou ochrany přírody a ŽP	Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy a jejich řešení, chráněná území)	OSV1 - evičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení OSV3 - regulace vlastního jednání za účelem aktivní ochrany životního prostředí OSV11 - vnímání významu i vlastní odpovědnosti za ochranu životního prostředí EV1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost) EV2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život: biodiverzita (význam, ohrožování a ochrana ve světě i u nás), EV3 - vliv lidských aktivit na životní prostředí, ochrana životního prostředí EV4 - zajišťování ochrany prostředí (instituce, nevládní organizace, lidé): příčiny, důsledky a řešení ekologických problémů Vo - ochrana životního prostředí Z - ekosystémy	P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	žák: - dokáže rozpoznat a pojmenovat vybrané zástupce živočichů - určí základní druhy rostlin a stromů, při poznávání využívá webovou aplikaci - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické poznávání (pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek)	metody přírody	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV2 - moje učení VMEGS3 - významní vědci a jejich objevy D - <i>historické objevy</i>
				P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Biologie živočichů				
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	žák: - popíše vnější a vnitřní stavbu těla u vybraných zástupců živočichů - srovná stavbu těla s vývojově nižšími organismy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla (orgány, orgánové soustavy, rozmnožování)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje učení EY1 - ekosystémy (význam, změny lidskou činností, druhová rozmanitost)	P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozdílí a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	žák: - je seznámen s jednotlivými taxonomickými skupinami živočichů, využívá digitální techniky	Rozšíření, význam a ochrana živočichů (hospodářsky a epidemiologicky významné)	EY2 - základní podmínky života, význam vody, ovzduší, půdy pro život: biodiverzita (význam,	P-9-4-02p rozdílí jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

	- rozlišuje základní zástupce - porovnává jednotlivé skupiny živočichů na základě vybraných vývojových znaků - zařazuje do taxonomických skupin vybrané druhy živočichů - při poznávání používá webové aplikace	druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva) Projekty chování živočichů	ohrožování a ochrana ve světě i u nás). EV3 - vliv člověka na prostředí, nutnost ochrany Z - rozšíření zvířat na Zemi D - využití zvířat pro člověka Čj - práce s literaturou Vk - základní hygienické návyky	P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Žák: - popisuje vybrané zvláštní projevy chování živočichů - vypráví o způsobu života vybraných živočichů - na základě získaných zkušeností objasňuje přizpůsobování se živočichů danému prostředí			P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy;
Biologie člověka				
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánové soustavy lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Žák: - určí polohu, popíše stavbu a funkci orgánových soustav lidského těla - vysvětlí provázanost jednotlivých orgánů či orgánových soustav na fungování lidského těla - vyhledává potřebné informace v literatuře,	Anatomie a fyziologie (stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrna, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium OSV2 - moje tělo, zdravé a vyrovnané sebepojetí V0 - tolerance k odlišnostem D - vývoj člověka	P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

	využívá digitální techniky	Fylogeneze a ontogeneze člověka (rozmnožování člověka)	
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Žák: - uvede příklady názorů na vznik člověka - charakterizuje jednotlivé etapy vývoje člověka		P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Žák: - popíše vznik a vývin jedince (oplození, těhotenství, porod) - charakterizuje hlavní období lidského života - objasní rozdíly ve vývoji ženského a mužského pohlaví		P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	Žák: - rozlišuje vstupní brány nemocí - je seznámen s přenosem a původci nemocí - zachovává praktické zásady prevence a postupy při léčbě běžných nemocí - objasňuje pojmy – imunita, alergie, infekce, epidemie, karanténa, prevence, zdravý životní styl - vysvětlí rozvoj civilizačních chorob vlivem zhoršování životních podmínek - shrmažďuje údaje o problematice zdravého životního stylu - objasní pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Nemoci, úrazy a prevence (příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčbě běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie)	P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	žák: - rozlišuje pojmy - pohlavní a nepohlavní rozmnožování - uvádí konkrétní příklady k těmto způsobům rozmnožování - diskutuje na téma významu rozmnožování z hlediska dědičnosti	Dědičnost a proměnlivost organismů (podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení)	MKV3 - etnický původ: rovnocennosti všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost	
P-9-1-06 uveďe příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	žák: - vysvětlí pojmy: dědičnost, gen, chromozom, DNA, znak - stručně popíše příklady dědičnosti v praktickém životě a podmínky ovlivňující znaky jedinců			
Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	žák: - prakticky provede základní ošetření poraněné osoby - předvede na figuríně první pomoc - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody (zjednodušené určovací klíče a atlasy, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů)	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojené v přírodopisu	

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Neživá příroda				
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Žák: - orientuje se a diskutuje o názorech na vznik Země, složení vesmíru a vzniku života - odlišuje jednotlivé sféry Země a vysvětluje jejich funkce na trvání života na Zemi - popíše stavbu Země - vysvětluje význam Slunce, vody, kyslíku, oxidu uhličitého pro život na Zemi	Země (vznik a stavba Země)	OSV1 - cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium Z - planeta Země, vývoj Země, vznik a zánik zemské kůry, rozšíření hornin a nerostů na Zemi, geologické děje, koloběh látek a vody, rozšíření půd na Zemi, atmosféra Ch - chemické složení Země F - vesmír, látky a tělesa, mechanické vlastnosti kapalin a plynů D - vývoj člověka EV2 - přírodní zdroje (surovinové a energetické, jejich vyčerpitelnost, hospodaření s nimi)	P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím učebních pomůcek	Žák: - rozlišuje pojmy – nerost, hornina, magmatické, sedimentární, metamorfované horniny - s pomocí literatury, obrázků určí vzorky na základě charakteristických znaků - stručně popíše běžné nerosty a horniny a vysvětlí jejich původ (zejména ze svého regionu) - uvádí fyzikální a chemické vlastnosti nerostů a hornin - vyhledává informace o výskytu a praktickém využití zástupců hornin a nerostů, využívá digitální techniky	Nerosty a horniny (vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků)		P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	žák: - vysvětluje příčiny vzniku vnitřních a vnějších geologických dějů - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - graficky znázorní pohyb prvků i vody v přírodě	Vnější a vnitřní geologické procesy (příčiny a důsledky)	P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	žák: - popíše jednotlivé půdotvorné činitele a porovná jejich vliv na vznik půd - rozlišuje hlavní typy půd a půdní druhy v naší přírodě - objasňuje jejich vznik a rozšíření ve světě, v ČR i ve svém okolí - diskutuje o problémech devastace půd a možnostech její rektivace - uvádí konkrétní význam půd pro výživu rostlin, živočichů i člověka	Půdy (složení, vlastnosti a význam půdy)	P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik EV2 - půda (propojenost složek prostředí, zdroj obživy, ohrožení půdy, zemědělské využití; Z - půdosféra; zemědělství
P-9-6-03 uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	žák: - diskutuje o významu vody a teploty prostředí pro život - diskutuje o ohraně a využití přírodních zdrojů - rozlišuje pojmy – počasí, podnebí - objasní význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vyhledává informace o změnách podnebí a počasí na Zemi	Podnebí a počasí ve vztahu k životu (význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištění ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka) Mimořádné události způsobené přírodními vlivy (příčiny vzniku	P-9-6-03p na příkladech uveče význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi EV1 - přizpůsobení ekosystémů prostředí Z - litosférické desky EV2 - význam ovzduší pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší

	- vyhledává informace o vlivu znečištění ovzduší a klimatických změnách na živé organismy a na člověka - vysvětlí příčiny vzniku mimořádných událostí - Vyhledává světové přírodní katastrofy - seznámí se s nejčastějšími přírodními událostmi v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) - popíše, jak se má chovat při mimořádných událostech - prokáže, jak se má chránit v mimořádných situacích	mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi)	<i>Z - atmosféra, hydrosféra, klimatické změny</i> <i>Vo - globální problémy</i> OSV10 - dovednosti pro řešení různých problémů EV4 - ekologické problémy (příklady, příčiny, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení)	
Praktické poznávání přírody				
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	žák: - pokusí se o vytvoření vlastní teorie vzniku Země a života na Zemi - diskutuje o možnostech vzniku Země a života na Zemi - z různých zdrojů získává informace o existujících teoriích vzniku Země a života na Zemi - při práci postupuje podle základních pravidel bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody (porovnání lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy)	<i>Vo - ochrana životního prostředí</i> <i>D - historické objevy</i> OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV2 - moje učení OSV3 - seberegulace a seboorganizace (dodržování pravidel) VMECS3 - významní vědci a jejich objevy	P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovoední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Zeměpisné vzdělání umožňuje žákům seznámit se se souvislostmi přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na celém území České republiky, v Evropě i ve světě.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Zeměpis je na druhém stupni v šestém, sedmém a osmém ročníku dotován dvěma hodinami týdně, v devátém ročníku je dotován pouze jednou hodinou. Výuka probíhá převážně v rámci kmenové učebny, případně dle tématu v terénu.

Do vzdělávacího obsahu předmětu Zeměpis jsou zařazeny vybrané okruhy z přířezových témat Osobnosti a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Celkem
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
									7

Výchovné a vzdělávací strategie

K vytvoření a rozvoji kompetencí žáka zařazujeme do výuky následující výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky, aby si plánovali, organizovali a řídili vlastní učení.
- zadáváme úlohy, při jejichž řešení musí žáci vyhledávat a třdit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a praktickém životě,
- učíme žáky operovat s obecně užívanými termíny, uvádět věci do souvislosti, propojovat do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy,
- vedeme žáky ke zhodnocení výsledků svého učení a diskutování o nich.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému, využívání získaných vědomostí,
- vedeme žáky k aplikaci osvědčených postupů při řešení obdobných nebo nových problémových situací.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně,
- rozvíjíme u žáků schopnost rozumět různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů,
- vedeme žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků pro účinnou komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině,
- vedeme žáky k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, chápání potřeby efektivně spolupracovat s ostatními.

Kompetence občanské

- vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů, respektování požadavků na kvalitní životní prostředí, rozhodování se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke schopnosti využít znalostí v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální

- doporučujeme žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických realitách,
- vedeme žáky k činnosti s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajiny pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí,
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda
Vyučovací předmět: Zeměpis

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Žák: - se orientuje v nejnovějších tendencích zpracování a prezentace geografických informací - interpretuje obsah mapy - se orientuje v grafech a diagramech - se prakticky orientuje v geografických informačních zdrojích	Komunikační geografický a kartografický jazyk (vybrané obecně používané geografické a topografické a kartografické pojmy, základní topografické útvary, důležité body, výrazné liniové útvary, plošné útvary a jejich kombinace, síť, povrchy, ohniska - uzly, hlavní kartografické produkty: plan, mapa, jazyk mapy, symboly, smíšené značky, vysvětlivky, statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky, základní informační geografická média a zdroje dat)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů dovedností pro učení a studium OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák: - určuje skutečné vzdálenosti na zemském povrchu se znalostí měřtek map - dokáže pomocí poledníků a rovnoběžek vymezit	Geografická kartografie a topografie (glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko	Čj - čtení s porozuměním M - výpočet měřítka mapy, stupně, tabulky, grafy, pravotočivá soustava souřadnic P - neživá příroda, základy ekologie Inf - vyhledávání informací a komunikace, mapy, satelitní snímky D - vývoj představ astronomie o sluneční soustavě, náboženské názory: vývoj mapové tvorby	Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Přírodní obraz Země				
	zeměpisnou polohu	a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě)		
Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	žák: - popíše praktické důkazy o tvaru Země - používá v praktických příkladech znalosti o pohybech Země - objasní důsledky pohybů Země pro život na Zemi	Země jako vesmírné těleso (tvar velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvný čas)	P - neživá příroda, základy ekologie, výskyt rostlin a živočichů F - stavební soustava, vesmír; fyzikální vlastnosti (teplota, tlak, hustota, ...), gravitační síla Č - psaní velkých a malých písmen v různých vesmírných tělesech M - čas; procenta (pevnina, oceán) D - historické představy o rozložení pevnin a oceánů	Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podřídněnost, rozeznává, pojmenovává a klasifikuje tvary zemského povrchu	žák: - definuje pojem krajinná sféra a dělí ji na 2 základní složky (přírodní a socioekonomickou) - rozeznává přírodní sféry na Zemi a porovnává jejich vnitřní a vnější vztahy a souvislostem, včetně jejich vlivu na člověka	Krajinná sféra (přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů: dovednosti pro učení a studium OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu	
Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	žák: - pomocí zeměpisné šířky vymezí podnebné pásy a přiřadí k nim přírodní oblasti - uvede příklady výškových stupňů	Systém přírodní sféry na planetární úrovni (geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně) Systém přírodní sféry na regionální úrovni (přírodní oblasti)	EV1 - ekosystémy: přírodní versus kulturní krajina (pochození hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek); globální význam moří	Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Z-9-2-03p

				a tropických deštných lesů pro planetu, nutnost jejich ochrany EV2 - základní podmínky života a jejich propojenost (voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje), jejich význam pro společnost EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
Regiony světa					
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Žák: - vymezí polohu pomocí zeměpisných souřadnic - podle mapy popíše členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebné pásy, přírodní krajiny - určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvateľstva - popíše základní znaky hospodářství regionu (Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)	Světadly, oceány, makroregiony světa (určující a porovnávací kritéria, jejich příměření charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti - Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium VMEGS1 - zážitky a zkušenosti ze světa, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů VMEGS2 - cestování, mezinárodní spolupráce VMEGS3 - zámořské objevy evropských cestovatelů MKV1 - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadly a oceány	

Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států			MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílu MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV4 - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předstůvků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva EV1 - ekosystémy světa, jejich význam pro společnost EV2 - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje), jejich význam pro společnost EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; ochrana prostředí EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi) <i>Vo - kulturní a společenské poměry</i> <i>P - přírodní poměry</i>	Z-9-3-02p rozdílí zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	žák: - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky regionu - uvede základní problémy a hledá možnosti řešení (Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)	Modelové regiony světa (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Austrálie a Oceánie, Antarktida, Indický oceán, Tichý oceán)	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadílů a oceány	
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich				

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace				
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Žák: - orientuje plány a mapy v krajině vzhledem ke světovým stranám podle buzoly	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze (orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV8 - komunikace v různých situacích OSV9 - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování EV4 - ekologické problémy (příklady, příčiny, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení) P - základy ekologie, mimořádné události Vk - ochrana člověka za mimořádných událostí	Z-9-7-01 - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pohybu ve volné přírodě
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pohybu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Žák: - pojmenovuje příčiny přírodních katastrof a zná zásady, jak se v případě katastrofy zachovat	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života (živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích, zásady první pomoci likvidace následků mimořádných událostí, vyhlášení mimořádných událostí)		

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Regiony světa				
Z-9-3-01 - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	žák: - vymezí polohu pomocí zeměpisných souřadnic - podle mapy popíše členitost pobřeží, povrch, vodstvo, podnebné pásy, přírodní krajiny - určí závislost rozmístění obyvatelstva na přírodních podmínkách - popíše základní znaky obyvatelstva - popíše základní znaky hospodářství regionu (Afrika, Amerika, Atlantický oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	Světadíly, oceány, makroregiony světa (určující a porovnávací kritéria, jejich příměření charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti - Afrika, Amerika, Atlantický oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	Vo - kulturní a společenské poměry, státní zřízení, formy vlády P - přírodní poměry; hospodářská zvířata, zemědělské plodiny Čj - psaní velkých písmen v místních názvech Aj, Nj - správná výslovnost místních názvů M - procenění, porovnávání čísel, sestavování a čtení grafů a diagramů; základní statistiky F - vlastnosti vody (oceány) D - objevy, cestovatelé; vývoj státních celků v Evropě	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států				Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	žák: - na příkladu modelových států vysvětlí hlavní fyzickogeografické a socioekonomické znaky regionu - uvede základní problémy a hledá možnosti řešení (Afrika, Amerika, Atlantický oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	Modelové regiony světa (vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení - Afrika, Amerika, Atlantický oceán, Severní ledový oceán, Asie, Evropa)	OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium VMEGS1 - zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa, naši sousedé v Evropě, život v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů	Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich				

				VMEGS2 - evropské krajiny; státní a evropské symboly; životní styl Evropanů VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; mezinárodní organizace MKV1 - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik; základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě MKV2 - vztahy mezi kulturami; vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur MKV4 - multikulturalita současného světa; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; lidská práva EV1 - ekosystémy světa, jejich význam pro společnost EV2 - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ekosystémy).
--	--	--	--	--

			přírodní zdroje), jejich význam pro společnost EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; ochrana prostředí EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi)	
--	--	--	--	--

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Česká republika				
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Žák: - uvede na příkladech specifika místního regionu	Místní region (zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležité pro jeho další rozvoj)	Va - kulturní a společenské poměry, státní zřízení, formy vlády; úroveň české ekonomiky; rozdělení ČR na kraje P - přírodní poměry; hospodářská zvířata, zemědělská plodiny; ochrana přírody; ČHKO Čj - psaní velkých písmen v místních názvech M - procenta, porovnávání čísel, sestavování a čtení grafů a diagramů; základní statistiky	Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu				Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Žák: - určí geografickou polohu ČR z různých hledisek - vyhledá významná polohí a nížiny - vymezení podnebné oblasti - zařadí území ČR k úmořím - vyhledá na mapě hlavní toky a stojaté vody - orientuje se v rozmístění páních typů, analyzuje půdní druhy - na mapě vyhledá NP a CHKO, vysvětlí význam ochrany přírody - uveče trendy demografického vývoje - podle informačních zdrojů se orientuje ve struktuře obyvatelstva podle demografických ukazatelů - charakterizuje hospodářské a politické postavení ČR v Evropě i ve světě	Česká republika (zeměpisná poloha, členitost, přírodní poměry, rozmístění obyvatelstva, sídelní poměry, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady, hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu)	D - objevy, cestovatelé: historický vývoj na území ČR; historické členění ČR OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium VDO3 - obec jako základní jednotka samosprávy státu VDO4 - ČR jako demokratický stát VMEGS1 - naši sousedé v Evropě, místa, události a artefakty v okolí mající vztah k Evropě a světu; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů VMEGS2 - naše vlast a Evropa; státní a evropské symboly; životní styl Evropanů VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace; Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život obyvatele ČR; mezinárodní organizace MKV1 - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik – cizinců žijících v ČR; základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty	Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popisuje povrch a jeho členitost Z-9-6-03p uveče hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států				
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Žák: - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje, jejich přírodní podmínky, hospodářství, kulturní zajímavosti - uveče příklady spolupráce v euroregionech a pohraničních oblastech	Regiony České republiky (územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech)		Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

			vycházející z rozdílné zapojení lidí z odlišného kulturního prostředí mezi obyvatelé ČR MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české společnosti; projevy nesnášenlivosti MKV4 - multikulturalita současného světa: vzájemné obohacování kultur; komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem MKV5 - osobní odpovědnost za odstranění diskriminace a předpoklady větší etnickým skupinám; nekonzistentní život v multikulturní společnosti; zohlednění potřeb minoritních skupin; lidská práva EV1 - ekosystémy na území ČR, jejich změny vlivem činnosti člověka EV2 - základní podmínky života (vody, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje) - jejich využití a ochrana v ČR EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí; hospodaření s odpady; ochrana přírody
--	--	--	--

				a kulturních památek (příklady z okolí) FV4 - naše obec; náš životní styl; aktuální ekologické problémy; prostředí a jeho vliv na zdraví v různých částech ČR	
--	--	--	--	---	--

9. ročník					
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
Společenské a hospodářské prostředí					
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace	žák: - vysvětlí pojem přirozený přírůstek a objasní příčiny rozdílů ve světě - popíše hlavní důvody migrace a hlavní migrační proudy - vymezí znaky národa - charakterizuje znaky světových náboženství - na mapě ukáže rozšíření světových náboženství	Obyvatelstvo světa (základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky)	Vo - kulturní a společenské poměry, státní zřízení, formy vlády; bohatství a chudoba světa; mezinárodní organizace P - přírodní poměry (vliv na rozvoj hospodářství); hospodářská zvířata, zemědělské plodiny; ochrana přírody Čj - psaní zkratk organizací, cizích a přejatých slov Vk - výživa obyvatelstva	Z-9-4-02p uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel; vyhledej na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	žák: - popíše důvody nerovnoměrného osídlení Země - charakterizujte rozdíly mezi městským a venkovským osídlením	Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy (aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace)	Ch - stroviný a technologie zpracování M - grafy, diagramy, tabulky (data o obyvatelstvu a hospodářství); statistika		

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Žák: - dělí hospodářství do sektorů - uvede kritéria pro porovnání hospodářské vyspělosti zemí	Světové hospodářství (sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úroveň)	D - objevy: cestovatelé; průmyslová revoluce; památky OSV1 - cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovedností pro učení a studium VMEGS1 - život v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů VMEGS2 - život Evropanů, styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů VMEGS3 - kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace, Evropská unie; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince MKV1 - člověk jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR a Evropě MKV2 - vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování, konflikty vycházející z rozdílů MKV3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odmítání projevů nesnášenlivosti MKV4 - multikulturalita současného světa	
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Žák: - objasní pojem stát a vymenuje základní znaky - zhodnotí význam mezinárodních organizací - pojmenuje a na mapě světa ukáže ohniska konfliktů	Regionální společenské, politické a hospodářské útvary (porovnávací kritéria, národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace, hlavní a periferní hospodářské oblasti světa, politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států, geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska)		
Z-9-4-05 porovnává státy světa a významné integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků				
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické zájmy v konkrétních světových regionech				

				MKV5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti: lidská práva EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy) na životní prostředí: hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (právní řešení ochrany) EV4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje)	
Životní prostředí					
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín	Žák: - vysvětlí pojem krajinná sféra - vyjmenuje složky a popisuje vzájemné vztahy		Krajina (přírodní a společenské prostředí, typy krajín)	P - přírodní poměry (vliv na rozvoj hospodářství), ochrana přírody D - vliv přírodních podmínek na rozvoj společnosti Vo - globalizace EV1 - ekosystémy světa, jejich význam pro společnost; přírodní a kulturní krajina EV2 - základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje), jejich význam pro společnost EV3 - vliv hospodářství (zemědělství, průmyslu, dopravy)	Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Z-9-5-02p uvádí příklady přírodních a kulturních krajinných složek Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)					
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Žák: - popíše příčiny a podstatu globálních změn prostředí - vysvětlí pojem udržitelný rozvoj		Vztah přírody a společnosti (udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické		

		a environmentální problémy lidstva)	na životní prostředí, hospodaření s odpady; ochrana přírody a kulturních památek (právní řešení ochrany) EV 4 - nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje)	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace				
Z.9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Žák: – zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu a orientuje se dle světových stran	Cvičení a pozorování v terénu v místní krajině, geografické exkurze (orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu, jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů)	P - základy ekologie M - tvorba plánek, záznam pozorování a měření do tabulek a grafů OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV8 - komunikace v různých situacích OSV9 - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování	

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu jako procesy i výsledky duchovní činnosti umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce); umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimičky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**. Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činnosti s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředky pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspiraci k činnosti se stávají také literární a dramatická díla (divadlo, film), multimediální tvorba i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů, a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svěbytného prostředku komunikace,
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot,

- spoluuvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech. k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života,
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. V tomto oboru podněcujeme a rozvíjíme u žáků hudebně estetické vnímání světa. Cílem je, aby žáci kultivovali svůj hudební sluch a hlas, smysl pro rytmus. Svě schopnosti rozvíjeli různorodými aktivitami, učili se vystupovat před dětmi i dospělými. Neméně důležitý podíl zastiává náhled žáků do hudební kultury české i jiných národů.

Na druhém stupni směřuje vzdělávání v oboru hudební výchova k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností a k rozvoji žákovy celkové hudebnosti.

Obsahová, časová a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do 4 oblastí: **vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu; **instrumentální činnosti** – hra na hudební nástroje a jejich využití k reprodukci a produkci; **hudebně-pohybové činnosti** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty; **poslechové činnosti** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů a stylů.

Při výuce předmětu Hudební výchova se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Výuka probíhá na prvním i druhém stupni v kmenových třídách. K výuce je využívána dostupná audiovizuální technika a pestrá nabídka hudebních nástrojů. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Hudba je osvojována nejen při vyučování, ale i návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň celkem	6.	7.	8.	9.
1	1	1	1	1	5	1	1	1	1
									4
									9

Výchovné a vzdělávací strategie

Společné postupy uplatňované na úrovni předmětu Hudební výchova, jímž cíleně utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- snažíme se vést žáky k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu v jednotě, ale respektujeme, že žák zpívá na základě svých dispozic,
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činnosti nebo jejich výsledků,
- srozumitelně vysvětlujeme, co se mají žáci naučit, stanovujeme dílelčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu,
- vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací: k nalézání souvislosti mezi získanými poznatky a využití v praxi,
- vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky, aby na základě svých schopností a možností rozpoznávali v hudbě některé hudební znaky, hudební nástroje a odlišili některé druhy hudby,
- učíme žáky hodnotit svůj pokrok v hudební teorii, zvyšovat si důvěru ve své vlastní schopnosti,
- vedeme žáky k uvědomělému naslouchání druhým,
- vedeme žáky k řešení problémů a zadaných úkolů známým způsobem a ke hledání své cesty řešení,
- napomáháme žákům hledat možné cesty k pochopení hudebních forem, vedení je k toleranci hudby, které nerozumí.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k vědomému užívání správné hudební terminologie a symboliky,
- vedeme žáky ke kultivovanému, výstižnému a souvislému vyjadřování v souvislostech k danému tématu,
- vedeme žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, k improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem, překonávání překážek i vlastního ostychu, snaze posouvat se ve svém výkonu,
- rozvíjíme schopnost adekvátně komunikovat se svými spolužáky k danému tématu,
- učíme žáky prezentovat své hudební pokroky před třídou.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k práci v týmu, každý je plným členem pracovní skupiny, uvědoměle a s plným nasazením pracuje v roli, která mu byla přidělena, role ve skupině střídáme,
- vedeme žáky ke schopnosti adekvátně se vyjádřit k danému problému, kriticky hodnotit hudební problém,
- podporujeme, aby žáci ohleduplně naslouchali projevům ostatních, uvědomovali si odlišné hudební nadání ostatních,
- napomáháme žákům hledat spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávaného hudebním dílem,
- vedeme žáky k přemýšlení u poslechu hudby a formulování svých pocitů.

Kompetence občanské

- učíme žáky hodnotit svoji práci a práci ostatních, žáci jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat odlišnosti ostatních.
- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl,
- umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků,
- vedeme žáky k chování, které podporuje dobré vztahy,
- vedeme je k vzájemnému poznávání se v třídním kolektivu, ke kritickému posuzování uměleckého díla, k nacházení odlišností a chyb a hledání výhod těchto odlišností,
- učitel se podílí na utváření vztahu žáka k uměleckému dílu a umění ve společnosti,
- vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění.

Kompetence pracovní

- umožňujeme, nabádáme a motivujeme žáky k využívání jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře,
- rozvíjíme u žáků fantazii,
- vedeme žáky k vyjádření hudby estetickým pohybem,
- poskytujeme možnost žákům podílet se na organizaci hudebních soutěží v rámci třídy,
- vyzýváme žáky k tomu, aby se podíleli na sebehodnocení hudebních dovedností,
- vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů,
- vedeme žáky k vytváření pozitivního vztahu k hudební činnosti.

Kompetence digitální

- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebezprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů,
- seznamujeme žáky s návody a postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílech hudebních činností,
- nabízíme žákům možnost užívat a samostatně volit vhodné digitální hudební nástroje, aplikace či programy z dostupné nabídky pro řešení konkrétních úkolů při reprodukci, produkci i vlastním experimentování a hudební tvorbě individuální i skupinové,
- využíváme digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem (recipientem) a autorem (hudebním dítětem), umožňujeme žákovi vstupovat do této komunikace prostřednictvím zaznamenávání, sdílení i reprodukce hudby dostupnými digitálními technologiemi a vnímat sebe sama v roli poučeného posluchače i interpreta,
- vedeme žáky k respektování autorství a autorských práv u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů a k etickému jednání při interakci s těmito projekty v digitálním prostředí uváděním příkladů z hudební produkce a showbiznyso i běžného života hudebního konzumenta.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nejméně 10 písní (písňe lidové i umělé, písňe současných skladatelů pro děti) - správně dýchá, zřetelně vyslovuje, uvolněně zpívá - texty písní zná z paměti	Vokální činnosti, nácvik písní - osvojování nových písní, správné tvoření tónu, správná výslovnost (otevírání úst, brumendo, neurčitý vokál), uvolňovací cviky, zásady hlasové hygieny, intonační a rytmické schopnosti - sjednocení hlasového rozsahu (c1-a1), zpěv skupiny s oporou učitelova hlasu nebo melodického nástroje.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebehpojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, tvořivost) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti, lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy	HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Hudební rytmus písně ve 2/4, 3/4 taktu, intonace, vokální hry s rytmickou a melodickou ozvěnou i při rytmizaci a melodizaci slov a krátkých textů.		HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Žák: - technicky správně používá jednoduché nástroje Orffova instrumentáře - podle svých možností předvede hru na triangl, zvonkohru, případně některé tradiční hudební nástroje	Instrumentální činnosti jednoduché nástroje Orffova instrumentáře, improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu nebo pohybu.	VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Žák: - doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pískáním, luskáním, podupy - pochoďuje na počítání, se zpěvem a podle hudby - rozlišuje hudbu mírnou a ráznou - rozliší pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoké a hluboké tóny, stoupavá a klesavá melodie	Hudebně polybové činnosti hudebně polybové hry, prvky hry na tělo do rytmu nebo jako doprovod, pochod, pochod se zpěvem ukolébavka, různé druhy chůze s hudebním doprovodem, polybové reakce na hudbu, improvizovaný pohyb na poslouchanou hudbu, správné držení těla.	MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa FV4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora	HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Žák: - rozliší tón a zvuk, rozlišuje některé kvality tónů - rozlišuje hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem; pomalu – rychle, vesele – smutně	Poslechové činnosti poslech hudebních skladeb různých žánrů, výchova k toleranci různých žánrů, fanfáry, ukolébavky, hymna ČR, rozlišování tónů, zvuků, mluveného hlasu, zpěvních hlasů, nejnámější hudební nástroje.	Čj - správná výslovnost, recitace, dýchání Aj - zpěv jednoduchých písní v cizím jazyce Tv - správné držení těla, chůze Čj - porozumění textu, rozvoj slovní zásoby, správná artikulace (jazykolamy), básničky říkadla, tvorba vlastních textů Tv - pohyb v doprovodu hudby, pantomima	HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně	Žák: - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, - rozpozná v proudu znějící hudby flétnu, klavír, housle			- pozorně vnímá jednoduché skladby

	- rozpozná mužský, ženský a dětský hlas - rozpozná zpěv sólisty a sboru - pozná státní hymnu - odlišuje pochod, ukolébavku		Prv - část lidského těla, zvířata a rostliny v písničkách, l'ámoce a l'etikonoe - tematické písně Vv - zachycení vlastností hudby (dynamika, ...), vyjádření prožitků, Př - výroba vlastních netradičních nástrojů Inf - využití robotických hraček při poznávání lidových písní, hudebních nástrojů	
--	--	--	--	--

2. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	Žák: - zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase nejméně 15 písní (písně lidové i písně současných skladatelů pro děti) - při zpěvu správně dýchá - zazpívá dle svých dispozic se spolužáky kánon - při zpěvu reaguje na předehru, mezíhru, dohru - reaguje na dirigenta (dynamika, tempo) - pozná a napíše houslový klíč	Vokální činnosti osvojování nových písní, kánon, zpěv sólo, skupiny, správná artikulace, vyrovnávání vokálů, měkké nasazení, hlavový tón, opora bránice, pěvecké dýchání, hlasová hygiena, sjednocování hlasového rozsahu c1-1h, funkce rozezpívání, praktické provádění rozezpívání, ozvěna, vzestupná a sestupná řada na různé texty, trojzvuk, hudební dialog, dynamika, tempo, reakce na dirigenta, stoupání a klesání melodie.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, tvořivosti) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální	HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

	– seznámí se s notami požadovaných hodnot (dokáže vyhledat v zápisu)	Záznam vokální hudby notová osnova, houslový klíč, nota čtvrtěová, osminová a půlová, pomlka čtvrtěová a osminová.	OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - výtleská rytmus textů	Instrumentální činnosti rytmická cvičení, rytmižace textů, práce s dětským instrumentálem a improvizovanými nástroji.	VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS3 - kulturní a historické dědictví	HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmižaci říkadla i při zpěvu
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	žák: - vhodně použije dětský instrumentál a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmižaci textu, sborové recitaci, vlastnímu zpěvu		MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	žák: - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje stoupání a klesání melodie a její ukončení, pohybové vyjádření tempa, dynamiky a emocionálního zážitku z hudby	Hudebně pohybové činnosti hra na tělo, vřesťupná a sestupná fúda, pohybové vyjádření hudebního výrazu a nálady (tempo, dynamika), prvky tanečního pohybu držení ve dvojici, chůze ve 3/4 taktu.	MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa	HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05 rolišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	žák: - rozlišuje jednotlivé kvality tónů (délka, síla, barva, výška)	Poslechové činnosti poslechové skladby, lidová píseň a píseň vytvořená skladatelem, písně pro děti, populární písně pro děti, poslech dětského sboru s doprovodem, ukázka práce dirigenta, tolerance k různým hudebním žánrům,	EV4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora	HV-3-1-05p roliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální	žák: - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální, rozpozná		Čj - porozumění textu, rozvoj slovní zásoby, správná artikulace	- pozorně vnímá jednoduché skladby

a vokálně	- v proudu znějící hudby již známé hudební nástroje - pozná státní hymnu a umí se u ní chovat - dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázkky různých žánrů	hudební nástroje a jejich poslech.	<i>Útvaroklany), básničky říkadla, tvorba vlastních textů</i> <i>Aj - zpěv jednoduchých písní v cizím jazyce</i> <i>Tv - pohybové hry v doprovodu hudby, pantomima</i> <i>Prv - části lidského těla, zvířata a rostliny v písních, svátky Vánoce a Velikonoce - tematické písně, písně spojené s naším krajem</i> <i>Vv - zachycení vlastností hudby (dynamika), vyjádření prožitků</i> <i>Př - výroba vlastních netradičních nástrojů, modely hudebních nástrojů, not</i> <i>Inf - využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, dělek not a pomlk</i>	
-----------	---	------------------------------------	--	--

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-3-1-01 zpívá v jednohlase	žák: - zpívá podle svých možností jednohlasou píseň, správně intonuje, udržuje rytmus - podle vzoru interpretuje jednohlasou jednohlasou píseň	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev, správné dýchání v pauze mezi frázemi, zřetelná výslovnost, nasazení a tvorba tónu, intonace,	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent)	HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

	- využívá správných pěveckých návyků. - zpívá uvolněně, správně vyslovuje	dotržování rytmu, hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu.		OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnosti nápadů, originality, tvořivosti) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální OSV9 - rozvoj dovednosti pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS3 - kulturní a historické dědictví	HIV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty a písně - vytleská rytmické schéma	Hudební rytmus vytleskání rytmu písní, říkadel, slov, realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu, hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď), záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, linka, nota jako grafický znak pro tón, vlastnosti tónů - délka.		MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa EV4 - inspirace přírodou	HIV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Žák: - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodu zpěvu - rytmicky doprovází spolužáky - umí pojmenovat jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti hra na nástroje z Orffova instrumentáře, hra melodie, rytmického doprovodu hra na tělo			
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Žák: - pohybuje se v rytmu znějící hudby - předvede dirigování v 2/4 a 3/4 taktu - předvede jednoduché taneční kroky - pohybem znázorní klesající a stoupající melodii - improvizuje na reprodukcovanou hudbu	Hudební pohybové činnosti taktování, pohybový doprovod hudby 2/4 a 3/4 takt, taneční hry se zpěvem (dvoudobá chůze, pochod), jednoduché lidové tance, pohybové znázornění stoupavé a klesající melodie, pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků,			

			orientace v prostoru (utváření pohybové paměti), reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách.	MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	žák: - vyjmenuje a popíše vlastnosti tónu - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v hudbě		Poslechové činnosti vlastnosti tónů (délka, síla, barva, výška), rytmické a dynamické změny v hudbě, hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka atd.).	Čj - hudebnění básně, říkanky, metodizace slov, lidové zvyky v obdobi Velikonoce a Vánoce M - délky not, pomlky, takt Aj - zpěv písní v cizím jazyce Pě - výroba dekorací k ročním obdobím, Vánoce, Velikonoce, modelování not, houslový klíč Tv - správné držení těla, koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo Prv - státní hymna, misioni zpyky a tradice Vv - zobrazení hudebních nástrojů, not Inf - využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délek not a pomlky	HV-3-1-05p roliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	žák: - odliší hru hudebního nástroje od lidského hlasu - pojmenuje hudební nástroje, rozdělí je do skupin podle způsobu hry - pozná zvuk některých hudebních nástrojů - vyjádří svůj názor na přehranou hudbu - ovládá slova a melodii české hymny		hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroje, (dechové, strunné, bicí) Česká hymna.	- pozorně vnímá jednoduché skladby	

4. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák: - rozvíjí pěvecké dovednosti - zpívá podle svých možností jednohlasou píseň v durových i mollových tóninách - pozná dvojhlasý zpěv, zvládá základy dvojhlasu - správně a čistě intonuje, udržuje rytmus, frázuje - využívá správných pěveckých návyků, hospodář s dechem - zpívá uvolněně, správně vyslovuje	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev, správné dýchání v pauze mezi frázemi, zřetelná výslovnost, nasazení a tvorba tónu, intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň), dodržování rytmu, hlasová hygiena, hlasová a dechová cvičení, rozšiřování hlasového rozsahu, dvojhlas a vícehlas (prodléva, lidový dvojhlas).	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nezdáří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnosti nápadů, originality, tvorivost) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.)	HV-5-1-01p zpívá písni v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Žák: - podle svých možností, schopností a dovedností zazpívá, předvede nebo zatančí jednoduchou melodii nebo píseň podle rytmického zápisu nebo podle not - rytmicky zaznamenaná melodii, pozná dobu trvání tónu a pomlky - přečte jednoduchý notový zápis	záznam instrumentální hudby (notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrtová, osminová, pomlky, čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů.	OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS3 - kulturní a historické dědictví	HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební	Žák: - hraje jednoduché melodie na	Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje,		HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje

nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	nástroje z Orffova instrumentáře nebo na zobcovou flétnu - hudebními nástroji doprovodí zpěv spolužáků - zvládá doprovod ve 2/4 a 3/4 taktu - vytvoří předebru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.)	reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. hudební improvizace, rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu, ostinální doprovod zpěvu spolužáků, experimentování v hudebních webových aplikacích	MKV1 – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur – písňe) MKV4 - multikulturalita dnešního světa	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	žák: - určí hudební formu - pojmenuje národní hudební skladatele	Hudební styly a žánry, hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod., národní hudební skladatelé.	EV4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora	
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předebrý, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	žák: - rozpozná doprovod, předvěti, závěti - dle svých možností tvoří jednoduché předebrý, mezihry, dohry - předvede základní improvizace	Rytmizace, melodizace, hudební improvizace, doprovod, předvěti, závěti, tvorba předehry, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písňe, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva).		
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	žák: - vyjmenuje a popíše vlastnosti tónu - soustředí se na poslech skladeb - vnímá a označí hudební výrazové prostředky v poslouchané hudbě - emocionálně vnímá uklidnění	Poslechové činnosti vlastností tónů (delka, síla, barva, výška), hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva, dynamika), vztahy mezi tóny - akord, poslech známých skladeb národních autorů.	IV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáři s dechem při interpretaci písní řazování	

	hudby a její gradaci - vnímá náladu skladby - pozná některé známé skladby národních autorů - pozná základní hudební nástroje - vyhledá hudební ukázky na Internetu	Hudební nástroje (ukázky hry, rozdělení do skupin).		
HV-5-I-07 ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	žák: - pohybově ztvárňuje hudbu - reaguje na hudbu pohybem tancem, gesty - využije prostor k pohybu - předvede základní taneční kroky	Hudebně pohybové činnosti - taktování - pohybový doprovod hudby 2/4 a 3/4 a 4/4 takt - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby (přisavný krok) - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru (utváření pohybové paměti) - reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	<i>Čj - lidová slovesnost, správná výslovnost, rytmičace v básních</i> <i>M - délky not, pomlky, takt</i> <i>Aj - zpěv písní v cizím jazyce</i> <i>Tv - správné držení těla, dýchání; koordinace pohybů, tance; rytmická cvičení, hra na tělo</i> <i>Př - téma přírody, ročních období, domácích zvířat v písních</i> <i>Vl - státní hymna, hudba spojená s určitým místem naší země</i> <i>Vv - zobrazení hudebních nástrojů, not</i> <i>Pě - výrobky z přirodám</i> <i>Inf - využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, dělek not a pomlky, hudebních skladatelů a jejich děl</i>	HV-5-I-02p, HV-5-I-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák: - zazpívá na základě získaných dovedností a svých schopností jednohlasou i dvouhlasou píseň - zaměřuje se na zlepšení čistoty intonace - při zpěvu používá dynamiku hlasu - umí správně rozložit dýchání - frázuje	Vokální činnosti upevnění a automatizace návyků spojených se zpěvem správné dýchání v pauze mezi frázemi nasazení a tvorba tónu, vázání tónů intonace diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupň, volné nástupy V/III. a spodního V. stupně apod.) hlasová hygiena hlasová a dechová cvičení rozšiřování hlasového rozsahu	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, tvořivost) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální OSV9 - rozvoj dovednosti pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS3 - kulturní a historické dědictví	HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Žák: - podle svých možností, schopností a dovedností zazpívá, předvede nebo zatančí jednoduchou melodii nebo píseň podle rytmického zápisu nebo podle not - rytmicky zaznameneá melodii - pozná dobu trvání tónu a pomlky - přečte jednoduchý notový zápis	Záznam instrumentální hudby (notová osnová, houslový klíč, nota, takt, taktová čára, repetice,) nota celá, půlová, čtvrtková, osminová, pomlky čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby využití notačních programů		HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých	Žák: hraje jednoduché melodie na nástroje z Orffova instrumentáře nebo na	Instrumentální činnosti hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova		HV-5-1-03p doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje

motivů skladeb a písní	- zobcovou flétnu - hudební nástroj doprovodu zpěv spolužáků - rozumi rytmickým schémátům - zvládá doprovod ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - vytvoří předehru, mezihru či dohru k vybrané písni za pomoci dostupných hudebních nástrojů či za pomoci dostupných hudebních aplikací (WebAudio Drum Machine, Music Maker Jam aj.)	instrumentáče, zobcových fléten, keyboardů apod. hudební improvizace rytmické doprovody ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu ostinální doprovod zpěvu spolužáků experimentování v hudebních webových aplikacích	MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	žák: - určí hudební formu - popíše v hudbě jednoduchou písňovou formu	hudební styly a žánry jednoduchá písňová forma (a - b; b - a) hudební styly a žánry hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace interpretace hudby (slovní vyjádření jaká je to hudba a proč je taková)	EY4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora MV5 - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince	
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	žák: - rozpozná doprovod, předehru, závěti - dle svých možností tvoří jednoduché předehry, mezihry, dohry - předvede základní improvizace	rytmizace, melodizace, hudební improvizace doprovod, předehry, závěti tvorba předehry, mezihry a dohry s využitím tónového materiálu písně instrumentální melodie (členění a zápis rytmického schématu písně - nota celá, půlová, čtvrtková, osminová, pomlky, takty) hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu ostinato, prodléva)	Př - hlasové nástroje, hlasová hygiena V1 - hudební žánry typické pro různé historické období: hudba spojená s určitým místem naší země, státní hymna Čj - lidová slovesnost, správná výslovnost, literární žánry v hudbě M - délky not, pomlky, takt Aj - zpěv písní v cizím jazyce	

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků	žák: - slyší rozdíl mezi lidovou hudbou, symfonickým orchestrem, rockovou kapelou - seznámí se s hudebními skladateli a jejich nejznámějšími hudebními díly - vnímá náladu skladby - vyhledá hudební ukázky na Internetu	Poslechové činnosti pochoď, polka, valčík, menuet lidová hudba symfonický orchestr hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální lidský hlas a hudební nástroj čeští a evropští hudební skladatelé	<i>Tv - správné držení těla, dýchání, koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, dirigování, hra na tělo</i> <i>VV - zachycení vlastností hudby (dynamika), vyjádření prázitků</i> <i>Pě - výroba vlastních netradičních hudebních nástrojů</i> <i>Inf - využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, dělek not a pomůk, hudebních skladačů a jejich děl, vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace</i>	HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodáří s dechem při interpretaci písní frázování
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	žák: - pozná a zatančí lidové tance polka, valčík, mazurka - pohybově ztvárňuje hudbu - reaguje na hudbu pohybem tancem, gesty - využije prostor k pohybu	Hudebně pohybové činnosti lidové tance polka, valčík, mazurka pohybový doprovod hudby 2/4 a 3/4 a 4/4 takt taneční hry se zpěvem orientace v prostoru (utváření pohybové paměti) reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách		HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	žák: - nasadí tón, správně dýchá - odhadne správnou hlasitost zpěvu - omezí hlasový projev při nachlazení - zpívá dle individuálních dispozic v jednohlase, lidovém dvojhlase	Vokální činnosti pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu rozezpívání a hlasová hygiena zpěv lidových, folkových a umělých písní intonační cvičení, vzestupná a sestupná řada tónů, intonace ve stupnicích dur a moll. Rozsah h – c2.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent)	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase,	- dbá na správné držení těla při zpěvu - využívá své schopnosti při intonačních cvičeních v durových tóninách - zazpívá dvojhlas, kánon	Dvojhlas - nad prodlévou ostinátum, lidový v tercích kánon	OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnosti nápadů, originality, tvořivosti) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální; schopnost prezentovat vlastní referát OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS2 - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individualní zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik	HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	žák: - předvede doprovod jednoduché písně na Orffovy nástroje - Zopakuje rytmicky předvedený motiv - Dokáže tleskáním, dupáním doprovázet píseň - Poznává hudební nástroje, rozdělí je do nadřazených skupin - umí povypřávet o základních hudebních nástrojích - orientuje se v uskupení symfonického orchestru - určí, zapíše a pojmenuje jednotlivé tóny stupnice C dur	Instrumentální činnosti Hra na hudební nástroje, nástrojová reprodukce melodií (jednoduché skladby), známé písně Hra a tvorba doprovodu s využitím Orffova instrumentálu Rozdělení hudebních nástrojů do nadřazených skupin Symfonický orchestr Rytmický doprovod - hra na tělo Rytmické ozvěny, rytmické hádanky Rytmické hudební formy (pochod, polka, valčík) Záznam hudby - stupnice C dur (orientace v základních tónech stupnice)		HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudební pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti	žák: - pohybem vyjadřuje pochodový, polkový, valčíkový a mazurkový rytmus - pohybově vyjadř kontrast, dynamiku, tempo a gradaci sklady nebo písně	Hudebně pohybové činnosti Pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových		- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu - rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- dokáže taktovat 2/4 a 3/4 takt - vyjadřuje pohybem obsah písně - žák zaznamená hudební aktivitu spolužáků - tanec, zpěv - orientuje se v prostoru	hrách. Záznam hudebních aktivit pomocí dostupných zařízení a aplikací.	MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa EV4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora MV5 - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince	- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	žák: - rozpozná délku, sílu, barvu a výšku tónu. - rozliší stupnici dur a moll. - Odliší 2/4, 3/4, 4/4 - zaznamená do notové osnovy jednotlivé taktů, dopočítá doby, doplní noty dle jejich délek - ovládá použití pomlky, dokáže je použít při vytváření taktů - předvede variaci na známou lidovou píseň. - Určí zvýšení a snížení tónu.	vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva), intervaly, pomlky, Takt - 2/4, 3/4, 4/4 - zápis do notové osnovy, počítání dob do jednotlivých taktů, posuvky (křížek, béčko, odrážka).	<i>Tv - spírávné držení těla, koordinace pohybů, dýchání, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo</i> <i>P - hlasové ústrojí, hlasová hygiena Aj - zpěv písní v cizím jazyce D - hudební nástroje v období starověku Z - téma vody v hudbě Čj - lidová slovesnost - pohádky, pověsti, literární žánry v hudbě M - zaznamenávání hudby, stupnice, intervally</i>	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	žák: - formuluje názory, popisuje dojmy, mluví o hudbě - aktivně poslouchá hudbu - pozná vybrané skladby a určí autora - sluchem pozná a pojmenuje nástroje z ukázky - samostatně prezentuje zadaná témata	Poslechové činnosti ukázky hudebních nástrojů, vybraní hudební skladatelé a jejich díla, hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi.		

				<i>Inf - využití robotických hraček a výukových programů při poznávání hudebních nástrojů, not, délky not a poměrů, hudebních skladebních a jejich částí, vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě hudby</i>	
--	--	--	--	---	--

7. ročník					
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	žák: - využívá správné pěvecké návyky - ovládá zásady hlasové hygieny - vnímá nastalé hlasové změny a šetří hlas - zpívá podle individuálních dispozic - intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, kánonu, vícehlase - orientuje se v jednoduchém notovém záznamu	Vokální činnosti lidové, folkové a umělé písně (dynamika, melodie, rytmus), rozsah a - f, stupňovité postupy dur - moll, dvojhlas - protipohybem, hlasová hygiena, práce s hlasem, šetrné zacházení, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasy a jednohlasy zpěv.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebezpojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, tvořivost) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální; schopnost prezentovat vlastní referát	HV-9-1-01 p doprovází písně pomocí ostnata	
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase				HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně	
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	žák: - pohybem reaguje na znějící hudbu - s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků, - pozná jednotlivé lidové tance	Hudebně pohybové činnosti pohybový doprovod znějící hudby, takování, taneční kroky, orientace v prostoru, Záznam hudebních aktivit pomocí	OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.)		

	(polka, valčík, mazurka, furiant, odzemek atd.) - zaznamená hudební aktivitu a použije záznam pro další činnosti	dostupných zařízení a aplikaci, prezentace aktivity.	OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropští hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS2 - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa EV4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora MV5 - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Žák: - zná rozdíl mezi lidovou a uměleckou písní, uvede příklady - rozpozná vícehlas od jednohlasu - chápe pojmy vokální, instrumentální - vysvětlí hudební formy oratorium, fuga, koncert - rozumí pojmu sonátová forma	píseň lidová a umělká, zpěvní hlasy, hlasová hygiena, oratorium, fuga, koncert, sonátová forma, pojmy vokální, instrumentální, polyfonie.	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Žák: - aktivně poslouchá hudbu - pozná muzikál, operetu, operu - při poslechu využívá získané zkušenosti - charakterizuje jednohlasou a vícehlasou skladbu - spojuje poslech s instrumentální pohybovou činností - pojmenuje současné a minulé nosiče hudby - pozná a pojmenuje přístroje k přehrávání hudby - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt - pracuje s hudební složkou - samostatně prezentuje zadaná témata	Poslechová činnost muzikál, opereta, opera, národní školy baroko (rozvoj vícehlasu), výběr poslechových skladeb různých období, komorní hudby, hudební nosiče, přístroje k přehrávání hudby. Interpretace hudby v projektu - hudební film, videoklíp, muzikál.	

				Tv - správné držení těla, dýchání, koordinace pohybů, tanec, rytmická cvičení, hra na tělo P - hlasové ústrojí, hlasová hygiena, období mutace, lidské zlovyky, závislosti D - hudební žánry typické pro různá historická období, hudba duchovní a světská Vo - národní tradice, zvyky, kultura Vz - zdravý životní styl F - hudební nosiče - záznam zvuku Čj - lidová slovesnost, lidové písně, tanec, poezie a hudba Aj - zpěv písní v cizím jazyce, porovnání textu, výslovnost Nj - zpěv písní v cizím jazyce Z - hudba a tanec dle různých etnik Inf - vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě hudby
--	--	--	--	---

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a hlasové hygieně - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně, jednoblasé a vícehlasé písně - rozliší durovou a mollovou stupnici a tóninu - seznámí se s charakteristickými prvky písní z oblasti jazzové hudby, rock n' rollu a country hudby atd. - aktivně pracuje s grafickým záznamem písně - při hudebních aktivitách využívá elektronické hudební nástroje, zaznamenává pomocí dostupných technologií	Vokální činnosti rozšiřování hlasového rozsahu pomocí hlasových cvičení (g - f ₂), zpěv lidových a umělých písní, tematické písně k jednotlivým žánrům, rytmická cvičení, orientace v notovém záznamu, zachycení jednoduchého rytmu, písně pomocí grafického záznamu, stupňovité postupy dur - moll, hlasová hygiena, práce s hlasem, šetrné zacházení, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její naprawy, mutace. Výběr nebo tvorba doprovodu, volba vhodné aplikace nebo hudebního programu.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průžnost nápadů, originality, tvořivost) OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, sdělování verbální i neverbální; schopnost prezentovat vlastní referát OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu	HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednoblasé i vícehlasé				
HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k posilované hudbě	Žák: - vyjadřuje různé taneční rytmy pohybem. - orientuje se v prostoru	Hudebně pohybové činnosti taneční kroky, rock n' roll, pohybové reakce na změny hudby.	VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS2 - lymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) VMEGS3 - kulturní a historické dědictví	
HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	Žák: - rozpozná jednotlivé žánry moderní hudby - chápe rozdíly mezi hudebními žánry	Poslechové činnosti Vývoj moderní hudby 20. století žánry, jazz, reggae, spirituál, swing.		

	– časově zařadí jednotlivé žánry	rock'n'roll, country, rocková hudba, punk, grunge, metal, elektronická hudba, taneční hudba, známí interpreti a hudební skupiny. Filmová hudba, videoklip, předlohy, inspirace.	MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturarita dnešního světa EV4 - inspirace přírodou MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora MV5 - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince MV6 - pokus o vlastní tvorbu <i>Tv - správné dýchání těla, dýchání, koordinace pohybu, taneční hudba, rytmická cvičení, hra na tělo</i> P - hlasové ústrojí, hlasová hygiena D - hudební žánry moderní hudby, vývoj hudby v jednotlivých historických obdobích Z - moderní hudba v ČR	
HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Žák: - uvede příklady interpretů a hudebních skupin - zná základní informace o hudebních skupinách a interpretech - uvede příklady písní k jednotlivým hudebním žánrům - Seznámení se s vybranými skladbami - v digitálním prostředí vyhledá multimediální umělecký projekt - popíše zastoupené druhy umění - samostatně prezentuje zadaná témata			

				Čj - texty v hudbě, renesance, baroko, klasicismus, romantismus v hudbě Va - lidská práva - africká hudba jako základy jazzu AJ - zpěv písní v cizím jazyce, porozumění textu, výslovnost Nj - zpěv písní v cizím jazyce Vv - umělecké směry 20. století Inf - vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě a tvorbě hudby
--	--	--	--	---

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu a hlasové hygieně - zpívá podle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně, jednohlasě a vícehlasě - vnímá své pěvecké schopnosti a možnosti zlepšení - při hudebních aktivitách využívá elektronické hudební nástroje, zaznamenává pomocí dostupných technologií	Vokální činnosti reflexe vokálního projevu, vokální sebehodnocení, možnosti zlepšení, zpěv písní od současných autorů (různé žánry). Tvorba rytmického doprovodu, volba vhodné aplikace nebo hudebního programu.	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent) OSV5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (průznosti nápadů, originality, tvořivosti)	HV-9-1-01 p doprovází písně pomocí ostinata
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasě i vícehlasě				HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	žák: - spojuje poslech a pěvecký projev s hudebně-pohybovou činností - reprodukuje pohyby prováděné při tanci nebo pohybových hrách - rozpozná některé z tanců různých stylových období - zvolí vhodný typ hudebně-pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybové činnosti prolínání do vokálních i poslechových činností, orientace v prostoru, improvizace pohybu, taneční kroky, pohybové reakce na různé hudební žánry.	OSV8 - řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč sdělování verbální i neverbální OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci (společný doprovod písně apod.) OSV11 - respektování názoru druhých na hudbu VMEGS1 - evropská hudební skladatelé a interpreti; lidové písně, zvyky a tradice národů Evropy VMEGS2 - hymny evropských států, styl života Evropanů (hudba, tance) VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, člověk jako součást etnika, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV2 - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur - písně) MKV4 - multikulturalita dnešního světa EV4 - inspirace přírodou
HV-9-1-05 orientuje se v proudů znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	žák: - prokáže znalost dějin hudby - najde rozdíly mezi jednotlivými uměleckými slohy a pojmenuje jejich hlavní znaky - pozná důležité osobnosti v oblasti hudby, má informace o jejich životě a díle - slovně komentuje hudební dílo a uvádí svůj názor - samostatně prezentuje zadaná témata	Poslechové činnosti Historie hudby pravěk a starověk, gotika, gregoriánský chorál, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, záruční notace, velikání české i světové hudby, vývoj a užití hudebních nástrojů, vývoj symfonického orchestru.	
HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	žák: - chápe propojení hudby v různých obdobích s dalšími druhy umění - uvědomuje si použití hudby jako komunikačního prostředku	Spojitosť hudby a jiných druhů umění, umělecké slohy, znaky jednotlivých slohů v hudbě, vztahy v hudbě, člověk a hudební dílo, hudba a ostatní druhy umění, tvorba vlastního úsudku. Legální a nelegální stahování	

	- vnímá hudbu jako součást kulturní vzdelanosti - uvědomuje si kulturní dědictví - vyjadří svůj názor - vyhledává v digitálním prostředí hudební díla, která jsou východiskem pro projekty - zachování bezpečnosti a osobních údajů, respektuje autorská práva	hudby, autorská práva, copyright, vhodné a nevhodné použití hudby.	MV4 - výrazové prostředky v hudbě, identifikace názorů autora MV5 - vliv médií na kulturu, role médií v životě jedince MV6 - pokus o vlastní tvorbu <i>Tv</i> - správné dýchání těla, dýchání, koordinace pohybů, rytmická cvičení, hra na tělo <i>D</i> - vývoj hudby v jednotlivých historických obdobích, hudba duchovní a světská <i>Z</i> - téma náboženství v hudbě <i>Čj</i> - současná hudba <i>AJ</i> - zpěv písní v cizím jazyce, porozumění textu, výslovnost <i>Nj</i> - zpěv písní v cizím jazyce <i>Vv</i> - umělecké směry 20. století <i>Inf</i> - vyhledávání a zpracování dat, tvorba prezentace, využití aplikací určených k zaznamenání a úpravě a tvorbě hudby	
--	---	--	---	--

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace. V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčí činnosti (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Učivo je rozděleno do tří oblastí:

Rozvíjení smyslové citlivosti – obsahem této oblasti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Uplatňování subjektivity – v této oblasti jde o činnosti vedoucí k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Ověřování komunikačních účinků – tato oblast je zaměřena na činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Během výuky vyučovacího předmětu výtvarná výchova pracuje žáci samostatně nebo ve skupinkách s vizuálně obraznými znakovými systémy, rozvíjejí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity, přistupují k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápou ho jako způsob poznání a komunikace. Užívají různé umělecké vyjadřovací prostředky včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií. Výuka probíhá na prvním i druhém stupni v kmenové třídě. Využívána je i práce v pléneru. Žáci se účastní také výstav a exkurzí.

Během výuky předmětu Výtvarná výchova se zaměřujeme také na vybrané okruhy průřezových témat Osobní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročních									
1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň celkem	6.	7.	8.	9.
1	1	1	2	2	7	2	1	1	1
									5
									12

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Výtvarná výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a k řešení výtvarných problémů,
- vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření,
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost,
- využíváme kladné hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost,
- vedeme žáky k zaujmutí a vyjádření svého postoje k vizuálně obraznému vyjádření,
- s pomocí učitele si žáci vytvářejí takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení,
- vedeme žáky k poznání vlastních pokroků a při konečném výstupu ke schopnosti zpětně si uvědomit problémy související s realizací zadané úlohy.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů,
- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek,
- vedeme žáky ke schopnosti samostatně kombinovat vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření, k přemýšlení o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti,
- dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních názorů),
- vedeme žáky k zapojení do diskuse, vyjádření svého názoru, k jeho obhajobě vhodnou formou a k tolerování názoru druhých.

Kompetence sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru,
- podle potřeby žákům pomáháme,
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch,
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků,
- vedeme žáky ke kolegiální pomoci,
- vedeme žáky k tvůrčí práci ve skupině, k respektování pravidel při práci v týmu,
- vedeme žáky k respektování různorodosti téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnosti alternativního přístupu.

Kompetence občanské

- pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům,
- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů,
- učíme žáky chápat a respektovat estetické požadavky na životní prostředí,
- učíme žáky respektovat názor druhých,
- učíme žáky prezentovat své práce,
- vedeme žáky k účasti ve výtvarných soutěžích.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržení vymezených pravidel,
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení,
- požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů,
- vedeme žáky k samostatnému užívání různých vizuálně obrazných technik,
- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi,
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k manuálnímu činnosti,
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení,
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace,
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák: - pozná základní barvy, pozná barvy světlé, tmavé, husté, řídké - uchytí správně štetec, tužku, pastelku - kreslí odlehčenou rukou v lineárních kresbách - nebojí se míchat barvy - přizpůsobí kresbu (malbu) velikosti výkresu - vyřeší přiměřené úkoly v plošných i prostorových pracích - použije jednoduché rytmické řešení plochy - dokáže pečlivě vybarvit plochu	Hra s barvou (základní barvy, míchání barev, teplé a studené barvy, husté a řídké barvy) Zapouštění, rozpijení a rozfoukávání barev Prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, světlost a barevná kvalita barev) Kresba (tužkou a pastelky) a malba (vodové a temperové barvy) Rytmické řazení a opakování prvků a barev Prostorová tvorba (modelování, tvoření s papírem, předměty)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality <i>M - geometrické tvary, prvky</i> <i>Prv - rozmanitost přirodin a barev</i>	VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich	Žák: - tvoří na základě vlastních prožitků - zachycuje svět kolem sebe - rozezná rozdíl mezi lineární kresbou a prostorovou	Hračka, loutka, maňásek Práce s přírodními materiály Odkovávání, frotáž, reliéf	Čj - komunikace a slohová výchova Př - práce s různými materiály; modelování	VV-3-1-02p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti,

kombinace	tvorbou - modeluje jednoduché objekty v prostoru - seskupuje a kombinuje přírodní a umělé materiály	Pozorování změn přírody, barevné vyjádření	<i>Prv - rozmanitost přírody, lidé kolem nás, místo - kde žijeme</i> EV4 - inspirace přírodou	prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Žák: - pozoruje události kolem sebe - vnímá okolní svět různými smysly - volí vhodné výtvarné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - ovládá výtvarné techniky zapouštění, míchání, rozpijení, roztoukávání, kresba, malba - experimentuje s různými materiály a nástroji - uplatňuje svou fantazii		Čj - inspirace četbou Hv - vyjádření pocitů, emocí z knihy Prv - příroda, lidé, životní prostředí	VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišně interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Žák: - maluje a kreslí tematikou práci - vlastními slovy definuje pojem ilustrace - pokusí se o vlastní ilustraci k literárnímu textu - seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění (např. ilustrátoři dětských knih) - rozlišuje pojmy loutky x hračka	Ilustrace knihy, komiks (ukázky práce nejznámějších ilustrátorů dětských knih, vyjádření vlastního názoru, pokus o vlastní tvorbu)	Čj - ilustrace literárních textů Hv - ilustrace k písni MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Žák: - prezentuje své počty - hodnotí a porovnává svou práci s ostatními - podle svých schopností prezentuje výsledky své tvorby - pomáhá s výzdobou třídy - vytváří dobrou pracovní atmosféru, raduje se - úspěšně vykonané práce - snaží se pomoci druhým - má radost ze společné práce	Zhodnocení vlastní práce Skupinová práce, výzdoba třídy	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebeпоjetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV7 - chování podporující dobré vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	VV-3-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
--	---	--	---	--

2. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák: - pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií - graficky zaznamená pohyb (kružnice, ovály, svíslé, vodorovné a šikmé čáry) - využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami	Hra s barvou (barevný kontrast, harmonie světlé a tmavé barvy) Vlastnosti barev (tón, odstín, sytost) Symbolické funkce barev Malba a malba s dokreslováním Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebeпоjetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

	- umí mlučit barvy - rozlišuje, pojmenuje a používá základní výtvarné techniky		Koláž – různé materiály, s dokreslováním Frotáž Práce s přírodním materiálem Kompozice z geometrických tvarů Malba a kresba na základě vyprávění, vyjádření děje	<i>Pro - přírodní, barvy v přírodě</i> <i>Čj - inspirace četbou</i> <i>M - poznání geometrických tvarů, níževisloví</i> EV4 - inspirace přírodou	VV-3-1-02p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Žák: - projevuje v tvorbě své vlastní životní zkušenosti - uplatňuje tvary, objemy v prostorovém uspořádání - pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů - uspořádá objekty do celku - uplatňuje při práci představivost a fantazii - rozvíjí své pozorovací schopnosti a snaží se o realistické zachycení skutečnosti - tvaruje papír - zvládne koláž a frotáž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod.				
VV-3-1-03 vnímá odlišnosti různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Žák: - vnímá estetické a přírodní podněty různými smysly a výtvarně je vyjadřuje - vnímá krásu živé a neživé přírody - vyjadřuje své pocity barvou (teplá, studená barva)	Pozorování přírody (barevné změny na podzim) Abstraktní malba (vyjádření pocitů barvami)			VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	žák: - snaží se o postřehy jednoduchých proporcí postavy i předmětů - pozoruje a popíše rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy	Lidská postava (proporce, výraz obličej) Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Ilustrace, loutka, hračka	Prv - starba lidského těla, obličej Čj - inspirace divadlem, čtením OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	žák: - zdůvodní a obhájí výtvarné pojetí, vede dialog, vyjadřuje se k tvorbě své a druhých, toleruje způsoby jejich výtvarného vyjádření - porovná vlastní interpretaci s interpretací druhých	Zhodnocení práce své i druhých	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	VV-3-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

3. ročník					
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
VV-3-1-01 rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák: - využívá poznatky o míchání barev - využívá znalosti kontrastu barev při zvolení barvy pozadí - pozná barvy pestré a nepestré - rozlišuje, pojmenovává a používá základní výtvarné techniky - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami	Malba a kresba (vodové a temperové barvy, voskovky, suchý pastel) Kresba tuší Proškrabávaná technika	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepečení (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	VV-3-1-01p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-01p rozpoznává porovnávací linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Žák: - nalézá a vytváří symetrické objekty jednoduchými technikami, uspořádá objekty do celku - uplatňuje při práci představivost a fantazii - vytváří objem - základními technikami snaží se zachytit správné proporce postav a u portrétu se snaží přiměřeně vystihnout výraz v obličej	Techniky plastického vyjádření - koláže – různé materiály Hloubka a délka na ploše, horizont Orzobné písmo Části a proporce lidského těla	ČJ - abeceda; ozdobné písmo ve starých knihách Prv - stavba lidského těla	VV-3-1-02p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-02p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvorbě činností, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	

VV-3-1-03 vním události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje	Žák: - rozvíjí své pozorovací schopnosti a snaží se o realistické zachycení skutečností - kompozičně řeší plochu (prostor) barevně i tvarově - dovede používat různé druhy šrátek dle potřeby	Vizuálně obrazná vyjádření (podnětů hmatových, sluchových, polybových, čichových, chutových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vímatelynými ostatními smysly) Malba podle hudby	MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora <i>Prv - vnímání přírody všemi smysly - vyjádření pocitů</i> <i>Hv - poslech hudby</i>	VV-3-1-03p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	Žák: - pozná známé ilustrace např. J. Lada, O. Sekora, H. Zmatlíkové - uvede příklady různých druhů výtvarného umění	Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Ilustrátoři dětských knih, animované filmy Druhy výtvarného umění - malířství, grafika, sochařství	MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora <i>Čj - dětská literatura</i> <i>Pě - modelování</i>	VV-3-1-04p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Žák: - vysvětluje záměr a výsledek tvorby (vlastní nebo přejeté), uvede klady a zápory své práce v porovnání s ostatními	Komunikace nad výtvarnými díly Zhodnocení vlastní práce v porovnání s ostatními (vysvětlení záměru a výsledků vlastní práce)	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepečení (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	VV-3-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

4. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech prvky vizuálně obrázkového vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporeční vztahy a jiné)	Žák: - uplatňuje výrazových vlastností linií - rozumí výrazovým vlastnostem barev rozlišuje barvy studené, teplé, pestré a nepestře, základní - vnímá světelné a barevné kontrasty - využívá hry s barvou - ovládá základní technické dovednosti (maluje plochými a kulatými štěty) - experimentuje s různými výtvarnými prostředky - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - všimá si velikosti prvků - ověřuje základní principy kompozice (vztahy zobrazených prvků) - všimá si tvaru objektu a předmětu	Malba a kresba (různé materiály, perspektiva, lidská postava, vyjádření pohybu, zátiší, krajina) Koláž, frotáž, mozaika Tisk z koláže Kontrast a vztah tvarů, ploch a barev Detail předmětu, proporce Ozdobné písmo Prostorová tvorba (modelování, tvorba z přírodnin, papíru a kartonu) Dekoraturní práce Tvorba v digitálním prostředí	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – zdravé a vyrovnané sebezpojení (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 – rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality <i>Čj – uhecceda: ozdabné písmo ve starých knihách</i> <i>PT – stovba lidského těla: využití přírodnin</i> <i>M – geometrické tvary, tělesa: symetrie</i>	VV-5-1-01p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

	- kombinuje barvy, objevuje jiné odstíny - experimentuje s výtvarnými prostředky - kombinuje výtvarné techniky - vytváří objem prostřednictvím modelování - řeší přiměřená zadání v ploše a prostoru - poznává a rozumí smyslu dekorativní tvorby (materiál, barva a funkčnost předmětu) - experimentuje s různými grafickými aplikacemi			
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Žák: - vyjadřuje své náladu a pocity - čerpa ze svých zkušeností - pozorováním života kolem sebe doplňuje svůj výtvarný projev - rozvíjí svůj smysl pro krásu - vyjadřuje vztah k rodině, společnosti a životnímu prostředí	OSV2 - můj vztah k sobě samému, moje psychika	VV-5-1-02p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-02p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Žák: - pozoruje základní jevy v přírodě - kombinuje výtvarné techniky - experimentuje s výtvarnými materiály a prostředky - rozvíjí představivost a fantazii	EV4 - inspirace přírodou <i>př - přírodní</i>	VV-5-1-03p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	žák: - pozoruje různé druhy vizuálně obrazných vyjádření - hledá inspiraci - získává nové poznatky - rozlišuje výtvarné techniky - prohlubuje zájem o výtvarné umění	Druhy výtvarného umění (malířství, sochařství, architektura) Lidové umění, folklór Knihy, časopisy, komiksy, film Knihovny, muzea, galerie, výstavy Reklama, design	MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik MKV4 - vzájemné obohacování kultur EV3 - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO EV4 - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie) MV1 - chápání podstaty mediálního sdělení MV2 - reklama (chápaní faktického a fiktivního obsahu) MV4 - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky MV6 - vlastní výtvarná tvorba <i>Čj - knihovny; ilustrace knih</i> <i>V1 - kulturní památky a jejich ochrana; lidové umění, folklór</i>	VV-5-1-04p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-05p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	žák: - vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu - ilustrace knih, fotografie, obrazy, architektura, sochařství, filmy atp. - rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí estetické citění a svůj osobní názor - seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění - navštíví knihovnu, výstavu			

VV-S-1-06 malé a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	žák: - obhajuje svůj výtvarný projev - prezentuje své pocity - porovnává a hodnotí svou práci s pracemi druhých - zajímá se a vyslechne názor druhých - zdůvodňuje svůj postoj v komunikaci, argumentuje - respektuje názory jiných - kritiku vnímá jako podnětnou - dokáže pozitivně hodnotit druhé, vysvětlit, v čem jsou dobří, radovat se z úspěchu druhých, vhodně reagovat na nezdary jiných - vytváří dobrou pracovní atmosféru - má radost z vykonané práce - je spolupracující, ochoten pomoci spolužákovi - pozoruje a vnímá vývojové změny ve své tvorbě - vnímá rozdíly při porovnání své práce s předmětem výtvarného zobrazení	Rozbor výtvarného díla, posuzování vlastních prací a prací spolužáků Seznámení s pracemi známých českých ilustrátorů, malířů, sochařů a architektů Tolerance k rozdílným způsobům výtvarných vyjádření	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebezpojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik VMEGS1 - čeští malíři a sochaři; lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora	VV-S-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
--	---	--	---	--

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech) prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Žák: - uplatňuje výrazových vlastností linie - rozumí výrazovým vlastnostem barev rozlišuje barvy studené, teplé, pestré a nepestře, základní a nemá světelné a barevné kontrasty - využívá hry s barvou - ovládá základní technické dovednosti (maluje plochými a kulatými štětci) - experimentuje s různými výtvarnými prostředky - uplatňuje výrazové vlastnosti linie - všimá si velikosti prvků - ověřuje základní principy kompozice (vztahy zobrazených prvků) - všimá si tvaru objektu a předmětu - kombinuje barvy, objevuje jiné odstíny - experimentuje s výtvarnými prostředky - kombinuje výtvarné techniky - vytváří objem prostřednictvím modelování - řeší přiměřená zadání v ploše a prostoru - poznává a rozumí smyslu dekorativní tvorby (materiál, barva a funkčnost předmětu) - experimentuje s různými grafickými aplikacemi	Rozvíjení smyslové citlivosti: Prvky vizuálně obrazného vyjádření a jejich vztahy (linie, barva, světlostní a barevné kvality - barevnost, světlá a tmná) Kresba pastelkami, tužkou, rudkou, uhlím a tuší Rozvíjení smyslové citlivosti: Prvky a jejich tvary, objem, textura - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v plše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků (uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření) Malba, tempera, akvarel Modelování objektu (různé modelovací hmoty) Dekorování, ornamenty v lidovém umění Tvorba v digitálním prostředí	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané schopnosti (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dořadit nápady do reality MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV4 - vzájemné obohacování kultur <i>Pě - využití hry s barvou, rozvoj technických dovedností, řazení a kombinace prvků</i> <i>Čj - komunikace, jazyková výchova</i> <i>M - geometrie v rovině a v prostoru</i> <i>VI - světlo a tradice</i> <i>Př - rozmanitost přírody</i>	VV-5-1-01p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-01p rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty - velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
---	---	---	---	---

VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností	Žák: - vyjadřuje své nálady a pocity - čerpá ze svých zkušeností - pozorováním života kolem sebe doplňuje svůj výtvarný projev - rozvíjí svůj smysl pro krásu - vyjadřuje vztah k rodině, společnosti a životnímu prostředí	Uplatňování subjektivity: Prostředky pro vyjádření emoci, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností Manipulace s objekty, kresba, malba, kombinovaná technika	OSV2 - můj vztah k sobě samému, moje psychika EV4 - inspirace přírodním prostředím <i>Čj - jazyková a slohová výchova</i> <i>Př - rozmanitost přírody</i> <i>Vl - Místo, kde žijeme, lidé kolem</i> <i>nás</i> <i>Hv - vyjádření pocitů, nálad</i> <i>M - geometrické tvary, tělesa;</i> <i>symetrie</i> OSV2 - můj vztah k sobě samému, moje psychika EV4 - inspirace přírodním prostředím	VV-5-1-02p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-02p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-03 nalezá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Žák: - pozoruje základní jevy v přírodě - kombinuje výtvarné techniky - experimentuje s výtvarnými materiály a prostředky - rozvíjí představivost a fantazii	Rozvíjení smyslové citlivosti: Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly (vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chutíových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění <i>Čj - jazyková a slohová výchova</i> <i>Př - rozvoj fantazie, představivosti</i> <i>ve své tvorbě, při experimentování</i> <i>s vytvářeními technikami</i> OSV1 - můj vztah k sobě samému, moje psychika EV4 - inspirace přírodním prostředím	VV-5-1-03p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy	Žák: - pozoruje různé druhy vizuálně obrazných vyjádření - hledá inspiraci - získává nové poznatky - rozlišuje výtvarné techniky - prohlubuje zájem o výtvarné umění	Uplatňování subjektivity: Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Ilustrace, výstavy, divadlo, film (hledání inspirace)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebezpojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality <i>Čj - ilustrace dětských knih</i> <i>VI - divadlo, knihovna, galerie v našem městě; Národní divadlo</i>	VV-5-1-04p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Žák: - vnímá a pozoruje uměleckou výtvarnou tvorbu - ilustrace knih, fotografie, obrazy, architektura, sochařství, filmy atp. - rozlišuje typy vizuálně obrazných vyjádření - rozvíjí estetické citění a svůj osobní názor - seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění - navštíví knihovnu, výstavu	Rozvíjení smyslové citlivosti: Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama) Návštěva knihovny, výstavy, divadla	VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice, výtvarní umělci, díla, architektura VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik MKV4 - vzájemné obohacování kultur EV3 - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO EV4 - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie)	VV-5-1-05p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr VV-5-1-05p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

				MV1 - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup MV2 - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora MV5 - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny MV6 - vlastní výtvarná tvorba <i>Čj - komunikační a slohová literární výchova</i> <i>V1 - divadla, kulturní, výstavy v našem městě</i>	VV-5-1-06p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
			Ověřování komunikačních účinků: Osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samotně vytvořených a přijatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací) Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (v komunikaci)	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebevědomí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevírání komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci	
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Žák: - obhajuje svůj výtvarný projev - prezentuje své pocity - porovnává a hodnotí svou práci s prací druhých - zajímá se a vyslechne názor druhých - zdůvodňuje svůj postoj v komunikaci, argumentuje - respektuje názory jiných - kritiku vnímá jako podnětnou - dokáže pozitivně hodnotit druhé, vysvětlit, v čem jsou dobří, radovat se z úspěchu				

	druhých, vhodně reagovat na nezdar jiných - vytváří dobrou pracovní atmosféru - má radost z vykonané práce - je spolupracující, ochoten pomoci spolužákovi - pozoruje a vnímá vývojové změny ve své tvorbě - vnímá rozdíly při porovnání své práce s předmětem výtvarného zobrazení - pozoruje rozdíly v umělecké tvorbě během jejího vývoje	se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje – ve škole i mimo školu Vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem svým či jiným Proměny komunikačního obsahu (záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění)	MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik MV4 - výrazové prostředky ve výtvarném umění, identifikace názorů autora Čj - <i>rozvoj komunikačních dovedností</i>	
--	---	---	--	--

6. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro upravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák: - dokáže rozpoznat základní tvary, linie, a struktury - rozpozná realistické zobrazení předmětu, krajiny a postavy od výtvarné stylizace a nadsázky - rozpozná díla malířská, sochařská a architektonická ve spojení s dějinami lidstva - uvede znaky ilustrace - rozpozná znaky lidového umění a současné užité tvorby	Kresba (rozvržení linií v ploše, vysložení tvaru, objemu, prostorové vztahy, kontrast, rytmus, podobnost) Kresba tužkou, fixem, pastelem, perem, uhlem Kontrast světla a stínu Kresebné etudy (linie, příčka, křivka, elipsy, prolínání, množení, vrstvení tvarů v ploše)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dohlížet nápady do reality	VV-9-1-01p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-01p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastností a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

	- variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - ověřuje základní kompoziční principy ve vlastní tvorbě i při interpretaci vizuálně obrazných vyjádření vlastních i uměleckých		OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci	VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly; zaznamenává podněty z představ a fantazie	
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly; zaznamenává podněty z představ a fantazie	žák: - uplatňuje zkušenosti s barvou, míchá a vrství barvy, uplatňuje poznatky o barvách	Prostorové vytváření pomocí různých materiálů a technik (papír, sádra, provázek, recyklované materiály) Nauka o barvách (barvy studené, teplé, pestré, nepestře, lokální barva, míchání barev) Barevný kontrast	VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice, evropská výtvarní umění, díla, architektura VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik MKV2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) MKV4 - vzájemné obohacování kultur, multikulturalita dnešního světa	VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledky své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	
VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích -- počítačová grafika, fotografie, video, animace	žák: - pojmenovuje základní názvosloví – druhy malby, techniky aj. - vysvětlí základní odborné termíny - uplatní vlastní představy - uplatní získané zkušenosti a zaznamená podněty z představ a fantazií - manipuluje s objekty a umísťuje je v prostoru, zachytí pohyb těla	Počítačová grafika, animace Písmo, užitá grafika Abstraktní kresba a malba Tematické práce vzhledem k určitým datům a obdobím (Vánoce, Halloween, Velikonoce, zápis dětí do 1. třídy, pasování prvňáčků apod.)	EV3 - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO EV4 - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie, muzeum); inspirace přírodním prostředím MV1 - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup	VV-9-1-03p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích	

				MV2 - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu); rozlišení reality od médií reprezentované reality MV4 - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky MV5 - vliv médií na život člověka MV6 - vlastní výtvarná tvorba D - pravěk, řecká kultura, egyptská kultura Hv - hudební motivy F - optika (barevné spektrum) Inf - práce na PC (grafika) M - geometrické tvary, vzory, symetrie	vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - zaujímá osobní postoje k vlastní práci a umělecké tvorbě - chápe umění jako způsob poznání a komunikace		Diskuse o uměleckých dílech		

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-04 vybírám, kombinuji a vytvářím prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Žák: - zvládá a používá vybrané techniky pro vyjádření svých myšlenek a představ - přenáší a přetváří smyslové	Kresba (různé druhy vhodných materiálů, stínování, šrafování, kontrast světla a stínu, kompozice) Plošné i prostorové zobrazování,	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	VV-9-1-04p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

	zážitky a potřeby do vlastní tvorby - využívá výrazových možností barev, vytváří další odstíny - a kombinace - odlišuje základní techniky malby, uplatňuje kombinaci technik a poznává jejich další možnosti	modelace světle a stínem Autentické smyslové zážitky, emoce a myšlenky ve fantazii a vlastní obrazotvornosti Vyjádření emocí na základě prožitku Malba (odstíny barev, jejich škála, valéry, sytost tónů, harmonie, kontrast)	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého	
VV-9-1-05 rozliší písčobení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	žák: - chápe odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa - využívá počítačovou grafiku k vyjádření některých svých myšlenek	Osobitě kombinace tvarů, jejich průniky a kombinace s písmem	OSV8 - otevírání komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci	VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	žák: - využívá dekorativní postupy - seznamuje se s technikami grafiky, pojmenuje je, využije je ve vlastní tvorbě - vytváří prostorové instalace a na nich si ověřuje vztahy mezi objekty	Kresba Kresba jednodušších celků Zdokonalování techniky kresby (stínování, prolínání, kontrast) Grafické techniky Tisk z výšky (linoryt, papírotisk, tisk z koláže) Proměny zobrazování lidského těla (proporce těla, vyjádření proměn lidského těla, portrét)	VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice, evropská výtvarná umění, díla, architektura VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik MKV2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur)	VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

Výtvarné vyjadřování pocitů z hudby, různých povrchů	MKV4 - vzájemné obohacování kultur, multikulturalita dnešního světa EV3 - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO EV4 - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie); inspirace přírodním prostředím MV1 - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup MV2 - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) MV4 - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky MV5 - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny MV6 - vlastní výtvarná tvorba <i>M - geometrie, symetrie</i> <i>P - imitace lidského těla; stromy</i> <i>Čj - literatura, písemné památky s ilustracemi a iniciálami</i> <i>D - architektura a její výrazové prostředky</i>
---	--

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	Žák: - vnímá okolní svět v širším záběru, - porovnává naši realitu s jinými státy	Práce s počítačovými programy, digitální fotografie	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebezpojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu: můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) OSV5 - rozvoj kreativity, originalita, schopnost dotahovat nápady do reality	VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-05 rozdílí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	Žák: - experimentuje s různými netradičními materiály, objevuje jejich možnosti a uvádí si vlastní názor na jejich používání	Práce s netradičními materiály (kov, látko, hlína)	OSV7 - chování podporující dobré vztahy: empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění	VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Žák: - vytváří si svůj názor na jednotlivá období a umělecké směry	Architektura Základní stavební prvky architektury – okno, mozaika, římsa, sgrafitto... Různé způsoby uměleckého vyjadřování	OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice, evropské výtvarné umění, díla, architektura VMEGS3 - kulturní a historické dědictví	VV-9-1-06p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	Žák: - třídí poznatky a okolním světem a svůj náhled na realitu vyjadřuje osobitě - pracuje se získanými zkušenostmi a utváří si svůj názor na viděné - platí techniky kresby a zachycuje prostor - orientuje se v grafických technikách - zjednodušuje složitější skutečnost pro grafické vyjádření - zkoumá vztah vlastního těla a pohybu v prostoru, estetiku pohybu a pohyb v umění, využívá sluchové a hmatové podněty	Kresba Kresba složitějších celků, druhy kompozic (kruhová, centrální, zlatý řez) Zdokonalování techniky kresby (stínování, prolínání, kontrast) Grafické techniky Tisk z hloubky – suchá jehla Proměny zobrazování lidského těla ve výtvarném umění (tělo a prostor, vyjádření proměn lidského těla, portrét) Výtvarné vyjádření pocitů z hudby, různých povrchů	MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik MKV2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) MKV4 - vzájemné obohacování kultur, multikulturalita dnešního světa EV3 - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO EV4 - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie); inspirace přírodním prostředím MV1 - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup MV2 - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) MV4 - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky MV5 - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny MV6 - vlastní výtvarná tvorba	VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
			D - stavební slohy Čj - cizí slova M - geometrické tvary, symetrie Čj - lex libris P - lidské tělo Hv - poslech hudby	

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	žák: - užívá metody současného výtvarného umění, porovnává možnosti tradičních a moderních možností	Reklama a propagace Písmo (style, druhy) Využití počítačových programů	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou tvorbu; můj vztah k sobě samému, moje psychika (subjektivní pohled na tvorbu) OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na tvorbu svou a druhých; diskuse o výtvarném umění OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci při společné práci VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice, evropská výtvarná umění, díla, architektura VMEGS3 - kulturní a historické dědictví MKV1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik	VV-9-1-02p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrázkového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	žák: - ovládá barevnou škálu a využívá ji k osobitému výtvarnému vyjádření - hodnotí výrazové možnosti barev a jejich kombinací	Malba (vztahy mezi barvami, symbolika barev, působení barev mezi sebou a jejich vzájemné ovlivňování se) Barevný a světelný kontrast, sytost, tón, harmonie Využití barev ve volné tvorbě i praktickém užítí (oděv, bydlení, interiér)		VV-9-1-05p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

				MKV2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur) MKV4 - vzájemné obohacování kultur, multikulturalita dnešního světa EV3 - kulturní památky a jejich ochrana, UNESCO EV4 - kultura v naší obci (knihovny, divadla, galerie); inspirace přírodním prostředím MV1 - chápání podstaty a cílů mediálního sdělení; kritický přístup MV2 - reklama (chápání faktického a fiktivního obsahu) MV4 - vnímání názorů autora; použité výrazové prostředky MV5 - vliv médií na život člověka; role filmu a televize v životě jedince a rodiny MV6 - vlastní výtvarná tvorba <i>Vk - psychika člověka, povaha</i> <i>D - dějiny umění (sochařství)</i> <i>Hv - reakce posluchače na moderní hudbu</i> <i>F - barevné spektrum</i> <i>P - příroda, roční období</i> <i>Čj - slova cizího původu</i>	VV-9-1-07p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	žák: - srovnává současnost a minulost a snaží se pochopit oblasti moderního umění	Současné trendy výtvarného umění (instalace, videoart, performance, happening)	Diskuse o uměleckých dílech		
	žák: - porovnává konkrétní díla a snaží se vyjádřit svůj postoj k nim - porovnává konkrétní díla na společné téma				

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je kladen důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Celý život školy je ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku je vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot,
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů,
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí,
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.

- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví,
- propojování činnosti a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.,
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.,
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí,
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje Výchova ke zdraví výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojena s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Do předmětu Výchova ke zdraví je jako doplňující vzdělávací obor implementována Etická výchova. Náplní jsou také vybrané okruhy z průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
Celkem									2

Výchovné a vzdělávací strategie

Smyslem a cílem předmětu je vybavit žáky souborem klíčovými kompetencí, které představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. K rozvoji těchto kompetencí využíváme následující strategie:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v praktickém životě,
- učíme žáky získané informace posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému,
- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznávat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností,
- napomáháme žákům volit vhodné řešení, využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů v logickém sledu, požadujeme, aby se vyjadřovali výstižně, souvisle a kultivovaně,
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuze, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat,
- učíme žáky využívat informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím,
- vedeme žáky k využívání získaných komunikativních dovedností k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky, aby účinně spolupracovali ve skupině, podíleli se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce,
- usilujeme o to, aby se každý žák podílel na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispíval k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytnul pomoc nebo o ni požádal,
- vyzýváme žáky, aby přispívali k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápali potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňovali zkušenosti druhých lidí, respektovali různá hlediska a čerpali poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají,
- vedeme žáky k vytváření pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj,
- vedeme žáky k ovládání a řízení svého jednání a chování tak, aby dosáhli pocitu sebeuspokojení a sebedůvěry.

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby respektovali přesvědčení druhých lidí, vážili si jejich vnitřních hodnot, byli schopni vcítit se do situací ostatních lidí, odmítali útlak a hrubé zacházení, uvědomovali si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
- rozvíjíme u žáků schopnost rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka,
- pomáháme žákům pochopit základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků pocit zodpovědnosti za svěřené úkoly,
- umožňujeme žákům využití a oporu odborné literatury (knihy, příručky, internet, přednáška, exkurze),
- vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní i skupinové práce,
- vedeme žáky k přesvědčení, že zdraví a zdatnost člověka jsou důležitými faktory při výběru povolání.

Kompetence digitální

- učíme žáky předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních,
- vedeme žáky k etickému jednání při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí,

- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
6. ročník				
Vztahy mezi lidmi a formy soužití				
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	žák: - zdůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti - se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity (rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek: funkce rodiny, náhradní rodinná péče, výchovné styly, mezigenerační konflikty, rodinné prostředí, bydlení) Rodina (poznání vlastní rodiny)	<i>Vo - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec</i> <i>Čj - naslouchání</i> <i>P - vývoj jedince, rozmnožování</i> OSV2 - můj vztah k sobě samému a k druhým lidem (rodina, spolužáci, kamarádi)	VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního				

vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví		a jejich pravidel, práva a povinnosti v rodině, role v rodině, formulace nevyslovených pravidel a očekávání, hodnota rodiny, zlepšení atmosféry v rodině, komunikace v rodině, úcta k členům rodiny, úcta ke starším	OSV3 - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace vlastního jednání – dodržování pravidel skupiny	
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu		Pozitivní vzory versus pochybné idoly (vzory ve vlastní rodině, smysl autority, vztah k autoritě)	OSV4 - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích	
EV-9-1-06 spolupracuje i v obtížných sociálních situacích		Initiativa a tvořivost (renatalizace, nácvik tvořivosti, prosociální aspekt iniciativy a tvořivosti v rodině, psychická a fyzická pomoc, ochota ke spolupráci)	OSV5 - rozvoj kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, uvést nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích OSV6 - vzájemné poznávání se ve třídě, rodině OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora; lidská práva jako regulativ vztahů	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulační vliv vrstevníků, médií, sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi svá práva	Žák: - dokáže rozlišit pojmy přátelství, láska, partnerství - uvede možná rizika manipulace	Vztahy ve dvojici (kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství) Obrana před manipulací - asertivní techniky	OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny	VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování chováním asertivním, neagresivním způsobem obhajuje			OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	

			OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování VDO1 - otevřené partnerství a demokratické společenství ve škole VDO2 - práva a povinnosti občana VMEGS2 - styl života v evropských rodinách MV4 - identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení, rozpoznání manipulace	
Změny v životě člověka a jejich reflexe				
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodné na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Žák: - si uvědomuje vývojové změny fyzické, psychologické a sociální	Dětství, puberta, dospívání (tělesné, duševní a společenské změny)	Vč - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec P - životní styl; vývoj člověka OSV2 - jak se promítá mě já v mém chování; druží jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému; moje tělo, moje psychika OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě, zvládání stresu; hledání pomoci při potížích OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora;	VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce				

				OSV8 - aktivní naslouchání, dovednosti pro verbální i neverbální sdělování, efektivní strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	
Zdravý způsob života a péče o zdraví					
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	žák: - uplatňuje zásady zdravého denního režimu		Denní režim (vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim)	P, Tv - životní styl, úrazy, první pomoc Čj - čtení (věcné, kritické) Inf - vyhledávání informací a zásady bezpečné elektronické komunikace VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	VZ-9-1-05p projeví zdravé sebevědomí a preference ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví					
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií	žák: - uvede možná rizika manipulace		Podpora pozitivního působení televize a médií (účinná obrana proti manipulaci médií, média a volný čas)	OSV3 - organizace vlastního času (kroužky, zájmy); plánování učení; regulace vlastního jednání, bezpečné chování OSV4 - dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytování první pomoci); OSV10 - dovednosti řešit problémy	VZ-9-1-15p
VZ-9-1-15 projeví odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně	žák: - v modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při		Ochrana před úrazy (odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na		

předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	úrazových a neúrazových poruchách zdraví	pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	KV4 - náš životní styl, vliv na zdraví MV1 - kritický přístup ke zpravodajství a reklamě MV4 - identifikování postojů a názorů autora v mediálním sdělení, rozpoznání manipulace MV5 - vliv médií na kulturu, role médií v životě jednotlivce a rodiny	uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	žák: - vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku - uvede procesy šíření infekčních chorob - a preventivní opatření před jejich nákazou - uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemoc	Ochrana před přenosnými chorobami (základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence: nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty)	Vo - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec P, Tv - životní styl: lidské tělo; prevence nemocí a úrazu, první pomoc OSV3 - regulace vlastního jednání - dodržování pravidel, bezpečné chování; organizace vlastního času	VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	žák: - analyzuje příčiny vzniku civilizačních chorob a dokáže vysvětlit význam prevence	Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami (prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče)		VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence				
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené	žák: - si uvědomuje klady i zápory elektronických médií	Bezpečné chování a komunikace (komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace	Vo - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec ČJ - naslouchání (praktické, věcné, kritické)	VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi		prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení)	Inf - bezpečně elektronická komunikace P, Z - ochrana člověka při mimořádných událostech, první pomoc	
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytuje adekvátní první pomoc	žák: - analyzuje konkrétní situace v silničním provozu a železniční dopravě a uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrana zdraví (bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tříšové volání, zajištění bezpečnosti)	OSV3 - regulace vlastního jednání – dodržování pravidel, bezpečné chování OSV6 - vzájemné poznávání ve třídě: skupině OSV7 - chování podporující dobré vztahy, empatie, respektování, podpora, pomoc;	VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	žák: - si charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z mimořádných událostí - volí v modelových situacích ohrožení vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví i ostatních - vysvětlí význam integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích	Ochrana člověka za mimořádných událostí (klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí)	OSV8 - komunikace v různých situacích; strategie asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV9 - jasná a respektující komunikace: řešení konfliktů OSV10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování při různých problémech OSV11 - pomáhající a prosociální chování MV4 - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace	Z-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel
Hodnota a podpora zdraví				

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	žák: - interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody - uvede příklady vlivu neuspokojených základních lidských potřeb na fyzické, psychické a sociální zdraví	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci (složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie)	<i>Vč - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec</i> <i>P - životní styl, přírodní prostředí</i> <i>Z - kvalita životního prostředí v různých částech světa</i> <i>Tv - význam pohybu pro zdraví</i>	VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	žák: - uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, kraje, obce (např. ochrana kvality vody, ovzduší, optimální hlukové a světelné pohody) - vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví - určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví	Podpora zdraví a její formy - prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání - organizace vlastního času (sport, odpočinek, omezení času stráveného u PC apod.) OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací, předcházení stresům v mezilidských vztazích; uvolnění, relaxace OSV11 - péče o vlastní zdraví jako hlavní životní hodnota EV2 - přírodní podmínky života - čistota vody a ovzduší EV4 - náš životní styl, vliv prostředí na zdraví	VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví				VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí				
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce				VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
Osobnost a sociální rozvoj				

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Zák: - pozná sám sebe a potřeby druhých - hledá kompromis ve vztazích a učí se řešit vztahové konflikty - nevnímá odlišnost lidí jako důvod k nepřátelství - vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem - učí se zvládat stresové situace a zamýšlí se nad způsoby řešení - vztěpuje si správné formy komunikace	Sebezpoznaní a sebezpojetí (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebezpojetí, utváření vědomí vlastní identity) Seberegulace a sebereorganizace činnosti a chování (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování; psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání)	OSV2 - jak se promítá mé já v mém chování; druhí jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému a k druhým; moje tělo, moje psychika; zdravé a vyrovnané sebezpojetí OSV3 - cvičení sebekontroly a sebovládání OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládání stresu; vyhledání pomoci při potížích; dobrý vztah k sobě samému; OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích OSV9 - jasná a respektující komunikace; rozvoj dovedností pro kooperaci ve skupině OSV10 - dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování <i>Inf - bezpečná elektronická komunikace</i>	VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci				
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí		Psychohygiena (v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech) Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování)		
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-04 nahrazuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení				
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací				
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Zdravý způsob života a péče o zdraví				
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	žák: - interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody - uplatňuje návyky osobní a intimní hygieny s ohledem na zdraví a ohleduplné mezilidské vztahy	Tělesná a duševní hygiena, denní režim (zásady osobní, intimní, a duševní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim)	OSV 4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací, uvolnění, relaxace <i>Tv - zdravý životní styl, výživa, pohybu pro zdravý vývoj</i>	VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací	žák: - dodržuje zásady fair play	Fair play (zdravá soutěživost, dodržování pravidel hry, asertivita a prosociálnost v soutěživých situacích, prosociálnost a sport)	OSV 11 - vlastní hodnoty a postoje; kvality odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, fair play <i>Tv - fair play při sportu</i>	
EV-9-1-10 aplikuje postoje a způsobilosti, které rozvíjejí mezilidské vztahy				
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	žák: - si uvědomuje vliv vnějšího i vnitřního prostředí na zdraví a zaujímá pozitivní postoj ke kvalitě prostředí	Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)	EV2 - podmínky života - čistota vody a ovzduší EV 4 - náš životní styl, vliv prostředí na zdraví	

VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	žák: - si uvědomuje význam zdravé výživy pro tělesný i duševní vývoj - uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a zodpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků	Výživa a zdraví i zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy, výživa vybraných skupin obyvatelstva, současné směry ve výživě, alternativní výživa)	P, Tv - zdravý životní styl, pitný režim	VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
EV-9-1-05 rozlišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory	žák: - si uvědomuje rizika manipulace	Podpora pozitivního působení televize a médií (nabídka pozitivních zdrojů, kritický přístup k působení médií, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná obrana proti manipulaci médií)	MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV2 - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nerealný vzhled lidí na sociálních sítích) MV4 - rozpoznání názoru a postoje autora sdělení, rozpoznání manipulace	
Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence				
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	žák: - si uvědomuje význam relaxace a volí vhodnou formu	Stres a jeho vztah ke zdraví (kompenzační relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti)	Čj - člen (věcné, kritické), naslouchání (praktické, věcné, kritické) V0 - člověk ve společnosti, člověk jako jedinec Inf - vyhledávání informací a komunikace Hv - relaxační hudba	

VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým		žák: - vysvětlí princip vzniku závislosti látkové i nelátkové (fyzická, psychická a sociální závislost)	Auto-destruktivní závislosti (psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu) rizikové skupiny populace, vlivy na vznik závislosti, sociální dovednosti a způsoby odmítání návykových látek, návykové látky a trestná činnost, služby odborné pomoci, první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami)	OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, dovednosti zvládání stresových situací, předcházení střetům v mezilidských vztazích; uvolnění, relaxace	VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	žák: - uvede možná rizika manipulace	Manipulativní reklama a informace (reklamní vlivy, působení sekt)	MV2 - rozpoznání faktického a fiktivního obsahu sdělení, prezentování zkreslené reality v médiích MV4 - identifikování názorů a postojů autora sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci MV5 - role médií v každodenním životě jednotlivce (vliv na uspořádání dne, konverzační témata, postoje, chování, politiku)	VZ-9-1-14p zaujímá odlišné postoje ke všem formám brutality a násilí	
EY-9-1-05 rolišuje manipulační působení médií a identifikuje se s pozitivními prosociálními vzory		Podpora pozitivního působení televize a médií (nabídka pozitivních zdrojů, kritický přístup k působení médií, rozlišování mezi realitou a pseudorealitou, účinná			

		obrana proti manipulaci médií)		
Osobnost a sociální rozvoj				
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyzvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Žák: - pozná sám sebe a potřeby druhých - hledá kompromis ve vztazích a učí se řešit vztahové konflikty - nevnímá odlišnost lidí jako důvod k nepřátelství - vytváří si kladný vztah k sobě i k ostatním lidem - učí se zvládat stresové situace a zamýšlí se nad způsoby řešení - vstupuje si správné formy komunikace	Sebezpoznaní a sebepečení (vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepečení, utváření vědomí vlastní identity) Seberegulace a sebeorganizace činnosti a chování (cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebecovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání) Psychohygiena (v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech) Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace (respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích,	OSV2 - jak se promítá mé já v mém chování; druží jako zdroj informací o mně; můj vztah k sobě samému a k druhým; moje tělo, moje psychika; zdravé a vyrovnané sebepečení OSV3 - regulace vlastního jednání a prožívání; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli, zvládání stresu; vyhledání pomoci při potížích; dobrý vztah k sobě samému; OSV7 - chování podporující dobré mezilidské vztahy; empatie, respektování, pomoc druhým OSV8 - dovednosti verbální a neverbální komunikace; naslouchání druhým; vedení dialogu; komunikace v různých situacích; asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci OSV9 - rozvoj dovedností pro kooperaci, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navázat na druhé; schopnost řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny	VZ-9-1-04p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
EV-9-1-01 komunikuje otevřeně, pravdivě, s porozuměním pro potřeby druhých a přiměřeně situaci				
EV-9-1-02 respektuje velikost a důstojnost lidské osoby, objevuje vlastní jedinečnost a identitu a vytváří si zdravé sebevědomí				
EV-9-1-03 analyzuje a aplikuje empatii v kolektivu				
EV-9-1-04 nahraňuje agresivní a pasivní chování asertivním chováním, neagresivním způsobem obhajuje svá práva				
EV-9-1-07 je vnímavý k sociálním problémům, v kontextu své situace a svých možností přispívá k jejich řešení				

EV-9-1-08 analyzuje etické aspekty různých životních situací		dopad vlastního jednání a chování)	OSV10 - dovednosti pro řešení problémů, i v mezilidských vztazích OSV11 - postoje a hodnoty a jejich projevy v chování lidí; pomáhající a prosociální chování	
EV-9-1-09 se rozhoduje uvážlivě a vhodně v každodenních situacích a nevyhýbá se řešení osobních problémů				

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmu, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života.

Předmět tělesná výchova na 1. stupni má především v žákovi vypěstovat kladný vztah ke sportu. Kolektivní hry vychovávají jedince s pozitivním vnímáním svého sociálního okolí. Přivádí ho také ke správným hygienickým návykům. Žák si osvojuje správná pravidla fair play, základní dovednosti z různých sportů, učí se základní povely nástupů, dodržuje pravidla bezpečného cvičení na náraď i s náčiním. Učí se sebeovládání, vzájemné dopomoci, respektování druhého, ale i sebehodnocení. Pravidelným cvičením a pohybem rozvíjíme dobrou kondici dětského organismu. Seznamujeme žáka se školou sportů, postupně jej trénujeme a vedeme jej k osvojení základních dovedností. Vnímáme individuální schopnosti, rozvíjíme talent dítěte, respektujeme specifika dívek a chlapců.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole,
- rozvoj pohybových dovedností a kultivovanost pohybu,
- poznání, že zdraví je jedna z nejdůležitějších životních hodnot,
- rozpoznání základních situací ohrožujících tělesné i duševní zdraví a osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit,
- zařadit pohybovou činnost do denního režimu,
- samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a snažit si ji zvyšovat.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Časová dotace je ve všech ročnících 2 hodiny týdně. Místem realizace je většinou tělocvična v budově, sokolovna, venkovní tartanové hřiště u sokolovny, travnatá plocha u sokolovny či okolí základní školy. Náplní hodin tělesné výchovy jsou různá skupinová cvičení, společné rozcvičky a zahřívací cvičení, hry, honičky, přípravná cvičení (u míčových her především ve dvou skupinách), posilovací cvičení, střídání různých náčiní (míč, obruč, švihadlo, lano, činky, hokejky...) a náraď (kladina, žehřiny, koza, trampolína, žínětky, švédská bedna), výklad pravidel her. Samozřejmostí je také vždy poučení o bezpečnosti a dopomoci.

Součástí výuky Tv v prvním až třetím ročníku je také výuka základů plavání.

Do obsahu Tělesné výchovy je plně zařazeno průřezové téma Osobní a sociální výchova a částečně také průřezová témata Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	1. stupeň celkem	6.	7.	8.	9.
2	2	2	2	2	10	2	2	2	2
								8	Celkem
									18

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákovi poznat celou škálu sportovních odpovědí, různá náčiní a nářadí, prostředí, dovedností získává více smysly,
- klademe důraz na názorný a srozumitelný výklad pravidel, správné předvedení,
- dáváme žákovi možnost využít vlastní zkušenosti a dovednosti,
- podporujeme v žákovi sebedůvěru,
- vedeme ho k sebehodnocení, chceme, aby chápal princip a důvod správného dodržování pravidel a technik, význam pro život,
- nabízíme žákům různé metody výuky, podněcujeme zájem o předmět,
- vedeme žáka k sebehodnocení,
- vedeme žáky ke kritickému posouzení vlastních schopností,
- učíme žáky poznávat smysl a cíl svých aktivit.

Kompetence k řešení problémů

- spojujeme souvislosti pravidel, návazností jednotlivých pohybových dovedností,
- podporujeme účasti v soutěžích mezi jednotlivci i kolektivy, možnost srovnávání výkonů, hra fair play,
- vedeme jej k tomu, aby se nedal odradit neúspěchem,
- vedeme žáky k řešení problémových situací samostatně i ve skupinách,
- podněcujeme žáky k obhajobě svých názorů a k respektování názorů ostatních,
- motivujeme žáky k aplikaci získaných řešení v obdobných situacích,
- vedeme žáky k uvědomování si zodpovědnosti svých rozhodnutí a k hodnocení výsledků svých činů.

Kompetence komunikativní

- vedeme děti k vhodné komunikaci mezi sebou, sebou a učitelem či rozhodčím,
- učíme žáka hodnotit výkony, posuzovat je, porovnávat,
- umožňujeme mu vyjádřit svůj názor, také respektovat rozhodnutí druhých.

- vedeme žáky k vhodnému a výstižnému vyjadřování svých názorů v ústním projevu.
 - učíme aktivnímu naslouchání.
 - učíme je vhodnou formou argumentovat a obhajovat vlastní názor.
- Kompetence sociální a personální**
- umožňujeme žákovi stanovit pravidla.
 - vedeme jej k toleranci, zodpovědnosti, pomoci (umět ji dát i si o ni říci).
 - vedeme žáky k vytváření pravidel práce ve skupině.
 - učíme žáky respektovat pravidla práce ve skupině.
 - vedeme žáky k spolupřevládání příjemné pracovní atmosféry.
 - učíme žáky vhodnou formou požádat o pomoc, v opačném případě pomoc poskytnout.

Kompetence občanské

- požadujeme jako prioritu slušné chování bez hrubosti, násilí,
- vedeme ho ke vzájemné pomoci, uznání, ocenění.
- vyvoláváme touhu po dosažení co nejlepšího výkonu.
- přivádíme jej k pocitu souměřitelnosti kolektivu, vlastní ochranné zdraví.
- spolupřevládáme hodnotový systém žáků a umožňujeme jim tak sociální, mravní a estetickou orientaci.
- učíme je chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty.
- učíme žáka rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák, ...).
- vedeme žáky k podpoře a ochraně zdraví.
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence pracovní

- ukazujeme žákovi systém ukládání náradí a náčiní, svého sportovního oblečení,
- požadujeme hospodárné zacházení a správnou manipulaci s náčiním a náradím,
- preferujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví,
- učíme žáky zacházet s různým náčiním a náradím,
- vedeme žáky k efektivní organizaci své práce,
- motivujeme k využití dovedností v praxi (zapojování do různých tělovýchovných volnočasových aktivit).

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu).
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky.

- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště,
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, - samostatnost, odváhu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zjišťí význam sportování pro zdraví	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Základy gymnastiky: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti	Hv - vyjadřování melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance Prv - zdraví: lidské tělo M - měření výkonů: rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupňů, trojstupňů atd. OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepečení OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her;	TV-3-1-01 p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Žák: - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládne přípravná cvičení pro	Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Základy atletiky: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, polybilitu.		

	- kotoul vpřed a pro kotoul vzad - cvičí na žebříkách - zvládne jednoduché cviky na lavičkách - chodí po kladince s dopomocí - zvládne průpravná cvičení pro skok přes švihadlo - dokáže rychlostně sílová cvičení (po dobu 5 - 15 s, intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus pohybem - zvládá průpravná cvičení na tanečky založené na chůzi a běhu - dbá na správné držení těla (estetické) při různých činnostech i provádění cviků Atletika - zvládá průpravná cvičení - je seznámen s prvky atletické abecedy - zvládá člunkový běh - je seznámen se základy polovysokého startu - je seznámen s technikou hodů míčkem z místa - provádí nácvik skoku z místa snožmo - zvládá a rozumí štafetovým hrám vykonávaných v družstvu Úpoly provádí nácvik průpravných cvičení na přetahy a přelaky	koordinaci pohybu Úpoly Turistika a pobyt v přírodě Základy sportovních her: pohybové hry, míčové hry, netradiční hry Průpravné úpoly Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků	stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV 4 - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, radost z pohybu OSV 5 - pohybová kreativita Prv - <i>ohleduplné chování k přírodě</i>	
--	---	---	---	--

	Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží)		EV3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku <i>Prv - vztah k životnímu prostředí</i>	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	žák: - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - přehrává obouruč - provádí nácvik přihrávek jednoruč - provádí nácvik přihrávek nohou - chytá míč (jiné náčiny) - odpovídající velikosti a hmotnosti - je seznámen se sportovním náčiním sportovních a týmových her - dodržuje základní pravidla her - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty		OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině OSV7 - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV8 - slušná komunikace v různých situacích OSV9 - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů OSV10 - schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV11 - chování fair play VDO2 - angažovanost v zájmu týmu	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění		TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	<i>Prv - základní hygienické návyky</i> OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a zásad bezpečnosti

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	žák: - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluvným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu - zvládne přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody		OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání dle pokynů učitele EV3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku <i>Prv - vztah k životnímu prostředí; dopravní výchova</i>	TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	žák: - prokáže přizpůsobení se hygieně, vodnímu prostředí a dalším plaveckým dovednostem - zvládá základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecká výuka	OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování <i>Prv - význam vody v životě člověka, koloběh vody</i>	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	žák: - zvládá základní plavecké prvky			

2. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, - samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zjistí význam sportování pro zdraví	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Základy gymnastiky: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti	<i>Hv - vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</i> <i>Prv - zdraví, lidské tělo</i> <i>M - měření výkonů, rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupňů, trojstupňů atd.</i> OSV 1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV 2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravě a vyrovnaně sebehpojetí	TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládne průpravná cvičení pro kotoul vpřed a pro kotoul vzad - zvládá kotoul vpřed s dopomocí - pokouší se o kotoul vzad - cvičí na žebříkách - provádí jednoduché cviky na žebříkách - zvládne jednoduché cviky na lavičkách - chodí po kladince s dopomocí - zvládne průpravná cvičení pro	Rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti Základy atletiky: rychlý běh, skok do místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu Úpoly Turistika a pobyt v přírodě Základy sportovních her: pohybové hry, míčové hry, netradiční hry Průpravné úpoly	OSV 3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV 4 - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému, radost z pohybu OSV 5 - pohybová kreativita	

		Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků	Hv - hudební k pohybu	
	skok přes švihadlo - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 5-15 s., intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus pohybem - zvládá 1-2 tanečky založené na chůzi a běhu - dbá na správné držení těla (estetické) při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá průpravná cvičení - zvládá prvky atletické abecedy - zvládá člunkový běh - provádí polovysoký start - je seznámen s nízkým startem - zvládá techniku hodů míčkem z místa - nacvičuje hod míčkem z chůze - zvládá skok z místa snožmo - zvládá štafetové hry - vykonávají v družstvu - rozumí principu štafetového běhu Úpoly - provádí průpravná cvičení na přetahy a přetlaky Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám			

	- zvládá základní techniku chůze (i se záteží)		EV3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku <i>Prv - vztah k životnímu prostředí</i>	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	žák: - manipuluje s míčem odpovídající velikostí a hmotností (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - přehrává jednoruč, obouruč - chytá míč (jiné náčiní) - odpovídající velikostí a hmotností - přehrává nohou - nacvičuje práci se sportovním náčiním sportovních a týmových her - zkouší pracovat s náčiním týmových a sportovních her - zkouší práci s náčiním (florbal) - dodržuje základní pravidla her - seznámen s dodržováním fair play - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel		OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině OSV7 - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV8 - slušná komunikace v různých situacích OSV9 - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů OSV10 - schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV11 - chování fair play VDO2 - angažovanost v zájmu týmu	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech	žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na		<i>Prv - základní hygienické návyky</i> OSV3 - sebekontrola a sebehodnocení, regulace	TV-3-1-04p

Skoly	hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění		vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a zásad bezpečnosti	dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	žák: - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluvným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu - zvládne přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, ochrana přírody		OSV3 - sebekontrola a sebecvičování, regulace vlastního jednání dle pokynů učitele OSV11 - při sportu cti zásady fair play <i>Prv - vztah k přírodě, dopravní výchova</i>	TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	žák: - prokáže přizpůsobení se hygieně, vodnímu prostředí a dalším plaveckým dovednostem - zvládá základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Základní plavecká výuka	OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování <i>Prv - význam vody v životě člověka, kalení vody</i>	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	žák: - zvládá základní plavecké prvky			

3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	žák: - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - zná protažovací a strečinková cvičení - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro zdraví - provádí kompenzační cviky (po dlouhém sezení ve škole)	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Základy gymnastiky: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Základy atletiky: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu Úpoly Turistika a pobyt v přírodě Základy sportovních her: pohybové hry, míčové hry, netradiční hry Přípravné úpoly	<i>Hv - vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance</i> <i>Prv - zdraví: lidské tělo, první pomoc při úraze</i> <i>M - měření výkonů; rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupu, trojstupu atd.</i> OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu OSV5 - pohybová kreativita	TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	- dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládá kotoul vpřed - zvládá kotoul vzad s dopomocí - snaží se napojit kotouly vpřed a vzad - pokouší se o správnou techniku odrazu z můstku na kůzu/bednu - cvičí na lavičkách			

	- chodí po kladince bez dopomoci - zvládá základní skoky přes švihadlo - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 15 s, intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus pohybem - pokouší se o tance založené na kroku poskočením - dbá na správné držení těla (estetické) při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá přípravná cvičení - provádí základní prvky atletické abecedy - zvládá člunkový běh - provádí polovysoký start a nízký start na povel - zvládá hod míčkem z chůze - je seznámen s technikou rozběhu při hodu míčkem - zvládá skok z místa snožmo - provádí nácvik odrazových cvičení - zvládá štafetové hry vykonávané v družstvu - rozumí principu štafetového běhu Úpoly - provádí přípravné přetahy a přetlaky	Základní plavecká výuka Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků	<i>Hv - tance, hudba k pohybu</i>	
--	--	--	-----------------------------------	--

	- se pokouší o správnou techniku pádu vpřed Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze (i se záteží) - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností		EV3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku <i>Prv - vztah k životnímu prostředí, dopravní výchova</i>	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	žák: - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - rozlišuje míč na basketbal, volejbal, kopanou - účastní se sportovních soutěží školy Basketbal - zvládá příhrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - nacvičuje střelbu na koš - snaží se vést míč driblínkem Kopaná - snaží se tlumit míč vnitřní stranou nohy - snaží se vést míč nohou - nacvičuje střelbu na branku nohou Florbal		OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině OSV7 - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV8 - slušná komunikace v různých situacích OSV9 - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů OSV10 - schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV11 - chování fair play VDO2 - angažovanost v zájmu týmu	

	- nacvičuje práci s náčiním - provádí nácvik střelby na branku Volejbal - seznamuje se se žlutým volejbalem - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play v omezené míře - nacvičuje přehazovanou - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění - zvládne ošetření drobných úrazů		Prv - základní hygienické návyky OSV 3 - sebekontrola a sebecvičení, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a zásad bezpečnosti	TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	žák: - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor		OSV 3 - sebekontrola a sebecvičení, regulace vlastního jednání dle pokynů učitele	TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení

	- rozumí smluvným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu - zvládne přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - chová se ohleduplně k přírodě - spojí turistiku s další pohybovou činností		EV-3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku OSV-3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování	a pohybovým aktivitám - zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
TV-5-1-11 adapтуje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti	žák: - prokáže přizpůsobení se hygieně, vodnímu prostředí a dalším plaveckým dovednostem - zvládá základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		Prv - význam vody v životě člověka, koloběh vody	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	žák: - zvládá základní plavecké prvky - zvládá jeden plavecký způsob (plavecká technika)			

4. ročník				
Ořekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení	žák: - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	Př - péče o zdraví, lidské tělo; <i>zdravá strava</i> M - měření výkonů; <i>rozdělování na skupiny; tvoření dvojstupň, trojstupň atd.</i>	TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

úrovně své zdatnosti	- provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - zná protahovací a strečinková cvičení - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro zdraví - provádí kompenzační cviky (po dlouhém sezení ve škole)	Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Základy gymnastiky: akrobacie, kladinka, cvičení na nářadí, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti Základy atletiky: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu Úpoly Turistika a pobyt v přírodě Základy sportovních her: pohybové hry, míčové hry, netradiční hry Průpravné úpoly Základní plavecká výuka Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků	OSV1 – rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 – moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 – sebekontrola a sebecvičání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 – pozitivní naladění myslí, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu OSV5 – pohybová kreativita	- Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	žák: - dokáže vysvětlit jednostrannou zátěž			
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Gymnastika - zvládá kotoul vpřed a vzad - snaží se provádět jednoduchou sestavu na základě napojených kotoulů vpřed a vzad - zvládá správnou techniku odrazu z můstku na kozu/bednu - snaží se o roznožku přes kozu - našíř odrazem z můstku - snaží se o skok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku			

	- chodí po kladince bez dopomoci - zvládá základní skoky přes svihadlo - dokáže rychlostně sílová cvičení (po dobu 15-30 s, intervaly odpočinku asi 2 min) Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus - zvládá tance založené na kroku poskočením - pokouší se o tance založené na kroku přísuněm, přeměněním - pokouší se o základy cvičení s náčiním (míč, svihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá průpravná cvičení - provádí atletickou abecedu - zvládá člunkové běhy - zvládá polovysoký a nízký start na povel - je seznámen se startem z bloků - pokouší se o běh v terénu s překážkami - zvládá hod míčkem z chůze - nacvičuje techniku rozběhu při hodu míčkem - zvládá skok z místa snožmo - nacvičuje odrazová cvičení - je seznámen s nácvikem štafetového běhu - zvládá štafetové hry	<i>Hv - hudeba k pohybu, tance</i>	
--	--	---	--

	Úpoly - provádí průpravné přetahy a přetlaky - se pokouší o správnou techniku pádu vpřed a vzad Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) - chová se ohleduplně k přírodě - vhodné se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - rozlišuje míč na basketbal, volejbal, kopanou Basketbal - zvládá příhrávky jednoruč, obouruč - nacvičuje příhrávky v pohybu - zvládá chytat obouruč - zdokonaluje střelbu na koš - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč nohou - střelí na branku nohou vnitřním nártem	EX 3 – ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku PF – vztah k životnímu prostředí	
--	--	---	--

	- nácvik přihrávek nohou v pohybu Fiorbal - ovládá práci s náčiním - týmových a sportovních her - zdokonaluje práci s náčiním při vedení míčku - nacvičuje přihrávky backhend, forehend - nacvičuje síťelbu na branku Volejbal - zvládá žlutý volejbal - nacvičuje oranžový volejbal Raketové sporty - nacvičuje práci a přihrávky s náčiním - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play v omezené míře - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
--	---	--	--	--

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění - zvládne ošetření drobných úrazů	Př - první pomoc OSV 3 - sebekontrola a sebevládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV 10 - schopnost vyřešit problémy	TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Žák: - dokáže posoudit, zdůvodnit kvalitu provedení pohybu spolužáků - dokáže posoudit, ocenit a opomíjet podněty ke zkvalitnění vlastní činnosti	Čj - komunikace, dialog OSV 2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mě výkony OSV 3 - sebekontrola a sebevládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her	TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedna v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohledy	Žák: - aplikuje zásady fair-play hry - zdůvodní dodržování pravidel hry - učí se respektovat zdravotní handicap - adekvátně zdůvodní, definuje a označí zjevné přestupky ve hře - rozlišuje, respektuje opačné pohledy při pohybové činnosti	OSV 6 - vzájemné poznávání ve skupině OSV 7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV 8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na výkony své a druhých OSV 9 - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost	TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

				naslouchat ostatním; řešení konfliktů OSV11 - chování fair play VDO2 - angažovanost v zájmu týmu EV3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojené tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	žák: - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí smluveným povelům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu			OSV2 - moje tělo <i>Př - lidské tělo</i>	
TV-5-1-08 organizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	žák: - organizuje základní cviky při rozvíjení, protažení - vhodné vybere, rozdělí týmy při pohybových aktivitách			M - měření výkonů: rozdělování na skupiny, tvoření dvojstupa, trojstupa atd.	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	žák: - zhodnotí výkony sebe i ostatních - analyzuje svoje předchozí výkony, svůj posun v průběhu ročníků - změní pohybové výkony			OSV7 - respektování odlišných schopností ostatních lidí OSV9 - schopnost vedení a organizování aktivity týmu OSV10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV2 - zdravě a vyrovnaně sebepojětí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony	

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	Žák: - zkouší vyhledávat informace o pohybových aktivitách - sleduje sportovní dění ve světě, ve škole a místě bydliště - zkouší interpretovat novinky z vybraného sportu ostatním		Inf - vyhledávání zdrojů, informací na internetu OSV8 – dovednosti pro verbální i neverbální sdělování MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV2 - vnímání rozdílů mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích)	
5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Žák: - ovládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - provádí cviky pro zahřátí a uvolnění - zná protahovací a strečinková cvičení - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli po zlepšení pohybové dovednosti - zná význam sportování pro	Význam pohybu pro zdraví Příprava organismu Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech Základy gymnastiky: akrobacie, kládinka, cvičení na náraď, s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	Př - péče o zdraví OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému a k jiným lidem, zdravě a vyrovnaně se pojíte OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení	TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

	zdraví - provádí kompenzační cviky (po dlouhém sezení ve škole)	Základy atletiky: rychlý běh, skok z místa, hod míčkem, cvičení na rychlost, sílu, pohyblivost, koordinaci pohybu Úpoly Turistika a pobyt v přírodě Základy sportovních her: pohybové hry, míčové hry, netradiční hry Průpravné úpoly Základní plavecká výuka Další pohybové činnosti dle podmínek školy a zájmů žáků	osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV 4 - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému; radost z pohybu OSV 5 - pohybová kreativita EY 3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku	TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - zvládá podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	žák: - dokáže vysvětlit jednostrannou zátěž žák: - dbá na správné držení těla při různých činnostech a provádění cviků Gymnastika - zvládá kotoul vpřed a vzad - provádí jednoduché sestavy na základě napojených kotoulů vpřed a vzad - zvládne roznožku přes kozu našť odrazem z můstku - zvládne skok do vzponu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z můstku - nacvičuje skrčku přes kozu našť odrazem z můstku - chodí po kladince bez dopomoci - nacvičuje jednoduchou akrobatickou sestavu na kladince - provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 20–30 s, intervaly odpočinku asi 2 min)			

	Rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjadřit rytmus - zvládá tance založené na kroku poskočením, přísunném, přeměněm - nacvičuje cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků) Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - zvládá čílnkový běh - zvládá polovysoký, nízký a start z bloku na povel - hěhá v terénu s překážkami - seznamuje se s taktikou při běhu na delší vzdálenost - zvládá hod míčkem z rozběhu - zvládá skok z místa snožmo - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - seznamuje se s průpravou skoku vysokého - nacvičuje štafetovou předávků - seznamuje se se štafetovým územím Úpoly - provádí přetahy a přetlaky - se pokouší o správnou techniku pádu vpřed a vzad	<i>Hv - pohyb podle hudby</i>	
--	---	-------------------------------	--

	Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodné se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty: - manipuluje s míčem odpovídající velikostí a hmotností (na místě a v pohybu, rukou i nohou) - rozištuje míč na basketbal, volejbal, kopanou Basketbal - zvládá příhrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - nacvičuje střelbu na koš - dokáže vést míč driblínkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč dominantní nohou - zvládá příhrávky nohou v pohybu - střelí na branku nohou vnitřním nártem Florbal - ovládá práci s náčiním		EV 3 - ohleduplné chování k přírodě při sportovních aktivitách venku Př - vztah k životnímu prostředí V1 - mapy	
--	--	--	---	--

	- zdokonaluje přihrávky backhend, forehend - zvládá a zdokonaluje střelbu na branku Volejbal - hraje přehazovanou (oranžový volejbal) Raketové hry - ovládá práci s náčiním - zdokonaluje přihrávky - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play v omezené míře - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Žák: - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - při pohybových činnostech přivolá pomoc při zranění - zvládne ošetření drobných úrazů	<i>Př - první pomoc</i> OSV 3 - sebekontrola a sebecvičení, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her a bezpečnosti; stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV 10 - schopnost vyřešit problémy	TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	žák: - dokáže posoudit, zdůvodnit kvalitu provedeného pohybu spolužáků - dokáže posoudit, ocenit a opakovat podněty ke zkvalitnění vlastní činnosti		Čj - komunikace, dialog OSV2 - zdravě a vyrovnaně sebeпоjetí (co se mi daří a ne-daří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, regulace vlastního jednání v rámci dodržování pravidel her OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině OSV7 - chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého OSV8 - otevřená komunikace, schopnost vyjádřit vlastní názor na výkony své a druhých OSV9 - schopnost pracovat v týmu, podřízení se, vedení a organizování; schopnost naslouchat ostatním; řešení konfliktů OSV11 - chování fair play VDO2 - angažovanost v zájmu týmu	TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohledy	žák: - aplikuje zásady fair-play - zdůvodní dodržování pravidel hry - učí se respektovat zdravotní handicap - adekvátně zdůvodní, definuje a označí zjevné přestupky ve hře - rozlišuje, respektuje opačné pohledy při pohybové činnosti		TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zvládá podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat eviky na odstranění únavy	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	žák: - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, cvičebních prostor - rozumí sdruženým povellům, signálům aj. prostředkům komunikace při TV a sportu		OSV2 - moje tělo	

TV-5-1-08 organizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	žák: - organizuje základní cviky při rozevíře, protažení - vhodné vybírá, rozděluje týmy při pohybových aktivitách		M - jednotky délky OSV7 - respektování odlišných schopností ostatních lidí OSV9 - schopnost vedení a organizování aktivity týmu OSV10 - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mé výkony	
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	žák: - zhodnotí výkony sebe i ostatních - analyzuje svoje předchozí výkony, svůj postup v průběhu ročníku - změří pohybové výkony		Inf - vyhledávání zdrojů, informací na internetu OSV8 - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování MV1 - rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, chápání podstaty sdělení MV2 - vnímání rozdílu mezi realitou a stavem prezentovaným v médiích (např. nereálný vzhled lidí na sociálních sítích)	
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	žák: - výzkouší vyhledávat informace a pohybových aktivitách - sleduje sportovní dění ve světě, ve škole a místě bydliště - dokáže interpretovat novinky z vybraného sportu ostatním			

6. ročník					
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření	
Činnosti ovlivňující zdraví					
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	žák: - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně	Význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) Zdravotně – orientovaná zdatnost (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zátěžením) Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovňovací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	Vy - fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace Vz - dospívání, tělesné změny, zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví Z - člověk a příroda, orientace P - prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc, ohleduplné chování k přírodě při sportování venku Inf - informační zdroje, vyhledávání informací D - historie olympijských her OSV 1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV 2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV 3 - sebekontrola a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přispívá pohybové aktivity	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	žák: - se snaží o zlepšení své tělesné kondice				
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	žák: - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly				
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	žák: - umí rozpoznat nebezpečí dopingu, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí				

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost		OSV 4 - pozitivní naladění myslí, dobrý vztah k sobě samému OSV 5 - rozvoj pohybové kreativity OSV 6 - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV 7 - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV 8 - slušná komunikace; schopnost asertivně odmítnat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod.	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti a tvoří je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech Gymnastika - zdokonaluje kotoul vpřed a vzad, nacvičuje kotoul letmo - provádí jednoduché sestavy na základě napojených kotoulů vpřed a vzad - zvládne roznůžku, zdokonaluje skřek přes kózu našíř odrazem z můstku - zvládne skok do vzporu dřepmo na švédskou bednu odrazem z můstku - zvládá jednoduché akrobatické sestavy na kladince - provádí přípravná cvičení pro přemet stranou	Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí) Kondiční formy (cvičení pro daný věk) Úpoly (základy sebeobrany, hry) Atletika (rychlost, vytrvalost, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) Sportovní hry (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) Netradiční sportovní hry (kontaktní, síťové, pátkovací, pravidla her, herní činnosti)	OSV 9 - schopnost pracovat v týmu, naslouchat OSV 10 - schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV 11 - chování fair play VDO1 - demokratické principy a hodnoty ve skupině VDO2 - angažovanost v zájmu týmu MKV2 - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vrstevnických vztahů; tolerance FV3 - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit;	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojevané pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

	- nacvičuje stoj na rukou - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 30–40 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - nacvičuje přípravná cvičení na hrazdě, na kruzích - trénuje svís vznesmo, vzpor na hrazdě, seskok zášvihem Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus - zvládá tance založené na kroku poskočením, přísunním, přeměním - zvládá cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků) - ovládá cvičení na lavičce, žebříkách Atletika - zvládá přípravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zdokonaluje polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa - nacvičuje skok vysoký stylem nůžky, flop - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zvládá předání štafety a zdokonaluje spolupráci	jednotlivce, herní kombinace) Bruslení (podle zájmu žáků) Cvičení s hůdkou	ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOUV) EV 4 - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví <i>Hv - hůdka vhodná k cvičení a relaxaci</i>	
--	--	---	--	--

	Úpoly - provádí přetahy a přetlaky - zvládá správnou techniku pádu vpřed a vzad - nacvičuje základy sebeobranu Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodné se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty: - manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotností (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zkouší nácvik dvojtlaku - odrazové nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlučit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama	EV3 - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit; ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MIOV) P - ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnost sportování venku Z - mapy	
--	--	---	--

	- střílí na branku nohou vnitřním nártcem Florbal - střílí tahem a přiklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalovou backhendem, forhendem Volejbal - nacvičuje odbití spodem, vrchem - nacvičuje a zdokonaluje podání spodem - nacvičuje herní kombinace a průpravnou hru - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované	žák: - zvládá techniku nové atletické			
		TV-9-2-02p		

pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz apod.) - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí poskytnout základy první pomoci - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny			posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Činnosti podporující pohybové učení				
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, členáře novin a časopisů, uživatele internetu	Žák: - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, členáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v Tv (tělcvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností)		TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Žák: - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	Organizace prostoru a pohybových činností (v nestandardních podmínkách) Sportovní výstroj a výstroj (výběr, ošetrování, oprava, pořizovací cena) Historie a současnost (významné		TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu <i>M – finanční gramotnost</i>

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	žák: - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	soutěže a sportovci, olympijská charta)	D - historie olympijských her; tělovýchovné spolky	TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	žák: - specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Pravidla osvojovaných pohybových činností (sportů, her, závodů, soutěží)	Vo - dodržování pravidel	TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	žák: - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech		TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	žák: - uspořádá samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže		F - jednotky délky a času; měření výkonů	TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	žák: - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování výsledků (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnosti)	M - ztaznamenání sportovních výkonů do tabulky; statistiky výkonů Inf - tabulkový editor	

7. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Činnosti ovlivňující zdraví					
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	žák: - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé zařazuje pravidelně	Význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) Zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) Prevence škodlivého vlivu návykových látek	Vo - fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace Vz - dospívání, tělesné změny, zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví Z - člověk a příroda, orientace P - prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc; ohleduplné chování k přírodě při sportování venku Inf - informační zdroje, vyhledávání informací	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	žák: - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	žák: - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly		OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 - sebekontrola a sebeovládání, stanovení	TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity	
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	žák: - umí rozpoznat nebezpečí dopingů, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí				

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost		osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - pozitivní naladění myslí, dobrý vztah k sobě samému OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7 - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV8 - slušná komunikace; schopnost asertivně odmitat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod. OSV9 - schopnost pracovat v týmu, naslouchat OSV10 - schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV11 - chování fair play VDO1 - demokratické principy a hodnoty ve skupině VDO2 - angažovanost v zájmu týmu MKV2 - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vztavnických vztahů; tolerance FV3 - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit;	TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech - zvládá techniku nové atletické disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond Gymnastika - zdokonaluje kotoul vpřed a vzad, navazované sestavy kotoulů, kotoul letmo, přemet stranou na silnější stranu - rozumí zásadám stoje na rukou a provádí s pomocí - předvede jednoduchou akrobatickou sestavu na kladince - zdokonaluje skrčku, roznožku nařít	Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadím) Kondiční formy (cvičení pro daný věk) Úpoly (základy sebeobrany, hry) Atletika (rychlost, vytrvalost, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) Sportovní hry (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti, jednotlivce, herní kombinace) Netradiční sportovní hry (kontaktní, síťové, pátkovací;	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	

	- dokáže rychlostně silová cvičení (pro dobu 40–50 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - ovládá houpání s odrazem snožmo, střídmonož - zdokonaluje svis střemhlav, vzpor na hrazdě, seskok zášvihem Rytmičné a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus, jednoduché tance - zdokonaluje cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků) - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá přípravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zdokonaluje polovysoký, nízký a start z bloků na povet - zdokonaluje skok z místa - zvládá skok vysoký flopen, nůžkami - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zdokonaluje provedení štafety Úpoly - provádí přetahy, přetlaky,	pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) Sjezdové lyžování, snowboarding, klasické lyžování (podle zájmu žáků a podmínek školy) Cvičení s houbou Bruslení (podle zájmu žáků a podmínek školy)	ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MOV) EV4 - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví <i>Hv - poslech hudby, tance</i>	
--	---	--	--	--

	odpory - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodné se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem - odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoduché, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zkouší nácvik dvojtlaku z L i P nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama - zdokonaluje střelbu na branku nohou vnitřním nártem Florbal		<i>P - ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku</i> <i>Z - mapy</i>	
--	---	--	---	--

	- zdokonaluje střelbu tahem a příklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s hokejkou backhendem, forhendem Volejbal - nacvičuje odbíjení spodem, vrchem - umí podat spodem, zkouší podání vrchem - vyřeší obranné i útočné herní kombinace - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel Lyžování - učí se sjezdovému postoji a základním lyžařským dovednostem			
--	---	--	--	--

	- ovládá statický pluh - zkouší a procvičuje krátký a dlouhý carvingový oblouk, paralelní oblouk, oblouk z přívratu vyšší lyže, sesouvání svahem - nacvičuje pády a vstávání, manipulaci na místě - zkouší padající list, sesouvání, řezaný, smýkaný oblouk - nacvičuje klasický styl lyžování, volnou techniku, střídavý běh dvoudobý, soupažný běh jednodobý			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - zvládá i dlouhodobější pohyb v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí poskytnout základy první pomoci			TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Činnosti podporující pohybové učení				
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Žák: - aktivně interpreтуje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností)		TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	žák: - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	Organizace prostoru a pohybových činností (v nestandardních podmínkách) Sportovní výstroj a výstroj (výběr, ošetrování, oprava, pořízovací cena) Historie a současnost (významné soutěže a sportovci, olympijská charta) Pravidla osvojovaných pohybových činností (sportů, her, závodů, soutěží) Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech	<i>M - finální matematika</i> <i>D - historie olympijských her; tělovýchovné spolky</i> <i>Po - dodržování pravidel</i>	TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	žák: - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji			TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	žák: - specifikuje a vykonává práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora			TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	žák: - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí			TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	žák: - uspořádá samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže			TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	žák: - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování výsledků (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnosti)	<i>K - jednotky délky a času; měření výkonů</i> <i>M - zaznamenání sportovních výkonů do tabulek; statistiky výkonů</i> <i>Inf - tabulkový editor</i>	

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Činnosti ovlivňující zdraví				
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák: - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé zařazuje pravidelně	Význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) Zdravotně orientovaná zdatnost (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení) Prevence škodlivého vlivu návykových látek	<i>Vo - fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace</i> <i>Vz - dospívání, tělesné změny, zdravý životní styl, důležitost pohybu pro zdraví, pitný režim</i> <i>Z - člověk a příroda, orientace</i> <i>P - prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc: ohleduplné chování k přírodě při sportování venku</i> <i>Inf - informační zdroje, vyhledávání informací</i> <i>Ch - přírodní látky a jejich funkce</i> OSV1 - rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 - moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Žák: - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Žák: - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti (v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV)		TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

	vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí		OSV3 - sebekontrola a sebehodnocení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 - pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému OSV6 - vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7 - chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV8 - slušná komunikace: schopnost asertivně odmítnat agresi, manipulaci, nabízení návykové látky apod.	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsmu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností				
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech Gymnastika - zdokonaňuje kotoul vpřed a vzad, navazované sestavy kotoulů, kotoul ležmo, přemet stranou na silnější stranu - nacvičuje prvky parkouru, spojuje více přeskoků - cvičí na trampolíně - ovládá stoj na rukou - předvede jednoduchou akrobatickou sestavu na kladince - umí skrčku, roznožku našít,	Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadím) Kondiční formy (cvičení pro daný věk) Úpoly (základy sebeobrany, postoj, pády, hry) Atletika (rychlost, vytrvalost, vrh koulí, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) Sportovní hry (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) Netradiční sportovní hry (kontaktní, síťové, pátkovací;	OSV9 - schopnost pracovat v týmu, naslouchat OSV10 - schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV11 - chování fair play VID01 - demokratické principy a hodnoty ve skupině VID02 - angažovanost v zájmu týmu MKV2 - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vstevnických vztahů; tolerance EY3 - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit;	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

	nácvik skřeky a roznožky nadél - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 50-60 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - zdokonaluje obraty v předhupu, záhupu - ovládá sešín ze vzporu na hrazdě Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus, jednoduché tance - zvládá cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků) - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá přípravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zvládá polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa - umí skok vysoký - flopem, nůžkami - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zdokonalování provedení šlařety - ovládá techniku vrhu koule z místa	pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) Sjezdové lyžování, snowboarding, klasické lyžování (podle zájmu žáků a podmínek školy) Bruslení (podle zájmu žáků) Cvičení s hůdkou	ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MČOV) EV4 - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví <i>P - ohleduplné chování k přírodě při sportování venku, možnosti sportování venku</i> <i>Hv - hůdka vhodná k cvičení a relaxaci</i>	
--	--	--	--	--

	Úpoly - provádí přetahy, přetlaky a odpory - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodně se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem - odpovídající velikostí a hmotností (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá přihrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zdokonaluje dvojruční z L. i - P nohy - dokáže vést míč driblinkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní, vnější stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama	<i>P - ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku</i> <i>Z - mapy</i>	
--	---	---	--

	- střelí na branku nohou vnitřním nártem, bodlem a vnějším nártem Florbal - střelí tahem a přiklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalovou backhendem, forhendem Volejbal - ovládá odbití spodem, vrchem - umí podat spodem, vrchem - nacvičuje základy smečování a přijetí servisu - vyřeší obranné i útočné herní kombinace - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel		
--	---	--	--

	Lyžování - učí se sjezdovému postoji a základním lyžařským dovednostem - ovládá statický pluh - zkouší a procvičuje krátký a dlouhý carvingový oblouk, paralelní oblouk, oblouk z přivrátu vyšší lyže, sesouvání svahem - nacvičuje pády a vstávání, manipulaci na místě - zkouší padající list, sesouvání, řezaný, smýkaný oblouk - nacvičuje klasický styl lyžování, volnou techniku, střídavý běh dvoudobý, soupažný běh jednodobý			
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Žák: - zvládá techniku nové atletické disciplíny - při cvičení uplatňuje svůj fyzický fond - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz apod. ...) - zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - umí poskytnout základy první pomoci - posuzuje provedení osvojované pohybové činnosti, označí			TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

	zjevné nedostatky a jejich možné příčiny		
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	žák: - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností) Organizace prostoru a pohybových činností (v nestandardních podmínkách) Sportovní výstroj a výstroj (výběr, ošetřování, oprava, pořízovací cena) Historie a současnost (významné soutěže a sportovci, olympijská charta)	TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu <i>M - finanční gramotnost</i> <i>D - historie olympijských her, tělovýchovné spolky</i>
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	žák: - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu	Pravidla osvojovaných pohybových činností (sportů, her, závodů, soutěží) Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech	TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 organizuje samostatně i v týmu jednotuše turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Žák: - uspořádá samostatně i v týmu jednotuše turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy, spolurozhoduje hry a soutěže			TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Žák: - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování výsledků (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnosti)	F - jednotky délky a času; měření výkonu M - zaznamenání sportovních výkonů do tabulky; statistiky výkonu Inf - tabulkový editor	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Činnosti ovlivňující zdraví				
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Žák: - zvládá organizaci svého pohybového režimu, některé zařazuje pravidelně	Význam pohybu pro zdraví (rekreační a výkonnostní sport, sport chlapců a dívek) Zdravotně orientovaná zlatnost (rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením) Prevence a korekce jednosměrného zatížení a svalových dysbalancí (průpravná, kompenzační, vyrovňovací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení)	Va - fyzická a psychická podpora, ochota pomáhat a spolupracovat, komunikace Vz - dospívání, tělesné změny, zdravý životní styl, důležitosti pohybu pro zdraví, pitný režim Z - člověk a příroda, orientace P - prostředí a životní styl každého jedince, základní hygienické návyky, péče o zdraví, první pomoc; ohleduplné chování k přírodě při sportování venku	TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Žák: - se snaží o zlepšení své tělesné kondice			

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Žák: - se dokáže sám připravit před pohybovou činností a ukončit ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Prevence škodlivého vlivu o návykových látek Hygiena a bezpečnost při tělesné výchově a sportovní činnosti (v neznámém prostředí, zásady první pomoci v TV)	Inf – informační zdroje, vyhledávání informací Ch – přírodní látky a jejich funkce OSV1 – rozvoj pozornosti a soustředění OSV2 – moje tělo, moje psychika, můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV3 – sebekontrola a sebeovládání, stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV4 – pozitivní naladění mysli, dobrý vztah k sobě samému OSV6 – vzájemné poznávání ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7 – chování podporující dobré vztahy v kolektivu, empatie, respektování druhých, pomoc druhým OSV8 – slušná komunikace; schopnost asertivně odmítnat agresi, manipulaci, nabízené návykové látky apod. OSV9 – schopnost pracovat v týmu, naslouchat OSV10 – schopnost vyřešit problémy ve skupině OSV11 – chování fair play	TV-9-1-03p cileně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upravit pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Žák: - umí rozpoznat nebezpečí dopingu, drog a jiných škodlivin neslučitelných se sportovní etikou a zdravím - sportovní aktivitu upravuje vzhledem k údajům o znečištění ovzduší a předpovědi počasí			
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí, přírodě, silničním provozu - předvídá možné nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svojí činnost Gymnastika - zvládá kotoul vpřed a vzad, navazované sestavy kotoulů, kotoul letmo, přemet stranou na silnější stranu - předvede navazovanou sestavu prvků - nacvičuje a zdokonaluje prvek rondát - nacvičuje prvky parkouru, spojuje více přeskoků - cvičí na trampolínce - zdokonaluje stoj na rukou - předvede jednoduchou			TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu – chape zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změní úroveň své tělesné zdatnosti

	akrobatickou sestavu na kladince - umí skrčku, roznožku našíř, naděj - dokáže rychlostně silová cvičení (po dobu 50-60 s, intervaly odpočinku asi 2 min) - zvládá slyb u předhupu - procvičuje výmek ze stoje Rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti - zvládá vyjádřit rytmus, jednoúčel tance - zvládá cvičení s náčiním (míč, švihadlo) - dbá na správné držení těla (estetické při různých činnostech i provádění cviků) - ovládá cvičení na lavičce, žebřinách Atletika - zvládá průpravná cvičení - zná a zvládá atletickou abecedu - trénuje vytrvalost v terénu dle možností - zvládá polovysoký, nízký a start z bloků na povel - zvládá skok z místa - zdokonaluje skok vysoký flopem, nůžkami - ovládá a rozvíjí odrazová cvičení - zdokonaluje provedení štafety - ovládá techniku vrhu koulí z místa a zařazuje vrh sunem		VDO1 - demokratické principy a hodnoty ve skupině VDO2 - angažovanost v zájmu týmu VMEGS1 - sportovní události v okolí i Evropy; naši a evropská sportovci VMEGS2 - mezinárodní soutěže a akce MKV2 - zapojení všech bez ohledu na jejich kulturní a sociální příslušnost, integrace jedince do vrstevnických vztahů; tolerance EV3 - ohleduplnost k přírodě během sportovních aktivit; ochrana přírody během velkých sportovních akcí (zásady MKOV) EV4 - prostředí a zdraví; možnosti a způsoby ochrany zdraví P - ohleduplné chování k přírodě při sportování venku; možnosti sportování venku
--	--	--	---

	Úpoly - provádí pretahy, přetlaky a odpory - nacvičuje základy sebeobrany Turistika - zjistí, že turistika a pobyt v přírodě patří k nejzdravějším pohybovým aktivitám - pohybuje se v mírně náročném terénu (i se zátěží) - nacvičuje orientaci dle mapy - chová se ohleduplně k přírodě - vhodné se chová v dopravních prostředcích - spojuje turistiku s další pohybovou činností Míčové sporty - manipuluje s míčem - odpovídající velikosti a hmotnosti (na místě a v pohybu, rukou i nohou) Basketbal - zvládá příhrávky jednoruč, obouruč - zvládá chytat obouruč - ovládá střelbu na koš z místa, z pohybu - zkouší nácvik dvojtlaku z L. i P. nohy - dokáže vést míč driblínkem Kopaná - zvládá tlumit míč vnitřní, vnější stranou nohy - dokáže vést míč oběma nohama	<i>P - ohleduplné chování k přírodě při sportování venku, možnosti sportování venku</i> <i>Z - mapy</i>	
--	--	---	--

	- střílí na branku nohou vnitřním nártem, bodlem a vnějším nártem Florbal - střílí tahem a přiklepem, v pohybu a z místa - zvládá přihrávky z místa, pohybu - zvládá slalom s florbalovou backhendem, forhendem Volejbal - ovládá odbiti spodem, vrchem - umí podat spodem, vrchem, zasmečovat a přijímat servis - vyřeší obranné i útočné herní kombinace - procvičuje individuální činnosti jednotlivce - dodržuje základní pravidla her - pozná a označí přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - je schopen dodržovat fair play - procvičuje základní herní kombinace - účastní se školních soutěží Netradiční sporty - je seznámen s netradičními sporty - je schopen soutěžit v družstvu - uvědomuje si následky pro sebe i družstvo při porušení pravidel		
--	--	--	--

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	Pohybové hry s různým materiálem a zaměřením Gymnastika (akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadím) Kondiční formy (cvičení pro daný věk) Úpoly (základy sebeobrany, postojce, pády, hry) Atletika (rychlost, vytrvalost, vrh koulí, skok vysoký, skok daleký z místa, štafetový běh) Sportovní hry (volejbal, basketbal, fotbal, florbal, házená, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) Netradiční sportovní hry (kontaktní, síťové, pátkovací, pravidla her, herní činnosti jednotlivce, herní kombinace) Bruslení (podle zájmu žáků) Cvičení s hudební	TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
Hv – hudební vhodná k cvičení a relaxaci			
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	žák: - aktivně interpretuje osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, členáře novin a časopisů, uživatele internetu	Komunikace v Tv (tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojování pohybových činností)	TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Žák: - aplikuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestnost, pomoc slabším, handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Organizace prostoru a pohybových činností (v nestandardních podmínkách) Sportovní výstroj a výstroj (výběr, ošetrování, oprava, pořízení, cena) Historie a současnost (významné soutěže a sportovci, olympijská charta) Pravidla osvojovaných pohybových činností (sportů, her, závodů, soutěží) Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých sportovních činnostech	TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Žák: - se dokáže dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji		TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04 rozdílí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Žák: - specifikuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		TV-9-3-04p rozdílí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Žák: - analyzuje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí		TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06 organizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Žák: - uspořádá samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, sportovní a turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje hry a soutěže		TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Žák: - vyhodnocuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Měření výkonů a posuzování výsledků (měření, evidence, vyhodnocení a porovnávání výkonnosti)	

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejích určitou proříváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spolupráci žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je na **1. stupni** rozdělen na čtyři tematické okruhy, **Práce s drobným materiálem, Konstruktivní činnosti, Péstelské práce, Příprava pokrmů**, které jsou pro školu povinné. Na **2. stupni** je rozdělen na osm tematických okruhů, **Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Péstelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce**. Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej zařadit do nejvyšších ročníků 2. stupně. Z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- vytváření a soustavnosti při plnění zadávaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynaládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku,
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka,
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí,
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení,
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci.

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět pracovní činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Získávají důležité informace, které pro ně mohou být pomocí při rozhodování o jejich dalším profesním zaměření. Vzdělávací obsah předmětu vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejích rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky, a doplňuje tak celé základní vzdělání o tuto důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů a je jejich určitou protiváhou.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti rozvíjí motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky žáků. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Žáci se učí základům technologické kázně, bezpečnosti práce, seznamují se s vlastnostmi různých materiálů a se zásadami bezpečného a smysluplného využití různých pracovních nástrojů. Nezanedbatelný je přínos vyučovacího předmětu pro uplatňování výchovy žáků ke zdraví a jejich bezpečnosti. Charakter předmětu umožňuje nenásilné zařazování výchovy k ochraně přírody a vytváření základů pro ekologické cítění žáků.

Využívány jsou různé metody a formy práce, např. samostatná, skupinová, párová práce, projektová výuka, s využitím moderních technologií apod. Žáci jsou vedeni k aktivnímu a kreativnímu přístupu, zodpovědnosti za své vzdělávání.

V prvním až devátém ročníku je předmět Pracovní činnosti dotován jednou hodinou týdně. Na prvním stupni jsou pracovní činnosti vyučovány v kmenových učebnách a je kladen důraz také na provázanost s dalšími vyučovacími předměty. Na druhém stupni bývá předmět zpravidla vyučován v dvouhodinových blocích jednou za 14 dní, přičemž jsou početnější třídy rozděleny na skupiny – chlapce a dívky.

Týdenní časová dotace v ročnících									
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	2. stupeň celkem
1	1	1	1	1	1	1	1	1	4
				5					9

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Pracovní činnosti využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení,
- podporujeme samostatnost a tvořivost,
- vedeme žáky k používání odborné literatury,
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost,
- ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení výsledků své práce a diskutování o nich,
- podporujeme žáky ve vyhledávání potřebných informací ke zvládnutí zadané nebo vlastní práce.

Kompetence k řešení problémů:

- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení žáků,
- vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů,
- podporujeme různé alternativní způsoby řešení problémů,
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů,
- vedeme žáky k uplatňování vlastních nápadů,
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy,
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení.

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k používání správné terminologie při prezentaci vlastní činnosti, k vyjádření myšlenek a názorů v logickém sledu podle postupu práce, výstižně a souvisle,
- vedeme žáky k porozumění grafickému technickému jazyku a k jeho používání při řešení technických problémů vedeme žáky k užívání správné terminologie.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- podporujeme skupinovou výuku,
- umožňujeme práci ve skupině, kde žáci vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Kompetence občanské

- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci a vedeme je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce.
- umozňujeme žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven, řádu akeí mimo školu apod.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- vedeme žáky k osvojení si a rozvíjení správných a bezpečných pracovních dovedností a návyků.
- vedeme žáky k volbě vhodných materiálů, nástrojů a vybavení, k volbě vhodných a efektivních postupů při realizaci výrobků.
- vedeme žáky k pořádku na svém pracovišti při pracovní činnosti.
- vyžadujeme důsledně dodržování vymezených pravidel, šetření materiálu a nářadí, na plnění povinností a závazků (jako základu pracovní technologické kázně a ochrany zdraví).

Kompetence digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků.
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu.
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích.
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií.
- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy.
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu.
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a týmových úkolů.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro žápy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
1. ročník				
Práce s drobným materiálem				
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	žák: - poznává vlastnosti a využití různých materiálů - vytváří jednoduchými postupy výrobky z daných materiálů (překládá, skládá, obýbá, obkresluje, tne, stříhá, lepí, polepuje, hněte hmotu, válí, uhlíra, přidává, modeluje, materiály třídí, navléká, dotváří...) - využívá vhodné pracovní nástroje a pomůcky vzhledem k danému materiálu - vytváří jednoduchými operacemi a postupy výrobky podle slovního návodu nebo předlohy - seznamuje se při své tvorbě s lidovými zvyky, tradicemi - udržuje pracovní plochu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Vlastnosti materiálů (papír, karton, přírodniny, modelovací hmota, textil, drát, fólie,...) Pracovní pomůcky a nástroje (funkce, využití) Jednoduché pracovní operace a postupy dle využívaného materiálu Lidové zvyky a tradice Organizace práce a pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce	<i>M - přesnost práce při origami</i> <i>Prv - přírodniny, šetření materiálem, šetr starého papíru, význam třídění odpadu</i> <i>Vv - prvky lidového umění</i> <i>Čj - velikonoční a Vánoční přání</i>	ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy			<i>OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</i> <i>OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci</i> <i>OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce</i>	ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

				OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou	
Konstruktivní činnosti					
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	žák: - sestavuje stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu nebo fantazie - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků	Sestavování modelů ze stavebnice (stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - podle možností školy) Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	<i>Prv - věci kolem nás (stůl, židle, autka, ...)</i> <i>Vv - architektura</i> OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	
Pěstelské práce					
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování	žák: - vyseje zvolené osivo, s pomocí o něj dále pečuje - pozoruje přírodní procesy	Základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, osivo, výživa rostlin) Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin	<i>Prv - základní životní podmínky (půda, voda, světlo a teplo), pozorování rostlin, plodů</i> EV2 - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana EV3 - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popisuje jeho výsledky	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	žák: - pečuje o pokojové rostliny (otírá listy, zalévá)			ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	

Příprava pokrmů				
ČSP-3-4-01 přípraví tabuli pro jednoduché stolování	žák: - připraví dle instrukcí jednoduchou přípravu stolu	Jednoduchá úprava stolu	OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování OSV7 - chování podporující dobré vztahy OSV8 - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	žák: - dodržuje pravidla správného stolování	Pravidla správného stolování		

2. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	žák: - vytváří jednoduchými postupy výrobky z různých materiálů (překládá, skládá, ohýbá, odměňuje, obkresluje, trhá, stříhá, lepí, polepuje, hmotu hněte, válí, ubírá, přidává, modeluje, materiály třídí, navléká, dotváří...) a poznává jejich vlastnosti - využívá vhodné pracovní nástroje a pomůcky, rozumí jejich funkci a využití	Vlastnosti materiálů (papír, karton, přírodníny, modelovací hmota, textil, drát, fólie,...) Pracovní pomůcky a nástroje (funkce, využití) Práce se základním nářadím Jednoduché pracovní operace a postupy Lidové zvyky, tradice, řemesla	M - přesnost práce při origami Pv - šití materiálem, sběr starého papíru, význam třídění odpadu, přivodiny a lidské výroby Čj - včlenění a včlenění přání Vv - prvky lidového umění OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

	- vytváří jednoduchými operacemi a postupy výrobky podle slovního návodu nebo předlohy - seznamuje se při své tvorbě s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly - udržuje pracovní plochu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Organizace práce a pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou	
Konstruktivní činnosti				
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Žák: - sestavuje stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu nebo fantazie - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků	Sestavování modelů ze stavebnice (stavebnice plošné, prostorové, konstrukční – podle možností školy) Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	<i>Pro - věci kolem nás (střel, židle, auta, ...)</i> <i>Vy - architektura</i> OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce				
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	žák: - vyseje zvolené osivo, zaseté přiměřeně zalévá - pozoruje přírodní procesy - jednoduchým způsobem zhodnotí a zaznamená výsledky svého pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, osivo, výživa rostlin) Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin	Prv - základní životní podmínky (půda, voda, světlo a teplota, rozmanitost rostlin EV2 - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana EV3 - vliv člověka na životní prostor, ekologické zemědělství, ochrana přírody	ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů				
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	žák: - navrhne a připraví jednoduchou přípravu stolu	Jednoduchá úprava stolu	OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování OSV7 - chování podporující dobré vztahy OSV8 - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování
3. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy	žák: - vytváří jednoduchými postupy	Vlastnosti materiálů (papír, karton, přírodní)	M - přenos práce při práci	ČSP-3-1-01p

různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	výrobky z daných materiálů (překládá, skládá, obléhá, odměňuje, obkresluje, trhá, stříhá, lepí, polepuje, hmotu hněte, válí, ubírá, přidává, modeluje, materiály třídí, navléká, dotváří...) a poznává jejich vlastnosti - využívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky, rozumí jejich funkci a využít - vytváří jednoduchými operacemi a postupy výrobky podle slovního návodu nebo předlohy - udržuje pracovní plochu - seznamuje se při své tvorbě s lidovými zvyky, tradicemi, řemesly - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	modelovací hmota, textil, drát, fólie, ...) Pracovní pomůcky a nástroje (funkce, využití) Jednoduché pracovní operace a postupy Lidové zvyky, tradice, řemesla Organizace práce a pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce	<i>Prv - šetření materiálem, sběr starého papíru, význam třídění odpadu, přírodní a lidské výroby</i> <i>Vy - prvky lidového umění</i> <i>Čj - Ukolnění a Umožnění práci</i> OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou, využití přírodnin	zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy				ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy
Konstruktivní činnosti				
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	žák: - sestavuje stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu nebo fantazie - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků	Sestavování modelů ze stavebnice (stavebnice plošné, prostorové, konstrukční - podle možností školy)	<i>Prv - věci kolem nás (stůl, židle, auto, ...)</i> <i>Vy - architektura</i>	ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

		Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, schopnost řešení problémů při práci OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	
Pěstítkelské práce				
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování	Žák: - vyseje zvolené osivo, zaseté přiměřeně zalévá - pozoruje přírodní procesy - jednoduchým způsobem zhodnotí a zaznamená výsledky svého pozorování	Základní podmínky pro pěstování rostlin (půda, osivo, výživa rostlin) Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin	<i>Prv - základní životní podmínky (půda, voda, světlo a teplo), rozmanitost rostlin</i> EV2 - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana EV3 - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny
Příprava pokrmů				
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Žák: - navrhne a připraví jednoduchou přípravu stolu	Jednoduchá úprava stolu	OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování	ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Žák: - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Pravidla správného stolování	OSV7 - chování podporující dobré vztahy OSV8 - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu <i>Prv - Zdravá strava Př - výroba dekorace na sváteční stůl</i>	ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

4. ročník					Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo				
Práce s drobným materiálem						
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z různých materiálů - využívá své představivosti - využívá různé vlastnosti materiálů	Práce s daným materiálem, užívání přiměřených pracovních operací a postupů s využitím své představivosti, vlastností a použití materiálu (přítodlniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	M - odměňování, řísování, přesná práce origami Př - výroba papíru, význam setření materiálu, shýb starého papíru, přínadání, lidské výrobky: telefonické přivolání pomoci, osvětlení drobných poranění	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu		
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Žák: - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - informace využívá při tvořivých činnostech	Lidové zvyky, tradice a řemesla		ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii		
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Žák: - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k materiálu - seznámí se s funkcemi a využitím nástrojů a pomůcek	Pracovní pomůcky a nástroje, náčiní různých zpracování materiálů, funkce a využití		ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu		
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - udržuje pořádek na svém místě - dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci - poskytne první pomoc při úrazu	Organizace práce, pořádek na pracovním místě		ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění		

		Zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytnutí první pomoci při úrazu	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou, využití přírodnin	
Konstruktivní činnosti				
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	žák: - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků - sestavuje jednoduché modely	Práce se stavebnicí Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční Montáž a demontáž stavebnicových prvků Sestavování modelů	M - model křehké, krátké <i>1° - architektura</i> OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Žák: - používá návod, předlohu na náčrt při práci	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	M - dodržení posloupnosti, logické uvážování	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - udržuje pracovní plochu	Organizace pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce Poskytnutí první pomoci	Čj - komunikační dovednosti PT - telefonické přivádění pomoci, ošetření drobných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavoření pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví	ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
Pěstitelské práce				
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Žák: - seznámí se se základními podmínkami pro pěstování rostlin - využije při pěstování informace o půdě, výživě - samostatně vybere zvolené osivo a pozoruje své pěstitelské pokusy	Základní podmínky pro pěstování rostlin (půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo) Pěstování rostlin ze semen v místnosti	PT - půda, životní podmínky EV2 - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny: znečištění, ochrana EV3 - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Žák: - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny	Pěstování pokojových rostlin		ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Žák: - při svých pěstelských činnostech vhodné zvolí potřebné pomůcky, nástroje a náčiní	Vhodné prostředky pro pěstování rostlin (pomůcky, nástroje, náčiní)	ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úraze	Žák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - udržuje pracovní plochu - poskytne první pomoc při úraze - seznámí se s riziky působení jedovatých rostlin na lidský organismus - má povědomí o alergických účincích některých rostlin - uvědomuje si rizika rostliny jako drogy	Organizace pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce Poskytnutí první pomoci Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úraze na zahradě
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - pojmenuje kuchyňské spotřebiče - porovná vybavení kuchyně dnes a dříve	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni (historie a význam)	ČSP-5-4-01p uveče základní vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Žák: - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Potraviny a jejich jednoduchá úprava	ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

	při výběru a nákupu potravin využije poznatků o významu zdravého stravování	Výběr a nákup potravin a jejich vhodné skladování Úprava ovoce, zeleniny za studena Význam zdravého stravování	<i>M - nákup potravin, rozpočet, vzhled, měření objemu</i> OSV2 - moje tělo význam zdravého stravování	
ČŠP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	žák: - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - navrhne a připraví jednoduchou úpravu stolu	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, dodržování pravidel slušného chování OSV7 - chování podporující dobré vztahy OSV8 - dovednosti komunikace v různých situacích, vedení dialogu	ČŠP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
ČŠP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytl první pomoc i při úrazu v kuchyni	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytl první pomoc i při úrazu v kuchyni	Organizace pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce Poskytnutí první pomoci	<i>Čj - komunikační dovednosti</i> <i>Př - telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění</i> OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví	ČŠP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytl první pomoc i při úrazu v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy

5. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s drobným materiálem				
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Žák: - vytváří přiměřenými pracovními postupy výrobky z různých materiálů - využívá své představivosti - využívá různé vlastnosti materiálů	Práce s daným materiálem, užívání přiměřených pracovních operací a postupů s využitím své představivosti, vlastností a použití materiálu (přírodní, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, folie aj.)	<i>M - odměňování, rysování, přesná práce – origami</i> <i>Př - výroba papíru, význam šetření materiálu, šetr starého papíru, přírodní, lidské výrobky</i> <i>V1 - třídění odpadu, ekologie</i> <i>Vv - prvky lidového umění</i> <i>Čj - Jánoci, Jekonoční přání</i>	ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Žák: - seznamuje se s lidovými zvyky, tradicemi a řemesly - informace využívá při tvořivých činnostech	Lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepečení (co se mi daří a nedaří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Žák: - volí vhodné pomůcky, nástroje a náčiní - seznámí se s funkcemi a využitím nástrojů a pomůcek	Pracovní pomůcky a nástroje, náčiní ke zpracování různých materiálů, funkce a využití		ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

				VMEGS1 - lidové umění, zvyky a tradice národů Evropy EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody; inspirace přírodou, využití přírodnin	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytl první pomoc při úrazu	Žák: - udržuje pořádek na svém místě - dodržuje hygienické normy a bezpečnost při práci - při úrazu poskytl první pomoc	Organizace práce a pracovního prostoru Zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytnutí první pomoci při úrazu	Čj - komunikace dovednosti Př - telefonické přivolání pomoci, osvojení drobných poranění OSV2 - můj vztah k sobě samému - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví	ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytl první pomoc při drobném poranění	
Konstruktivní činnosti					
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Žák: - provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků - sestavuje jednoduché modely	Práce se stavebnicí Stavebnice plošné, prostorové, konstrukční Montáž a demontáž stavebnicových prvků Sestavování modelů	M - model kresby, kvádru Vv - architektura OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	

				OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	žák: - používá návod, předlohu na náčrt při práci - vyrobí výrobek podle videonávodu	Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Výrobek dle videonávodu	M - dodržení postupnosti, logické uvědomění Inf - vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu	ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytně první pomoc při úrazu	žák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytně první pomoc při úrazu	Organizace pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce Poskytnutí první pomoci	Čj - komunikační dovednosti Př - telefonické přivolání pomoci, ošetření drobných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví	ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytně první pomoc při drobném úrazu, užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky	
Pěstiteleské práce					
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstiteleské	žák: - seznámí se se základními	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování,	Př - půda, životní podmínky	ČSP-5-3-01p	

činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	podmínkami pro pěstování rostlin - využije při pěstování informace o půdě, výživě - samostatně vyseje zvolené osivo a pozoruje své pěstitelské pokusy	výživa rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen v místnosti	EV2 - význam vody, ovzduší, půdy pro rostliny; znečištění, ochrana EV3 - vliv člověka na životní prostředí, ekologické zemědělství, ochrana přírody	dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	žák: - pěstuje a ošetřuje pokojové rostliny	Pěstování pokojových rostlin		ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	žák: - při svých pěstitelských činnostech vhodně zvolí potřebné pomůcky, nástroje a náčiní	Základní podmínky pro pěstování rostlin, pomůcky, nástroje, náčiní		ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	žák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu - chápe rizika působení jedovatých rostlin na lidský organismus - má povědomí o alergických účincích rostlin - uvědomuje si rizika rostlin jako drogy	Organizace pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce Poskytnutí první pomoci Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	Čj - komunikační dovednosti Př - telefonické privolání pomoci, ošetření drobných poranění OSV2 - můj vztah k sobě samému - odmítnutí drog, moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů				
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - pojmenuje základní pomůcky a nástroje - pojmenuje kuchyňské spotřebiče - porovná vybavení kuchyně dnes a dříve	Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni (historie a význam)	ČSP-5-4-01p uveďte základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Žák: - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně) - při výběru a nákupu potravin využije poznatků o významu zdravého stravování	Potraviny a jejich jednoduchá úprava Výběr a nákup potravin, vhodné skladování Úprava ovoce, zeleniny za studena Význam zdravého stravování	ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Žák: - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - navrhne a připraví jednoduchou úpravu stolu	Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování	ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úraze v kuchyni	Žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úraze v kuchyni	Organizace pracovního prostoru Hygiena a bezpečnost práce Poskytnutí první pomoci	ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úraze v kuchyni, uplatňuje zásady správné výživy	

				OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavození pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se EV4 - náš životní styl, vliv na zdraví	
--	--	--	--	---	--

6. ročník					Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy		
Práce s technickými materiály					
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	žák: – zvládá základní postupy při opracování dřeva měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy	M - odměňování, rysování, přesná práce, modely těles P - význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie F - projevy fyzikálních zákonů Inf - vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu Va - hospodářství, spotřeba materiálu	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	žák: – zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí	Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody		ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	žák: - vhodně organizuje a plánuje svoji pracovní činnost - volí správné pracovní postupy	Obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci OSV2 - zdravé a vyrovnané sebezpojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita, schopnost dotahovat nápady do reality EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	žák: - orientuje se v základech technické dokumentace - ovládá základy prostorového zobrazování - vytvoří jednoduchý náčrt výrobku			ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - <i>komunikační dovednosti</i> P, V/k - <i>lidské tělo, osvětlení, drobných poranění</i> OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování, organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Design a konstruování			
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	žák: - dokáže sestavit podle návodu daný model	Sestavení papírového modelu dle zadání (lepení, lakování) Stavba modelu budovy ze stavebnice (montáž, práce dle návodu)	OSV3 - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce OSV5 - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce OSV9 - schopnost kooperace při skupinové práci OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	žák: - sestavuje a navrhuje jednoduché konstrukční prvky - dokáže ověřit a porovnat jejich funkčnost, nosnost a stabilitu	Seznámení se ze základními funkcemi online grafického programu	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	žák: - provede montáž a demontáž jednoduchých předmětů a zařízení - pečuje o jejich údržbu	Obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu Čj - komunikační dovednosti P, Vč - lidské tělo, ušlechtilé dovedných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se

Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	žák: - ovládá základní funkce digitální techniky - diagnostikuje a řeší základní problémy při provozu digitální techniky	Seznámení možnostmi využití digitálních technologií při pracovním vyučování počítač a periferní zařízení	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování OSV2 - moje učení OSV3 - plánování učení a studia	ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	žák: - volí vhodné periferie a dokáže s nimi pracovat	Základy použití digitálního fotoaparátu, tabletu, mobilních telefonů Práce s periferním zařízením, přenos dat, párování zařízení	<i>Inf - technologie, grafický editor; algoritmizace</i> <i>F - elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními</i> OSV5 - rozvoj kreativity MV6 - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	žák: - ovládá základní postupy při opracování dřeva měření, rysování, řezání, broušení a vrtání	Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy	<i>M</i> - odměřování, rysování, přesná práce, modely těles <i>P</i> - význam šelvení materiálu, třídění odpadu, ekologie <i>F</i> - projevy fyzikálních zákonů <i>Inf</i> - vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	žák: - zamýšlí se nad jednoduchými technickými úkoly - vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje a nářadí	Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	žák: - dokáže si zorganizovat a naplánovat svoji pracovní činnost	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepečení (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	žák: - pracuje s technickou dokumentací - zvládne jednoduchý náčrt výrobku	zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím základy první pomoci při úrazu či poranění	OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - komunikační dovednosti <i>P, VK - lidské tělo, ošetření drobných poranění</i> OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - provede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Design a konstruování				
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	žák: - podle návodu, náčrtu sestaví daný model	práce dle návodu, předlohy, tvorba náčrtu, plánu, schématu sestavování modelů, stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické)	<i>Vv - kreativita, vlastní návrh</i> <i>Inf - grafické editory, speciální software</i> OSV3 - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce OSV5 - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce OSV9 - schopnost kooperace při skupinové práci OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku	ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	žák: - sestavuje jednoduché konstrukční prvky - ověřuje a porovnává jejich funkčnost, nosnost, stabilitu	tvorba konstrukčních prvků montáž a demontáž obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci		
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	žák: - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů - stará se o jejich údržbu	zásady bezpečnosti a ochrany při práci s elektronikou		ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	základy první pomoci při úrazu či poranění elektrickým proudem	Čj - komunikační dovednosti <i>P, VK- lidské tělo, ošetření drobných poranění</i> OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Žák: - orientuje se v základních funkcích digitální techniky - odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	digitální technika - počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát, mobilní telefony seznámení s 3D tiskem a 3D grafickým programem	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování OSV2 - moje učení OSV3 - plánování učení a studia <i>Inf - technologie</i> <i>F - elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními</i>	ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení; postupuje podle návodu k použití; při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Žák: - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	počítač - tablet, využití a práce s vhodnými periferencemi, přenos dat, párování zařízení digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie.	Inf - technologie <i>F - elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními</i>	ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Žák: - využívá a pracuje s mobilními technologiemi	digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie. základy obsluhy 3D tiskárny, nastavení, volba filamentu, základy kalibrace	OSV5 - rozvoj kreativity MV6 - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Žák: - dokáže ošetřit digitální techniku a chránit ji před			ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

	poškozením	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	<i>Inf - grafický editor, algoritmizace</i>	
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - komunikační dovednosti P, V, K - lidské tělo, ošetření drobných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

8. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	žák: - pracuje s technickými materiály - dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce, důležité	M - odměřování, rýsování, přesná práce, modely těles P - význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie F - projevy fyzikálních zákonů Inf - vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly	žák: - zamýšlí se nad jednoduchými			ČSP-9-1-02

s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	technickými úkoly - vybírá vhodné materiály, pracovní nástroje a nářadí	technologické postupy technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita; schopnost dotahovat nápady do reality EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny; ochrana přírody;	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	žák: - dokáže si zorganizovat a naplánovat svoji pracovní činnost	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím		ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	žák: - pracuje s technickou dokumentací - zvládne připravit jednoduchý náčrt výrobku			ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - komunikační dovednosti P, V k- lidské tělo, ošetření drobných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Design a konstruování				
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Žák: - dokáže sestavit daný model podle návodu, náčrtu, plánu	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) sestavování modelů	OSV3 - dobrá organizace času, rozvíření vlastní práce OSV5 - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce OSV9 - schopnost kooperace při skupinové práci OSV10 - zvládání učebních problémů vázaných na látku	ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Žák: - sestavuje a navrhuje jednoduché konstrukční prvky - ověřuje a porovnává jejich funkčnost, nosnost, stabilitu	tvorba konstrukčních prvků montáž a demontáž práce dle návodu, nebo předlohy		
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Žák: - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů - provádí údržbu předmětů a zařízení	samostatná tvorba náčrtu, plánu, schématu obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou	<i>Vv - kreativita, vlastní návrh</i> <i>Inf - grafické editory, speciální software</i>	ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - komunikační dovednosti <i>P, Vk - lidské tělo, ošetření drobných poranění</i> OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Využití digitálních technologií				
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Žák: - orientuje se v základních funkcích digitální techniky - dokáže diagnostikovat a odstraňovat základní problémy při provozu digitální techniky	digitální technika – počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát, mobilní telefony seznámení s 3D tiskem a 3D grafickým programem	<i>Inf - technologie, grafický editor, ořezávání</i> <i>F - elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními</i>	ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Žák: - zvládne propojovat vzájemně jednotlivá zařízení	počítač - tablet, využití a práce s vhodnými perifériemi, přenos dat, párování zařízení	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování	ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Žák: - pracuje s mobilními technologiemi v oblasti cestování, obchodu, vzdělávání a zábavy	digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie, základy obsluhy 3D tiskárny, nastavení, volba filamentu, základy kalibrace	OSV3 - plánování učení a studia OSV5 - rozvoj kreativity MV6 - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Žák: - ovládá ošetřit digitální techniku - chrání ji před poškozením	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou		ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou	Žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny		Čj - komunikační dovednosti P, VĚ - lidské tělo, ošetření drobných poranění	ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy

a poskytně první pomoc při úrazu	a bezpečnosti práce - poskytně první pomoc při úrazu		OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	při práci s digitální technikou a poskytně první pomoc při úrazu
Svět práce				
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	žák: - pochopí určité základní druhy pracovišť, vlivy pracovního prostředí na práci a kontakt s lidmi, rozzná základní druhy pracovních prostředků, pozná různé druhy pracovních činností, rozlišuje stupeň dosaženého vzdělání a délku odborné praxe - orientuje se v pracovních příležitostech v regionu	Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace – základní principy sebezpoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace poradenských služeb	<i>Vo - svět práce</i> <i>Inf - vyhledávání informací</i> OSV1 - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy OSV2 - zdravé a vyrovnané sebezpojetí, co mě baví, co mi jde OSV3 - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia) OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravu	žák: - konkretizuje možnosti jak získat informace o volbě povolání - posoudí možnosti vzdělávání a přípravy na povolání v našem regionu - uvědomuje si faktory charakterizující lidskou práci - vybírá si ze vzdělávací nabídky – má přehled o české vzdělávací soustavě			ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Žák: - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, orientuje se v nabídce a poptávce na trhu práce, získá informace o volbě povolání, seznámí se s možnostmi absolventa ZŠ - uvažuje, kde by se mohl úspěšně uplatnit	Využívání poradenských služeb, trh práce Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Žák: - orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru	Čj - Životopis, charakteristika, prezentace	ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Minimální doporučený úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření
Práce s technickými materiály				
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Žák: - pracuje s technickými materiály - dodržuje technologickou kázeň	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	M - odměřování, rýsování, přesná práce, modely těles P - význam šetření materiálu, třídění odpadu, ekologie	ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech;

		jednoduché pracovní operace a postupy	<i>F - projevy fyzikálních zákonů</i> <i>Inf - vyhledání návodu na Internetu, výrobek podle videonávodu</i>	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	žák: - zamýšlí se nad jednoduchými technickými úkoly - vhodně vybírá materiál, pracovní nástroje a nářadí	organizace práce, důležité technologické postupy seznámení s mechanickým obráběním dřeva práce s mini soustruhem	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; schopnost řešení problémů při práci	ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	žák: - dokáže si zorganizovat a naplánovat svoji pracovní činnost	technické náčrtý a výkresy, technické informace, návody úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepojetí (co se mi daří a nedáří, na co mám talent), přijetí názorů ostatních na mou práci	ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	žák: - pracuje s technickou dokumentací - připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím	OSV3 - regulace vlastního jednání a chování, organizace času, plánování, dodržování pravidel pro bezpečnost práce OSV5 - rozvoj kreativity, originalita, schopnost dotahovat nápady do reality EV3 - odpady a příroda, druhotné suroviny: ochrana přírody:	ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - komunikační dovednosti P, V_k - lidské tělo, ošetření drobných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času	ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

				OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu
Design a konstruování					
ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	Žák: - sestaví podle jednoduchého programu daný model	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) sestavování modelů	OSV3 - dobrá organizace času, rozvržení vlastní práce OSV5 - kreativita, originalita nápadů, dotažení do konce OSV9 - schopnost kooperace při skupinové práci OSV10 - ovládání učebních problémů vázaných na látku	ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.	Žák: - pracuje s jednoduchými konstrukčními prvky - ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu	tvorba konstrukčních prvků montáž a demontáž práce dle návodu, nebo předlohy samostatná tvorba náčrtu, plánu, schématu	<i>Vv - kreativita, vlastní návrh</i> <i>Inf - grafické editory, speciální software</i>	ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	Žák: - ovládá montáž a demontáž jednoduchých předmětů	seznámení s 2D grafickým programem tvorba vlastního designu a jeho následná realizace pomocí plotru a termolisu (samolepky, nažehlovačky) obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou			
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Žák: - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		Čj - komunikační dovednosti <i>P, Vv - lidské tělo, ošetření drobných poranění</i> OSV2 - moje tělo	ČSP-9-2-04p dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	

					OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	
Využití digitálních technologií						
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	Žák: - orientuje se v základních funkcích digitální techniky - diagnostikuje a odstraňuje problémy při provozu digitální techniky			digitální technika – počítač a periferní zařízení digitální fotoaparát, mobilní telefony	<i>Inf - technologie, grafický editor, algoritmizace</i> <i>F - elektrický proud, zásady bezpečné práce s elektrickými zařízeními</i>	ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	Žák: - dokáže vzájemně propojit jednotlivá digitální zařízení			počítač - tablet, využití a práce s vhodnými perifériemi, přenos dat, párování zařízení	OSV1 - cvičení pozornosti a soustředění, zapamatování	ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	Žák: - ovládá uživatelským způsobem vybrané mobilní technologie			digitální technologie – bezdrátové technologie, navigační technologie, práce s 2D grafickým programem tvorba vlastního designu (samolepky, nážehovačky)	OSV2 - moje učení OSV3 - plánování učení a studia OSV5 - rozvoj kreativity MV6 - tvorba mediálního sdělení, technologické možnosti a jejich omezení	ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	Žák: - ošetřuje a chrání digitální techniku před jejím poškozením			obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci s elektronikou		ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ČSP-9-7-05	Žák:				<i>Čj - komunikační dovednosti</i>	ČSP-9-7-05

dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu		P, V_k - lidské tělo, osvětlení drobných poranění OSV2 - moje tělo OSV3 - regulace vlastního jednání, bezpečné chování; organizace vlastního času OSV8 - komunikace v různých situacích (při poskytnutí první pomoci, zavolání pomoci) OSV10 - schopnost řešit problém a rozhodovat se	dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
Svět práce ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravu	Žák: - dokáže vyhodnotit výhody a nevýhody podnikání, má představu o možnostech podnikat, zná formy a základní pojmy podnikání, orientuje se v možnostech drobného podnikání a předpisech Žák: - zná možnosti absolventa ZŠ, klade si realistické cíle a strategie k jejich dosažení, vzdělání a odborná praxe vytvoří si základní představy o drobném podnikání a jeho řízení na základě základních právních a ekonomických informací	Zaměstnání způsob hledání, práva a povinnosti zaměstnanec i zaměstnavatele, nezaměstnanost Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Sebezpečnění a sebehodnocení, osobní zájmy, tělesný a duševní stav, kvalifikace Česká vzdělávací soustava, vliv na volbu profesní orientace, zdroje informací – rodiče, ZŠ, PPP, ÚP Životopis, pohovor	V_o - svět práce Inf - vyhledávání informací OSV1 - dovednosti pro učení a studium; schopnost hledat informace, řešit problémy OSV2 - zdravé a vyrovnané sebepečení, co mě baví, co mi jde OSV3 - organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení (volba dalšího studia) OSV10 - dovednosti řešení problémů a rozhodování se	ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Žák: - umí vyhledávat, třdit a správně využívat informace k volbě povolání			ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Žák: - je schopen posoudit své možnosti v oblasti profesní orientace, naučí se stanovovat realistické cíle a hledat strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek - napíše vlastní strukturovaný životopis a odpoví na nabídku zaměstnání/brigády		Čj - Životopis, charakteristika	ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

6 HODNOCENÍ VÝSLEDKU VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

6.1 Obecné ustanovení a zásady

Pravidla hodnocení a klasifikace žáků ZŠ se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých dalších náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení žáků je zcela neoddelitelnou součástí vzdělávacího procesu. Zásadní význam hodnocení vidíme v podávání přesné informace žákům, rodičům a učitelům, jak se daří naplňovat stanovené cíle v souladu s ŠVP a zároveň poskytování zpětné vazby žákům, jak se jim daří zvládat učivo a ukazovat jim návod k dalšímu rozvoji. Zejména při průběžném hodnocení klademe důraz na motivační funkci hodnocení využíváním formativního hodnocení a cíleným využíváním sebehodnocení žáků.

Hlavní zásady hodnocení

- hodnocení směřujeme k pozitivnímu vyjádření, tak aby bylo pro žáky motivační do dalšího vzdělávání.
- při hodnocení vycházíme z individuálního pokroku každého žáka, neporovnáváme žáky mezi sebou,
- žáky cíleně vedeme k sebehodnocení, sebekontrolě a sebereflexi.
- s chybou žáků pracujeme jako s didaktickým nástrojem,
- při hodnocení uplatňujeme zásadu přiměřené náročnosti a individuálního pedagogického taktu,
- hodnotíme zcela nezávisle s plnou odpovědností za objektivnost hodnocení.
- naše hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné, doložitelné a srovnatelné s předem danými kritérii a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Obecné zásady

- každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení v posledním vyučovacím dni období školního vyučování; za první pololetí se místo vysvědčení vydává žákovi výpis z vysvědčení,
- hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“),
- žáci se speciálními potřebami na základě doporučení ŠPZ (Školského poradenského zařízení) a žádosti jejich zákonných zástupců mohou být hodnoceni slovně, na základě doporučení ŠPZ rovněž připouštíme kombinaci obou způsobů hodnocení (klasifikací i slovně),
- u žáka s vývojovou poruchou učení, rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka podané před začátkem klasifikačního období.

6.2 Pravidla hodnocení

Pravidla hodnocení žáků jsou nedílnou součástí školního řádu a obsahují zejména, zásady a způsoby hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků, včetně získávání podkladů pro hodnocení, včetně kritérií pro hodnocení.

- při hodnocení jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělávání žáka, které dosáhl vzhledem k očekávaným výstupům a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům,
- celkové hodnocení výsledků vzdělávání žáka zahrnuje klasifikaci žáka z konkrétního předmětu a úroveň rozvoje předem definovaných kompetencí žáka v daném předmětu,
- chování žáka přímo neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech, některé dílčí projevy a postoje žáka související s chováním žáka jsou předmětem hodnocení dosažené úrovně dílčích kompetencí,
- škola má jasně definované úrovně rozvoje konkrétních kompetencí pro jednotlivé vyučovací předměty,
- snahou školy je nastavení sjednocených klasifikačních měřítek všech učitelů,
- při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici,
- klasifikační stupeň určuje učitel daného předmětu, v případě tandemové výuky je vždy určený odpovědný učitel za klasifikaci,
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě,
- stupeň prospěchu v jednotlivých vyučovacích předmětech na konci klasifikačního období se určuje na základě vypočteného hodnocení předmětu v elektronické žákovské knížce a na základě průběžných výsledků práce žáka (výrazné průběžné zlepšení či zhoršení práce žáka). Vyučující předmětu má právo při vypočteném výsledném průměru v rozmezí 0,35–0,65 určit výslednou známku na spodní či horní hranici při zohlednění průběžných výsledků práce žáka či jiných specifikovaných okolností,
- zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informováni třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
 - průběžně prostřednictvím elektronické žákovské knížky Bakalář,
 - před koncem každého čtvrtletí (klasifikačního období) v rámci informací,
 - v době stanovených konzultačních hodin,
 - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka prostřednictvím EŽK Bakalář,
 - mimořádné zhoršení prospěchu zákonný zástupce vidí v EŽK Bakalář. Není povinností učitele o této skutečnosti informovat zákonného zástupce žáka dalším způsobem, je povinností na žádost uskutečnit případnou konzultaci se zákonným zástupcem,
- jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „uvolněn(a)“,
- nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo „nehodnocen“,
- písemné práce archivuje příslušný vyučující po dobu jednoho školního roku, rodičům se práce předkládají na konzultacích, popřípadě se jim zasílá scan písemné práce v Bakalář.

6.2.1 Hodnocení prospěchu žáka

Druhy klasifikace

- **průběžná klasifikace** – uplatňuje se při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech a na čtvrtletních klasifikačních poradách.
- **celková klasifikace** – uskutečňuje se v jednotlivých předmětech na konci prvního a druhého pololetí.

Klasifikační stupně

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem jsou hodnoceny na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný**
- 2 – chvalitebný**
- 3 – dobrý**
- 4 – dostatečný**
- 5 – nedostatečný**

Klasifikace v předmětech

Celkové klasifikace ve vyučovacích předmětech je na naší škole navázána na elektronickou žákovskou knížku Bakalář. Systém této žákovské knížky nám umožňuje plnohodnotně hodnotit dosaženou úroveň vědomostí a znalostí a zároveň i úroveň osvojení klíčových kompetencí. V současné době je celkové hodnocení stanoveno hodnocením dosažené úrovně výstupu a zohledněním dvou kategorií, které slučují vybrané oblasti kompetencí. Hodnocení kompetencí je seskupeno do kategorií: Práce a aktivita v hodině a Příprava na vyučování. V systému hodnocení mají obě kategorie přiznanou specifickou váhu. Hodnocení vychází z předdefinovaných kritérií pro jednotlivé stupně pro 3 skupiny typologicky podobných předmětů. V nadcházejícím období škola bude upravovat systém začlenění hodnocení kompetencí do celkové klasifikace dle předložené strategie ředitelkou školy.

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- a) předměty s převahou teoretického zaměření.
- b) předměty s převahou praktických činností.
- c) předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Do této skupiny předmětů řadíme matematiku, český jazyk a literaturu, anglický jazyk, německý jazyk, prvouku, přírodovědu, vlastivědu, přírodopis, zeměpis, fyziku, chemii, dějepis a matematický seminář.

Při klasifikaci klademe důraz zejména na:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojených poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí včetně jejich schopnosti využívání.
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- schopnost vyhledávat a třídit informace.
- kvalitu myšlení, především jeho logiku, samostatnost a tvořivost.
- aktivitu v přístupu k předmětu a jeho činnostem, zájem o předmět, vztah k předmětu.
- přesnost, výstižnost a odbornou i jazykovou správnost ústního a písemného projevu.
- kvalitu vlastní práce a výsledků své činnosti.
- osvojení účinných metod samostatného studia.
- schopnost vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:**Stupeň 1 (výborný)**

Žák zcela přesně a uceleně ovládá požadované poznatky, pojmy, definice, fakta a zákonitosti a zároveň bez problémů rozumí vztahům mezi nimi. Požadované intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově. Osvojené znalosti a dovednosti uplatňuje bez jakékoliv pomoci. Tvořivým způsobem ovládá řešení teoretických i praktických úkolů, rovněž i hodnocení různých jevů a zákonitostí. U žáka je viditelná samostatnost, tvořivost a správné logické myšlení. Jeho ústní či písemný projev je přesný, výstižný, grafický projev je vkusný. Žák je schopen samostatného nastudování vhodných textů a výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s minimálními nedostatky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Požadované pojmy, poznatky, definice, fakta a zákonitosti žák ovládá v podstatě uceleně a přesně. Požadované intelektuální a motorické činnosti vykonává pohotově. Osvojené vědomosti uplatňuje samostatně a produktivně či reaguje v menší míře na podněty učitele. Tvořivým způsobem ovládá řešení teoretických i praktických úloh a úkolů, rovněž i hodnocení různých jevů a zákonitostí. Myšlení žáka je správné, logické, se smyslem pro tvořivé řešení různých úloh. V ústním a písemném projevu jsou patrné menší nedostatky v korektnosti a výstižnosti. Žák odvádí zpravidla kvalitní práci bez vážnějších nedostatků a je schopen samostatně či s malou pomocí nastudovat vhodné texty. Grafický projev je pěkný, uhledný a bez větších nepřesností.

Stupeň 3 (dobrý)

U žáka jsou viditelné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. Nedostatky se u žáka projevují při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností. Podstatnější nepřesnosti a chyby zvládne za pomoci učitele napravit. Při řešení teoretických a praktických úkolů žák v užívání osvojených znalostí a dovedností chybí. Vědomosti uplatňuje a hodnocení jevů a zákonitostí provádí převážně dle podnětů učitele. Myšlení žáka je málo tvořivé, chyby se vyskytují rovněž v logickém uvažování, jinak je vcelku správné.

V ústním a písemném projevu jsou patrné nedostatky především v korektnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků činnosti žáka jsou viditelné častější nedostatky, grafický projev není příliš vkusný. Dle návodu učitele je žák schopen samostatného studia.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má značné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má závažnější nedostatky. Při řešení teoretických a praktických úloh a úkolů žák ve využití osvojených znalostí a dovedností značně chybí a nepracuje samostatně. Nepřemýšlí tvořivě a v logice myšlení se vyskytují závažnější nedostatky. Jeho ústní a písemný projev má značné mezery ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo vkusný. Za pomoci učitele dokáže žák nedostatky a chyby opravit, ale při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák má v požadovaných vědomostech a dovednostech značné a závažné mezery, neosvojil si je uceleně, přesně a úplně. Při vykonávání požadovaných rozumových a pohybových činností má podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se při řešení teoretických a praktických úkolů vyskytují závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí žák nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Zcela chybí samostatnost v myšlení a logickém uvažování při řešení úloh. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají podstatné nedostatky, které nedovede opravit ani za pomoci učitele. Samostatného studia není žák schopen.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

Do této skupiny předmětů řadíme informatiku, pracovní činnosti, společenskovední praktika, přírodovědná praktika technická a digitální praktika.

Při klasifikaci klademe důraz zejména na:

- schopnost samostatné práce dle zadaného návodu či postupu,
- aplikaci poznatků a dovedností do pracovních postupů,
- osvojení praktických dovedností a návyků,
- efektivní využívání IT technologií,
- využívání získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- kvalitu výsledků vlastní práce, užitnou a estetickou hodnotu výsledků práce,
- organizaci a plánování vlastní práce,
- dodržování základních předpisů a norem,
- efektivní práci s materiálem.

Stupeň 1 (výborný)

Žák projevuje soustavný zájem a kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Dokáže samostatně a tvořivě využívat teoretických poznatků při praktické činnosti. Tyto činnosti vykonává pohotově, získané dovednosti a návyky uplatňuje samostatně. Bez problémů ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se pouze drobných chyb. Výsledky jeho práce nevykazují závažnější nedostatky. Svou práci si organizuje účelně, pracoviště vždy udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně pečuje o životní prostředí. Suroviny, materiál a energii využívá účelně a hospodárně.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky využívá při praktické činnosti samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou. Praktické činnosti vykonává samostatně. V postupech a způsobech práce se nevyskytují závažné chyby, výsledky jeho práce mají pouze drobné nedostatky. Svou práci si organizuje účelně, pracoviště vždy udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a dbá o životní prostředí. Suroviny, materiál a energii využívá účelně a hospodárně, ale občas se dopouští menších chyb.

Stupeň 3 (dobrý)

Vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem projevuje žák s menšími výkyvy. Získané teoretické poznatky dokáže při praktické činnosti uplatnit za pomoci učitele. V praktických činnostech občas chybí a při postupech a způsobech práce potřebuje příležitostnou pomoc učitele. Výsledky jeho práce vykazují časté nedostatky. Vlastní práci si organizuje méně účelně, pracoviště udržuje v pořádku. Předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci dodržuje a v malé míře dbá o ochranu životního prostředí. Suroviny, materiály a energii dokáže využívat účelně a hospodárně, především na podněty učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Zájem a vztah žáka k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem je minimální. Získané teoretické vědomosti a poznatky dovede využít při praktické činnosti pouze za pravidelné pomoci učitele. V praktických dovednostech, činnostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce jsou patrné podstatné nedostatky. Organizace práce probíhá za soustavné pomoci učitele, méně pečuje o pořádek na pracovišti. Na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí dbá v malé míře. Zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie porušuje.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje žádný zájem o práci, vztah k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem.

Ani za pomoci učitele nedokáže uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích vykazuje závažné nedostatky. Žák nedokáže postupovat při práci ani s pomocí vyučujícího. Jeho práce je odvedena nekvalitně, výsledky jeho práce jsou nedodělané, neúplné, nepřesné, nejsou dodrženy předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nevládne zorganizovat, neudržuje si pořádek na pracovišti. Nezná předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá o ochranu životního prostředí. Se surovinami, materiálem a energií žák nehospodáří účelně.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Do této skupiny předmětů řadíme výtvarnou výchovu, hudební výchovu, tělesnou výchovu, netradiční sportovní hry a výchovu k občanství.

Při klasifikaci klademe důraz zejména na:

- stupeň tvořivosti,
- samostatnost činností i projevů,
- osvojení potřebných vědomostí a dovedností a jejich praktické aplikace,
- respektování a vnímání druhé osoby,
- kolektivní činnost a spolupráci,
- respektování pravidel a základních norem,
- kvalitu projevu,
- kvalitu a efektivitu své činnosti,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- pochopení účelu pohybových aktivit.

Stupeň 1 (výborný)

Žák se projevuje v činnostech velmi aktivně. Pracuje tvořivě, samostatně, se zájmem a s využitím svých osobních předpokladů, které dokáže úspěšně podle požadavků osnov rozvíjet. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky dokáže aplikovat tvořivě. Žák vykazuje značný zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák dokáže využít a rozvíjet své osobní předpoklady a v činnostech je aktivní a tvořivý. Jeho projev je převážně samostatný, esteticky působivý a vykazuje pouze drobné nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák dokáže tvořivě uplatnit své osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Zajímá se o umění, estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu nevyužívá dostatečně a jeho projev je málo působivý, s chybami. Jeho vědomosti a dovednosti vykazují větší nedostatky a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nezajímá se dostatečně o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost nerozvíjí v dostatečné míře.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech velmi málo aktivní a tvořivý. Jeho schopnosti a projev nejsou dostatečně rozvíjeny, často chybují. Vědomosti a dovednosti dokáže využívat pouze se značnou pomocí učitele. Je patrná velmi malá celková snaha a zájem o činnosti, svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost nerozvíjí dostatečně.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je nedostatečný. Jeho projev je ve značné míře chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat

a v činnostech využívat. Neprojevuje zájem o práci ani nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Slovní hodnocení

Prospěch žáka základní školy v jednotlivých předmětech a jeho chování mohou být hodnoceny formou širšího slovního hodnocení dle základních pravidel:

- výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a volitelných předmětech a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních plánech ŠVP jednotlivých předmětů, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka,
- slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení pile žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon a předchází případným neúspěchům žáka a poskytují návod, jak je překonávat,
- slovní hodnocení je vždy individuální, zároveň vychází z obecných kritérií pro klasifikační stupně.

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.

Formativní hodnocení

V rámci ctění zásad individualizace a diferenciací přistupujeme k formativnímu hodnocení, které je jedním z nejúčinnějších postupů vedoucích k efektivnímu vzdělávání žáků v heterogenních kolektivech.

Učitelé, kteří používají formativní hodnocení, nesrovnávají žáky mezi sebou, ale zaměřují se na dosahování učebních cílů u každého z nich. To mimo jiné umožňuje každému dítěti zažít uspokojení z vykonané práce a nabytí patřičné důvěry ve své schopnosti, a podporuje rozvoj kompetence k učení.

Formativní hodnocení je založeno na:

- důrazu na komunikaci mezi žákem a učitelem i žáky navzájem.
- pravidelném a časném vyhodnocování žákovské práce (poskytnutí zpětné vazby – informace o tom, co se podařilo, na co je třeba se zaměřit v budoucnu a jak konkrétně je třeba postupovat),
- stanovení výukových cílů a sledování pokroku každého žáka na cestě k těmto cílům.

Sebehodnocení žáka

Jedním ze základních prvků soustavy našeho hodnocení je sebehodnocení žáka. Sebehodnocení žáka vnímáme nejen jako nedílnou součást procesu hodnocení, ale také je současně považováno za jednu z významných kompetencí, kterou chceme žáky naučit.

Sebehodnocení využíváme průběžně ve vyučovacích hodinách a souhrnně na konci klasifikačního období. Žáci hodnotí zvládnutí vybraných kompetencí dle definovaných popisů jednotlivých úrovní.

Průběžné sebehodnocení má zejména za cíl:

- znovuvybavení a následnou analýzu provedených činností,
- zmapování získaných anebo ještě chybějících zkušeností či znalostí,
- zhodnocení příčin neúspěchu a přemýšlení nad tím, co by příště mohl udělat jinak,
- zhodnocení toho, co se mu především povedlo,
- hodnocení průběhu i výsledku jeho vlastní práce,
- zmapování příčin případného neúspěchu pro následné poučení z chyb,
- posílení schedůvěry a motivace do další činnosti.

Kritéria průběžného sebehodnocení:

- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností,
- schopnost řešit problémové situace,
- úroveň komunikačních dovedností,
- schopnost řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem, schopnost spojovat problémy do souvislostí,
- změny v postojích a dovednostech,
- míra schopností spolupracovat a kooperovat,
- míra samostatnosti.

Celkové sebehodnocení má zejména za cíl:

- porovnání získané úrovně znalostí, dovedností, vědomostí,
- zhodnocení dosažené úrovně kompetencí dle definovaných kritérií,
- motivace do dalšího osobního rozvoje.

Kritéria celkového sebehodnocení:

Budou stanoveny na základě koncepce ředitelky školy na zavádění nového systému hodnocení kompetencí žáků.

Způsoby získávání podkladu pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích předmětů a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:

- diagnostickým pozorováním žáka,
- posuzováním výkonů žáka
- monitorování připravenosti na vyučování,
- didaktickými testy,
- zkouškami (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové),
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami,
- analýzou výsledků činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli,
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka, popřípadě pracovníky školního poradenského pracoviště,
- rozбором sebehodnocení žáka.

Získávání podkladů pro hodnocení vychází ze základních pravidel:

- žák musí získat z vyučovacího předmětu dle předem stanovených kritérií alespoň dvě známky za každé klasifikační období,
- ve vyučovacích předmětech s dotací tří a více hodin týdně minimálně čtyři známky dle stanovených kritérií,
- na každý předmět jsou sestavena kritéria hodnocení (k nahlédnutí na www.skoly.cz), zde jsou uvedeny druhy známek, jejich hodnota započítávaná do celkového průměru hodnocení, pravděpodobná četnost známek za klasifikační období a další popisy udělených známek,
- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, poukazuje především na klady a nedostatky hodnocených jevů, výkonů, výtvorů, znalostí,
- výslednou známku ústního zkoušení učitel oznámí žákovi okamžitě, známku vyučující zapisuje neprodleně (týž den) do elektronické žákovské knížky žáka,
- výsledky hodnocení z písemných zkoušek a prací praktických činností oznámí vyučující žákovi nejpozději do 7 dnů (lze prodloužit vlivem školních prázdnin, svátků či mimoškolních akcí).

- kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok tak, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích,
- v jednom dni mohou žáci vypracovávat jen jednu kontrolní písemnou práci.

Informace o způsobu získávání podkladu pro hodnocení a klasifikaci

- termín písemné práce učitel oznamuje na základě popisu známky ve stanovených kritériích prostřednictvím Bakalář,
- čtvrtletní práce či hlavní kontrolní práce oznamuje vyučující v předepsaném termínu zápisem v Bakalář,
- oznámení ostatních písemných prací dle předem stanovených kritérií provádí vyučující prostřednictvím Bakalář,
- termín ústního zkoušení vyučující předem neoznamuje,
- zákonný zástupce žáka má právo vyžádat si zpětně zadání či vyhotovení písemné práce, vyučující musí poskytnout uvedené zadání či vyhotovení v neprodlené době zpravidla písemnou formou (zpráva v elektronické žákovské knížce, záznam do sešitu žáka),
- zadání ústního zkoušení vyučující zákonnému zástupci zpětně nesdělují, v rámci vzájemné konzultace (EŽK, telefonická, osobní) vyučující popíše zákonnému zástupci průběh a obsah ústního zkoušení.

Oblast vědomostí, znalostí a dovedností pro získávání podkladu pro hodnocení a klasifikaci

- vyučující předmětu se nesoustředí pouze na jeden zdroj předávaných informací, žák získává informace z různých zdrojů – z písemných podkladů (učebnice, pracovní listy, sešity), z podkladů v elektronické podobě (videoukázky, zvukové ukázky, www stránky) či z ústní prezentace v hodinách,
- každý žák si vytváří své portfolio vědomostí, znalostí a dovedností z každého předmětu, do něhož musí zahrnovat i související informace z předešlých vyučovacích hodin či ročníků,
- žák si zaznamenává pod vedením vyučujícího hlavní informace do svého sešitu, dané informace mohou být stručným obsahem, nikoliv celé portfolio vědomostí, znalostí a dovedností,
- vyučující předmětu získává podklady pro hodnocení a klasifikaci z celého portfolio vědomostí, znalostí a dovedností, nikoliv pouze ze stručného obsahu zaznamenaného v sešitě žáka.

Domácí úkoly

Domácí úkol je považován za zcela legitimní pedagogický nástroj vyučujícího. Rodič je povinen dohlédnout na plnění uvedeného pedagogického nástroje. Domácí úkol slouží k upevnění či procvičení učiva, nikoliv k výkladu či nastudování nové látky. Domácí úkoly slouží zejména k poskytnutí zpětné vazby o tom, zda žák učivo zvládá, popřípadě kde potřebuje učivo doplnit. U domácích úkolů se nehodnotí jejich správnost, ale jejich vypracování a odevzdání v termínu či se zadanou strukturou.

Pravidla zadávání práce

- vždy zadaná prostřednictvím Bakalář (informace pro žáka i rodiče),
- termíny pro splnění domácích úkolů jsou vždy pevně dané a závazné pro žáka,
- vždy přesně definovaná forma odevzdání (online formulář, sešit, ...),
- domácí úkol vždy respektuje zásadu jednoduchého a jasného zadání se smysluplným obsahem,
- pokud žák nezvládá úkol splnit samostatně, může si vyžádat osobní či elektronickou konzultaci s vyučujícím,

- neplnění domácích úkolů je považováno za odmítání daného pedagogického nástroje žákem. Dle školského zákona má žák mimo jiné povinnost řádně se vzdělávat. Odmítání plnění uvedeného pedagogického nástroje je považováno za přestupek vzhledem k výše uvedené povinnosti. Opakující se přestupky se promítají do hodnocení žáka v daném předmětu (příprava na výuku).

Pravidla pro žáka

- je pro žáka povinná (vyjma dobrovolných úkolů),
- práci vykonává žák zcela samostatně.

Pravidla pro učitele

- práci zkontroluje, označí případné nedostatky,
- z kvality odevzdané práce si vytvoří zpětnou vazbu o úrovni osvojení učiva u žáka,
- práce neklasifikuje, nezahrnuje do hodnocení úroveň osvojení znalostí a dovedností,
- z výsledku práce případně naplňuje další postup pro zvýšení úrovně osvojení učiva u žáka.

Pravidla pro rodiče

- rodič dohlíží pouze na vypracování zadané práce,
- rodič zadanou práci nekontroluje, nepodepisuje,
- rodič z opravené práce od učitele získá zpětnou vazbu o úrovni osvojení učiva u svého dítěte,
- rodič se následně může směřovat domácí přípravu žáka na odstranění určených nedostatků.

Projekt, referát, seminární práce

Projekt, referát či seminární práce jsou pedagogickým nástrojem vyučujícího. Účelem zadané práce je především prohloubení či doplnění učiva. Nedílnou součástí práce je i cílená a systematická výchova k tvorbě písemných dokumentů, k plánování a organizaci práce při tvorbě písemných materiálů a vedení k potřebné stylizaci textů. Zadaná práce se hodnotí dle klasifikačních stupňů, kvalita odevzdané práce se promítá do celkové klasifikace žáka.

Pravidla zadávání práce

- vždy zadaná prostřednictvím Bakalář (informace pro žáka i rodiče),
- vždy zřetelně označená jako „klasifikovaná práce“,
- vždy termínově vymezená,
- vždy přesně definovaná forma odevzdání (online formulář, sešit, ...),
- vždy přesně specifikované podmínky práce.

Předem definované podmínky práce

- rozsah práce (počet stran, počet řádků, ...),
- formální stránku práce (nadpis, autor, datum, ...),
- stylizaci textu (řádkování, velikost písma, ...),
- způsob odevzdání práce (písemná práce v sešitě, písemný text na samostatném listu, elektronický text, online úloha, ústní prezentace, prezentace na interaktivní tabuli, ...),
- doplňky práce (vkládané obrázky, ...).

Komplexní hodnocení práce zahrnuje

- dodržení termínu,
- dodržení formální stránky práce a zadané stylizace textu,
- dodržení stanoveného rozsahu práce,
- dodržení gramatické správnosti (dle ročníků),
- dodržení obsahové a věcné správnosti,
- případná obhajoba či prezentace práce.

Pravidla pro žáka

- je povinná pro žáka dle zadaného vymezení skupiny žáků.

Pravidla pro rodiče

- rodič dohlíží pouze na vypracování zadané práce.
- rodič zadanou práci nekontroluje, nepodepisuje.

Pravidla pro učitele

- práci zkontroluje a provede klasifikaci dle předem stanovených kritérií.
- podá bližší zpětnou vazbu.

Hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání.

Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka. Vzdělávání žáka se podporuje zejména změnou pedagogických postupů, úpravou metod výuky a didaktických postupů, změnou ve strategii učení žáka či úpravou systému dílčího hodnocení žáka.

Nacházíme cestu, jak splnění očekávaného výstupu dosáhnout.

Žák s přiznanými podpůrnými opatřeními je průběžně klasifikován dle skutečné míry splnění zadaného úkolu. Zadaný úkol se upravuje dle pravidel vycházejících ze Zprávy školského poradenského zařízení, z Plánu pedagogické podpory či Individuálního vzdělávacího plánu. Způsob či míra úpravy zadaného úkolu jsou plně v kompetenci konkrétního vyučujícího (zkrácení, pomůcky, delší čas, hodnocení pouze probíraného jevu, ...). Jednotlivé postupy či metody úpravy zadávaných úkolů si vyučující předem stanoví a obecně s nimi seznámí zákonného zástupce žáka při projednávání PLPP či IVP. Při zadání konkrétního úkolu vždy předem seznámí konkrétního žáka s formou úpravy hodnocení zadaného úkolu.

Dle doporučení ŠPZ přistupujeme k formativnímu hodnocení, stanovení individuálních cílů, hodnocení dílčích pokroků či snahy a zapojení do výuky. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičti pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.

6.2.2 Hodnocení chování žáku

Druhy hodnocení

- **průběžné hodnocení** – uplatňuje se udělením výchovných opatření (pochvaly, kázeňská opatření) v průběhu či v závěru školního roku.
- **celkové hodnocení** – uskutečňuje se na konci prvního a druhého pololetí.

Obecná kritéria pro klasifikační stupně chování**1 – velmi dobré**

- žák uvědoměle dodržuje ustanovení školního řádu, zásady a pravidla práva a morálky.
- ojediněle se může žák dopustit méně závažných přestupků proti ustanovení školního řádu.

2 – uspokojivé

- chování žáka je v podstatě v souladu s ustanoveními školního řádu, se zásadami práva a morálky.
- dopustí se závažnějšího přestupku nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků proti ustanovením školního řádu.
- je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

3 – neuspokojivé

- žák se dopustí závažného přestupku proti školnímu řádu, dopouští se závažnějších přestupků proti zásadám školního řádu, pravidlům práva a morálky.

Stupeň hodnocení chování není výchovným opatřením. Současně s klasifikací nižším stupněm z chování může být uděleno výchovné opatření.

Výchovná opatření – pochvaly a kázeňská opatření

Bližší popis a způsob udělování výchovných opatření řeší Sankční řád.

Pochvala třídního učitele může být žákovi udělena učitelem buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků.

- Pochvala ředitelky školy může být udělena žákovi ředitelkou na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků, či jiné fyzické osoby, a to po projednání na pedagogické radě.

Kázeňská opatření

- **Napomenutí třídního učitele** může být žákovi uděleno učitelem buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků.
- **Důtka třídního učitele** může být žákovi udělena učitelem buď na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků.
- **Důtka ředitelky školy** může být udělena žákovi ředitelkou na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních pedagogických pracovníků, či jiné fyzické osoby, a to po projednání na pedagogické radě. Rodič je prokazatelně informován o udělení důtky ředitelky školy formou písemného dopisu, který třídní vyučující vloží do zprávy zákonnému zástupci v elektronické žákovské knížce.
- **Ostatní výchovná opatření** třídní učitel neprodleně oznámí zákonnému zástupci záznamem v elektronické žákovské knížce. Výchovná opatření jsou zapsána v elektronickém katalogovém listu a uvedena v zápisu z pedagogické rady školy.

6.2.3 Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky jeho klasifikace v povinných předmětech a klasifikaci jeho chování.

Kritéria hodnocení celkového prospěchu:

- **Prospěl(a) s vyznamenáním** Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle §14 odst. 2.
- **Prospěl(a)** Není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **Neprospěl(a)** Je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- **Nehodnocen(a)** Není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje jejich výkon.

6.2.4 Komisionální a opravné zkoušky

Přezkoumání výsledků hodnocení žáka a komisionální zkouška

- komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:
 - o koná-li opravnou zkoušku,
 - o ředitelka školy může nařídit komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení,
 - o ředitelka školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže uzná důvodnost podané žádosti zákonného zástupce žáka o přezkoumání výsledků hodnocení žáka z důvodu pochybnosti o správnosti hodnocení,
 - o ředitelka školy může nařídit komisionální přezkoušení žáka, jestliže absence žáka za dané klasifikační období překročí hranici 50% vyučovacích hodin daného předmětu s odůvodněním, že získané podklady pro klasifikaci nejsou odpovídající pro zjištění skutečné úrovně osvojení většiny výstupů z ŠVP daného předmětu,
- termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitelka školy bez zbytečného odkladu,
- má-li zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů po vydání vysvědčení, požádat písemně ředitelku školy o přezkoumání výsledků vzdělávání žáka, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitelka školy, odbor školství kraje,
- komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem nezletilého žáka,
- komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná; předsedou je ředitelka školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přisedící, který má odbornou kvalifikaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět,
- členy komise jmenuje ředitelka školy,
- výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky,
- rozhodnutí o klasifikaci za dané období je konečné, v příslušném pololetí může být z daného předmětu komisionálně přezkoušen žák pouze jednou,
- komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni pouze jednu.

Opravné zkoušky

- žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze dvou povinných předmětů nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze dvou povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy,
- opravné zkoušky jsou komisionální,
- žák, který opravnou zkoušku nevykoná úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl,
- ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Zkoušky v náhradním termínu

- nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí,
- není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí,
- nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku,
- do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník,

- není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Postup do vyššího ročníku a opakování ročníku

- do vyššího ročníku postupuje žák, který na konci druhého pololetí (nebo po vykonání komisionální zkoušky) prospěl ze všech povinných předmětů.
- výjimkou jsou předměty výchovného zaměření.
- žák opakuje ročník, pokud neprospěl z některého povinného předmětu.

Vedení dokumentace o hodnocení a klasifikaci žáků

- třídní učitel zaznamenává v elektronickém katalogovém listu žáka vyučovací předmět, z něhož byla povolena opravná zkouška nebo zkouška v náhradním termínu, její datum a její hodnocení.
- vysvědčení se vydá až po vykonání této zkoušky, a to s datem jejího konání.
- na konci klasifikačního období se v případě konání opravné zkoušky či zkoušky v náhradním termínu žákům vydá jen výpis z třídního výkazu.
- jestliže se žák bez řádné omluvy ve stanoveném termínu k opravné zkoušce nebo zkoušce v náhradním termínu nedostaví, zaznamená se, že se ke zkoušce bez řádné omluvy nedostavil, čímž jeho prospěch ve vyučovacím předmětu je hodnocen stupněm 5 – nedostatečný a celkové hodnocení žáka stupněm neprospěl(a).

6.2.5 Plnění povinné školní docházky v zahraničí

Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole, koná zkoušku ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, nebo ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky (dále jen „zkoušející škola“):

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného RVP pro základní vzdělávání.
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného RVP pro základní vzdělávání.
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených RVP pro základní vzdělávání

Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, koná zkoušku z každého předmětu uvedeného ve ŠVP zkoušející školy. Obsahem zkoušky je vzdělávací obsah za období, po které žák plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí.

Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitelka zkoušející školy v souladu se ŠVP zkoušející školy. Se stanoveným obsahem a rozsahem zkoušky seznámí ředitelka zkoušející školy s dostatečným časovým předstihem zákonného zástupce žáka, nejpozději však při stanovení termínu zkoušky.

Zkoušku lze konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků.

Zkouška je komisionální. Tříčlennou komisi, kterou jmenuje ředitelka zkoušející školy, tvoří:

- a) předseda, kterým je ředitelka zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené RVP pro základní vzdělávání.

Termín konání zkoušky dohodne ředitelka zkoušející školy se zákonným zástupcem žáka tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do dvou měsíců po skončení období, za které se zkouška koná. Nedojde-li k dohodě mezi zákonným zástupcem žáka a ředitelkou zkoušející školy, stanoví termín ředitelka zkoušející školy. Není-li možné žáka ze závažných důvodů v dohodnutém termínu přezkoušet, stanoví ředitelka zkoušející školy náhradní termín zkoušky tak, aby se zkouška uskutečnila nejpozději do čtyř měsíců po skončení období, za které se zkouška koná.

Před konáním zkoušky podle §18 odst. 1 vyhlášky 48/2005 Sb. Předloží zákonný zástupce žáka ředitelce zkoušející školy vysvědčení žáka za příslušný ročník zahraniční školy a jeho překlad do českého jazyka. Pokud toto vysvědčení neobsahuje jednoznačné vyjádření o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku, předloží zákonný zástupce žáka potvrzení zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání nebo pololetí školního roku a jeho překlad do českého jazyka. Pro stanovení celkového hodnocení žáka devátého ročníku na konci školního roku je rozhodný výsledek zkoušky a vyjádření zahraniční školy, že žák úspěšně ukončil devátý ročník základního vzdělávání. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitelka zkoušející školy oprávněna požadovat předložení úředně ověřeného překladu.

O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Výsledek zkoušky stanoví komise hlasováním. Výsledek zkoušky se vyjádří slovním hodnocením podle § 15, odst. 2, vyhlášky č. 48/2005 Sb. nebo stupněm prospěchu podle §15, odst. 3, vyhlášky č. 48/2005 Sb. Ředitelka školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka.

Po vykonání zkoušek podle § 18 odst. 1 nebo 2, vyhlášky č. 48/2005 vydá ředitelka zkoušející školy žákovi vysvědčení. Na vysvědčení žák není hodnocen z chování. Na vysvědčení se uvede text *„Žák(-yně) plní povinnou školní docházku podle § 38 školského zákona“*.

Celkové hodnocení žáka se stanoví obdobně podle § 15 odst. 6 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

V případě, že zákonný zástupce má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

Vykonal-li žák zkoušku ve škole při diplomatické misi nebo konzulárním úřadu České republiky, zašle ředitelka této školy ředitelce spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou si zvolil zákonný zástupce žáka, kopii vysvědčení a výpis z dokumentace školy s údaji o žákovi.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku v zahraniční škole a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle §18, odst. 1, vyhl. č. 48/2005 Sb. a na základě vyjádření zahraniční školy o úspěšnosti ukončení příslušného ročníku základního vzdělávání.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi nebo konzulárnímu úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčeními.

Žáka, který plnil povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí a pokračuje v plnění povinné školní docházky ve spádové škole nebo jiné škole zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, zařadí ředitelka této školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek podle § 18, odst. 2, vyhl. č. 48/2005 Sb.

Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 vyhl. č. 48/2005 Sb., zařazuje ředitelka spádové školy nebo jiné školy zapsané ve školském rejstříku, kterou zvolil zákonný zástupce žáka, do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

7 ZÁVĚR

Školní vzdělávací program „Škola pro ŽIVOT“ vyjadřuje směr, kterým se naše škola dlouhodobě ubírá. Naším cílem je vytvářet prostředí, ve kterém se každé dítě může rozvíjet podle svých schopností, talentů a potřeb. Důraz klademe nejen na kvalitní vzdělávání, ale také na rozvoj osobnosti žáků, jejich samostatnosti, odpovědnosti a vzájemného respektu.

Naše škola usiluje o vysokou úroveň vzdělávání, individuální přístup k dětem a úzkou spolupráci s rodiči. Věříme, že právě spojení odbornosti pedagogů, podpory rodiny a přátelského školního prostředí vytváří podmínky pro úspěšný rozvoj každého žáka.

Školní vzdělávací program je otevřeným dokumentem, který se může v průběhu času rozvíjet a přizpůsobovat potřebám dětí i společnosti. Naším společným cílem je škola, která je místem poznání, bezpečí, respektu a inspirace pro další život.

Cílem je, aby každý žák, který naši školu opustí, odcházel s pevným základem vědomostí, s úctou k druhým lidem a s radostí z celoživotního učení.